HEBREW AND ENGLISH LEXICON

OF THE

UBRAOLD TESTAMENT

WITH AN APPENDIX CONTAINING THE BIBLICAL ARAMAIC

Collbased on the Lexicon of

WILLIAM GESENIUS

AS TRANSLATED BY

EDWARD ROBINSON

LATE PROFESSOR IN THE UNION THEOLOGICAL SEMINARY, NEW YORK

Y not leave the

Edited with constant reference to the Thesaurus of Gesenius as completed by E. Rödiger, and with authorized use of the latest German editions of Gesenius'

Handwörterbuch über das Alte Testament

Office Copy

DAVENPORT PROFESSOR OF

S. R. DRI

REGIUS PROFESSOR OF I

TO S

Dat to be Sold

N THEOLOGICAL SEMINARY

A. BRIGGS, D.D.

OFESSOR OF BIBLICAL THEOLOGY THEOLOGICAL SEMINARY

יות בוות PART III. קרש – זות

Oxford

AT THE CLARENDON PRESS

M DCCC XCIV

Price Two Shillings and Sixpence

£ondon
HENRY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE AMEN CORNER, E.C.

ABBREVIATIONS.

= Alexandrine MS. of Septua-BarHeb = Bar Hebraeus. contr. = contract, contracted. BAS = Beiträge zur Assyriologie u. Semit. Sprachwissen-schaft, edd. Dl. & Hpt. COT = The Cuneiform Inscr. & the ABAk = Abhandlungen d. Berliner Old Test. (Eng. Trans. of Akademie d. Wissen- KAT^2) BD = Baer & Delitzsch, Heb. Text. schaften. cpd. = compound. abs. = absolute. CR Be = E. Bertheau. = Comptes Rendus. abstr. = abstract. BeRy = Bertheau-Ryssel. cstr. = construct. = Canticles = Song of Solomon. Ac. = Academy (London). Bez = C. Bezold. Ct = accusative (direct obj. etc.). =G. Bickell. = Deuteronomist in Dt., in D acc. cogn. = acc. of cognate meaning BI = F. Bleek. other books Deuteronomic with verb. Bloch = A. Bloch, Phönicisches author or Redactor. Glosgar. = A. B. Davidson. acc. pers. = acc. of person. Da acc. rei = acc. of thing. Bmg = A. J. Baumgartner. De = Franz Delitzsch. =S. Bochart. =F. Böttcher. Во = dele, strike out (also delet, acc. to = according to. del. act. = active. Bö delent). $B\ddot{o} = Id$., Heb. Gram. $B\ddot{o}^{Prob} = Id$., Proben altadj. = adjective. Derenb = J. Derenbourg, or H. De- $\begin{array}{c} \text{renbourg.} \\ \text{DeW} = \text{W. M. L. De Wette.} \\ \text{DHM} = \text{D. H. Müller.} \end{array}$ adv. = adverb. test. Schrifterklärung. AE = Aben Ezra. $B\ddot{o}\ddot{\mathbf{A}} = Id.$, Ährenlese. AGG = Abhandlungen d. Göttinger DHMBS = Id., Burgen u. Gesellsch. d. Wissen- $B\ddot{o}^{N\ddot{A}} = Id.$, Neue Ähren-Schlösser Südarabiens. DHM Stud = Id., Südaraschaften. AGl = Assyrian & English Glos- $B\ddot{o}^{Inf} = Id.$, De Inferis. bische Studien. $DHM^{SMB} = Id$., Sab. Altersary, Johns Hopkins Uni-BOR = Babylonian & Oriental Reversity. cord. AJPh = American Journal of Philothümer in d. Kön. Mu-= C. A. Briggs. Br BrMP = Id., Messianic Proseen zu Berlin. logy. = A. Dillmann. =Akkadian. Di Ak phecy. =et aliter, and elsewhere; = Bredenkamp. = Friedrich Delitzsch. Brd DI also et alii, and others. = C. Budde. Dls = Assyrian Grammar. Bu $Bu^{RS} = Id.$, Richter u. DlH = Hebrew & Assyrian. Am = Amos. DlK = Sprache d. Kossäer. Samuel. Aq =Aquila. AR = Andover Review. $Bu^{Urg} = Id.$, Die Biblische Dl^L = Assyrische =Arabic. Urgeschichte. stücke. Ar. Aram. = Aramaic. DlPa = Wo lag das Para-Bux = Buxtorf. As. = Assyrian. = circa, about, also cum, with. dies? = C. P. Caspari. Asrb. = Assurbanipal. Dl^{Pr} = Prolegomena. Dl^S=Assyrische Studien. Asrn. = Assurnasirpal. Calv = Calvin. Ath. = Athenseum (London).

AV = Authorized Version.

AW = Abu 'l Walid Lex., ed. DlW = Assyriches Wörtercaus. = causative. buch. = confer, compare. 1 Ch, 2 Ch = 1 & 2 Chronicles. DLZ = Deutsche Literatur - Zei-Che = T. K. Cheyne. Neubauer. tung. A&W = Abel & Winckler, Keil-ChGn=G. Smith's Chald. Genesis, = Daniel. schrifttexte, Glossary. Germ. ed. Door = A. van Doorninck. = Ägyptische Zeitschrift. Chr = Chronicler. Dozy = R. Dozy, Suppl. Dict. = Vatican MS. of Septuagint. B ChWB=Levy, Chald. Wörterbuch. Arabes. Ba =J. Barth. CIS = Corpus Inscript. Semitica-=S. R. Driver. BaNB Id., Nominalbildung. Dr = Hebrew Tenses. rum. =K. C. Bähr. Co = C. H. Cornill. DrSm = Text of Samuel. Bab. = Babylonian. coll. = collective. DrIntr = Introduction to = F. Baethgen. comm. = commentaries. Literature of O.T. BaeRel=Beiträge zur Semit. = Deuteronomy. comp. = compare, compares. Dt Religionsgeschichte. concr. = concrete. dub. = dubious, doubtful. BAL = Bezold, Babylonisch-Assyconj. = conjunction. Dvd = David.

consec. = consecutive.

constr. = construction.

rische Literatur.

BAram. = Biblical Aramaic.

DWAk = Denkschriften der Wiener

Akademie d. Wiss.

= Hebrew(Consonantal Text). Jr=A. Jeremias, Leben nach =J. Dyserinck. Dy Hal = J. Halévy dem Tode (Bab. Vorstel-E = Elohist. =G. Ebers. lung). Hal^M = Id., Mélanges. Eb $Hal^{DR} = Id.$, Documents =Judges. $Eb^{AgM} = Id.$, Aegypten u. d. Ju Religieux. juss. = jussive. 1 K, 2 K = 1 & 2 Kings. BB. Moses. EbGS = Id., Durch Gosen HalMA = Id., Mission Arzum Sinai. chéol. dans le Yemen. KAT²=E. Schrader, Keilinschr. & Halés = Id., Études Sabéd. Alte Testament. = Ecclesiastes. Kau = E. Kautzsch. Ephr = Ephraimitic source. ennes. Kau§ = Id., Gram. d. bibl. Esar. = Esarhaddon. Hb = Habakkuk. Hbr = Hebraica. esp. = especially. Aram. Est = Esther. = E. Schrader, Keilinschriftl. Hex = Hexateuch. Bibliothek Eth. = Ethiopic. Hg = Haggai. Eth. = European Eut = J. Euting. Eut^K = Id., Sammlu Karthag. Inschriften. = F. Hitzig. Hi = C. F. Keil. Ke Kenn = B. Kennicott. Ho Sammlung = Hosea. Hoffm = G. Hoffmann. = E. Schrader, D. Keilinschr. KG und die Geschichtsfor- $Eut^{Nab} = Id.$, Nabatäische Hom = F. Hommelschung. Inschriften. Hom^{NS} = Id., Namen der = Ewald. Säugethiere. = David Kimchi (Qamchi). Ew Houb = C. F. Houbigant. Kiep = H. Kiepert. $\text{Ew}^{\S} = Id.$, Heb. Gram. $Ew^{Gesch} = Id.$, Gesch. d. V. HP = Holmes & Parsons. Klo = A. Klostermann. Klo8 = Die BB. Sam. u. d. Hpt = Paul Haupt. Israel. $Ew^{H} = Id.$, History of Israel Hpt^C = Akkadische Spra-Könige. (Eng. trans. Kmp = A. Kamphausen. che. $Ew^{JBW} = Id.$, Jahrb. d. bibl. HptD = Sumer. Dialect. = Knobel. Kn $Hpt^{E} = E$ vowel. $Hpt^{F} = Sumer$. Familien-Wissenschaft. Kö = F. E. König. $Ew^{BTh} = Id.$, Bibl. Theo-Kö5 = Id., Heb. Gram. logie. Köh = A. Köhler. EwAnt = Id., Antiquities. HptL = Beiträge z. Ass. KSGW = Kön, Sächs. Ak, d. Wiss. Ex = Exodus. Lautlehre. Kt = Kethibh. $Hpt^{N} = Nimrodepos.$ $Hpt^{S} = Sintfluthbericht.$ Kue = A. Kuenen. = except. exc. = exilic. = Lamentations. exil. La Lag = P. de Lagarde. Lagarm. Stud. = Id., Arme-HptT = ASKT, Akkad. & Ez = Ezekiel. =Ezra. Sum. Keilschrifttexte. Ezr nische Studien. = feminine. HT = Hebrew (Consonantal Text). f., f. = following. LagBN = Bildung d. No-Hup = H. Hupfeld. Hup^{Ri}, Hup^{Now}, Psalmen, edd. Riehm, Nowack. mina. Lag^{Ges. Abh.} = Gesammelte = Frederick Field. Fi fig. = figurative. Impf. = Imperfect. Abhandlungen. = finite. Lag^M = Mittheilungen. FI = H. L. Fleischer. Imv. = Imperative. ind. = indirect. fpl. = feminine plural. Lagor = Orientalia. LagPers, Stud. = Id., Persische indef. = indefinite. Fr = Frensdorff. Fr^{MM} = Masora Magna. Inf. = Infinitive. Studien. fr. LagSe = Semitica. = from. =id quod, i.e. the same with. i.q. Frä = Fränkel, Aramäische Fremd-Is = Isaiah. Lagsy = Symmicta. Lane = Lane, Arabic Dictionary. Lay = A. H. Layard. wörter im Arabischen. $Is^2 = Is$. chaps. 40-66. $Is^3 = Is. chaps. 24-27.$ Frey = Freytag, Lex. Arab. =feminine singular. fa. =Jehovist. LCB = Literarisches Centralblatt. Fü =J. Fürst. JA =Journ. of the Royal Asiatic Len = F. Lenormant. LenBeginnings = Id., Begin-(8) = Greek Version of the LXX. Society. JAs = Journal Asiatique. SL = LXX of Lucian nings of History (Eng. Trans. of Origines de (Lag.). Jastr = M. Jastrow, Dict. of the l'Histoire, I). Gei = A. Geiger. Targumim, the Talmud, gent. = gentilic. $Len^{Or} = Id.$, Les Origines Ges = W. Gesenius. Jb =Job. de l'Histoire. $Ges^{\S} = Id.$, Heb. Gram. JBL = Journal of Biblical Litera-LO = Lowth. ed.25 by Kautzsch. = local, locality. ture. loc. Ges^{Lbg} = Lehrgebäude. Loft = Loftus, esp. Loft $^{CS} = Id$., JBTh = Jahrbücher für deutsche = K. H. Graf. Gf Theologie. Chaldæa & Susiana. GFM = G. F. Moore. =Jeremiah. LOPh = Literaturbl. für Oriental. .Te GGA = Göttingsche Gelehrte An-Jen = P. Jensen. Philologie. zeigen. = C. D. Ginsburg. Jer =St. Jerome. Löw = J. Löw, Aramäische Pflan-Ci JHC = Johns Hopkins Univ. Circuzennamen. = E. Glaser. Gl lars. Luz = S. D. Luzzatto. GlMSI = Id., Mittheilungen JLZ = Jenäer Lit.-Zeitung. Lv = Leviticus. über Sab. Inschriften. Jo =Joel. Lyon = D. G. Lyon. Gn =Genesis. Jon = Jonah. m., m. = masculine.=Gött. Nachrichten. GN Jos =Joshua. Mal = Malachi. Gr =Grätz. Jos^{Ant}, Jos^{BJ}=Fl. Josephus. Mand. = Mandean. Gu =Stan. Guyard. Gu9=Notes JPh = Journal of Philology (Engl.). Mas. = Masora. JPTh = Jahrbücher für Prot. Theol. de lexicogr. assyrienne. MBAk = Monatsbericht d. Berliner H = Law of Holiness. JQ = Jewish Quarterly.

Akad. d. Wissenschaften.

Me = A. Merx.Meinh = Meinhold. metaph.=metaphor, metaphorically. Mey = E. Meyer.

MI = Mesha-Inscription.

Mi = Micah. Mich = J. D. Michaelis, Mish. = Mishna. mng. = meaning. Mo = F. E. Movers. Mordt = J. H. Mordtmann. mpl. = masculine plural. ms. = masculine singular.

MT = Massoretic Text. Müll = A. Müller. MV11 (10, 9, 8) = Mühlau & Volck. n., n. = noun. Na = Nahum. Nasar = Lexid. cod. Nasaraei ed. Norberg. Nbr = Neubauer. No = Nehemiah. Neb = Nebuchadnezzar. Nes = E. Nestle. $Nes^{\S} = Id.$, Syriac Gram. $Nes^{\mathbb{E}g} = \text{Eigennamen}$. NH = New Hebrew. NHWB=Levy, Neuhebr. Wörterb. Nö = T. Nöldeke. Nö = Syrische Grammatik. Nö^M = Mandäische Grammatik. Nö^{NS}= Neu Syrische Grammatik. nom. = nomen, noun. nom.coll. = nom. collectivum, collective noun. nom.unit. = nom. unitatis, noun of singular or individual meaning. Nor = E. Norris, Assyrian Dictionary. Now = W. Nowack. n.pr. = nomen proprium, proper name. n.pr.loc. = n. pr. loci, proper name of place. = Numbers. Nu Ob =Obadiah. obj. = object. 01 =J. Olshausen. $Ol^{\S} = Id.$, Heb. Gram. Onk = Targum of Onkelos. Oort = H. Oort. opp. = opposite, as opposed to, or contrasted with. = Osiander. =Old Testament. OT =Öttli. Öt = Priest's Narrative. P part. = particle. pass. = passive.
PB = Proceedings of Soc. of Bib. Archæol. =J. J. S. Perowne. PEF = Pal. Explor. Fund Quarterly

Statement. Pei = F. E. Peiser.

PESoc = American Palestine Ex-

ploration Society.

Pers. = Persian.

= Perfect. Ph. = Phenician. pl. = plural. POS = Proceedings Am. Orient. Soc. postB. = post-Biblical. postex. = post-exilic. Pr = Proverbs. Prät = F. Prätorius. PRE2 (or 1) = Herzog's Prot. Real-Encycl. = R. Payne Smith, Thes. Syr. =Psalm. Ps-Jon = Targum of Pseudo-Jonathan. pt., or ptcp. = participle. Qor = Qoran. =Q e r \hat{e} . Qr =question. qu. = quod vide. q.v. = query. qy. R =Redactor (e.g. in Hexateuch). 1 R, 2 R, 3 R, 4 R, 5 R = Cuneiform Inser. of Western Asia (Rawlinson). RA = Revue Archéologique. Ra = Rashi. rd. = read. R d'A=Revue d'Assyriologie. = E. Renan. = reflexive. Re RÉJ = Revue des Études Juives. = E. Riehm. Ri RiHWB = Handwörterb. d. Bibl. Alterth. Rö = E. Rödiger. Rob = E. Robinson. $Rob^{BR} = Id$, Biblical Researches. Roo = T. Roorda. RP2(1) = Records of Past, 2nd (1st) Series. = W. Robertson Smith. RS RSProph = Prophets of Is-RSK = Kinship & Marriage in Early Arabia. RS^{Sem} = Religion of Semites. RTr = Recueil de Travaux. Ru = Ruth. RV = Revised Version. RVm = Revised Version margin. Ry = V. Ryssel. 8 =Syriac Version. 1 S, 2 S = 1 & 2 Samuel. Sab. = Sabean. Sab. Denkm. = Sabäische Denkmäler, edd. Müller & Mordtmann. Sam. = Samaritan. Sarg. = Sargon. Say = Sayce. SBAk = Sitzungsbericht d. Berl. Akad. d. Wissenschaften.
Sch = F. W. Schultz.
Schl = C. Schlottmann. Schr = E. Schrader.

Schu = A. Schultens.

seld. = seldom, rare.

Sen = Sennacherib.

xi = suffix, or with suffix. sf. =singular. Shlm = Shalmaneser II. SI = Siloam Inscription. si vera l. = si vera lectio. Siegf = C. Siegfried. sim. = simile. =Studien u. Kritiken. SK Skr =Sanskrit. = R. Smend. Sm $Sm^{Listen} = Id.$, Listen d. BB. Esra u. Neh. So = A. Socin. Spi =Spitta. Spi§=Gram. d. arab. Vulg. Dial. Spieg = F. Spiegel. Spieg $^{APK} = Id.$, Altpers. Keilinschr. = followed by. sq. St = H. Steiner. st. = status, state, stative. Sta = B. Stade. $Sta^{\S} = Id.$, Heb. Gram. $Sta^{Gesch} = Id.$, Gesch. d. Volkes Israel. Str = H. L. Strack. Strm = J. Strassmaier. Strm^{AV} = Alphabet. Verzeichniss. sts. = sometimes. Stu = G. Studer. Stud. Bib. = Studia Biblica. subst. = substantive. Sum. = Sumerian. Syr. =Syriac. t. (following a number) = times. = Targum. TJer = Targum of Jerusalem, etc. Talm. = Talmud. TB = Transactions of the Soc. of Bib. Archæol. =0. Thenius. Th Theod = Theodotion. Thes = Ges. Thesaurus. ThLB = Theol. Literaturblatt. ThLZ = Theol. Literaturzeitung. Tiele = C. P. Tiele.
To = T. Tobler. TP =Tiglath-Pileser. = translate (translated, translation). Tristr = H. B. Tristram, esp. Tristr FFP = Id., Fauna & Flora of Palestine. TSWt=Theol. Studien aus Württemberg. TTijdschr = Theologisch Tijdschrift. Tu = F. Tuch. txt. = text. txt. err. = textual error. 23 = Vulgate. = verse; also vide, see. VB = Variorum Bible. vb. = verb. vid. = vide, see. Vog = de Vogüé, Syrie Centrale. Vrss = Old Versions. W = W. Wright. WAG = Arabic Gram. W^{SG} = Comp. Semit. Gram.

ABBREVIATIONS.

We = J. Wellhausen. Wetzst=J. G. Wetzstein.

wi. = with, construed with.

Wied = A. Wiedemann.

Wied^{Samml} = Id., Sammlung Altägyptischer Wörter.

WisdLt = Wisdom Literature.

Wkl = H. Winckler.

Wr = C. H. H. Wright. Wü = A. Wünsche.

=Zeitschr. für Assyriologie. ZAW = Z. f. Alttest. Wissenschaft.

Zc = Zechariah.

Zim = H. Zimmern. Zim^{BP} = Id., Babylonische

Busspsalmen. ZK = Z. für Keilschriftforschung. ZKM=Z. f. Kunde d. Morgenlandes.

ZKWL=Z.f. Kirchl. Wiss. & Kirchl. Leben.

ZMG = Z. d. deutsch. Morgenländ. Gesellschaft.

=0. Zöckler.

Zp = Zephaniah. ZPV = Z. d. deutsch. Pal. Vereins.

+ prefixed, or added, or both, indi-cates 'All passages cited.'

> indicates that the preceding is to be preferred to the following. < indicates that the following is to

be preferred to the preceding. || parallel, of words (synonym or

contrasted); also of passages; sometimes = 'see parallel' or 'so also in parallel.'

= equivalent, equals.

+ plus, denotes often that other passages, etc., might be cited.
[] indicates that the form, etc.,

enclosed is not actually found, or that the Hebrew offers no positive proof; e.g. n.[m.] denotes that the noun is presumably masculine, though the gender is not clearly exhibited in Hebrew.

 $\sqrt{=\text{root or stem.}}$

'=sign of abbreviation (in Hebrew words).

יוו = et cætera (in Hebrew

quotations). Y=Yahweh.

A beneath a Hebrew word represents any accent that occasions vowel change.

Note. Scripture citations in small superior letters and figures, following n.m. or n.f., refer to some passage where the gender is exhibited. Small inferior figures following Hebrew words, names of conjugations, etc., denote the (approximate) number of occurrences of such words, conjugations, etc.

(hornet subj.) Ex 23²⁸ Jos 24¹² cf. Ex 23²¹ (Israel subj.); also ('י subj.; cf. MI¹⁹) Ex 23^{29.30} 33² Dt 33²⁷ Jos 24¹⁸ Ju 2² 6⁹ \$\psi 78^{55} 80^9\$ i Ch 17²¹; of Israel from Egypt (subj. Pharaoh) Ex 6¹ 11¹¹; from land of Moab (subj. Balak) Nu 22^{6.11}; Judah from Canaan (subj. Moab & Ammon) 2 Ch 20¹¹; Egypt from her land (' subj.) Ez 31¹¹ (but cf. text, supr.); Ashdod (indef. subj.) Zp 2⁴. † **Pu.** Pf. *\psi 1³ subj. Israelites Ex 12³⁹; Impf. *\psi 1³ subj. despised and miserable outcasts Jb 30⁵ both sq. †\psi loc.

לְּרֶשׁׁ] **n.[m.**] thing thrust or put forth, yield; cstr. נֶּרְשׁׁ יְרָחִים Dt 33¹⁴ yield, produce of moons מְּבָּוֹאֹת שֵׁׁבֶשׁׁן; i.e. produce in its seasons, cf. Di.

לרלשה] **n.f.** expulsion, violence. Only pl. sf. בְּלְשׁׁתִיבֶּם Ez 45° your acts of expulsion (cf. Ew Da; 'Raubereien' Sm Co).

לים ח.pr.m. 1. son of Moses & Ṣipporah Ex 2²² (expl. as if fr. גור) = 18³; בּרְשׁׁרֹם וּרָשׁׁרֹם וּרָשׁׁרֹם בּרָשׁׁרִם בּרְשׁׁרֹם בּרָשׁׁרִם בּרִשְׁרִם בּרִשְׁרָם בּרִשְׁרִם בּרִשְׁרָם בּרִשְׁרָם בּרִשְׁרָם בּרְשִׁרְם בּרְשִׁרִם בּרְשְׁרָם בּרְשִׁרְם בּרְשִׁרְּים בּרְשִׁרְם בּרְשִׁרְם בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרִים בּרִים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרְשְׁבִּים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁרְים בּרְשִׁבְּים בּרְשִּׁבְּים בּרְשִּים בּיּים בּיּים בּרְשְׁבִּים בּרְשִׁים בּרְשִׁבְּים בּרְיבִּים בּיּיִים בּיּים בּרְשִׁבּים בּיבְּים בּיּבְים בּיּים בּיּים בּיבְּים בּיּבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבְּים בּיבּים בּיבּים בּיבְּים בּיבּים בּיבּיים בּיבּים בּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְּיים בּיבּים בּיבּים בּיבְיבִים

ל בישרן **n.pr.m.** son of Levi (בישרן ז Ch $6^{1.28}$ 15⁷ הישרן ורשור 1 Ch $6^{2.5.47.56}$) Gn 46^{11} Ex $6^{16.17}$ Nu $3^{17.18.21.25}$ $4^{22.38.41}$ 7^7 10¹⁷ 26^{57} Jos $21^{6.27}$ I Ch 5^{27} 22⁶ (particularly in expression sons of Gershom, i.e. family, descendants of Gershon Nu 3^{25} 4^{22} . $3^{28.41}$ 7^7 10¹⁷ Jos $21^{6.27}$; cf. sons of Gershom I Ch $6^{47.56}$ 15⁷).

الْمِرِينِّةُ adj.gent. c. art. as subst. collect. Nu 3^{21,23,24} 4^{24,27,28} 26⁵⁷ Jos 21³³ 1 Ch 23⁷ 26²¹ 2 Ch 29¹²; c. art. as adj. sing. m. 1 Ch 26²¹ 29⁸.

ח.m. Nu 35, 2 common, common-land, open land (perhaps orig. pasture-land, as place of [cattle] driving)—abs. 'D Ez 452 + 2 t. + Ez 4815 (Co מְנְרֵשׁ cstr. מִנְרֵשׁ Lv 2534 2 Ch אורָשָׁה (on מִנְרָשָׁה Ez אַ 65 cf. גרשׁ); elsewh.pl., abs. מגרשות Ez 2728 (Baer); Co מגרשות assumed fr. רְעִשׁ, cf. &; cstr. מְנָרְשֵׁי Nu 354 + 2 t.; sf. לונרשיה Jos 21 13.13 + 42 t.; מִנרְשִׁיה Jos 21 11 + 46 t. in Jos 21 (generally or but also (v21); מַנְרָשֵׁיהֶם Nu 35³ + 4 t.; מְנְרְשֵׁיהֶן Nu 35⁷ + 8 t.—commonland, usually pl., and usually as attached to a city or town, esp. as surrounding Levitical cities Nu 352.3.4.5.7 Jos 144 212+55 t. Jos 21 (all P; in Codd. & old Vrss. are two vv. Jos 21, betw. v35.36, with '2 4 t.; om. Mass., Edd., Baer, but cf. Theile, & Di ad loc.); I Ch 640 + 40 t. ו Ch 6; 13² 2 Ch 11¹⁴; so also שׁרֵה מ' Lv 25³⁴ (H), שׁרֵה מ' 2 Ch 31¹⁹; lands surrounding the holy city Ez 48^{15.17}; open land or space about the temple Ez 45²; only 1 Ch 5¹⁶ בל־מִיְרְשֵׁי שִׁרוּן —Ez מנרישות —Ez מנרישות, if true text, =open country about Tyre (opp. sea, cf. context), but v. Da & cf. supr.

גור .sub II גור v. גור sub II.

الكتا (الأولام) (الأولام) (الأولام) الكتاب (الأولام) الكتاب الكت

†1. שְׁבֶּׁלֵּ **n.pr.m.** an opponent of Nehemiah Ne 2¹⁹ 6¹ (in both called הָּשֶׁרְבָּיִּ); v²; also בַּיִּשְׁמַרּ 6⁶; as in Nab. n.pr. cf. Nö in Eut Nab⁷³.

†[שׁשׁת] vb.denom. (cf. NH Qal Pt. pass. & Hoph.)—Pu. Pf. 3 fs. אַטְּטְאָ Ez 22²⁴ be rained upon (אַשְׁתָּה Baer, but v. Ke Sm). **Hiph.** cause or send rain, Pt. בּשְׁשָׁתִים Je 14²².

†[שֶׁבֶּוֹ n.[m.] הְּשְׁבְּה Ez 22²⁴ (or הְּשְׁבָּה from \$\display\$ (or גַּשְׁבָּוֹ vb.

אַטְעַבוּ n.pr., v. וּ, שֶׁשֶׁבוּ .

†κρυ n.pr.m. named after κτι as an officer of Nethinim Ne 11²¹; v. om. B; &L & Codd. Γεσφα; name not elsewhere in OT, not even || 1 Ch 9; possibly corrupted from κρυτη

Ne 7⁴⁶ (following אָּקָא; in || Ezr 2⁴³ אָּהָשׁ, , © 'Aσφα (B; Codd. Aσειφα, etc.); cf. BeRy.

תישון (√ of foll. Cf. As. gašāru, strengthen, make firm Lotz TPRegister; Ar. שׁהַה be bold, also arch a bridge, cf. בְּשֶׁר bridge, NH בִּשׁר id., Aram. אַנְישׁר id., Aram. בּשׁר אָנְישׁר j. נְשִׁר אַנְישׁר hridge, NH

t אינור חובר היינות (bridge? or land of bridges? cf. Wetzst Hauran, 82).

1. of people, בְּילְשִׁרָר בּׁ בּּילֵּרְרָ בִּילְּבְּרָ בַּּילְּרָרָ בַּּילִרְרָ בַּּילָרָר בַּילִּרְרָ בַּּילִרְרָ בַּּילִרְרָ בַּּילִרְרָ בַּּילִרְרָ בַּּילִרְרָ בַּילִרְרָ בְּילִרְרָ בְּילִרְרָ בְּילִרְרָ בְּילִרְרָ בְּילִרְרָ בְּילִרְרָ בְּילִירְרָ בְּילִירְ בְּילִירְרָ בְּילִירְ בְּילִירְרָ בְּילִירְרָ בְּילִירְרָ בְּילִיירְ בְּילִייךְ בְּילְיירְ בְּילִייךְ בְּילִייְ בְּילִייךְ בְּילִייךְ בְּילִייךְ בְּילִייךְ בְּילִיים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִיים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילִיים בְּילִים בְּילִים בְּילִים בְּילְיבְיּים בְּילִיבְיּים בְּילִים בְּילְים בְּילְים בְּילְים בְּילִים בְּילְים בְּילְים בְּילְים בְּילִים בְּילְים בְּילְים בְּילִים בְּילִים בְּילְים בְּילְים בְּילִים בְּילִים בּיים בְּילִיים בְּילְים בְּילִים בְּילִים בְּילִיים בְּילְיים בְּילְיים בְּילְיים בְּילְיים בְּילִים בְּייבְיים בְּיבְייבְיים בְּיבְייבְיים בְּיבְייבְיים בְּיבְייבְיים בְּייבְיים בְּיבְּיבְייבְייבְיים בְּיבְייבְיים בְּיבְיבְיים בְּיבְיבְייבְייבְיים בְּיבְיב

לשורי adj.gent. = subst. אוֹן; 1. people dwelling in Geshûr (supr.) Dt 3¹⁴ Jos 12⁵ 13^{11.13}.

2. a tribe of, or near, the Philistines Jos 13², also 1 S 27⁸, but del ⑤ (not ⑥L) cf. We Dr; rd. possibly אישורי Hom Aufsätze 1. (1892), 9; 2 S 2⁹ rd.

†[עיעיי]] vb. feel with the hand, feel, stroke (NH id., Ar. בְּהַ, Aram. יַשְׁיִּף Pa., בְּיֵּ, Eth. זְּחָחָ: or יְשִׁיּשׁ: stroke, touch)—Pi. Impf. I pl. coh. בְּיִשְׁשָׁה וֹ Is 59¹¹٠, יִנְיִשְׁשָׁה ib., grope, grope for cf. Che,

תְּלֵשׁת wine-press. תַּלְּח.pr. יְתְּמְּמַלָּקָית adj.gent. יון adj. v. sub תָּתִירת. יון adj. v. sub.

לְּתֶּר n.pr.m. (√unknown) a son of Aram Gn 10²³= 1 Ch 1¹⁷.

7, 7, Dåleth, fourth letter; in modern Heb. = numeral 4; 7 = 4000; no evidence of this usage in OT times.

לוא (NH id. Hiph.; cf. Ar. לוֹג toil, weary one-self; v. also לְּאָבָהוֹ (צֵּיִלְ בָּאָבָהוֹ לְּאַבָּה לֵּבְיּאַבָּה ફַּאָבָהוֹ (צֵילִ בְּאַבָּה לַרְיֹב זְּאַבָּה בּפּרּ לִּבְיּאַבָּה לִּבְיּאַבָּה לִּבְיּאַבָּה לִּבְיּאַבָּה (subj. מְצִיבְּה וֹבְּיִאַבְּה לְרִיץ לְּצִייִּלְ עָצִיבְּה לְּצִייִּלְ עָצִיבְּה (subj. ransomed Israel);—Je 3125 has לְאִינְיִבְּה (נָבָּיִשׁ עִיִּבְּה (נְבָּיִשׁ עִיִּבְּה לְּבְּיִּאָ סִר הְּאָבָה of hunger (מְבָּיִשׁ הְּאַבָּה מוֹן הַיִּבְּיִּה לְּבְּיִּבְּה לְבִּיִּיִּיְ לְּצִיבְּה לְבִּיִּיִּיְ לְּבָּיִּה לְבִּיִּיִּיְ לְבִּיִּבְּה לְבִּיִייִּיִּ לְבְּיִּבְּה לְבִּיִּיִּ לְּבִיּבְּה לְבִּיִּיִּיְ לְבִיּבְּה לְבִּיִּיִּ בְּיִּבְּה לְבִּיִּיִּ לְבִּיִּבְּה לְבִּיִּיִם לְבִּיִּיִּיִּ לְבִּיִּבְּה לְבִּיִּיִּיְ לִיבְּיִּבְּה לְבִּיִייִי לְּבְּה לְבִּיִּיִּיְ לְבִּיְּה לְבִּיִּיִּי לְבִּיִּבְּה לְבִּיִּיִּי לְבִּיִּבְּה לְבִּיִּיִי לְבִּיִּבְּה לְבִּיִּיִי לְבִּיִּבְּה לְבְּיִייִי לְבִּיִּבְּה לְבְּיִיי לְבִּיִּבְּה לְבְּיִי לְבְּיִבְּה לְבְּיִיי לְבִּיִּבְּה לְבְּיִייִי לְּבְּיִבְּה לְבְּיִיי לְבִּייִּבְּה לְבְּיִייִּי לְבְּיִבְּר לְבְּיִייִּי לְבְּיִבְּרְ לִייִיי לְּבְּיִּבְּר לְבְּיִייִי לְּבְּיִבְּיי לְבְּיִיי לְּבְּיִי לְּבְייִי לְבְּיִי לְבְּיִיי לְיוֹי לְּבְּיִי לְייִבְּר לְבְּייִי לְיוֹבְייי לְּייִי לְּייִים לְּבְּיי לְּייִיי לְּבְּיי לְבְּייִי לְּיִים לְּבְּיי לְּייִים לְּבְּייִי לְּייִבְּיִי לְּיִייִים לְּבְּייִי לְּיִייִים לְּבְּייִי לְּבְּיִים לְּיִים לְבִּייִים לְּבְּיִייִים לְּבְּיִים לְּבִייִים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְיִים לְּבְּיִים לְּבְיִיים לְּיִיים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְּיִיים לְּבְּיִים לְּבְּייִים לְּבְּיִים לְּבְּיִים לְּבְּיים לְּבְּייִים לְּבְּייִים לְּבְּייִים לְּבְּיים לְּבְּיים בּיּבְּיים לְּבְּיים לְּבְּיים לְּייִים לְּיוּייִים לְּיים בְּיִים לְּיים בְּיים בְּייִים לְּיים בְּיִיים לְּייִים לְּיים בְּיוּבְייִים לְּבְיים בְּיוּבּיים בְּייִים לְּיים בְּיים בְּייבְיים בְּייִים בְּייִבְייִים לְּייִים לְּבְייִים בְּיִים בְּיִים בְּייִים בְּיבְּיִים בְּייִים בְּייִים בְּייִים בְּיים בְּייִים בְּייִים בְּ

לְבֶּנְיוֹ תְּדֹּאֶרְ n.f. faintness, failure of mental energy, dismay Jb 41¹⁴ קּאָכְה מוש and before him (i.e. the crocodile) danceth dismay.

לְּבְּבְּרֹן] n.[m.] faintness, languishing, cstr. וְדְאָבוֹן נָפָשׁ Dt 2865 (cf. Lv 2616 & Syr. נְּבָּבֹן יִנְבָּבֹן עִינֵיִם וְרָאֲבוֹן נָפָשׁ.

לְצֵּאֵל vb. be anxious, concerned, fear (Talm. אָלִיּיִל id.)—Qal Pf. 3 ms. אַלְיִיל id.) Is 57¹¹; Impf. 3 ms. אַלְיִיל id. אַל id. אָל id.) אָל id. אָל id.) אָל id. אָל id. אָל id. אָל id.) אָל id. אָל id.) אָל id. אָל id.) אָל id. אָל id.) ווּלְיִיל id.) ווּלְיִיל id.) ווּלְיִיל id.) ווּלְיִיל id.) ווּל id.) ווּל id.) ווּלְייל id.) ווּל id

לְּבְּׁלְּבָּר n.f. anxiety, anxious care יְּבְּּלְּבָּר n.f. anxiety for=for fear of, c. בְּיָל Jos $22^{24}+5$ t.; anxiety for=for fear of, c. יָבָ Jos 22^{24} ; anxiety Pr 12^{25} (where c. verb. masc. cf. Now), Je 49^{23} י בְּיָם הֹיִם ; anxious care Ez 4^{16} ווואס (in both "שָּבָּמוֹנוֹן"), 12^{18} (in both "רָנְיָם מוֹנוֹן").

דוה sub דוגה fish, cf. דוגה sub דוגה.

לוויר על־כנפי (cf. perhaps Ar. אוֹלָבֹּל run vehemently (of camel)) — Qal Impf. אַבּבּל Dt $28^{49} + 2$ t.; Dt $28^{49} + 2$ t.; Dt $28^{49} + 2$ t.; $18^{11} (> || 2 S 22^{11} || 18^{$

†[הַלְּה] **n.f.** id.—frequenting ruins, cf. Di l.c.; בּלְּהן Is 34¹⁵ (on הַבִּיִּה Dt 14¹³ cf. foregoing).

הור ח.pr. v. sub II. דור

דבב . דוב v. בבד.

אם (! √of foll.; existence & mng. dub.)

†[אֶבֶאֹן] n.[m.] perh. rest, but sense very
doubtful (! Ar. בֿיַבָּי rest, Kamus; ७ € ℑ Onk
strength, reading perh. רביך, vid.
Di) : רבין דָּבָאַרְיּ

្រុំ ក្នុង ក.m. $^{\text{Pr} \, 28,15}$, $\mathbf{f}^{\, 28.2, 24 \, (\text{sold.})}$ bear (from soft or gliding motion, NH id., Eth. \mathcal{L} - \mathbf{f} : As. $dab\hat{u}(?)$ Dl $^{8.55}$; Aram. ^{NE} - $^{$

رَجَلَ (Ar. کَبَلَ collect, also make into lumps, gobbets (Lane); Eth. & cogn. in deriv.)

לְרָבְּלְרוֹ] **n.pr.loc.** only c. ה loc. דְּבְלְרוֹ] בּלְרוֹן יוֹר חַבְּלְרוֹן דּבְלְרוֹן Ez 6¹⁴ but rd. רִבְּלְתָה JDMich Hi Sm Co Da.

לְבְלֵיִם] **n.pr.m.** father of Gomer wife of Hosea דְּבְלֵיִם Ho 13.

עלמן ד', בית ד', בית ד' in n.pr.loc. v. 'דבְּלְתְּיִם (possibly fr. אוֹם זיי in sense of collect, assemble, Eth. ז־אַמְאָ: ווו: אוֹם se colligere, פּר.אַמּ: coetus, chorus, conventus, concilium)—Je 48³²; דַּבְלֶתִיְמָה Nu 33^{46,47}.

toling, cleave, keep close (NH id., Ar. בֿיָבֿס, Aram. דְּבַק, رِحُمِ؛ بِحُمِ؛ Qal Pf. كِتِا 1 K 112+ 2 t.; كِتِا consec. Gn 2²⁴; בַּקָרה 2 K 3³; 3 fs. בַּקָּקה Ru 1¹⁴ + 5 t.; אַרָּבָקָה Job 2910; ו s. יְדָבְקָה ע 11931; 3 pl. ירקה 2 S 202; וְרָבְקוֹ consec. Dt 2860; דָבְקוֹ Jb 4 I 15; רְבַקְתָּם consec. Jos 2 3^{12} ; Impf. בַּקְתָּם בּייבַקְתָּם Dt 1 3^{18} + 3 t.; 3 fs. P크기 2 K 5²⁷ ψ 137⁶; P크기 Gn 34³ + 2 t.: sf. אָרָבּקני Gn 1919; 2 ms. פֿרָבָּקני Dt 1020 Ez 294 (del. B Co); 2 fs. תְּרָבָּקִין Ru 28.21; 3 pl. יִרְבָּקיֹן Nu 36^{7.9}; 2 mpl. אַרְבָּקאָ Jos 23⁸; אַרְבָּקאָ Dt 13⁵; Inf. cstr. ולְרַבְקה־בּוֹ Dt 1122+2 t.;-in Hexateuch only JD, except Nu 367.9 (P);—1. cling, cleave to, a. lit. sq. 3 Jb 1920 (bone to skin), so sq. > \$\psi_1026; sq. > 2 S 2310 (hand to sword; accidentally om. with other words I Ch II13 cf. Dr 2 S 2311), Je 1311 (girdle to loins), La 44 (tongue to roof of mouth, in thirst), so sq. ? Jb 29¹⁰ ψ 137⁶ (as a judgment); so also in metaph. אַ 4426 בְּטָנֵנוּ our belly cleaveth to the earth (ן לֶעָפָר נַפִּשׁנוּ ן), 11925 דָּבָקָה (שֶׁרָה לֶעָפָר בַּפִּשׁנוּ לעפר נפשי: fish to scales of crocodile (fig. of Pharaoh), sq. ? Ez 294 (but cf. supr.); abs. (recipr.) of folds of crocodile's belly Jb 4115; further of the Din remaining in (sticking to) the hand sq. ? Dt 1318; so of spot, stain Jb 317. b. so also of abiding on the land of one's tribe Nu $36^{7.9}$ (sq. $\frac{3}{2}$). **c.** = remain with, close to sq. Dy Ru 28.21 sq. 7 v23. cling, cleave to, a. fig. of loyalty, affection etc., sts. with idea of physical proximity retained, sq. 3 Gn 224 (J; man to wife) cf. 343 (J) 1 K 1 12 Jos 23¹² (D); further Ru 1¹⁴ (Ruth to Naomi); 2 S 202 (people to king); esp. (sq. 3) of cleaving to ' Dt rr²² (אָהֵב װְ אָהָב הַלַרְ בְּכָל־דְּרָבָיו אָהָב אָהָב אָהַב) 30²º (אָהָב װָל הַלַּ ישַׁמַע בִּלְלוֹ), Jos 22⁵ (אָהָב אָהָב ווֹר), הַלַךָּ וגוֹר , אָהָב ווֹן); cf. further Dt 1020 135 Jos 238 (all D), 2 K 186; ע אַחַרי (sq. אָחַרי אָ אַ אַרוֹמֶיף אַ אַ אַרוֹן אָ אַ אָדְרִיּלְיִיף; so b. of the opposite ירבעם... דבק 2 K 33; c. subj. disease, calamity, sq. 3 pers. Dt 2860 2 K

5²⁷; sq. אַחַרי Je 42¹⁶; sq. acc. Gn 19¹⁹ (J); subj. sin √ 1013 (sq. = pers.) Pu. Impf. 3 mpl. pass. of Hiph. 1 sq. בקל pass. of Hiph. 1 sq. בקל they are joined together Jb 419 (וותלברון); abs. of earth-clods Jb 3828. Hiph. Pf. 3 fs. sf. ערהוּל Ju 2042; 3 pl. sf. הְרַבִּיקְתְהוּ 2 S 16; 1 s. יַרבּקתי (בּקתי Je 13¹¹; והרבַקתי (Ez 29⁴; Impf. juss. בַּקתי Dt 2821; פור ביקו Gn 3123; אַרְבִּיק Ez 326; ויִרְבִּיקוּ Ju 1822 2045; 한국구기 1 S 1422+2 t. (cf. Ges \$53 R 4 Kö 1. 210). 1. cause to cling or cleave to, sq. acc. + וּלָשׁוֹנְךָּ אַרְבִּיִק אֶל־חָבֶּּךְ Ez 3²⁶; v. also 29⁴ (sq. acc. +2; lit., but in metaph.); fig. of causing to cleave to 'Je 1311 (sq. acc. + 5%); cf. further Dt 28^{21} (subj. ', sq. acc. of disease $+\frac{\pi}{2}$). pursue closely, sq. אחרי Ju 2045 I S 1422 I Ch 10²=1 S 31² (sq. acc.); so also 2 S 1⁶ (sq. acc.) **3.** overtake, sq. acc. Gn 31²³ (E), Ju 18²²; cf. 20⁴² (subj. הַמִּלְחָמָה). **Hoph**. Pt. וּלְשׁוֹנִי מַדְבָּק מֵלְקוֹחָי ψ 22¹⁶ and my tongue is made to cleave (to) my gums; cf. sub Qal 1.

ל בקל adj. clinging, cleaving (to), 'ז abs. ר', adj. בקה ל Pr 18²⁴; בקה ל 2 Ch 3¹² (of cherub's wing); of cleaving to 'ז בְּבַקִּים בָּ י' Dt 4⁴.

ל ת.m. ^{1s} ^{41,7} joining, soldering, appendage—1. 'ד joining, soldering Is ⁴¹⁷. 2. pl. קרים appendages of breastplate (?) I K ²² ³⁴ = ² Ch ³³ הַּרִּיְ וֹבִין הַדּיִּ וֹבִין הַשִּׁרְיִן. (The Be al. cf. VB: the jointed attachment or appendage to the rigid breast-armour, which covered the abdomen; > Klo prop. appendage of helmet; Thes suggests armpits, lit. joints (cf. קריבין 'דָּבְּק' יִדְ Je ³⁸ \$\mathbb{2}\$; Ew the soft muscles etc. connecting the chest with the bottom of the back.)

The speak (original mng. dub.; range in order Thes is conjectural and not comprehensive enough; treiben MV does not explain Ar. or Heb. usage, but only Aram. A mng. go away, sustained by Ar. دَبر بد go away with it, would best explain the four branches of usage:—(1) Ar. sis depart, perish, IV. retreat, fig. retrograde, decline; دَيْرٌ passing away, death; As. dabâru, Pi. drive away, Bez Orient. Diplom. Vocab., Dibbara, pest-god, Hpt. in KAT^{2.500}, דָּבֶּר pestilence. (2) Ar. פֿאָל follow behind, in time, place, or station; وَيْرِ part behind, בֹּנֵל back, דְבִיר hindmost chamber of temple. (3) Syr. : lead, guide, cattle, sheep, government, take a wife, = Aram. אַבָּר; Syr. أَحُونًا, Aram. المُحَارِّة, Aram. إِحُونُ leader; Syr. المُحَارِّة, Aram. קברא guidance; Syr. לבּרָא, Aram. דְּבָרָא, Heb. רבר; Syr. מִרְבָּר, Aram. מִרְבָּר, Heb. מִרְבָּר pasture, wilderness; Ar. دِيْر, Syr. اِدْمُونْ , Aram.

Heb. דברתא swarm of bees, may be in this line, as led by their queen, so Thes. (4) Ar. 55 consider the end or issue (of an affair), relate (a story or tradition); دَّبَرَ فِي consider, الله على على speak; Heb. تَرْ عَلَى speak; Heb. etc. Syn. of אמר say, as Aram. מלל with אַמֵר; Gk. λαλείν, λέγειν; Lat. loqui, dicere; Germ. reden, sagen)—†Qal 41 only inf. (once ?) & pt.: Inf. sf. בְּלְבֶּהֶךְ (by attraction to for usual Piel) ψ 516; Pt. דֹבֵר Ex 629 + 30 t.; pl. דּבְרִים Nu 365 \$\psi 109^{20}\$; cstr. דְבָרִי \$\psi 5^7 + 3 t.\$; f. דברות Nu 277 \pass.דברות Pr 2511; - speak, abs. Nu 277 3227 365 (P) \$\psi_516(\frac{9}{2})\$; \$\psi_516(\frac{9}{2})\$; word spoken Pr 2511; with acc. rei דֹבֶר דָבָר speaking a word Jb 213; אמת ל 152, תמים Am 510, ישרים (מ) Pr 1613 Is 3315, צדק Is 4519, שלום Est 103 \psi 283, ובלה ,Is 916 בל Mi 73; with אל of person, unto Gn 1613 (J) Ex 629 (P) Je 3820 4016 Dn 1011 Jon 32; באוני in the ears of Dt 51 Je 287; by concerning, about ψ 3119 10920 Je 3242 (sometimes rendered against, but dub.); עָם with ע 283: הברבר בי the angel that spake with me (as a prophet, an instrument of communicating with Israel) Zc 19.13.14 22.7 41.4.5 55.10 64 (vid. prep. 7 III. 2 Ew § 217 f. (3)). † Niph., Pf. נִרבּרני Mal 3¹6, נִרבּרני ע 119²3 אווי ע 119²3 און Mal 3¹3; Pt. הַּנְדְבְּרִים Ez 33³⁰; reciprocal sense, speak with one another, talk, abs. Mal 316; with 3, against \$\psi 119^{23} \text{ Ez 33}^{30}; with \$\frac{1}{20}\$, concerning, about Mal 313 (RV against, vid. Ew § 217 i.) Pi. יה Pf. אָדָ Gn וב⁴+, רבי Gn 21¹+ (on רבין Ex 1225 Dt 2619 v. Bö \$ 1021 d (1) Kö 1. 188); Impf. יַרָבֶּר Gn 44⁷+, יַרֶבֶּר Gn 44¹⁸+; תְּרַבְּרוּן Gn 32²⁰, יַּרָבּרָוּן עָּרָאָ?; Imv. רְבָּרָוּן Gn 24³⁸+, רַבָּרָוּן Ex 112+; Inf. 737 Gn 2450 +, 737 Is 5913 +; Pt. מְבֶבֶּר Gn 27⁶+; f. מְרָבֶּרֶת וֹ S 1¹³+;—(הַדְּבֶּר, Je 513, inf. Ki 48, prob. Ol § 182 e Kö § 23 (5), perhaps MV; but more prob. a noun, as Ges § 52 (2), Anm. 3 Ew § 156 a, dub. pf. as Sta § 222; ביוֹם דָבֶּר Ex 628 Nu 31 Dt 415; החלת הברד Ho 12, inf. Ki 48 Bö § 987 (7) Kö § 23 (5); but more prob. pf., as Ges § 52 (2). Anm.3);—speak, **1.** abs. Dt 18^{17} + (throughout the literature) usu. with לאמר, less freg. ויאמר: $2~{
m K}$ 1828 + , cf. the phrases דברתי רבר (') אני (') ברתי בבר אני (') דברתי בבר אני 18 t. Ez 5 בי ' דבר 18 t. Ez; בי ' דבר 18 t. Ez; בי ' דבר 18 בי ' דבר 18 ב ו 315 Jo 48 Ob 18; דבר ז' דבר Is 120 405 5814 Mi 4⁴; +121 (1) ψ 49⁴; +121 (1) ψ 66¹⁴ 145²¹; לעור זה מדבר + Je 7¹³ 25³ 35¹⁴; ליד מדבר Jb 1 16.17.18. 2. with acc. rei, very frequently, לְפָּה הְּדַבֵּר ; +Ex 201 Dt 519 +; את הרברים האלה עוד דּבְרֵיך why speakest thou any more of thy מוֹל אַם־דְבַּרְתִּי דְּבָרָי אַם־דְבַּרְתִּי מָל until I

דבר

have told my errand Gn 24³³; seld. sq. זְבֶּל indef.; as אבר Is 5813 speak a (mere, empty) word; so prob. also ר׳ ְּדְבָרִים Ho ro⁴; with other nouns, e.g. דבר קשות spake rough words Gn 42^{7.30} (E); מבות 'roud words I S 23; מבות friendly words Je 126; טוב S 194 1 K 2213 Est 79; שקר $I_{859}^{3}+$, מום D_{11}^{27} , אמת $J_{9}^{4}+$, שוא $J_{12}^{3}+$; דבר שיר utter, sing a song Ju 512; משל ז K 512; the Jewish language Ne 1324; להורית the Jewish language tellion Dt 13^6 Je 28^{16} 29^{32} . 3. with persons: a. rarely acc. יבלוּ דַבּרוֹ לִשָּׁלֹם they could [not] speak unto him peaceably Gn 374 (J; but Ew 5 282 a about him); אַתְם Nu 26³ (P, but text corrupt vid. Di; no satisfactory explanation yet given, possibly rd. DFX vid. d). b. most frequently with throughout the literature: Gn 8¹⁵ +; cf. phrases וְיַדָבֵּר י׳ אֵל משׁה לָאמֹר Ex 610 + 87 t. P; but לך אל משה לך Ex 32⁷ 33¹ (JE); דבר אל בני (Lv 618 + 8 t. (P); דבר אל אהרן ישראל Ex 69 + 38 t. (P); elsewhere, Ex 196 (E) Dt 13 445 (D); הערה (כל) ד' אל (בל) בא 123 Lv 192 Nu 16^{24,26} (P); אל לב 'speak unto one's heart Gn 24⁴⁵, i. e. to oneself, cf. also ד' על לְבָּה S 113, v. 5 infr.; h is used inexactly for by 1 S 3¹² 1 K 16¹² Is 16¹³ Je 27¹³ 30⁴ 33¹⁴ 36^{7.31} 402 501 51 12.62 where it is rendered concerning or against. c. with ?, speak to I K 219 Ez 3221 Dn 24; ליהוה speak, sing to Yahweh words of a song Jos 10¹² (D) 2 S 22¹ (= ψ 18¹ title); in D, דבר ל promise to, in phrases † ('י) כאשר דבר ל Dt 111.21 63 93 109 1125 1220 156 182 2618 273 2912 Jos 1 3 אישר דבר ל (all D); אישר דבר ל Dt 9 אישר דבר ל Dt 9 אישר דבר ל $8^{24.25.26}$ (= 2 Ch $6^{15.16.17}$).— דבר ל Gn 24^7 28^{15} 49^{28} Ex 3234 (J) Jos 921 (P) Ju 147 2 S 233 Is 3010 Zc 910 usu. rendered speak to, but oft. rather promise to. הֵיֵשׁ לְדַבֶּּר־לָךְ אֶל־הַמֵּלֶךְ is it possible to speak for thee unto the king? 2 K 413 (by attraction to לעשות לף: d. with לחל speak with Gn 173.22.23 $21^{2}23^{8}34^{6.8}35^{13.15}$ Ex $25^{22}31^{18}34^{29.33.34.35}$ Nu 3^{1} 789 Jos 2215.21 (all P) Gn 3514 419 427 4515 Jos 17^{14} (all E) Dt 5^{21} ; sources of S K Ch $2 S 3^{27}$ $7^7 = 1 \text{ Ch } 17^6 \text{ I K } 8^{15} = 2 \text{ Ch } 6^4 \text{ I K } 22^{24} = 2 \text{ Ch}$ 18^{23} 2 Ch 10^{10} (= $\frac{5}{2}$ N 1 K 12^{10}) Je 5^{5} 7^{22} 9^{7} 35^{2} 38²⁵ Ez 2¹ 3^{22.24,27} 14⁴ 20³ 44⁵ Dn 1¹⁹ Zc 8¹⁶; cf. phrases דבר חד את אחדל speak one with another Ez 33³⁰; דבר משפטים אתל speak judgments with, usu. = give judgment against, (not Je 121), Je 116 4^{12} בבר טבות את $(= 2 \times 25^6)$; דבר טבות את speak kindly with 2 K 25²⁸=Je 52³². e. c. +Dy speak with, (not P), Gn 29⁹ 31^{24,29} Ex 19⁹ 20^{19,19,22} 33⁹ Nu 11¹⁷ 22¹⁹ Jos 24²⁷ (all JE) Dt 5⁴ 9¹⁰ Ju היים אור ל spread a ויִרבָּרוּ ל S o Th We Dr ויִרבָּרוּ ל spread a couch for) 1723 2 S 1322 1 K 114.22 2 K 633 1826 $2 \text{ Ch } 9^1 \ (= 5\% \text{ r K } 10^2) \text{ Ne } 9^{13} \text{ Est } 6^{14} \text{ Je } 32^4$ Dn 818 ס²² 10^{11.15.17.19} Ho 12⁵; דַּבַרְתָּי אָנִי עם לבִּי I spake, communed with my heart Ec 1 16. f. לְפָבֵי † before, in the presence of Ex 6¹² Nu 36¹ (P) Ju 11¹¹ 1 K 3^{22} Est 8^3 . **4.** with $\frac{\pi}{2}$: **a.** instrumental, אַ רבר בּ speak with, by, or by means of a person (vid. supr. Qal ad fin.) Nu 1 22.2.6.8 (E) 2 S 23² (cf. Dr), 1 K 22²8 = 2 Ch 18²7, Hb 2¹; לבר דבר דבר און Dw = speak in the name of Ex 523 (J) Dt 1819.20.20.22 ו Ch 2 ו ¹⁹ Je 20⁹ 26¹⁶ 29²³ 44¹⁶ Dn 9⁶ Zc 13³; דר by the hand of Nu 17⁵ 27²³ Jos 20² (P) 1 S 28¹⁷ 1 K 8⁵³ + 13 t. K, 2 Ch 10¹⁵ (= 1 K 12¹⁵) Is 20^2 Je 37^2 50^1 Ez 38^{17} . **b.** local (fig.), in the ears of Gn 208 (E) Ex 112 Dt 3244 (J) Gn 23¹⁶ Nu 14²⁸ Jos 20⁴ (P) Dt 31^{28,30} Ju 9^{2,3} ו \$ 8²¹ 1 1⁴ 25²⁴ 2 S 3^{19,19} Je 26¹⁵ Pr 23⁹; דבר בלב speak in the heart Ec 215. c. of the object, speak of, about (prep. 7 IV. e Ew § 217 f. (2)) Dt $6^7 \text{ I I}^{19} \text{ I S I 9}^{3.4} \psi \text{ I I 9}^{46} \text{ I 2 2}^8$; propose for (a wife) 1 S 2539 (cf. Ct 88). d. of hostility, against (Ew § 217 f. (1)) Nu 12 1.8 215.7 (E) Jb 19 18 \$\psi\$ 5020 אר e. of price, בְּנַפְשׁׁי at the cost of his life 1 K 2²³ (vid. → **III. 3**). **5.** with ליצ, of the object concerning or about which one speaks Gn 18¹⁹ Nu 10²⁹ (J) Jos 23¹⁴ (D) Ju 9³ 1 S 25³⁰ $1 \text{ K } 2^{4.27} 5^{13.13} 14^2, 22^{23} (= 2 \text{ Ch } 18^{22}), 2 \text{ K } 10^{10}$ $19^{21} = \text{Is } 37^{22}$, I Ch 22¹¹ 2 Ch 23³ Je 1¹⁶ 18^{7.8.9} 4219. It may have this sense in most if not all of the following, where RV renders 1 K 218.19 Est 7^9 Je 18^{20} for; 2 Ch 32^{16} Ne 6^{12} Je 11^{17} 16^{10} 25¹³ 26^{13.19} 35¹⁷ Ez 36⁵ Dn 9¹² 11³⁶ Ho 7¹³ Am 3¹ against; and 1 K 95 2 K 2219 Je 101 1915 unto על) is used for אל unto 2 Ch 32¹⁹ Je 6¹⁰ 25² 26² Ho בר על לבל speak upon דבר על לבל speak upon the heart, speak kindly, comfort Gn 343 5021 (E) Ju 193 Ru 213, 1 S 113 (seemingly from context על for אל, to her heart, to herself, vid. Dr), 2 S 198 2 Ch 30²² 326 Is 40² Ho 2¹⁶. infin. + דבר לעשות promise to do Ex 3214 (J) Dt דבר לתתל Ez 6¹⁰ Jon 3¹⁰; דבר לתתל promise to give Dt דבר למחות + threaten to blot out 2 K 14²⁷; cf. דבר להזהיר i.e. so as to warn Ez 3¹⁸ 33⁸.

אריבר אָר הַפַּיִלְּכָה בּיִבְּעָר הַפִּילְכָּה (בְּרֹינֶרע הַפִּילְכָּה (בַּרֹינֶרע הַפִּילְכָּה (בֹּרְינֶרע הַפִּילְכָּה לַּרָּה (בֹּרִינֶרע הַפִּילְכָּה (בֹּרִינִרע הַפִּילְכָּה (בֹּרִינִרע הַפִּילְכָּה (בֹּרִינִר (בֹּרְינִרע הַבּילְינָרע בּבְּילִרְינִר (בֹּרְינִר בְּבִּרְינִר (בֹּרְינִר בְּבִּר בְּרָ בּרְינִר בְּרָינִר הַבְּילִים (בְּרִינִר בְּרִינִר הַנְיִינְבָּרִינְר בְּרִינִר בְּרִינִר בְּרָינִר בְּרִינִר בְּרִינִר בְּרִינִר בְּרִינִר בְּרָּ (בִּרְינִר בְּרָּ בַּרְינִר בְּרָּ (בִּרְינִר בְּרָּ בְּרִינִר בְּרָינִר בְּרָּ בְּרִינִר בְּרָּ בְּרָינִר בְּרָּ בְּרָינִר בְּרָּ בְּרָינִר בְּרָּ בְּרָינִר בְּרָּ בְּרָּ בְּרָינִר בְּרָּ בְּרָּ בְּרָיִבְּיִר בְּבָּר בְבָּר בְּבָּר בְּבָּב בּבּבּר בְבָּבּר בְבָּב בּבּבּר בְבָּב בּבּבּר בּבְּבּר בְבָּבּבּר בְּבָּב בּבּבּר בְבָּב בּבּבּר בְּבָּב בּבּבּר בְבָּב בּבּבּר בְבָּב בּבּבּר בְבָּב בּבּבּר בְבָּב בּבּבּר בְּבָּב בּבּבּר בּבְּבּר בְּבָּב בּבּבּר בּבְּבּבּב בּבּבּר בּבְּבּב בּבּבּר בּבְּב בּבּבּר בּבְּבּב בּבּבּב בּבּבּר בּבְבּב בּבּבּב בּבּבּבּב ב

ליבר אָל' מִרבּבר אָל' הַרָּבּר אָל' מִרבּבר אָל' מִרבּבר אָל' מִרבּבר אָל' מִרבּבר אָל' מִרבּבר אָל' (Di Nu אָפּ מִרבּר פּן: the meaning not appreciably different from Piel; the Hithp. difficult to reconcile with אָלָּי (בּרְּבָּר שִׁמִּים הַּחְמִּינוֹ (וַיִּרְבֵּר אַנְּמִים הַּחְמֵּינוֹ (וַיִּרְבָּר אַבּר עָמִים הַּחְמֵינוֹ (וַיִּרְבָּר אַבּר עָמִים הַּחְמֵינוֹ (וַיִּרְבָּר אַבּר עָמִים הַּחְמֵינוֹ (בּר מִרבּבר עָמִים בּרְבּר עָמִים בּרְבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמִרְבָּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמִרְבָּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמִרְבָּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמְרַבּר עָמִים וּמִרְבּר עָמִים וּמִים וּמִרְבּר עָמִים וּמִּבְּר עָמִים וּמִרְבָּר עָמִים וּמִרְבּר עָמִים וּמְרַבְּר עָמִים וּמְרַבְּר עָמִים וּמִיבּר עַמִּים וּמִרְבָּר עָמִים וּמְרַבְּר עָמִים וּמְבּר עָמִים וּמִבּר עַמִּים וּמִרְבָּר עָמִים וּמִבּר עַמִים וּמְרַבְּר עָמִים וּמִבּר עַמִּים עִּבְּבּר עָמִים עִּבְּבּר עָמִים עִּבְּבּר עָמִים עִּבְּבּר עָמִים עִּבּים עִּבְּבּר עָמִים עַבּבר עָמִים עַבּבר עָמִים עַבּבר עַנִּים עַּבּים עַבּים עַבּים עַבּים עַבּיּבר עָבִּים עַבּים עַבּים עַבּבר עַנִּים עַבּים עַבּים עַבּים עַבּים עַבְּבּר עָמִים עִּבְּים עַבְּיִבּר עָמִים עִּיִים עִּבּים עַבּים עַבְּבּי עַבְּים עַבְּיִים עָּבְּיִים עַבְּיִים עַבְּיִים עָּבּיים עִּיִים עָּיִים עַבְּיִים עָּבְּיִים עָּבְּיִים עָּיִים עָּיִים עָּבְּיִים עָּיִים עָּבְּיִים עָּיִים עָּיִים עָּבְּיִים עָּבְּיִים עָּיִים עָּבְּיִים עָּבְּיִים עִּיִים עִיּיִים עִייִים עִּיִים עָּיִים עִייִים עָּבְייִים עָּבְּיִים עָּיִים עָּיִים עָּבְיים עָּבְּיִים עִייִים עָּיִים עָּבְּיִים עָּיִים עִּיִים עָּיִים עָּיִים עָּיִים עָּבְּיִים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִים עָּבְּיִים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִים עָּיִים עִּיִים עִּיִּים עָּיִים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עִּיִּים עָּיִּים עִּיִים עִּיִים עִּיִּים עִּיִים עִּיִים עִּיִּים עָּיִים עִּיִּיְיִים עִּי

727 n.m.speech, word—Gn 18¹⁴ + 446t.; cstr. רָבֶּר Gn 12¹⁷ + 361 t.; sf. יְבָּרִי Nu 11²³ + (sfs. 66 t.); sg. in all 875 t.; pl. דָּבָרִים Ex 4¹⁰ + 182 t.; cstr. דְּבָרֵי Gn 2430 + 253 t.; sf. דְבָרֵי Gn 378 (sfs. 127 t.); pl. in all 564 t.;—I. sg. speech, discourse, saying, word, as the sum of that which is spoken : 1. of men, a. נְבוֹן דָּבֶר discreet in speech ו S 1618; די שִׁכְּחַיִם speech of $lips \psi 50^{13}$, mere talk Is $36^5 (= 2 \text{ K } 18^{20}) \text{ Pr } 14^{23}$ (cf. ע זף speech of God's lips); לְבֶר מָר bitter speech ψ 644; Ij '7 lying speech Pr 308; IiD דְבַרְךְּ thy saying is good IS 910; דְבָרְרָ thy saying is good IS 910; דְבַרְרָ and the speech of Abner had been with the elders of Israel 2 S 3¹⁷ (cf. 1 K 1⁷); למר הדבר הזה say this saying Je 2338 3123 cf. 1312 1417 (of God), וֹ S S¹¹ ('יַ בְּרֵי י'). **b.** word of command, קּבָרֶי י') וֹ ד' (הַיָּרָי י'). ד' 1 Ch 214.6 Est 112+6 t. Est, Ec 84 cf. 2 Ch 305 עשה: "ד' מלכות ביים royal edict Est 1 לי מלכות ביים ד' מים מו ברבר do according to the command of Gn 4424730 Ex 89.27 1235 3228 (J) Lv 107 (P) Ju 1110 Ezr 105 Ne 5^{12,13}; cf. 2 S 17⁶ (word of counsel), 1 K 3¹² (request), I K 1713 (proposal; on these mngs. v. infr.) c. message, report, tidings, וַיִּשְׁמַע הָעָם and the people heard this evil report Ex 334 (JE) cf. 1 K 2012; אמת (היה) הדבר the report was true I K 106 = 2 Ch 95; אוֹם עד דָבֶר מֵעְפָבֶם until word come from you 2 S 1528; ויגע הדבר אל מלד נינוה Jon 3°; +קשיב דַבַּר אל מלד נינוה return or $bring\ word,\ report\ {\rm Gn}\ 37^{14}\ {\rm Nu}\ 13^{26}\ 22^{8}({\rm J})$ Dt $1^{22.25}\ {\rm Jos}\ 14^{7}\ 22^{32}({\rm D})$ 1 K $2^{30}\ 20^{9}\ 2$ K $22^{9.20}$ $(= 2 \text{ Ch } 34^{16.28})$, but answer I S 17^{30} 2 S 3^{11} 24¹³ (= 1 Ch 2 1¹²), 1 K 1 2^{6.9} (= 2 Ch 10^{6.9}), 1 2¹⁶ Ne 2²⁰ Pr 1813 2711 Is 4128 Ez 911 (Dr Sm. p. 190 explains the phrase as turn back with a word); cf. ענה (לא) מבר answer something or nothing I K 1821 2 K $18^{36} \psi$ 119⁴² Is 36^{21} Je 44^{20} vid. **IV. 6**; השיב רברים return words Ex 198(E) Pr 2426 vid. III. 1. d. advice, counsel, ברבר בלעם by advice of Balaam Nu 3116 (P), cf. Ju 207 2 S 1944 Est 55. e. request, אמתו of his maid, עברו of his servant 2 S 14 א יחל דברו, f. promise, לא יחל דברו he shall not break his word Nu 303 (P), cf. הקים דבר perform a promise Ne 513, vid. also 2b. g. charge, complaint,

וה הרבר הזה אמת היה הרבר הזה if this charge be true Dt 22²⁰ cf. 13¹⁵ 17⁴, שים דבר ב 18 22¹⁵, שים עלילות דברים ל Dt 22^{14.17}. h. decision, sentence, the sentence of judgment Dt 179 cf. ע^{10.11}. i. theme, story, בָּר טוֹב my heart swells with a good theme \$\psi 45^2\$; דַבר נְבוּרוֹת the story of his great might Jb 414. 2. word of God, as a divine communication in the form of commandments, prophecy, and words of help to his people, used 394 times. This word is communicated in several ways: a. ויהי דבר י׳ אל then the word of Yahweh came unto 1 S 1510 2 S 7⁴ (cf. אלהים ו Ch 17³), 1 K 6¹¹ 13²⁰ 16¹ 17^{2.8} 2 ב ^{17,28} 2 Ch וו² (cf. ב K ו ²²); cf. ו Ch 2 2⁸ (by by confusion), Is 384 Je 14 + 20 t. Je, Ez 316 +41 t. Ez, Jon 11 31 Hg 220 Zc 48 69 74.8 81 (without אל) v18; לאל Gn 151 2 Ch 127 $Je 25^3 + 4 t. Je, Ez 1^3 + 7 t. Ez, Dn 9^2 Zc 1^{1.7} 7^1;$ ד'י' היה אל + Gn 154 1 K 199; ד'י' אל + 2 S 2 4 11 1 K 1 67 1 81 2 K 2 04 E z 2 4 20; לי ביר ל ' ביר ל Hg 1 1 21.10; לי אשר א 'Hg 1 ויהי ד' י ביד א Hg 1 א ד' י אשר היה ד' י'ץ Ho 1¹ Jo 1¹ Mi 1¹ Zp 1¹; לים היה ד' י'ץ ז אליו I K אשר היה ד' י' אל יר'ץ 1 Je 14¹ אליו 46¹ 47¹ 49³⁴ (vid. אשׁר 6 a); הרבר אשׁר היה אל Je 71+ 11 t. Je; לי 'ר K 3¹² Je 23²⁸ 27¹⁸; cf. אַלֵי דָבָר וִנְנָב unto me a word was brought by stealth Jb 412, cf. יי דבר יי and the word of Yahweh was not yet revealed unto him 1 S₃⁷. Yahweh also sends his word עילה ע 107²⁰ 147¹⁸ Is 9⁷ Je 42⁵ (cf. pl. Zc 7¹²) and makes it an object of vision אר לפגל Je 2³¹ 38²¹ (cf. pl. Ez ווה, Is 21; it is also commanded צוה Is 21; it is also commanded צוה 354 Lv 85 96 172 Nu 302 366 (P) Dt 42 131 1515 $Jos 1^{13} 4^{10}$ (D) I Ch 16^{15} (= $\psi 105^{8}$) Ne 1^{8} Je 7^{23} . cf. הרברים אשר צוה Ex 35¹ Lv 8³⁶ (P) Ex 19² (E) Dt 66. b. Yahweh confirms his word of promise Dt 9⁵ ו S 1²³ (where read דָבֶּרֶן thy word acc. to & & Dr), I K 24 612 820 Je 2010 3314, and his word of warning 1 K 1 2 15 Dn 9 12; his word stands for ever Is 408; it is settled for ever in heaven ψ 119⁸⁹; he remembers his holy word דבר קרשו ע 105⁴² (cf. דָבֵרִי קרשׁו Je 23⁹); he himself Jo 211, the angels \$\psi\$ 10350, and forces of nature ע וא⁸ עשה דברו do his word of command; by his word the heavens were made ψ_{33} ; it is near his people, in their mouth and heart Dt 3014; a lamp to their feet ψ 119105. II. saying, utterance, sentence, as a section of a discourse:—1. of men, a. לְבָר בְּעָתוֹ a word in due season Pr 1523 cf. Jb 42 Pr 1225; commonly in plural, †(ה)שִׁירָ(ה) יִּברי words of the song (i.e. its lines of poetry) Dt 3130 3244 ψ 181 (=2 S 22¹) ו הלל ברברי דויר ; to sing praises with the words of David (his psalms) 2 Ch 2930; sentences of the wise Pr 16 2217 Ec

9¹⁷ 12¹¹; these sayings are commonly written, cf. דברים words of the letter Est 926; הדברים עתיקים the records are ancient I Ch 422; בָּרֵי ? ראָפֶּרֶ(ה) Is 29^{11.18} Je 29¹. **b.** title of writings: ד' אנור ,¹¹ Ec 1¹ ד' למואל ,¹Pr 30¹ ד' אנור ,¹¹ Er 31¹, ירמיהו Je 11, so Am 11 Ne 11; cf. in appended phrase or clause, Je 5164, איוב Jb 3140. c. in Ch name of a work: ד' החזים 2 Ch 3318.19, על ד' , 2 Ch בר' יהוא , בר' יהוא 2 Ch 2034, 'על ד' על ,1 Ch 29²⁹; על ד'נתן (1 Ch 29²⁹ 2 Ch 9²⁹, על ד' גר Ch 29²⁹. (It is not certain whether writings of prophets or histories about them are referred to; in the latter case they are acts, **IV. 2,** vid. Dr Intr 497.) **2.** of God : עַשֶּׂרֶת הַדְּבָרִים the ten words (sentences in the tables) Ex 3428 (JE) Dt 413 104, referred to as הדברים Ex 341 (JE) Dt 4^{10.36} 5¹⁹ 9¹⁰ 10²; of commands of covenant code Ex 24^{3,4,8} cf. 34²⁷ (JE); of Deuteronomic code Dt 17¹⁹ (+ 16 t. D) 2 K 22¹¹ 23³⁻²⁴ (cf. 2 Ch 34¹⁹⁻³¹) Je 11²⁻⁸ 34¹⁸; the lawbook of Joshua Jos 2426 (E); of the code of Ezra Ezr 711 94 Ne 89.13; the words of Yahweh written by Jeremiah Je 25¹³ 36⁴⁻³² 51⁶¹; the words of the book of Daniel Dn 12^{4.9}; commands in general 1 S 1511 \$\psi 5017 11957.130.139; promises 2 S 728 Ne 98, cf. 1 Ch 255 2 Ch 3616. שׁבָּה אָחָת: a word, words:—1. of men: שׁבָּה אָחָת one lip, and one and the same words Gn ווו (J); אַין וּבְרָים no speech and no words ע וֹסְיֹם; דְבַרִים man of words, ready in speech, Ex 410 (J); רב דברים multitude of words Jb אוב Pr וס פון Ec קלים דְּבָרִים בָּבָרִים בּקרים בּקרים ביים אַמָּבֶם בָּבָרִים בּקרים ביים אַמּ take with you words Ho 143; דבר(י) דבר(י) lying $word(s) \to 5^9 23^7 (E) \text{ Pr } 13^5 29^{12} \text{ Is } 59^{13}$ Je 7^{4.8}; דָּבֶרִי רוּחַ words of wind, vain words Jb ומה־שָּמֵץ דָבַר נִשָּׁמֵע־בּוֹ and what a whisper of a word we hear of him! Jb 2614. 2. of God. It is difficult to determine how many of the following should come under II. 2. The pl. for words of God is relatively seldom: Gn 208 Ex 196 Nu 126 Jos 39 (E) Ex 428.30 Nu 1124 (J) Dt 1819 Jos 2314 (D) 1 S 318 810 151 2 Ch 114 Jb 427 Pr 306 Is 312 Dn 1011 Am 811 Mi 27, apart from Je 3^{12} + 30 t. Je, Ez 2^7 + 4 t. Ez, Ze 1^6 + IV. matter, affair, thing about which one speaks:—1. business, occupation: לַכָּל־דְבַר הַמֶּלֶךְ king's business I S 21°; לַכָּל־דְבַר הַמֶּלֶךְ for every matter of I Ch 2632 271 2 Ch 1911; לְכָּלר דבר for all thine affairs I Ch 2821; דבר המובח Nu 187; דָבֶר אֵין־לָהֵם עִם they had no dealings with Ju 187.28; + יוֹם בּיוֹכוֹים the task or portion of a day in its day, daily duty or due Ex 5^{13.19} (E) 16⁴ (J) Lv 23³⁷ (P) 1 K 8⁵⁹ 2 K 25³⁰ ו Ch 1637 2 Ch 813 (ביום) v14 3116 Ezr 34 Ne 1123 1247 Je 5234 Dn 15; לשנה בשנהל 1 K 1025 2 Ch 9²⁴. **2.** pl. acts cstr. 'דָרֵר' ז K 11^{41,41} 1 Ch 29²⁹ 2 Ch 1215 1611; † FCT 18 acts 2 Ch 1322 3527; especially in phrases, וְיֵתֶר דָּבְרֵי ... עַל־סֵפֶּר דָּבְרֵי and the rest of the acts of ... in the book of the chronicles (daily record of events) of I K 1429 + 32 t. K.; ויתר דָּבָרי 2 Ch 1322 + 8 t. Ch, יַתֶּר דְּבָרָיו 2 Ch 2826, ישָאָר דִּבָרָיו 2 Ch 920 are referred to various sources; cf. also במספר ו דברי הימים ו Ch 2724, בדברי הימים ו Ch 2327, שראל ברים טובים :2 Ch 3318 ברים מלכי ישראל good deeds 2 Ch ו 2¹² 19¹³; דָּבָרֵי עֲוֹנֹת acts of iniquity ψ 65⁴ (De, Fälle von Missethaten); פּרָבִי־רָע evil deeds Je 5²⁸. It is used of God, only in בל דבריו לא יענה Jb 33¹³, ד' אַתוֹתָיו ענה ענה ענה ד' נָפָּלָאֹתֶיך אַ 105²⁷, ד' 3. matter, affair: דבר אוריה affair of Uriah ו K ובר root of the matter Jb 1928; כוה היה הרבר how went the matter? 1S 416 2 S 14 cf. Ru 318; סבב את פני הדבר change the face of the matter 2 S 1420; דְבָרֵי הָאֵתנוֹת the matter of the asses I S 102; הרצח this is the case of the slayer Dt 194; לְכָּל־דָּבָּרָיו 1 K 638 as to all its particulars. 4. events, things: in the phrase, האלהל after these things (events in time) Gn 15¹ 22¹ 40¹ (E) 39⁷ (J) 1 K 17¹⁷ 21¹ Ezr 7¹ Est 2¹ 3¹; +הרברים אחרי האלה Gn 48¹ Jos 24²⁹ (E) Gn 22²⁰ (J) 2 Ch 32¹. 5. cause, case for judicial investigation : בּריהיה יבר לַבֶּם דָבָר if they have a case Ex 1816 cf. 1822 228; ברבר one having a case Ex 2414, cf. ברבר ים משפט 2 Ch 196; דּבָרֶיך טוֹבִים וּנְכֹחִים pleas, good and right 2 S 153 cf. Jos 204. 6. something, anything (indefinite): עשה דבר do a thing Gn 2216 + (frequent); עשה דברים Is 4216 + (less frequent); היפלא מי' דבר Gn 1814 cf. Je 3217.27; רבר nothing 1 K 5⁷ 10³ Is 39² Je 42⁴ + (frequent), אין דבר Ex 5¹¹ (E) Nu 20¹⁹ 1 S 20²¹; לא דבר מ' nothing of Ex 94 (J) Jos 835 1115 2145 23¹⁴ (D); כל דבר anything Nu 31²³ Dt 23²⁰ +; whatsoever Nu 233 (E); ערות דבר Dt 2315 nakedness of a thing, i.e. unclean or unseemly thing (indecency in camp); so of a wife 241. 7. way, manner: הַשְּׁמְשֵׁה this is the manner of the release Dt 152 (cf. SI1); 727 12 פרבר so was the way of the king Est ומקף so rear the way of the king Est ו הזה after this manner, thus + Gn 1825 3220 447 (JE) 2 S 156 Ezr 105 Ne 5^{12.13} with (עשה), 1 S 9²¹ 2 Ś 14^3 17^6 (דבר), $1 \text{ S} 17^{27.30} \text{ Is } 8^{20}$ (אמר), $1 \text{ Ne } 6^{4.5}$ (שׁלח), Ne 64 (השׁיב) cf. 1 S 17³⁰, 2 K 7¹⁹ (היה); (peculiar to D, בדבר הרע הזה such a wicked deed as this Dt 13¹² 19²⁰, הוה ברבר הגדול הוה Dt 4³²); thus and thus did he Gn 3919 כדברים האלה עשה

(J) $_{1}$ S $_{2}$ (but usually the pl. = these words). **8.** reason, cause: זה הרבר $_{1}$ $_{2}$ $_{3}$ $_{4}$ $_{5}$ $_{1}$ $_{5}$ $_{1}$ $_{5}$ $_{1}$ $_{5}$ $_{1}$ $_{5}$ $_{1}$ $_{5}$ $_{1}$ $_{5}$ $_{5}$ $_{5}$ $_{6}$ $_{1}$ $_{5}$

קבּיִל, גֹּיִל, פֿרָּבָּי, n.m. pestilence (cf. Ar. בַּבְּיָל, לּבְּיַל, de-parture, death) — Ex 9³+; דָבֶּי Hb 3⁵; sf. דְּבָּי Ho 13¹¹;—1. plague, pestilence, in general Ex 5³ 9¹⁵ Nu 14¹² (J) Lv 26²⁵ (H) Dt 28²¹, 2 S 24¹³¹.¹⁵ (+v¹⁵ ² ூ We Dr)= 1 Ch 21¹².¹⁴, 1 K 8³²=2 Ch 6²³, 2 Ch 7¹³ 20° \$\psi\$ 91³.⁵ Je 14¹² + 16 t. Je, Ez 5¹²+11t. Ez, Ho 13¹⁴ Am 4¹⁰ Hb 3⁵. Rd. בִּבְּיֶבָּר, ver the like, 1 S 4³, for MT בִּמִּיְדָּבָּר, We Klo Dr. †2. cattle-plague, murrain Ex 9³ (J)=\$\psi\$ 78⁵⁰.

דְבֶּרְיֹּ ח.[m.] pasture (cf. Aram. דְּבָּרְיֹּ, Syr. /בֹּיִי, m.[m.] pasture (cf. Aram. דְּבָּרְיִּ, Syr. /בֹּי, midst of its pasture Mi 2¹² (art. with sf., cf. Ges 1²²¹², who attaches as conj. to foll. word); מוֹן and lambs shall feed as (in) their pasture Is 5¹².

לברות ל n.f.pl. floats, rafts 1 K 523.

לְּבְּרָה] **n.f.** cause, reason, manner—cstr. דְּבְרָת ' pecause of, for the sake of Ec 3¹⁸ איל דּבְרָת ' מֵלְבִּיצֶּדֶק after the order, or manner, of Melchizedek ע ווס (' ancient genit. ending, to soften transition in poetry, Ges ^{590 (3) a}); sf. דְּבָרִנִי my cause, suit Jb 5⁸.

†11. דְבֹוֹכְחְ **n.pr.f.** (bee)—1. the nurse of Rebekah Gn 35⁸. **2.** the prophetess Ju 4^{4.5.9.10.14} 5^{1.7.12.15}.

לְבְּרֵתְ **n.pr.loc.** Levitical city in Issachar, the present *Debûrije* at the foot of Mt. Tabor (Rob^{BR III. 210} Bd ^{Pal 249}) Jos 19¹² (בְּבָרֵת) 21²⁸ 1 Ch 6⁵⁷.

+1. דְבִּרֹר **n.m.** (cf. Ar. בُיָב back, בֹיב part behind) hindmost chamber, innermost room of the temple of Solomon= הרש הקרשים holy of holies, most holy place, the place of the ark and the cherubic images, the throne-room of Yahweh I K 6^{5.16.19.20.21.22.23.31} γ⁴⁹ (= 2 Ch 4²⁰) 8^{6.8} (= 2 Ch 5^{7.9}) 2 Ch 3¹⁶ ψ 28². Prob. rd. דִבִּיר 2 K 10²⁵ also, for MT יִנִיר; so Klo after GL. (It is translated oracle in AV RV after Aq Sym χρη-

ματιστήριον, B oraculum, on the incorrect theory that it was derived from της speak.)

1. ת.pr.m. king of Eglon Jos 10³.
2. n.pr.loc. a. בְּבִירָה c. תְּ - loc., N. border Judah Jos 15⁷ (westward Hup \$\psi 28^2\$). b. בְּבִירָ town of the Gadites Jos 13²⁶, perh. Lêdebâr 2 S 9⁴ vid. בְּבִיר Di MV. c. בְּבִיר Ju 1^{11.11} 1 Ch 6⁴³, בְּבִיר Jos 10^{38,39}, elsewhere בְּבִיר Jos 15¹⁵ +, a royal city of Canaanites anciently called בְּבִיר מֵבֶּר f Canaanites anciently called בּבִיר מֵבֶּר Jos 15¹⁵ Ju 1¹¹, בְּבִיר מֵבֶּר Jos 15⁴⁹; on the mountains of Judah, in region of Hebron Jos 11²¹ 15⁴⁹, assigned to the Aaronite priests Jos 21¹⁵ as a city of refuge 1 Ch 6⁴³; mod. Dhoherîye, 5 hours SW. fr. Hebron, acc. to Kn, so Survey ^{111,402}; other conject. in Di Jos 10³⁹ Ri^{HWB 255}.

לְבָּרֶל **n.**[**m.**] speaking (so Ew ^{§ 156}) Je 5¹³ יוֹרָבֵּרְ אֵין בָּהֶם (so Ew § 156) Je 5¹³ יוֹרָבָּרְ אֵין בָּהֶם (so Ew § 156) yb. with art. for relat. (vid. [בְּבָּן Pi.): but rd. rather הַּבְּרָר, and the word is not in them.

†[דַבֶּבֶּרָתוּ] n.f. word—יִשְׂא מִדַּבְּרֹתֶיף he receiveth of thy words Dt 33³ (poem).

לבְרֵיל **n.pr.m.** a Danite Lv 24¹¹.

†ו. [אָדֶּבְר] **n.m.** mouth, as organ of speech,—מְדְבָּרֵדְּ נָאנֶה thy mouth is lovely Ct 4³ אַבְּּרוּתִידְּן אַ אַמּאַגּה, אַ אַמּאַנה.

11. בְּלֵבְעָהָ **n.m.** wilderness—Dt 32¹⁰ +; e. ה loc. מְדְבַּרָה Jos 1812 + 15t.; estr. Ex 1522 +; יִּלְבַּרָה ז K 19¹⁵; sf. מִּרְבַּרָה Is 51³;—1. tracts of land, used for the pasturage of flocks and herds, the pastures of the wilderness put forth green grass Jo 222; 'וְעַפּוּ נ' מ' the pastures of the wilderness drop (fertility) \psi 6513; are dried up Je 2310, cf. Je 99 Jo 119.20. 2. uninhabited land, פַּרָבַּר לֹא־אָרָם בּוֹ wilderness in which is no man Jb 3826; the abode of pelicans \$\psi 102^7\$; wild asses Jb 245 Je 224; jackals Mal 13; ostriches Lam 43; מִי־וְתְּנֵנִי בַּמַּרְבַּר מִלוֹן ארחים ואעובה את־עפוי O that I had in the wilderness a lodging place of wayfarers, that I might leave my people Je 9¹; מִרְבָּר die better to dwell in a desert land, than with a contentious woman Pr 2119; ילל ישׁמוֹן בּאָרֵץ מִרְבָּר וּבְתֹהוּ יָלֵל יִשִׁמוֹן in a desert land, and in a waste howling wilderness Dt 3210. 3. large tracts of such land bearing various names, in certain districts of which there might be towns and cities: לוב הַלַּבר וַעָרָיו חַצֵּרִים הַשֹּב הַדָּר let the wilderness and its cities lift up (their voice), the villages that Kedar doth inhabit Is 4211. There were six cities in the wilderness of Judah Jos 15^{61.62}; usually = wilderness of the wanderings

IX. become black or brown, of a colour between black and red; vid. deriv.; so Fl v. infr.; yet vb. in this mng. perh. denom. fr. دِبْسُ i.e. having the colour of dibs).

TW17 54 n.m. 1814, 29 honey (named from colour acc. to Fl NHWB^{i.499}; Ar. دُنْسَ) دِنْسَ, ديسً) date-honey ; NH إجلا , Aram. جيئم, honey both of fruits and of bees; cf. also As. dišpu COT Gloss Zim BP 84 Dl Pr 70)—abs. '7 Gn 43¹¹+33 t.; בָּשׁי Ex 3⁸+ 18 t.; sf. רָבָשׁי Ct 5¹; -honey, product of bees, used as food Ju 148.9.18 (in lion's carcass); found in (clefts of) rock Dt 32¹³ (מָצוֹר ד'), in song, JE), ע 81¹⁷ (מְצוֹר ד'); in forest, on ground ו S ו 425 (על-פני השרה) v26 (תֵּלֶךְ דְּבֹרוֹ; but read rather הָלַךְּ דְּבֹרוֹ its bees had departed, We Dr after (3) v^{29,43}; transported in jar or bottle '7 Papa 1 K 143; contrib. to priests and Levites 2 Ch 315; || תַּמָאָה 2 S 1729 Is 715.22 (in last two the being limited to such food is apparently token of destitution); kept in store Je 418; a choice gift Gn 43¹¹ (J); article of trade Ez 27¹⁷ (in these two perh. = grape syrup, mod. dibs, cf. Di Gn 43^{11} v. Rob BR H. 81); forbidden as burnt offering Lv 2¹¹ (יַעָרת הַד'); honey comb='זְעָרַת הַד' ו S 14²⁷ (cf. יערי (cf. גופים Pr 1624 (cf. נפת צופים לפת צופים ψ 19¹¹); most often in phrase describing abundance in land of Canaan אָרֶץ וָבַת חָלֶב וּד׳ Ex $3^{8.17}$ 13^{5} 33^{3} (all JE) Lv 20^{24} (H) Nu 13^{27} 14^{8} 1613.14 (all JE) Dt 63 119 269.15 273 3120 (all D) Jos 5⁶ (D) Je 11⁵ 32²² Ez 20^{6.15}; cf. Dt 8⁸ 2 K 1832 (of land of captivity, words of the Rabshak); v. also Ez ו 613.19 Jb 2017 נחלי ד׳ וחמאה; honey, used to illustrate moral teachings Pr 2413 (וֹפֶת (danger of surfeit); sim. of sweetness of taste Ez 3³ (the roll), cf. אָבְצָפִיתָה בר' Ex 16³¹ (P; description of manna); of sweetness of the law ψ 19¹¹ (|| לֹפֶּת צוֹפִים cf. 119¹⁰³; (of pleasant words Pr 16²⁴ cf. supr.); sweetness of lips רְ יִ וְּחָלֶב Ct 4¹¹; fig. of love דְּבִּשִׁי Ct 5¹ (חֵלְבֹּר , יֵינִי , יַעִרִי || תַּלְבֹּר , יֵינִי , יַעִרִי || (חֵלְבֹּר , יֵינִי , יַעִירִי , יַעִירִי , יַעִירִי , יַעִירִי).

†[תְּבֶּׁקָח] **1. n.f.** hump (of camel) (etymol.?) cstr. Is 30° על־דַבָּשֶׁת בְּּטֵלִים **2. n.pr.loc.** on border of Zebulun Jos 19¹¹ תַּבָּשֶׁת.

†[רְּבָּרֹן] **vb.** multiply, increase (intr.);
—**Qal** *Impf.* 3 mpl. יְיִדְנּוּ לְרֹב בקרב הארץ Gn 48¹⁶ (E).

7 n.m. Jon 2, 1 fish (NH id.)—17 Jon 21.1.11+ Ne 13¹⁶ Qr (Kt דָנִים; דָנִים 1 K 5¹³ + 6 t.; דָנִי 1 אַ $Gn g^2 + 7 t.;$ fish of sea $Jon 2^{1.1.11}$ (in v^1); Ne 1316 (גאב Kt אַד article of Tyrian trade; only here coll., rd. perh. דְנָה; or regard as late usage, cf. converse findividual Jon 22);—elsewhere always pl.: as subj. of Solomon's utterance ז K 5¹³; fish-spear אָלצַל דגים Jb 40³¹; most often קול הלים Gn 9² (P), ψ 89 Ho 4³ Zp 1³ Ez 3820 Jb 128 (in all opp. to beasts & birds, & appar. used with them, + בֶּמֶשׁ Ez. cf. vb. רמש Gn, for animal creation in general; also Hb 114 cf. infr.); Nu 1122 (JE) of fish (with beasts) as food (cf. Gn 92f.) in simile of men ensnared, like fish taken in net (מִצוֹרָה) Ec 9¹² cf. Hb ווי הַיָּם); 4 t. שַעַר הַדָּנִים fish-gate 2 Ch 33¹⁴ Zp 1 10 Ne 3 1 2 39 (on situation cf. שַעַי).

לְרֵיג, דְרָגֹן] **vb. denom.** fish for, catch—**Qal** Pf. 3 mpl. sf. לייון consec. Je 16¹⁶ (but as **Qal** dub. Ges § 73. 2; Sta § 160 b. 2 regards as **Hiph.** (abbrev.), Nö^{ZMG. 1883, 540} conj. **Pi.**)

לְבֶּלֶג] **n.m.**^{Ez 47,10} fisher, fisherman, only pl. דָּיָנִים Is 19⁸, דַּיָנִים Qr Je 16¹⁶ (Kt דָּיָנִים), Ez 47¹⁰ & Kt Je 16¹⁶.

לובל (As. dagâlu, Lotz אור ביין: Thes RobGes MV SS De make קנול a denom. fr. ביין בוונל של elifted up like a banner, or furnished with a banner, i.e. exalted, distinguished, AVRV chiefest);—Pt. pass. דְּנוֹל מֵוְרָבָהָרּ

לבֶּעֶל וֹ ח.m. $^{\text{Nu 10,14}}$ standard, banner (As. diglu Dl $^{\text{HA 40 Pr }58}$; cf. also Di Nu 2); cstr. אָנָל Nu 2 + 7 t.; sf. דּלָל Nu 5 + 2 t.; pl. sf. דּלָל Nu 2 + 7 t.; $^{\text{St. Nu }2^{17.31.34}}$;—standard, partic. of separate tribes of Isr. יחנה יחנה בל. Nu 2 etc. Nu 2 10 to $^{14.18.22.25}$; cf. also 152 22 (|| אֿתֿת || $^{\text{Nu }17.31.34}$ (all ^{Pl}); fig. Ct 2 ורגלו עלי אהבה $^{18.22.25}$.

לְבָּבֶל] **vb. denom.** carry, or set up standard, banner—**Qal** Impf. ו pl. יְנִיל אָטְיּל נְבְּיל (Gr Che יְנָיִל ; Bi יְנָיִל , after אַ פּ ; Now יְנָיִל poss. יְנָיִל) set up standard in battle, cf. Dl^{Fr 61}. **Niph.** Pt. fpl. נְּבָּלְלוֹת Ct 6⁴⁻¹⁰ bannered, supplied with standards, pt. as subst., of bannered hosts, cf. De.

רוֹל (vof foll. mng. dub.; NH אָבוֹ Pa. heap up etc. seems to be denom.; Ol \$ 215 b.4 der. אָדָּ fr. רוּלְּדְּ, cf. MV; We skizzen יווֹ. רְיֹם inclines to regard אָדָ as der. fr. n.pr. divin. רוֹן (cf. יִוֹבְּיִן), as cereal fr. Ceres).

Tinm. corn, grain (of cereals) (NH id.,

Sam. ארצת דגן v. Thes.; cf. Ph. דָּנָוֹ – (ארצת דגן הונף, Ho 2¹¹, Gn 27²⁸ + 29 t.; cstr. דְנָנִי γ8²⁴; sf. דְנָנִי Ho 2¹¹, דְנָנִי Dt או 12 ¹⁷ 14²³ 18⁴, דְנָנֶם Dt 11 ¹⁴, דְנָנֶם Is 62⁸, דְנָנָם ע 48 6510 -- corn, c. דירוש must, q.v., Gn 2728.37 (both J) \$\psi 4^8\$ Is 628 Ho 211 714 91 Zc 917; ef. also Nu 1827 (P; here, for מִלְאָה מִן־הַּיֶּקֶב, תִירוֹשׁ), La 212 (where 111), Ho 148 (where 123 & 111 ארץ דגן ותירוש ; (לְבַנוֹן; ארץ דגן ותירוש of land of Canaan Dt 3328; of land of captiv. (words of the Rabshak) 2 K 1832 = Is 3617 (other products, also, named in both); usually c. יצהר & תירוש Nu 1812 Dt 713 1114 1217 $14^{23} 18^4 28^{51} 2 \text{ Ch } 31^5 (+ \psi 27) 32^{28} \text{ Ne } 5^{11} 10^{40}$ $13^{5.12} \text{ Je } 31^{12} \text{ Ho } 2^{10.24} \text{ Jo } 1^{10} 2^{19} \text{ Hg } 1^{11}; \text{ also }$ Jo 117 Me; (cf. 2 K 1832 Is 3617 supr.); alone, rare and late Ne 5^{2.3.10} \$\psi 65^{10}\$ Ez 36²⁹; דַּבּוְ־שַׁמִים ψ 78²⁴;—of the above the following refer to firstfruits offered to the priests Nu 1812 (cf. v27) Dt 184 2 Ch 315; to tithe Dt 1217 1423 Ne 135.12; to both generally Ne 1040; to loaning on usury Ne 510.11.

לוֹרָ יִל vb.gather together as a brood (cf. Aram. אָרָב heap together; so אָרָב Nasar.)—Qal Pf. 3 ms. אָרָד וֹל אָרָד וֹל זְיִל אָר וֹל אַר וֹל אָר וֹל אַר וֹל אַר וֹל אַר וֹל אַר וֹל אָר וֹל אַר וֹל אָר וֹל אַר וֹל אַי וֹל אָל אָל אָל וֹל אַי וֹל אָל אָר וֹל אָל אָי וֹל אָל אָי וֹל אָל אָל

ל [רֹדַ] n.m. רְדְּיָּהְ יִּיּ breast, better teat, nipple (תּוֹשׁׁׁׁׁם Aq Pr בַּיִּ Symm Ez 23³.²¹; NH & Aram. רֹדָ: primit. caressing word; acc. to Fl in NHWB¹.⁴³⁰)—Du. cstr. רֹדֵ Ez 23³.³ (both del. אַ בּּרִעִירָן Pr בַּיִּי יִדְּיַ Ez 23²¹ (rd. בַּבִּילְיָהָן בּרַעִּיךָ Pr בַּיִּי יִדְּיַ Of breasts of woman Pr בַּיִּי יִדְּיַ Pr בַּיִּי יִדְּיִ וּשְׁ Pr בַּיִּי וְּיִ וּשְׁ Pr בַּיִּי וְּיִ וּשְׁ Pr בַּיִּי וּשְׁ וֹשְׁׁ Pr בַּיִּי וְּיִ בְּיִּ בְּעִינִין (Hi Bi rd. רְּבִיי ְּבַּרְעִינִין fer love cf. רְיֹּיּי בְּּתִּילִישָׁוֹן cf. v²; בַּתְּילֵישָׁוֹן cf. v²; בַּתְּילֵישָׁוֹן prob. del. רֹדֵי בַּתְּלֵישָׁוֹן Ez cf. supr. & Gei Urschrift 397.—Vid. also שִׁרְיּבּיּוֹשׁׁׁ בַּעִיּיִּלִישָׁוֹן sub prob.

דור v. sub דור.

דרי Kt v. ידוד sub דרי.

Tim.pr.loc. & gent.;—'7 Gn 107+8t.

דוד

+ Ez 27²⁰ (but v. infr.) c. ה loc. דְּדֶנֶה Ez 25¹³ cf. Ges \$90, 2 ad fin.;—1. under fig. of son of בַּעָקָה and grandson of via (v. these arts.) Gn 107 (brother of אָבֶי ר') = ו Ch ו Ez ב אַ כָּי כּוֹ. ישׁבָּא v¹⁵ (but rd. here perh. γτο & viol 'Ροδίων, cf. Sta De Pop. Javan. 11, also 🤄 יָּי, Co; v. sub דֹרָנִים infr.) cf. also Ez אָבָא וּד׳, also Je 25²³; south-Arabian tribe on Persian Gulf, = Sab. בנו 177 acc. to DHM ZMG 1876, 122; Sab. Denkm. 23 (dubit. Mordt); but in NW. of Arabian peninsula, Glaser Skizze ii. 891 ff.; perhaps orig. further south cf. Di Gn 107. - 2. as son of pp, father of etc., Gn 25^{3.3} (here also brother of אָשׁוּרָם) = I Ch וֹשֶׁבֵּי רֹ׳ Je 498 יֹשֶׁבֵּי הֹי. This is appar. a northern branch of 1, cf. Di Gn 253.—On דדן in MI 31.31 cf. Sm & So MI p. 29 Nö LCB Jan. 8, 1887 Cl Gann JAs. Jan. 1887, 107

יַּבָּנָת ע. דְּבָּנֶת.

 \dagger יְרְרָנִין adj.gent. only pl. as subst. אֹרְחוֹת אֹרְחוֹת Is 21 3 .

לְרָנִים n.pr.gent.pl. Gn 104; but = רוֹּדָנִים r Ch 17; rd. here רונים, so @ Sam Di Sta De Pop. Javan. 11; cf. Ez 2720 supr. sub וְדָן.

†[בַּקֹּ] **vb.** astonish, astound (Ar. צָּבֻׁ, צַבּׁ,)—**Niph.** Pt. פְּאִישׁ נִרְהָם Je 14° like a man astounded (|| פָּנְבּוֹר לֹא יוכל להושיע); \mathfrak{G} $\mathfrak{b}\pi\nu\hat{\omega}\nu=$ נִרְּהָּם.

†[לְּחָלֵּה] vb. rush, dash, of horse (onomat.? perh. cf. Ar. צֹבּׁ befall, fall upon, overcome, conquer)—Qal Pt. סמס דּהַר Na 3².

לְבְּרָרוֹ] **n.f.** rushing, dashing, of riders — Pl. estr. דְּבְרִיוֹת אֲבִּירְיוֹ Ju 5²²; repetition for intensity, furious dashing.

לֹכֵל (or יְּנִיּ PS) Lag BN 130 Löw 71; Ar. בَכْל (or יִּנִי PS) Lag BN 130 Löw 71; Ar. בֿכْל (or יִּנִי PS) Lag BN 130 Löw 71; Ar. בֿרָל (or יִּנִי PS) Lane 864 Dozy 1. 432 (also ash, v. Dozy 1.); so Symm & B Is 41 19; cf. Di, where also other views, e.g. plane-tree (Rabb. Che), or pine;— \dub.; Ges Is 41 19 Thes der. from החל פול מושר inferred from Ar. בֿרוֹשׁ הַּוְדָּר וּתְאַשׁוּר (but this questionable; perh. a loan-word), בַּרוֹשׁ הַּוְדָּר וּתְאַשׁוּר (Is 41 19 = 60 13.

בוֹם bear, v. sub דוֹם.

דוה v. sub דובה, דוב v. sub.

This (vassumed for foll., wh. however perh. primitive caressing word, Fl NHWB^{1.459} swing, rock, dandle, fondle, love; > Thes Dietr sem. Wortforsch. 277 MV, who connect with it (cf. infr.) cf. Syr. ?3* disturb).

n.m.^{Ct 1,2} beloved, love (pl.), uncle (NH id., Syr. 19, 199; As. dâdu Dl HA 19)—abs. דור Ct 59.9; estr. דור ו S 1014 + 3 t.; דור Lv 104 Est 215; sf. דּוֹרֵי Is 5¹ (but cf. infr.) + 26 t. all Ct; יוִד Je 328 + 2 t.; דֹרִי Je 32⁷; דֹרֵי Ct 59.9 + 2 t.; iTi Am 610 1 S 1016, iTi Lv 2020 + 4 t.; הֹרָים Ct 85; pl. הּוֹרִים Ct 51; הֹרִים Pr 718 Ez 16⁸ 23¹⁷; pl. sf. בין Ct 7¹³; דֹרֶי Ct 1²⁴; רֹב Ct 4^{10.10}; דֹרֶי Nu 36¹¹—1. most often loved one, beloved (lover, betrothed) Ct 113.14.16 $2^{3.8.9.10.16.17}$ 4^{16} $5^{2.4.5.6.6.8.9.9.10.16}$ $6^{1.1.2.3.3}$ $7^{10.11.12.14}$ $8^{5.14}$; beloved one, friend, שִׁירַת דּוֹרָי Is 5¹ (where Lo Che ש' דורים love-song, v. 3 infr.) 2. specif. uncle, Lv 104 (father's brother, patruus; Syr. = also avunculus) Nu 3611 I S 1450 2 K 2427 Lv 20²⁰ 25^{49,49} 1 S 10^{14,15,16} Est 2^{7,15} Je 32^{7,8,9,12}; perhaps also I Ch 27³² Jonathan, David's דוֹד, so AV RV; = kinsman (?, so St RVm) Am 610. 3. pl. abstr. love Pr 718 Ct 12.4 410.10 51 (51 al. concr. beloved ones, so AV RV, & ἀδελφοί); so עת דרים Ez 168; אָל Ez 23¹⁷.

לְרָהוֹ **n.f.** aunt—only sf. דֹּרְתְּלְּ Lv 18¹⁴ father's brother's wife; הֹרָתוֹ Lv 20²⁰ Ex 6²⁰ father's sister [cf. Nu 26⁵⁹].

לודוֹת n.pr.m. (his beloved, cf. דורוה); or comp. דורות n.pr.divin. MI¹², cf. דור infra)—

1. man of tribe of Issachar Ju 10¹. 2. דרי ודה ודוֹם Qr בּוֹדוֹ וּ Ch 11¹². 3. father of אַלְחָנָן 2 S 23²² בּוֹדוֹ בּוֹר וּ Ch 11²². 1 Ch 11²².

דֹרֵי **n.pr.m.** = יוֹרוֹ (q.v.) וּ Ch 27⁴ (cf. 2 S 23⁹ Kt).

לְּדְרֶהְרֹּ **n.pr.m.** (< © τοῦ 'Ωδεια, & L Δουδιον, i.e. דְּרָהְרָּ, beloved of ', cf. Nes Eg 70) father of Eliezer 2 Ch 20³⁷.

רָרָר, דְרָרָ, hing of Israel, whose dynasty remained on the throne of Jerusalem till the Babylonian exile (cf. 2 S 7¹¹⁻¹⁵ etc.) (beloved one? cf. Ba^{NB 189}; acc. to Sayce Mod. Rev. 1884, 158 ff. Rel. Bab. 53, 55 f. orig. Dodo, title of sun-god worshipped in Isr. cf. סלות n. divin. among E. Jordan Israelites MI¹²)— און alw. Ru Sa Ki (exc. 1 K 3¹⁴ 11^{4.36}) \$\psi\$ Pr Ec Is Je; also 1 Ch 13⁶ Ez 34²⁴ 37^{24.25} (c. 790 t.); alw. Zc Ch (exc. 1 Ch 13⁶) Ezr Ne; also

Am 65 (where gloss acc. to Peters Hbr. Apr. 1886, p. 175) 911 Ho 35 Ez 3423 I K 314 II4.36 Ct 44 (c. 276 t.);—first named 1 S 1613; cf. also Ru $4^{17.22}$ 2 S 1^1+ , 1 K 1^1+ , 2^1+ , etc. (v. supra); in titles of ψ_{3-9} , 11-32, 34-41, 51-65, 68-70, 86, 101, 103, 108-110, 122, 124, 131, 133, 138-145 (73 in all); also in ψ 18^{51} (=2 S 22⁵¹) 72²⁰ 89^{36,50} 122⁵ 132^{1,11,17}; יעבדי (' speaks) 2 S 3^{18} $7^{5.8}$ = 1 Ch 17^{4.7} cf. v^{26} = 1 Ch 17²⁴, also **1** K $8^{24.25.26.66}$ = 2 Ch $6^{15.16.17.42}$, 1 K $11^{13.32.34.36.38}$ $14^8 2 \text{ K } 8^{19} 19^{34} = \text{Is } 37^{35}, 2 \text{ K } 20^6; \text{ cf. further}$ ψ 18¹ 36¹ (both titles cf. supr.) 78⁷⁰ 89^{4.21} 132¹⁰ 14410 Je 3321.22.26; so also as represented in coming (Messianic) ruler Ez 34^{23.24} 37^{24.25}, cf. Ho 3⁵ Je 309 (עַבֵּר). Phrases are: a. עיר ד' (acc. to Sayce Mod. Rev. 1.c. orig. city of god Dod[o] = stronghold or citadel of Zion, 2 S 5^{7.9} = 1 Ch 11^{5.7}, 2 S 6^{10.12.16} $= 1 \text{ Ch } 13^{13} 15^{1.29}$, cf. Is 22^9 ; esp. of burial of kings $1 \text{ K } 2^{10} 3^1$, $8^1 = 2 \text{ Ch } 5^2$, $1 \text{ K } 9^{24} = 2 \text{ Ch } 8^{11}$, **1** K 11²⁷ $v^{43} = 2$ Ch 9^{31} , 1 K 14³¹ 15⁸ = 2 Ch 12¹⁶ 13^{23} , 1 K $15^{24} = 2$ Ch 16^{14} , 1 K $22^{50} = 2$ Ch 21^{1} , 2 K $8^{24} = 2 \text{ Ch } 21^{20}$, 2 K 9^{28} $12^{22} = 2 \text{ Ch } 24^{25}$, $2 \text{ K } 14^{20} \text{ } 15^7, \text{ } \text{v}^{38} = 2 \text{ Ch } 27^9, \text{ } 2 \text{ K } 16^{20}; \text{ burial of}$ Jehoiada 2 Ch 24¹⁶; further 2 Ch 32^{5,30} 33¹⁴ Ne וב³⁷; cf. also 'קרָיַת חָנָה ד' Is 29¹. **b.** 'תַּרָיַת דּר 2 S 3^{1.6} + (cf. בַּוֹת דֹל ד'). כ. לה Is 16⁵ (cf. סכך sub סכר אהל (cf. פַבָּה אַ אַהָל Am o¹¹ (cf. מכר טכר אַהָל). e. '7 KDP 2 S 310 cf. 1 K 137 212.24.45 Is 96 Je 1725 22^{2,30} 29¹⁶ 36³⁰ cf. 13¹³ 22⁴, (cf. also NDA). f. $^{\prime}$ קבָרִי די $^{\prime}$ Ne 16 cf. 2 Ch 32 33 לַבְּרֵי בָּנִירַדי (cf. קֶבֶּר). g. 'מְנְדֵּל ד' Ct 44. h. פָּלִי־שִׁיר ד' אישׁ האלהים Ne 12³⁶. i. 'ז אֵלהִים 2 K 20⁵ + (cf. אֵלהִים 4 b). **j. 'ק** בַּחַלְּרֵי ר' 2 Ch 6⁴² Is 55³ (cf. 2 S 7¹⁵ 1 K 3⁶ ψ 89⁵⁰ 2 Ch 18 etc.).—(On txt. note the foll.:—יוד S 30^{20a}del. & We Dr; 2S3⁵ rd. prob. name of a former husband of Eglah We Dr; 2 S 1339 rd. רוֹחַ We^{p, 228} Dr; 2 S 19⁴⁴ rd. ברוד (for ברוד) 🕲 The We Dr; insert 2 S 911 1532 & 2415 We Dr; in 1 Ch 18¹² \$\psi 60^1 יואב & אבשׁי are less orig. than בְּוַר 2 S 8¹³ We Dr).

לְרֵדִין **n.m.** Gn 30, 14 mandrake (as love-producing, cf. Di Gn 30, 14)—pl. דּוֹרָאִי (cf. Ew 1895 Sta 55 30, 122) Gn 30, 4 Ct 714 ; cstr. דּוֹרָאִ Gn 30, 4 + 3 t.;—mandrakes, as exciting sexual desire, and favouring procreation Gn 30, 14, 14, 15, 15, 16 (J); also Ct 714 where odour referred to. On Tiff Je 24 vessels, baskets, v. דּוֹרָאֵי

 2 Ch 35¹³ (vb. פְּישֵׁל, אֵלֶחוֹת צֶּלֶחוֹת), cf. Jb 41¹²; **b.** receptacle for carrying, all Vrss basket, 2 K 10⁷ (heads of king's sons), Je 24^{2.2} (figs) cf. פּרָבָי Je 24¹, as if fr. a 11. [דּוֹרָאֵי]; ψ81⁷ (clay or bricks, מֵבֶל).

ל [הֹלְתֹּי] vb. be ill, unwell (NH 'ז sorrow-ful, miserable, not in physical sense; cf. Ar. [צֹעֹם be ill; Eth. ይመየ: As. perh. deriv. di'û, illness Zim BP 96, 97; Aram. יַבְּיִבְיִי נְדָּוֹת דְּוֹתְה you sense. אַשָּׁה ... בִּיבִי נְדָּת דְּוֹתְה בַּיִבִי נְדָת דְּוֹתְה בַּיִבִי נְדָת דְּוֹתְה בַּיִבִי נְדָת דְּוֹתְה בַּיִבִי נְדָת דְּוֹתְה בַּיִבי נִדְת דְּוֹתְה בַּיִבְי נִדְת דְּוֹתְה בַּיִבי נִדְת בְּיִתְה בַּיִבי נִדְת דְּוֹתְה בִּיבִי נִדְת בְּיִתְה בַּיִבְי נִדְת בְּיִתְה בִּיבִי נִבְּת בְּיִתְה בִּיבִי נִבְּת בְּיִתְה בִּיבִי נִבְּת בְּיִתְה בִּיבִי נִבְּת בְּיִתְה בִּיבְי נִבְּת בְּיִתְה בִּיבְיי נִבְּת בְּיִתְה בְּיִבְיּת בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְּי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּתְּה בְּיִתְי בְּיתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיִתְי בְּיתְּי בְּיתְּי בְּיתְר בְּיתְי בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְּי בְּיתְּי בְּיתְי בְּיתְּי בְּיתְּי בְּיתְּי בְּיתְר בְּיתְרָי בְּיתְּי בְּיתְּי בְּיתְּי בְּיתְּי בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְּי בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְי בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְרְיִי בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְיּיִי בְּיתְר בְּיתְרְיּי בְּיתְר בְיּיתְי בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְר בְּיתְרְייִי בְּיתְרְיִי בְּיתְייִי בְּיתְי בְּיתְר בְּיתְרְיִי בְּיתְר בְּיתְרְייִייִי בְּיתְר בְּיתְרְיִייִייִי בְּיתְרְייִי בְּיתְייִּייִי בְּיתְרְייִייִיי בְּיתְרְייִייִייִייִיי בְּיתְייִייּייִיי בְּיִייי בְּיּיִיייִייִיי בְּייִּייִיי בְּיּיתְייִייִייְייִייִיי בְּיתְייִיייִיייייִיייִייִייייי בְּייִייי בְּיִייִייייייייייייייייייייייייייייייי

לבְּרֶהְ חִבּיִרְּלֶה] **n.m.** sickness—cstr. sg. בֹיִרְלֶה] Dt 28^{60} (rd. מֵּרְנֵי מִצְרֵיִם pl., as 7^{15} ?); cstr. pl. מַרְנִי מִצְרַיִם Dt 7^{15} (both $\| \ddot{n} \|_{2}^{15}$).

לְרֵייֵן adj. faint (on form cf. Ba^{NB 487})— אָדְיִין Is 1⁵ + 2 t.—faint, always of heart Is 1⁵ (מְרָיִין fig. of condition of people); Je 8¹⁸ La 1²² of sorrow and distress.

לרות, דרות: vb. rinse, cleanse away by rinsing, washing (NH Hiph., Aram. Aph. id.; cf. As. dihu Dl^{Fr} 177)—**Hiph.** Pf. sf. הריחנו Kt Je 5 ו אות הריחנו but rd. הריחנו (Hi, cf. 50 '7); Impf. 3 ms. הריחנו Is 4 '; 3 mpl. יוָרוּה 2 Ch 4 6 + Ez 40 38 (Co conj. יוָרוּה 1. rinse, victims to be offered in sacrifice Ez 40 38, so 2 Ch 4 6 (cf. supr.) **2.** fig. cleanse by washing Is 4 ', of removing guilt.

דריג sub דריג. ראג sub דריג.

†[اتات] vb. pound, beat (in mortar) (NH & Aram. id., Ar. فان; cf. also As. dâku, kill

COT^{Gloss}).—**Qal** Pf. 3 pl. דְּכוֹּ בַּמְּדֹכְה (milra') Nu 118 (שְׁחֵנוּ בַּרְחַיִם).

לְרַכְּהֹל n.f. mortar, Nu 118.

לוֹכִיפַת **n.f.** an unclean bird, perh. hoopoe, ⊕ Ֆ Saad al. (cf. Di Kn Lv 11¹⁹) Lv 11¹⁹ Dt 14¹⁸.

דום (NH דום spread slander, perh. orig. whisper, cf. רממה , רמם).

† 11. דוֹבְלְּדֹּל n.pr. 1. m. son of Ishmael Gn 25¹⁵ = 1 Ch 1³⁰, cf. prob. Dumath al-Jandal in Northern Arabia in Jôf v. Burckhardt Travels in Syrla 662 f. Di; also Ges Comm. on Is 21¹¹, Glaser Skizze ii. 392,440. 2. city in mountains of Judah Jos 15⁵², comp. Δοῦμα in the Daroma, 17 miles fr. Eleutheropolis Lag Onom. 250, 2nd ed. 253, = mod. Daume, SW. fr. Hebron van de Velde Memoir 306 Guérin Judée iii. 350 ft. cf. Di. 3. name of Edom with mystic mng. Is 21¹¹ Duma = silence of death, desolation, De Che al. (JDMich Ges Hi think 3=1; ⑤ has 1δουμαια; Jerinterpr. as part of Idumea; still another view sub I. Τιζίνη).

דֹרִיִּרָה, דּרִּמִיּרָה, עָּהְיָּה, עָּהְיָּה, עָּהְיָּה, silence, still waiting, repose—ψ 39³ silence; 62² still waiting, resignation (Dr \$180.2; but rd. prob., as v⁶, יִּמָּי, Bi Gr Che); 65² id. (but Ew Che Bä al. דְּמָיָה is meet ? fr. I. דְּמָה, V. Che); 22³ repose (fr. grief and tears: Je 14¹¹).

לְּכֵּיכִ זר יוֹ זְּלֶּבֶּי stone f silence = dumb stone; adv. in silence, silently, Is 47⁵ La 3²⁶ (? rd. here יָרֶפֶם fr. רמם.).

רַמְּשֶׂק. 2 K בּרָמְשֵׂק.

על. dub.; only in יְדוֹן Gn 6³, v. דין. †[הוֹן] n.[m.] dub.; Qr Jb 19²⁹; v. דִּין n.

ל דוֹין vb. spring, leap, dance (Aram. לפּיט be joyous, זְּיִּ, leap, dance, be joyous; Ar. בוס med. ', decline, slip or move about, glide to and fro; Dl^{Pr 65,66} comp. As.dâṣu, withdraw, retreat, but cf. Nö^{ZMG 1886, 750}—Qal Impf. 3 fs. קרוֹץ דְּאָבָה Jb 4 1¹⁴ before him danceth dismay.

Lag Ges. Abhandl. 36).

777 vb. 1. heap up, pile. 2. dwell (erig. move in a circle, go about, surround, cf. Ar. دَارَ; مَاهُ house, esp. as group of buildings about a court; As. dûru, wall, fortress, COT Gloss; thence (denom. Fl NHWB i. 440) dwell Aram. דּוֹר, • (pt. & Pa), hence in Heb. cf. Giesebr ZAW 1. 304 Fl 1.c. Che OP 479; Eth. **3C:** generation (=)7: prob. loan-word); acc. to Hpt KAT² Gloss. I. As. [darû, endure], dârû, everlasting (cf. Bez Orient. أَنْ اللَّهُ اللَّ ירישע אַ פֿאַדור באַהלירישע ψ אַ אַ than to dwell in tents of wickedness. Imv. (or Inf. abs. irreg. for רוֹר, cf. || לַקוֹחַ (לַקוֹחַ Ez 24⁵ heap up.— In Gn 6³ some rd. Impf. 3 ms. ירור shall dwell, for ידון; v. דין.

לְּרִיתִי n.[m.] circle, ball—1. circle יְלִינְתִי 'לְּיִרְ עֹלִיךְ Is 29^{3} (> Brd בְּדּוֹר עַלִּיךְ Is 29^{3} (> Brd בְּדּוֹר עַלִּיךְ). 2. ball יַצְנָפָּדְ צְנֵפָּדּ בַּדּוֹר 'Is 22^{18} (so most; but Bö NÄ II. 184 De Or Jastr PAOS 1888, xcv. ff. regard noun as קבּדּוֹר בּאַר as Talm., cf. also MV SS s.v.; vid. רבדר 3. heap, pile Ez 24^{5} Thes Ke MV cf. מְדִיּנְרָה 'y°; but v. supr. sub דוּר vb.]

†1. 777 n.m. Dt 32, 5 period, generation, dwelling (cf. sub vb. supr.; also NH דוֹר, Aram. (incl. B Aram.) דוֹר, age, generation; Ar. \tilde{gyrus} , orbis, periodus; Sab. 77, one time, once, דרם דרם each once in a year DHM in MV)—abs. דר Gn 71+68 t.; דר Ex 315 + 36 t.; cstr. דר Dt 3220 + 7 t., דר Ex 315; sf. דּוֹרִים Is 38¹², דּוֹרִים Is 53⁸; pl. דּוֹרִים 472⁵ + 2 t., abs. Jb 4216 Is 414; estr. Ju 32; דרות estr. Is 519, דֹרֹת Gn 912; sf. דֹרֹת Gn 69 Lv 2530, דרוֹתִינוּ Jos 22²⁷, דרֹתֵיכֶם v²⁸, דרֹתֵינָם Gn 17¹² + 27 t., בּרֹתָם Gn 17⁷ + 10 t.;—**1.** period, age, generation, mostly poet.: a. of duration in the past, former age(s) ימי Is 519 (|| ימי Is 519 ימות עולם || Dt 327 (song; || שנות דר וַדר); (|| הרבות עולם ||); הור נדור לוב שׁמַמוֹת דור לוב (|| 614 (|| id.) usually of duration to come, future age(s), ילר דר Ex 3¹⁵ (E; || לעולם ef. Pr 27²⁴ Kt (Qr לְדוֹר יָנרוֹר (E), = יָנרוֹר (E), = יַנרוֹר לְּרוֹר לְּרוֹר לְּרוֹר לְּרוֹר לְּרוֹר לְרוֹר לְרוֹר בֹּיר וֹיִי וֹיִנוֹר לְּרוֹר לְרוֹר לְידוֹר לְידוֹים בּיוֹים בּיים בי Is 34¹⁰; לעולם || ע 10⁶ 33¹¹ (| לעולם || 49¹² 79¹³ $85^6 \text{ 102}^{13} \text{ 119}^{90} \text{ 135}^{13} \text{ 146}^{10} \text{ Jo 4}^{20} \text{ (all } \parallel id.);$ ψ 89 2 (ערכעולם) 89 5 (ערכעולם) 106 31 ($\|$ id.) Is $34^{17}\,(\parallel id.);\, \psi\,77^9\,(\parallel id.);\, עד־דר נָדר לנצח <math>\psi\,100^5$ יַדר עולם ועד | ¢ 4518 (לעולם ועד | ¢ 4518 (לעולם ועד ע ל 4518 (לעולם ועד ע ל 4518 (ל עולם ועד ע ל 4518 ל יבר עולם β Jo 2² (העולם); as modifying phrase מָשׁוֹשׁ דּוֹר וָדוֹר Is 6015 (| גאון עולם |); further ישועתי לְדוֹר דּוֹרִים עָרַיִּר עָדִיר דּוֹרִים יִשׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים

Is 516 (לעולם |). c. apparently including both past and future אָרוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֵיך ע בּרוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֵיך ע בִּרוֹר דְּוֹרִים עָנוֹתֵיך ע בִּרוֹר לְרוֹר וָדוֹר בָּיִר אָ בּבָּל דּוֹר וָדוֹר La 5¹⁹. men living at a particular time (period, age), generation, as transitory דור הלקה ורור בא Ec 14: specific. a. in the present, and (or) the past Gn 71 (J) Ex 16 (P) Nu 3213 (JE) Dt 135 214 Ju $2^{10.10}$ Is 538 (cf. Che crit. n.) Je 2^{31} ; also ψ 9510 Jb 8⁸ Is 41⁴. **b.** Ju 3² (present & future); cf. pl. דרתיו Gn 69 (i.e. his own gen. and those immediately contiguous, before and after). c. esp. of a future generation Gn 1516 (JE), with numeral, cf. Dt 233.4.9; also Dt 2921 \$\psi 4814\$ $71^{18}78^{4.6}102^{19}100^{13}$ Jo 1^{3} cf. ψ 22^{31.32} (Che crit. n.); of a succession of generations דור לְדוֹר קעשִׂיף ענשִיּן ע נַרוֹר נָרוֹר נָרוֹר נַבּל־דּוֹר בַּבֶּל Est 9²⁸; usually pl. לדרת עולם Gn 912 (P); with num. עולם || עולם || 105° (עולם || 105° עולם || 105° (לעולם || לאֶלֶף דּוֹר); Dt 7°; v. further, of posterity, אַרְבַּעָה דֹרוֹת Jb 4216; usually pl. c. sf. Gn 177.9.12 Ex 1214.17.42 1632.33 27²¹ 29⁴² 30^{8.10.21.31} 31^{13.16} 40¹⁵ Lv 3¹⁷ 6¹¹ 7³⁶ 10⁹ (all P); 17⁷ 21¹⁷ 22³ 23^{14,21,31,41,43} 24³ 25³⁰ (all H); Nu 9¹⁰ 10⁸ 15^{14,15,21,23,38} 18²³ 35²⁹ Jos 22^{27,28} (all 3. generation characterized by quality or condition, class of men: רוֹר עַקשׁ crooked generation Dt 325 (song) cf. $\nabla^{20} \psi 78^{8.8}$ Je 7^{29} ; of diff. classes of wicked, Pr $30^{11.12.13.14}$ cf. ψ 12^8 ; of the righteous, as a class ψ 14⁵ 24⁶ 73¹⁵ (73^{15} לדור 112² (cf. 22³¹ MT, but < Che joins לדור to v³² cf. supr. sub **2 c**); so also דוֹר אַבוֹתִיו i.e. the dead $\psi 49^{20}$ (so most; yet v. infr. sub 4). 4. dwelling-place, habitation Is 3812 cf. 717 vb., so Saad Ki Ges De Che RVm (Ew life | מַלַיּי); so also $\psi 49^{20}$ De Witt, cf. Che OP 479.

לְרֶרֶה בּוֹר (of wood, etc.) ה'ת בּוֹררֶרה (of wood, etc.) בי בני מי, בים הרבה Is 30³³ = pyre (so Ges Hi De Che Brd; Ew Di its circuit, compass).

לוֹט, עוֹד', של vb. tread, thresh (Ar. כּוֹבּט, As. dâšu, Impf. ז s. adîš Dl^{Pr 191} COT Gloss Hom אז (cf. NH יִּלִישׁ, Aram. id., בּיֹּי; v. further Nö באמ וֹנִינְשׁ אִי ז Ch בוֹנ²⁰, באוֹנְיִינָשׁ Ju 8⁷; Impf. יַּיִישׁ so rd. for צַיֹּלָי Ju 8¹⁶ cf. Be Door Bu

Vrss; 2 ms. פוריש Is 4 1 א Hb 3 12; 3 ms. sf. ורוש Is 2828; 3 fs. sf. אָדוֹשָׁרְ Jb 3915; Imv. fs. דּוֹשִׁי Mi 413; וחל. cstr. לְרִשׁ 2 K ו אַ⁷, לרוש Ho 10¹¹, sf. דושׁם Am 113; דישו Tt 254; abs. אַרוֹשׁ Is 2829 as if fr. ארש cf. Kö^{l. 444}; yet ארש nowhere else & form very possibly textual error, cf. Ol \$ 245 k; Pt. f. NY Je 5011;—tread on, trample on, c. acc. Jb 39¹⁵ (beast on eggs, אור ; thresh, lit. c. acc. חַמִּים וֹ Ch ב ו²⁰ Je בָּסָ¹¹, בַּחָם (i. e. its material) Is 28^{28} (in sim.); abs. 2 K 13^7 (in sim.); Ho 1011 (metaph. of Ephraim as heifer); tread or thresh Ju 8^{7} with $(\overline{n}) = together$ with, cf. Stu; Ew § 234 e takes as acc., & vb. as abbrev. Hiph.) thorns, בְּרָקנִים and בּרָקנִים q.v.; and also in Ju 8¹⁶ (rd. וירש cf. supr.) sq. בַּהַם, with them, ref. to ברקנים and ברקנים; fig. of devastation of land Am 13 (Gilead), destruction of peoples Hb 3¹² (גוים); espec. Mi 4¹³ (abs.), where full metaph.; hyperbol. of Israel Is 4115 c. acc. הרים.-Niph. be trampled down, Pf. וַנְדוֹשׁ consec. Is. 2510 fig., subj. Moab; Inf. הדרש ib. (simile, subj. מתבן ib. straw-heap; on form cf.Ol § 193 a BaNB 156)—Hoph. be threshed, Impf. ייב Is 2827 (subj. קצַח).

לְשִׁי לֹבֶם די **n.m.** threshing, i.e. the process of threshing, Lv 26⁵ (H) וְהִשִּׂיג לְבֶם די אֶת־בָּצִיוּן.

†[מְלֶּדְשָׁׁה] **n.f.** that which is threshed; sf. יהָנְיִני | גוֹי fig. in address to Israel by prophet.

†1. לְדְישׁׁלַן n.[m.] a clean animal, © πύγαργος cf. Ly; hence AV RV & most pygarg, a kind of antelope or gazelle, cf. Di Lv 11^{2 f}; perh. rather mountain-goat, Hom NS 391 cf. Eth. Vrs.; only Dt 14⁵—(Hom^{1. c.} der. fr. ליוֹין with kindred meaning of spring, leap & comp. As. daššu; so already Dl^{S 1. 54}).

† זו. דְישׁן **n.pr.m. 1.** a son of Seir יוּשׁן Gn 36²¹= ישׁן וֹ r Ch 1²⁸; **2.** a son of Anah & grandson of Seir וְשָׁן Gn 36²⁵ cf. v³⁰ so also v²⁶ (for יְשָׁן q.v.) = יִשׁוֹן r Ch 1^{41.41.42}, cf. also foll.

לְישֶׁן **n.pr.m.** a son of Seir בְּישֶׁן Gn 36²¹ (֍ Ῥισών; so v^{28,30} cf. Di) ι Ch ι³⁸; (v⁴² rd. דִּישׁוֹן q.v.) Gn 36²⁶ (rd. דִישׁוֹן છે છે છે Ol Di) v³⁰ דִּישׁוֹן Gn 36²⁸.

 \dagger יָּהָיִן \mathbf{n} , \mathbf{n} , stumbling, הַצְּלְּתָּ ψ הַבְּלִיּ ψ הַבְּרִי ψ

לְקְּחֶהְלָּחְ בִּיְרֶשֶׁה מ' **n.m.** means or occasion of stumbling, Pr 26²⁸ מ'ן בְּשָׁה מ' פָּה־חָלָּחְ יִנְשֶשֶׁה (ווישָׁנָא בָּבָּוּ (ווישְׂנָא בָּבָּוּ).

[רְבַּיֹם] vb. only Niph. Impf. 3 mpl. אוֹבָי (Kö ^{1.377}) Je 23¹² they shall be thrust down, fig., of wicked; rd. perh. יִרָּיֹם, fr. הרחד q. v.

أمر (\sqrt of following; perh. cf. Ar. مَخَنَ smoke arose, hence become dusky, dingy, inclining to black).

ל הוחינא ח.m. millet (NH היותן, Aram. היותינא, היותינא בעליה, בעליה היותן בעליה היותן השיון וּשְּׁעֹרִים וּפוֹל וַעְרָשִׁים בעלים יור וְבַּפְּמִים ער. Löw⁷².

לְנְחַקּ לְצֵאת (NH id., Aram. קֹחַקּ) **—Qal** Pt. pass. pl. הַחַּפְּים of runners Est 3¹⁵ 8¹⁴ (| מְּבֹּדֶלִים (אָלֹים). **Niph.** Pf. hasten one's self, hurry נְּחַהְ אָלֹי Est 6¹²; בָּחַהְ לָצֵאת (בּהַלְּים).

לְבֵּרְהַכְּה n.f. thrust, לְ וֹלְסִרְהַ n.f. thrust, לְ וֹלְסִרְהַלּת (evil) shall hunt him with thrust upon thrust (Che, cf. De).

לְחַבְּיֵלְ vb. thrust, crowd, oppress (NH id., Ar. בَבَבּבׁ drive away, remove, Aram. בְּבַּילָ, —Qal Impf. לְחַצִּיהֶם וְרֹחֲבִיהֶם וְרֹחֲבִיהֶם וְרֹחֲבִיהֶם וְרֹחֲבִיהֶם (because of) them that maltreated and oppressed them.

דין subst. sufficiency, enough (NH, but not known in other cogn. languages)—estr. "זּ, with sf. (v. infr.) דָּיָם רָדִיּם בּיִרָּים. בּיַרִי בּיִר בּיִר בּיִר בּיִר בּיִר בְיִר עַר בּיִר בְיִר עַר בּיִר בְיִר until there is not sufficiency, i.e. until my abundance can be exhausted, or, as this can never be, for ever (cf. ψ γ 2⁷), Est 1¹⁸ and (there will be) as enough (i.e.

2. Combined with בְּ, בִּי, and esp. בִּי') דֵּי ,כִיוֹן has a tendency to form compound prepositions, used idiomatically in certain applications: a. '፲፰ (a) for (the = pretii) what suffices for: Na 213 the lion tare in pieces בָּבֵי נרוֹתְיוֹ for the need of his whelps (אָלָבָאֹתָיון; but? בָּבִי ; but? v. b); iron. Hb 213 Je 5158 the peoples labour for fire (only to satisfy the fire), and the nations weary themselves בְּרִירָיִל for what is empty. (β) in the abundance of, i.e. as often as Job 39²⁵ בֵּרֵי שׁוֹפָר in the abundance of the trumpet, i.e. as often as the trumpet sounds (מָבֵי elsewhere in this sense). בָּרֵי .d according to the sufficiency, or abundance, of Lv 2526 and find בָּרֵי נָאֵלֶתוֹ acc. to the sufficiency of his redemption, i.e. as much as it demands, Dt 25² Ne 5⁸ בָּרֵי בְּנָל (st. c. before בְּ: Ges (130, 1) 'quantum in nobis erat,' after our ability, Ju 65 they came בְּדֵי אַרְבֶּה לֶרֹב acc. to the abundance of the locust in multitude (for which would ordinarily be said: cf. 7¹²). c. יבוֹי out of the abundance of, hence as often as := (a) sq. inf. 1×1^7 עלתה = as often asshe went up, 18^{30} I K 14^{28} (= 2 Ch 12^{11}) 2 K 4^{8} Is 28¹⁹ מָּבֵי עָבְרוֹ as often as it passeth over, Je 3120; (β) sq. subst., Je 4827 מְהֵי דְבָרֶיךָ בּוֹ מָהַי מָהֵי מָהָי מָהָי often as thy words (are) of him; and in the idiom. phrases מְדֵי שָׁנָה בִּשָׁנָה = yearly (a combination of יִשְׁנָה בִּשָׁנָה and יִשְׁנָה v. sub שָׁנָה (שֶׁנָה v. sub ו S 716 (v. Dr) Zc 1416 2 Ch 245; and מָבֵי חֹדֶשׁ Is 6623 as often as month (comes) in its month (i.e. in its own time: הֹרֶשׁ made more precise by the add. of בְּחָרִשׁ; cf. the phrase יוֹם בְּיוֹמוֹ: so אַבָּר שַּׁבָּר יוֹם בְּיוֹמוֹ ib.; (γ) as conj., with the finite verb (השליא being understood: cf. מָהֵי אֲרַבֶּר etc.), Je 208 מָהֵי אָרַבֶּר as often as I speak.

לְּהָבֶּל **n.pr.loc.** appar. on border of Moab Dt 11 (⑤ Καταχρύσεα).

ליבון, דיבון הדיבוי חלון. דיבון הדיבוי הדיבוי הדיבון (הדיבוי הדיבון הדיבוי הדיבון אוע בו זיים אוע א

vb. judge (cf. Ar.) intrans. to be obedient, submissive, trans. requite, compensate, rule, govern, دين obedience, abasement, recompense, دَيْانَ requiter, governor, مَدينَة city; As. dânu, Impf. idin, judge Asrb Ann. x. 120 Dl HA 49; Aram. ", of judge, exercise judgment, punish, יַנְא judge, דִּיינָא , judgment, אָבוּן, דִּיינָא , judgment, אַבּיינָא city;—on √''y v. Nö^{ZMG 1883,533}), syn. ២೨ಀಀಁ— Qal Pf. 17 Je 2216, etc.; Impf. 177 Gn 4916+ 9 t., יְרֹוֹן Gn 63 cf. infr., etc.; Imv. יְרֹוֹן Pr אַזיּ Jb 35¹⁴; דינו Je 21¹²; Inf. לָרִיוֹ ψ 50⁴ + 2 t.; Pt. 17 Gn 15¹⁴ Je 30¹³;—**1.** act as judge, minister judgment, of God ידין עמו Dt 3236 (poet. $=\psi$ 135¹⁴) ψ 50⁴; דין עמים ψ 7⁹ 96¹⁰ Is 3¹³; יִרין לאמים בּמישַרים ψ ϕ^9 ; Messianic king ψ 722. 2. plead the cause, a. of men, usu. c. acc. cogn., לינף דינף there is none to plead thy cause Je 30¹³; דין יַתוֹם plead cause of orphan Je 5²⁸; ד' דין עני ואביון Je 2216; also, acc. cogn. om., Pr 319. b. of God, דַנְבָּי אֵלְהִים God has pled my cause Gn 306 (E). 3. execute judgment, vindicate, in battle against enemies, דו יוין עכוי Dan will judge (vindicate as a warrior) his people (v. Di) Gn 49¹⁶ (poet.); the Messianic king בנוים יווס (God, בִּנבוֹרַתִּךְ תִּרְינֵנִי in thy might judge me (vindicate me) ψ_{54}^3 . 4. execute judgment, requite, of man, דינוּ לַבּקר מִשְׁבָּט execute judgment every morning Je 2112; of God, upon Egypt Gn 15¹⁴ (E); עמים by means of powers of nature Jb 36³¹; אכסי ארץ IS 2¹⁰ (poet.) 5. govern, אָרָין אֶת־בֵּיתִי thou shalt govern

my house Zc 3⁷. **6.** לא־יוֹבֵל לְרִין עִם he cannot contend with one mightier than he Ec 6¹⁰. **Niph.** Pt. וְיִהִי כָּל־יִּשְׁרָטֵי יִשְׂרָאֵל and all the people were at strife throughout all the tribes of Israel 2 S 19¹⁰ (reciprocal, cf. Dr.)

אסלפ. בְּאָרֶם לְעָלֶם לְעָלֶם Gn 6³ is difficult. (1) פּשׁ Onk rd סידור or (Kue) ילון abide in, dwell,—My spirit will not abide in man for ever; this best suits the context, but יוור, as Aramaism, is dub. (2) Kn De Schr RVm render rule in, supported by Zc 3⁷ only. (3) Thes Ew Di render be humbled in, sustained by Ar. usage, but not by Heb. (4) strive with of AV RV (cf. 6 supr.) is hardly justified.

אספי אין אין אין אין אַרּען אַרען אַען אַרען אַ

ליכְה' **n.pr.f.** daughter of Jacob Gn 30²¹ 34^{1,3,5,13,25,26} 46¹⁵.

 דכא Je 15¹¹ (∥אִישׁ רִיב).—On מְדוֹן 2 S 21²º Qr, v. sub מרד.

Klo (cf. 1 K 15²⁰). (3) (עַבַבוֹן (עַבַבוֹן We Dr cf. &.

לְּבֵּלֵי n.m. judge I S 24¹⁶; cstr. בְּלֵי לְּבָּלֵי n.m. judge; on a possible connexion with Zend dânu, wise, or wisdom cf. Che^{OP 107}; v. Palm. אָבָי אָבְי Vog ⁹³)—1. son of David I Ch 3¹, אָבָי אָרָ אָבְי אָבָי אָבְי אָבְ

 11. Γ΄ n.pr.loc. a royal city of the Canaanites Jos 11¹ 12¹⁹; ⑤ Μαρρων, Μαδων, Λαμορων;=Madîn, close to Hattîn, Survey^{1, 365}, dub.; a village Maron lies 2 hours WSW. fr. Kedesh, van de Velde Mem. 146, cf. Di.

† לְּדְׁלְ **n.pr.m.** son of Abraham and Keturah Gn 25² i Ch 1³².

לְּלִיְרָ, **n.pr.m. 1.** son of Abraham and Keturah Gn 25^{2.4}(J) 1 Ch 1^{32,33}. **2.** an Arabian tribe Gn 36³⁵ (= 1 Ch 1⁴⁶) Nu 31^{3.3,7.3,8.9} (P) Ju 6–9 (31 t.); having a אַבָּי (as chieftain?) Ex 2¹⁶ 3¹ 18¹ (E); אַרָי (חַרָּי (מַבְּרִי (JE), (בּי (מַבְּרִי (JE)) (מַבְּרִי (JE)) Nu 25¹⁸ (P) Jos 13²¹ (P), שׁרִר (חַרָּי (P) Ju 7²⁵ 8³, אַרָר (מַרְרָי (בְּרִי (בּרִי (בְּרִי (בּרִי (בְּרִי (בּרִי (בַרְי (בַרְי (בּרִי (בַרְי (בְּבַרְי (בַרְי (בַרְי (בַרְי (בַרְי (בַרְי (בַרְי (בַרְי (בְּבַרְי (בְּבָּרְי (בַרְי (בַרְי (בְּבָר (בְּבַרְי (בַרְי (בַרּי (בַרְי (בַרְי (בַרְי (בַרְי (בַרּי (בַרּי (בַרּי (בַרְי (בַרּיי (בַרְי (בַרְי (בְּבּרָי (בַרְי (בַרְי (בְּבָּר (בְּבַרְי (בַרּיי (בַרּרָי (בַרְי (בְּבַר (בְּבַר (בְּבַרּי (בַרּרָי (בְּבַר (בַרּי (בַּבּר (בַרּי (בַרּבּר (בַרּי (בַרּרָי (בַרּרְיִּבּרּי (בַרּיִבּר (בְּבַרּי (בַּבּרּיי (בּברּר (בַרּייִבּר (בַרּרָי (בַרְיִבּר (בַרּייִ (בְּבּר (בַרּרָי (בּברּר (בַרּיי (בּברּר (בַרּיי) (בּברּר (בַרּיי) (בּברּר (בַרּיי) (בּברּר (בַרּריי) (בּברּר (בַרּיי) (בּברּר (בַרּריי) (בּברּר (בּברּריי) (בּברּריי) (בּברּריי) (בּברּריי) (בּברּריי) (בּברּריי) (בּברּריי) (בּברּריי) (בּבריי) (בּבריי) (בּברּריי) (בּבריי) (בּבריי)

לְּדְיָנִית adj.gent. Midianite—Nu 10²⁹(J); f. מִּדְיָנִים Nu 25^{6,14,15}(P); pl. מִדְיָנִים Gn 37²⁸(JE) Nu 25¹⁷ 31²(P), מְדָנִים Gn 37³⁶(E).

תוריבה מודיבה (an Aramaic word, cf. Syr. ביביא (אביביג אור). ביניע (ביניע) — Est 1¹ + 28 t.; pl. ביניע (ביניע) — Est 1¹ + 28 t.; pl. ביניע (ביניע) — Est 1¹ + 28 t.; pl. ביניע (ביניע) — Est 1¹ + 28 t.; pl. ביניע (ביניע) — Est 1¹ + 28 t.; pl. ביניע (ביניע) ביניע (ביניע) — Est 1¹ + 28 t.; pl. district of an empire, 1. districts of realm of Ahab with שליים over them i K 20¹⁴¹¹¹¹¹¹¹. 2. of the Babylonian empire: Ez 198; Dn 8² (of Elam); ביניע ביניע (ביניע) princess among the provinces La 1¹ (of Judea).

3. of the Persian empire Est 1¹ + oft.; one of which was Palestine, Ne 1³; the returning exiles, ביני בימייע (ביניע) ביניע ביניע (ביניע) הווייע (ביניע) הווייע (ביניע) הווייע (ביניע) ביניע (ביניע) ביניע) ביניע (ביניע) ביניע (ביניע) ביניע (ביניע) ביניע) ביניע) ביניע (ביניע) ביניע) ביניע) ביניע) ביניע) ביניע) ביניע (ביניע) ביניע) ב

לְדְוֹן **n.pr.m.** a Meronothite, one of the builders of the walls of Jerusalem Ne 3⁷.

לִיבַּת יֹּחְ יִּי חַבּר. n.pr.m. a son of Gomer son of Japhet ו Ch וּהֹיּהָ (q. v.); אַ יִּבְּּת (q. v.); אַ יִּבְּּת נְּהַנְּתִּם, יִּצְּתִּם, שָּׁנִי (שַׁבְּּת יִּבְּת הַּבְּּת יִּבְּת שָּׁבְּת יִּבְּת הַּבְּת יִּבְּת הַבְּת יִּבְת יִּבְת הַבְּת יִבְּת הַבְּת יִבְּת הַבְּת יִבְּת הַבְּת הַבְּיה הַבּיּת הַיּבְּת הַבּיּת הַיּבְּת הַיּבְּת הַבְּיבְּת הַבְּיה הַבּיּה הַבְּיה הַבּיּים הַבּיּת הַיּיבְיה הַיּבְּיה הַבּיּה הַיּבְּיה הַבְּיה הַבְּיה הַבְּיּת הַבְּיה הַבּיּה הבּיב הּבּיה הבּיבּיה הבּיב הבּיבּיה הבּיבּיה הבּיב הבּיבּיה הבּיבּיה הבּיב הבּיבְּיה הבּיב הבּיבּיה הבּיב הבּיבּיה הבּיב הבּיבּיה הבּיב הבּיבּיה הבּיב הבּיבּיה הבּיב הבּיב הבּיבּיה הבּיב הבּיב הבּיב הבּבּיה הבּיב הבּבּיה הבּיב הבּבּיה הבּיב הבּיב הבּבּיה הבּבּיה הבּיב הבּבּיה הבּבּיה הבּיב הבּבּיה הבּיב הבּבּיה הבּבּיה הבּבּיה הבּבּיה הבּבּיה הבבּיה הבבּיה הבבּיה הבבּיה הבבּיה הבבּיה הבבּיה הבבּיה הבבּבּיה הבבּיה הבבּיה

דוק v. sub דְּוֵק.

שׁיִח, שִׁיִחַ, שְׁיִחַ, שְׁיִחַ, ע. שׁוֹד.

T[No. crush, poet. (As. dakû, crush, Muss-Arnolt Hbr. Oct. 1890, 66) not in Qal;—Niph.

Pt. נְּרְבָּאִים Is 57^{15} ;—crushed, fig. = contrite Pi. Pf. ΝΞΤ ψ 143³; 2 ms. ΤΝΞΤ ע 80¹¹; Impf. איַרבא א 122²² יירבא Pr 22²² (juss.); יַרַכְּאני ψ 94 5 , תַּרַכְּאני Is 3^{15} ; sf. יִדַּכְּאני Jb 69, וַרְכָּאוֹם Jb 419; 2 mpl. יְרַכְּאוֹנֵנִי Jb 19² (so Baer, v. his ed. p. 44, cf. Norzi); Inf. לְרָבָּאֹ La 3³⁴; sf. לְבָּאוֹ Is 53¹⁰;—crush, (fig.) c. acc. one's life to the earth ψ 143³, Egypt ψ 89¹¹ (cf. De Che; 'subj.), servant of Yahweh Is 5310 ('subj.), Jb 69 יוֹאֶל אַלוֹהַ וִיד'; oppressor ע 724, God's people \$\psi 94^5\$ (אַנָּנוּ), Is 3\begin{aligned} 3\begin{aligned} \\ 1\\ 22^{22} \end{aligned} \] illegally in tribunal, La 334 ד' תחת רגליו (in all human oppressor subj.); crush me אַכּיִלִּים Jb 19² (Job's friends, subj.; תוֹנִיוּן נַפִּשִׁי ן ; never lit., not even Jb 419 (יַרַכָּאוֹם), with indef. subj.), for suff. ref. not to שבני, but rather to שבני, i.e. men inhabiting the clay houses, bodies, cf. Di. **Pu.** Pf. לְּבָאוֹ Je 44¹⁰; Impf. אָבָוֹן Jb 22⁹; Pt. יַּמְרָבָּא Is 53⁵, מְרָבָּאים Is 19¹⁰;—crushed, broken in pieces, shattered Jb 229 c. obj. fem. זרועות; Is 19¹⁰ subj. אָלוֹת (here metaphor. for nobles); fig. of servant of ' Is 535; made humble, contrite Je 44¹⁰. Hithp. Impf. לרכאו Jb 5⁴, און Jb 5⁴, ירכאו Jb 3425;—must let themselves be crushed, i.e. maltreated Jb 54 (in court בשער, cf. Pi. Pr 22²²); are crushed Jb 34²⁵ (the mighty, by God).

† זו. אֶּבֶּיְ **n.[m.**] dust (as pulverized), אָ תָּשֵׁב אָנוֹשׁ עַר־דַּבְּא עִר־דַּבָּא ψ 90³ (on form cf. Ba^{NB 143}).

 \dagger [דְּכִי] **n.[m.**] (erushing), erashing, dashing, sf. ישאו נהרות דְּכִיָם ψ_{93} of ocean (waves).

רכך (√of foll.; cf. Ar. כֿט, Aram. דְּכַךְ, NH in deriv.; v. also רָכָה, רכא).

† קֿיַן adj. crushed, oppressed קֿיַן ψ 74^{21} , קֿיַן ψ 9^{10} 10^{18} ; pl. sf, יבָּין 26^{28} (Baer; edd. al. poet.; always fig., oppressed, distressed ψ 9^{10} , 10^{18} (יתום) 74^{21} (יתום); 74^{21} (אביון and 74^{28}); 910^{18} 9

† ח.f. crushing, פֿצוּע־דָּכָּה Dt 23² one wounded by crushing (viz. of testicles).

דָל, דָּל n. door, v. sub דָל. בל adj. v. sub דַל.

לְּלֶּהֶן **n.f.** door, only Qr דְּלֶּהֶן (Kt רַלתיך) Is 26²⁰ fig., door of chamber in which people (personified) hides (cf. also גָּלֶת du.)

לְּבִּיל חִבְּיל חִבּי חִבְּיל חִבְּי חִבְּיל חִבְּי חִבְּיל חִבְּי חִבְּיל חִבְּי חִבְּיל חִבְּי חִבְּיל חִבְּי חִבְּיל חִבְּיל חִבּים וּעִב חִבְּיל חִבּים וּעִב חִבְּיל חִבּים וּעִב מִבְּיל חִבּים וּעִב אַ וּעִבְּיל חִבּים וּעִב אַ וּעִבְּיל חִבּים וּעַב מִבְּיל מִבְּיל מִבְּיל מִבְּיל מִבְּיל מְבְּיל מִבְּיל מְבְּיל מִבְּיל מְבְּיל מְבְּיל מְבְּיל מִבְּיל מְבְּיל מְבְּיל מְבְּיל מְיבְּיל מְבְּיל מְבְּיבְּיל מְבְיבְּיל מְבְּיל מְבְּיבְּיל מְבְּיבְּיל מְבְּיל מְבְּיבְּיבְּיל מְבְּיבְּיבְּיל מְיבְּיבְּיבְּיל מְבְּיבְּיבְּיבְיים מְבְּיבְּיבְי

†[חָלֵיוֹת] pl. of [דָּלִיתוֹ] **n.f.** branch, bough, metaph. of Israel under figure of olive tree דָּלִיּתְיוֹ Je 11¹⁶ Ez 17^{6.7} (figure of vine); v²³

(under figure of cedar); 31^{7,9,12} of Asshur as a cedar, דָלְּיֹּתְיוֹ Ez 19¹¹ Isr. as a vine (cf. Löw⁶⁵).

† n.f. (? m. Ne 13, 19) door (NH id.; As. daltu(m) Strm AV 1843 Schr COT Gloss; Ph. pl. רלהת CIS 1.7,3; —acc. to Ba ZMG 1887, 607 fr. אירל. As. edilu, to bolt, bar)—חָלָת (always abs., and c. art. exc. Ct 89 + Ez 4124 but here Co art.) הלתו (היים או 18 ל.; קלתו היים Gn 19 Ju 19²²; sf. דֵּלֶתוֹ 2 K ו בילוי: Du. בְּלְחֵיִם (cf. Sta § 187 a) Dt 35 + 9 t., יל אוים Jos 219 + 6 t. + Ez 262 בלתים Jos 219 + 6 t. + Ez 262 Co; sf. דְּלְתֵי Jb 31³², דְּלְתֵי Zc 11¹ + Is 26²⁰ Kt (cf. דָלָה n.f.), דַּלְתִיה Jos 6²⁶ ו K ווּלָם; pl. דָלָתוֹת Je 3623 + 10t.; cstr. nin Ju 323 + 19t. + Ez 262 (Co דּלְתוֹ יִנְיּ Pr 8³⁴, דּלְתוֹתָיוֹ 2 Ch 3⁷ 4²²; דלתתיו Ne 3^{1.3.6.13.14.15}; דלתויהם 2Ch 4⁹; 1. door of house (disting. fr. door-way, cf. 1 K 631 DDB Gn 196) Gn 199.10 Ex 216 (all JE) Dt 1517 Jos 219 (JE) Ju 11³¹ 19^{22,27} 1 S 21¹⁴ (דלתות השער) 2 K 4^{4.5} 6^{32.32} Is 57⁸ Jb 31³²; so fig. of wisdom's house Pr 8³⁴ לשָׁלְר עַל־דַּלְתֹתִי; partic. doors of house of ' ו S 3¹⁵ (' הֵיכֵל v³); temple ו K 6^{34,34,34} 7⁵⁰ 2 K 1816 1 Ch 223 2 Ch 37 422 2824 293 Ne 610 Mal 110; so of Ezek.'s temple, Ez 4123.24.24.24.24.24.25. 2. door of room Ju 3^{23,24,25} 2 S 13^{17,18} 2 K 4³³ 9^{3,10}, esp. doors of דביר or קלשים ז K 631.32 750 2 Ch 4²² cf. also Ez 41²³; also of court עורה 2 Ch 4^{9.9}, and of porch 2 Ch 297. 3. gates of city Dt 3^5 Jos 6^{26} (cf. 1 K 16^{34}) Ju 16^3 1 S 23^7 2 Ch 8^5 14^6 Ne $3^{1.3.6.13.14.15}$ 6^1 7 (7 then generally distinct fr. שער, wh. denotes the whole structure of gate, incl. posts, open space, etc., while '7 is swinging door), 73 1319 (where also sense narrower than ||שער Is 45¹ (שערים) cf. v² and $\psi_{107^{16}}$; Je 49³¹ Ez 38¹¹. **4.** in other senses (mostly fig.): door (prob. lid) of chest 2 K 12¹⁰; aperture of womb Jb 310 (ד' בטני); jaws of crocodile Jb 416 (ד' פניו); lips of man Ec 124; doors enclosing and shutting off sea Jb 388.10; doors of heaven through wh. comes rain ψ 78²³ (cf. אָרָבּת הש' Gn 711); of column of MS. (from shape) Je 3623; fig. of easily accessible woman. Ct 89; in simile Pr 2614; of Jerus. as gate of people Ez 262; of Lebanon Zc 111.

לְּבֶּרֶהְ, הְּבֶּיְהְ, n.pr.m. (Yah(u) hath drawn)—1. לְּבָּרָהְ, a. a priest, contemp. David, i Ch 24¹⁸. b. a prince of Judah, contemp. Jerem. Je 36^{12.25}. 2. ביִּבְּרָהְ, a. head of a family contemp. with Zerubb. Ezr 2⁶⁰ = Ne 7⁶². b. descendant of Zerubb. I Ch 3²⁴. c. father of contemp. of Neh. Ne 6¹⁰.

לונות לונות

t[777] vb. hang, be low, languish (NH Hiph. thin, thin out vines, etc.; As. dalâlu, be be directed, guided ; کُلْدَلَ put in motion, commotion; تَدَلَدَل be in motion, hang, dangle; also Js amorous, coquettish, gesture or behaviour of women)—Qal Pf. אַ דַּלֹתִי 1166, יוּ 142⁷; ו pl. דַלוֹנ אַ 708, דַלוֹנ Is 106, אַ דַלוֹנ Is 3814 Jb 284 (on דְּלִיה Pr 267 cf. בְּלָה ;—hang, 'depend,' Jb 284 (of one descending a miner's shaft אוני); be low, of streams Is 196 (בְּרָבוּ); be low, brought low, metaph. of distress $\psi 70^8$ 1166 1427; languish, of eyes, look languishingly (Che) Is 3814. - Niph. Impf. יֵדֵל Is 174, ליִדֵּל Ju 66, — be brought low, laid low Ju 66 fig. of Israel; Is 174 of glory of Jacob.

adj. low, weak, poor, thin (especially common in Wisd. lit. and poet.)— Lv 1421+ 8 t., דלים (82³ דלים (82³ בים 482³ דלים (81 Am 2⁷ + 17t.; בְּלִּוֹת Gn 4119;—weak, thin, of kine Gn 41¹⁹ (E); of Amnon 2 S 13⁴; weak, of family of Saul 2 S 31 (opp. Pin) cf. Ju 615; reduced, poor (opp. rich) Lv 14²¹ (P) Ru 3¹⁰ (opp. עָשִׁיר, Je 5⁴ (opp. to עַם עָנִי וָדָל), Pr 2815 Zp 312 (עַם עָנִי וָדָל); mostly subst., a poor (man), the poor Ex 233 (JE); opp. to עָשִיר Ex 3015 (P) Pr 1015 2216 28^{11} ; opp. הוֹן $Pr 10^4$; אביון אביון אביון S 28 Jb $5^{16} \psi 72^{31}$ 824 1137 Pr 1431 Is 1430 254 Am 41 86; cf. also Jb 2010.19 Pr 229 Je 3910; reduced, weak, help-ישוע . Jb 3116; opp. אלמנה || Jb 3116; opp. שוע Jb 34^{19} ;—cf. also ψ_{41}^{2} Pr 19^{17} 21^{13} $28^{3.8}$ $29^{7.14}$.

†ו. דֹּלֶּח.f. coll., hair, thrum (both from hanging down)—קּלָּח Is אַ 1s אַ 1s בּלָּח Ct זְיֹּה בּלְּח Ct זְיֹּה הַאָּעַר ווּלְיִה נוּאַר בּלָּח לַר מישׁר אַ ר׳ ראשׁן ר' ראשׁן האווי להישׁר (threads of warp hanging in loom) in sim. of premature death וּבְּעָנִי Is אַ אַנִיי וּבּאָעָנִי Is אַ 1s בּאַנִיי וּבּאָעָנִי Is אַ 1s בּאַנִיי בּאָעָנִי וּבּאָעָנִי בּאָעָנִי אַנִייּ בּאָעָנִי וּבּאָעָנִי אַנִיי בּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּיִיי בּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעַנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּבּאָעָנִי וּיִייּי בּאָנִי וּבּאָנִי וּבּאָעַנִי וּיִי בּאָנִי וּבּאָנִי וּיּיּי בּיִּייּיִ בּאָנִי וּבּאָנִי וּיּיִי בּיִּעְנִי וּיִי בּיִּעְנִי וּיּיּי בּיִּייִ בּאָנִיי וּיִי בּאָנִייּ בּאָנִיי וּיִי בּיִּיי וּיִי אָנִיי וּיִי בּיִּייִ בּאָנִי וּיּי בּיִיי בּיִּייִי וּיִייּי בּיִּייִי בּיִיי וּיִיי בּיִיי וּיִיי בּייִי וּיִיי וּיִייּיי וּיִייּיי בּיִייי וּיִייּיי וּיִייּייִי וּיִייּייִנִיי וּיִייּיי וּיִייּיי בּיּיִייי וּיִייּיי בּיּיייי וּיִייּייי וּיִייּייי וּיִייּייי נוּייי וּיִּיייי וּיִייּיייי וּייּיייי וּיִייּיייי וּיִייּיייי וּייּייי וּיייי וּייִיייי וּייּיי בּייִיייי וּיייי וּיייי אָנִייי וּייי אָנִייי וּייּיייי וּייי בּיייי וּייי אָיייי וּייי אָיייי אָרייי וּיִייּייי אָרִייי וּבּייי אָּייי אָיייי וּייי אָיייי אָיייי אָיייי אָרייי אָרְיייי אָיייי אָייייי אָּיייי אָרייי אָיייי אָיייי אָיייי אָיייי אָייייי אָיייי אָיייי אָייי אָיייי אָיייי אָייי אָיייי אָייי אָיייי אָייי אָייי אָייי אָייי אָייי אָייי אָיי אָייי אָיי אָיייי אָיי אָייי אָיי אָיי אָייי אָיי אָייי אָיי אָייי אָייי אָיייי

† וו. [הַלְּחַ **n.f.** the poor—cstr. אַבֿן Je 40⁷ + 2t.; pl. אַבֿן Je 52^{15.16};—the poor (coll., weak, helpless ones) Je 40⁷ 2 K 24¹⁴ 25¹² (in || Je 52¹⁶, as also v¹⁵, MT has strangely the pl.)

יל אור **n.pr.f.** Delila, Philistine woman, mistress of Samson Ju 16^{4.6.10,12,13,18}.

דּלְעָן † n.pr.loc. a city of Judah, Jos 1528.

דָּבֶּׁלֶ ח.m. a dropping (of rain, cf. Wetzst דָּבֶּלֶ חְיּלִי ח.m. a dropping (of rain, cf. Wetzst דָּבֶּלֶ חְיּלִי אִישְׁה הַּנְּיִר מְיַרְיִר מְיִרְיִנִי מִשְׁהְנִים נִשְׁהְּוָר: בּיוֹם בַּוְרֵיִר וְאִשֶּׁת מִדְנָיִם נִשְׁהְּוָר: בּיוֹם בַּוֹרֶיִר וְאִשֶּׁת מִדְנָיִם נִשְׁהְּוָר: בּיוֹם בַּוֹרֶיִר וְאִשֶּׁת מִדְנָיִם נִשְׁהְּוָר:

דלפון ל n.pr.m. a son of Haman, Est 97.

†[77] vb. burn (intrans.), hotly pursue (NH id., Aram. באבי, all intrans. burn, kindle; Hiph., Aph. transitive) — Qal Pf. 2 ms. יָּלַקְּלָּק Gn אַנ³⁶; אַ mpl. יְּלָקְלָּן consec. Ob¹8; sf. יָרְלָפִי La 419; Impf. דְלָקִנִי ע 102; Inf. cstr. דְלָקנִי ו S 17⁵³; Pt. act. pl. דֹלְקִים ע ז¹⁴ Pr 26²³;— **1.** burn, וְדַלְקוֹ בְהֶם Ob¹³ (fig. of Isr. ravaging among Edomites, אַבְלִּים; on construction c. אַ cf. 2 K אַ הַצָּיו לְרלִקִים יִפְּעָל עוֹ אַ cf. אָ דּיָין לְרלִקִים יִפְּעָל עוֹ עַ אַ עַּיִּין לְרלִקִים יָפְעָל his arrows he maketh burning ones (subj. God) RV De Che al.; & שַׁכַּתִיִם דּלְקִים Pr 2623 burning (fervent) lips (opp. לֶב רָעָ). 2. hotly pursue Gn אַז³⁶ (E; sq. אָחַרָי) ו S זיָ⁵³ (sq. id.); ע זס² La 419 (both sq. acc.) Hiph. Impf. sf. בַּרְלִימָם Is 511; Imv. בּרַלֵּק Ez 2410;—inflame, c. acc., subj. wine Is 5¹¹; kindle obj. בְּאֵשׁ Ez 24¹⁰.

לַקְּקָת n.f. inflammation, Dt 2822.

דלה v. sub דלת.

see also עָ זְצֵינִין בְּקָם בְּעֵינָיו hence blood of animals not to be eaten Ly 317 726.27 (all P) 17^{10.10.12.12.14} 19²⁶ (all H) Dt 12^{16.23} 15²³ 1 S 14^{32.33.34} Ez 3325 (cf. RSk 310), but to be poured out & covered with dust Ly 1713 (cf. RS Sem. 1. 216 f). 2. usually blood become visible, a. as from a wound הַתַּן דָּמִים וּ K 2235 (cf. הַמַּבָּה Ex 425.26 v. infr. h); licked by dogs 1 K 2119.19 2238 Ez 326; from the nose Pr 3033; bloody issue of a woman בע 1519 cf. v25; pl. קמר דְמֵיה 124.5, & מַלְר דָּמֵיה מַלְר v⁷ (all P) 20¹⁸ (H); blood in which child welters Ez $16^{6.6.22} + v^6$ (del. ABS Co al.); of goat Gn 37³¹ (JE); of slain bird Lv 14^{6.51.52}. **b.** oft. obj. of 키호ヴ spill, shed Gn 96 (P) 37²² (E) Nu 35³³ (P) Lv 174 (H) Dt 217 1 S 2531 1 K 1828 2 K 2116 244 1 Ch 228 Ez 1638 2246.9.12.27 2345 3325 3618 (del. B Co) Pr 116; also \$\psi 793 פַמַיִם בַּמַיִם; עיר שׁפֶּבֶת דָם a blood-shedder Ez נוס מּפָּבֶת בָּם בּי Ez 22³ cf. v⁴ (also 1 K 2³¹ Je 22³.¹² 1 Ch 22² 28³ Pr 617 La 413); less oft. subj. of pass. לָשֶׁפֶּךְ, לָשֶׁפַרָּ, etc. Gn 96 Nu 35³³ (both P) Dt 19¹⁰ Zp 1¹⁷ ψ 79¹⁰. c. Σ 21 Dt 32⁴² (song) blood of slain; ישתה 2 S ו 22 so Nu 2324 (JE), obj. of שֶׁתָה, of Isr. under fig. of lion; cf. also Ez 3917.18.19, & 2 S 23¹⁷ = 1 Ch 11¹⁹ (האנשים hyperbol. for imperilled life); as food of young eagles Jb 39³⁰. **d.** oft. of innocent blood, i.e. blood shed with injustice & cruelty, דָם נָקי Dt 218.9 1 S 195 2 K 21¹⁶ 24⁴ \$\psi 94^{21}\$ 106³⁸ cf. v³⁸ Pr 6¹⁷ Is 59⁷ Je 76 223 (also 2615); אָרָ בְּלָיא Jo 419 Jon 114; מואס also in estr. בם נָקי Dt 1910; ef. 2725 לַהַבּוֹת נָפֵשׁ ים בָּקִיים (ד', ד') בו Dt 19¹³ Je 22¹⁷ 2 K 24⁴; בו בָּקִיים Je 19⁴; דַם נַפְשׁוֹת אָבִיוֹנִים נִקְיִים Je 2³⁴; further יקים בו ${
m La}~4^{13};$ דָם צַּדִּיקִים אַ א בו א צּדִּיקים דע א זייקים א די זיקים או א זייקים אוייקים אייקים רָרָתִּי אֶל־שַׁחַת || רַרָתִּי אָל־שַׁחַת). e. avenger of blood אַל הַרָּם Nu 35^{19,21,24,25,27,27} (all P); Dt וס^{6.12} Jos 20^{3.5.9} 2 S 14¹¹. **f.** pl. דָּמִים of abundance, blood in quantity, hence sts. of blood shed by rude violence, and of blood-stains;— Gn 4^{10.11} (J) as crying from the ground for vengeance (cf. $RS^{\text{Sem. i. 397}}$), comp. also 2 S 3^{28} 1 6^8 2 K 926.26; Is 115 94 2621 Ez 166.6.6.9.36 (on txt. of v6 vid. supr.) Zc 9⁷ 2 Ch 24²⁵; במי אָרָם Hb 2^{8.17}, and in other connexions; but interchangeably with sg. $2 \text{ S } 3^{27} 20^{12} 2 \text{ K } 9^{33} \text{ Is } 34^{3.6.6.7} \text{ Ez } 21^{37} 22^{13}$ (pl. Co) 24^{8.8} al.; v. esp. אָרֶץ אַל־תְּכַפִּי דָמִי Jb ד מי ירושלם; blood-stains of Jerusalem Is 44; =slaughter, sg. Gn 37^{26} (J) Je 48^{10} Ez 5^{17} 28^{23} $(\parallel id.)$ דָם־עַבָּדִיו 38^{22} ($\parallel id.$); דַם־עַבָּדִיו Dt $3^{2^{43}}$ (song: cf. ψ 79¹⁰); pl. יְבֵּרֵי אַבְּרַי 2 K 9^{7.7}; דְמֵי יִוְרְעָאל Ho 14 bloodshed at Jezreel; cf. בָּמִים בָּדָמִים בָּרָמִים נָגער Ho 4²; דְמֵי מִלְחָמָה ז 1 K 25.5; in Ez 99 וֹתְּמְלֵא הָאָרֶץ חְמָם (Baer) rd. דָמִים for חָמָם v. d. H

Vrss Co Comm.; אַרֶב לְדָם lie in wait for blood Pr 111 cf. v18 126 Mi 72; דָּמִים of a plan of murder Is 3315 (obj. of שמע); מִשְׁבַּם דָּמִים Ez 7²³ bloody crime; as symbol of oppression, violence Mi 3¹⁰ (עולה און), Hb 2¹² (|| id.) guilt of bloodshed, blood-guiltiness, then more generally, mortal sin (RS OTJC 417, ^{2nd ed. 441}, cf. Ez 18¹³) ψ 51¹⁶ (cf. Ho 12¹⁵); also בוֹא בְּדָכִים וּ S 25^{26.33}. h. pl. also in phrases: הַמִּים bloody bridegroom Ex 425.26; also those denoting character, chiefly poet., איש דָּמִים bloody man (sanguinary) 2 S 168 ψ 5⁷ אַנִּשִׁי דָּמִים 2 S $_{1}$ 6⁷; אַנָּשִׁי דָּמִים, ψ $_{2}$ 6 9 $_{5}$ 5 24 139¹⁹ Pr 29¹⁰; ואל־בֵּית הַדָּמִים bloody house 2 S 211 but rd. with & We Dr ואל בֵּיתה דמים, לי on his house is blood; עיר דָמִים Na 3¹; עיר איר דָמִים בים בו Ez 22² 24⁶ + v⁹ (del. B Co). i. בְּמִיוֹ בּוֹ בִּיִ his blood is in (upon) him, he is responsible for his own death Lv 209 cf. v11.12.13.16.27 (all H), Ez 18¹³ (+ יָהְיָה ; נְהַיָּה Ez 33⁵; בּרֹאשׁוֹ בָּרֹאשׁוֹ יָ Jos 2^{19.19}; so with יִשְׁבוּ וּ אַ 1 K ב³³, יִהְיֶה יִל רֹאׁשֶׁךּ יִשְׁבוּ יִי יִהְיָה יִהיָה יִהיָה יִה יִיה יִבוּ 2 S 1 16, and על־ראשו על־ראשו ז K 2 32; also לא תַשִּׁים דַּמִים בָּבֵיתְדּ Dt 228; and דַּמָם לָשׁוֹם על אַבִּימֶלֶךְ Ju o²⁴; (אל) אַבִּימֶלֶךְ Je 26¹⁵ Jon 1¹⁴; יהיה עליך דמים Dt 1910, v. 2 S 211 supr.; also sg. Ez 224 בְּרָמֵךְ אָשַׁמְתְּ and as subj. of יֵחָשֵׁב לִ shall be imputed to Lv 174 (H); אין לוֹ דָמִים Ex 221 cf. v² (both JE) & (sg.) Nu 35²⁷ (P). **j.** of judicial process in case of bloodshed דָּבָר לא תַעַמֹר ; "Dt 178 cf. 2 Ch 19 לַמִּשְׁבָּט בֵּין־דָּם לְדָם על־דַם רַעָד Lv 19¹⁶ (H). **k.** in phrase require blood at the hand of, exact vengeance (for it) from, $\mathrm{Ez}\,_{33}^{6}\,\mathrm{Gn}\,_{9}^{5};$ בָּשׁ דָּמוֹ נִיְרָשׁ הַמוֹ מִיַר $\mathrm{Gn}\,_{42}^{22}$ (E); abs. דמים ψ פיז 13 ; מַיָּדְכֶּם מָיָּדְכָּם אַכּּהָשׁ אֶת־דָּמוֹ אָרָדָם אַ 2 S 4¹¹ cf. Ez 3^{18,20} 33⁸; בקר ד' עלר Ho 1⁴; ינִקיתי ד' Jo 4²¹; Ez 35^{6.6.6.6}; cf. on the other hand אַל־יִפּל דַמִי אַרְצָה מְנָגֵר פָּגֵי י' וּ S 26ºº i.e. let it not be unavenged. 1. of blood as defiling a land Nu 35³³ (P) cf. עַ 106³⁸ (pl. עַקבָּה; ברמים); עַקבָּה אָרָם Ho 68 of a city foot-printed (VB) with blood; defiling hands Is 1 15 593 La 4 14 cf. Ez 23 37.45; further, of blood as oppressing one who has shed it עשק בַּרַם נָפָשׁ Pr 2817. m. atonement for blood-guilt is expressed by וָנְבַּפֶּר לָהָם הַדָּם Dt 218 (on form of vb. cf. Ges § 55.9 & Di). n. blood (-shedding) as connected with divine wrath בַּבַם חַמָּה וָקִנָאָה Ez 14¹º; הַמָּתִי עַלֵּיהַ בַּבַם Ez 16³⁸; v. further אַשְׁכִּיר חָצֵי מִדָּם Dt 32⁴², cf. Je 4610; cf. also of human vengeance by divine help יְרְחֵץ בּגְלָךְ בְּּרָם יָרָשָׁע יְרָחֵץ בְּרַם הָרָשָׁע אַ help אָמָחַץ בּגָלָך בְּרָם 6824; note further Is 4926 Ez 3919 (in both

fig. of being drunk with blood); then of simple human vengeance יָהוֹרַדְהַ אֶת־שֵּׁיבָתוֹ בָּדָם שָׁאוֹל o. of water turned into blood (sg.) in Egypt, by divine power Ex 49 (J) 717.20 (JE) $v^{19.19.21}$ (P) ψ 78⁴⁴ 105²⁹; cf. Is. 15⁹ & Ez 32⁶; further, of appearance of blood in sky Jo 33, & of colour of moon v4; specifically of red colour of water בַּלְּמִים בַּלָּם K 3²² cf. v²³. used with religious significance, a. blood of passover-lamb Ex 127.13.13 (all P) v22.22.23 (all JE); note also דַב הַבְּרִית, i.e. blood by which a covenant was ratified Ex 248 (JE) Zc 911. b. blood used in ritual, Lv 17" הַּדָּם הוּא בַּנָפֵשׁ יָכַפֶּר (H); cf. 2 Ch 29²⁴; also Ez 44^{7.15} (both || □□□); further Ly 15 Is $1^{11} \psi_{50^{13}}$; thrown on altar, vb. על usually c. על Ex 246 (JE) 2916.20 Lv 15.11 32.8.13 7^{2.14} 8^{19.24} 9^{12.18} (all P) 17⁶ (H) Nu 18¹⁷ (P) Ez 43¹⁸ 2 K 1613.15.15 2 Ch 2922.22.22 cf. 3016; sprinkled, vb. The Lv 59 1619 (both P); sprinkled toward tent of meeting (vb. הַּלָּה) Nu 1944 (P); brought into tent of meeting Lv 45.16 623 cf. 1018 (all P); sprinkled toward the holy of holies (vb. הַנָּה) Lv 46.6.17 1614.14 (all P); brought within the veil on day of atonement Ly 1615.15.15 (cf. v14) v²⁷ (all P); thrown on people Ex 24⁸ (JE; PJ!); sprinkled on priests (Fig.) Ex 20²¹ Ly 8³⁰ (both P); on garment (in sanctuary, 기한) Lv 620 (P); applied with finger to horns of altar Ex 29¹²Lv 4^{7.18}. ^{25,30,34} 8¹⁵ 9^{9,9,9} 16^{18,18} (all P; cf. also Ez 45¹⁹) Ez 4320; applied to tip of right ear of priest Ex 2920 Lv 8^{23.24} (all P; also Lv 14^{14.25} P); poured out at base of altar (نَعْطَة الْجُرِّةُ) Ex 2 9 12 Ly 47.18.25.30.34 (all P); cf. with מָצָה (Niph.) Lv 115 59; with אַנָּ 815 (all P); half of blood put in basons Ex 246 (JE); blood poured out on altar Dt 12^{27,27}; blood of red heifer burned Nu 19⁵ (P); vid. further such terms as בַּם וָבְחָי Ex 23¹⁸ 34²⁵ (both JE) (cf. Dt 12²⁷ 2 K 16¹⁵); דם השלמים Lv 7³³ (P; cf. v14); בּם חַפָּאת הַכָּפַּרִים Ex 3010 (P) cf. Ez 45¹⁹; בים האשם Lv 14^{14.17.25.28}; (v. שֶׁלֶם, דם־חוֵיר ; אַשֵׁם חַפַאת, swine's blood, as heathen offering Is 66³; cf. מָדָם מָדָם ע וּפּ' ע נּסְבֵּיהֶם עָּרָם עָּרָם עָּרָם עָּרָם עָּרָם עָּרָם עָּרָם עָּרָם **4.** fig. of wine בַּם־עַנָבִים Gn 49¹¹ (blessing of Jacob || ريزا); cf. Dt 3214 (song) בּבְמַךְ—.דָם עָנָב תִּשְׁתַּה־חַמֵּר Ez 10¹⁰ prob. text. error cf. VB; Da prop. בּרוּמָה in her height.

דָמִיתִי Ez אַנ^{2.18}; ו s. דָמִיתִי ל 102⁷; א pl. דָמִיתִי Ez 318; וַ וְחַלֵּה Is 19; Impf. 3 ms. יָרְמֶינוּ עָ89⁷; ונְדְמָה consec. Is 46⁵; Imv. ms. בְּמָה Ct 2¹⁷ 814; Pt. דּוֹמֶה Ct 29;—be like, resemble, of external appearance, sq. ?, Ct 78 29.17 814; sq. -> \$ Ez 318.8.18 (all of tree, fig. of Pharaoh); of condition or quality sq. ? Is 19 \$\psi\$ 1027 1444; so ליהוה ליהוה ע אפ⁷; also abs. Is 46⁵; sq. אל Ez 31². **Pi.** Pf. דְּמָיתְ 2S 215, דְמָיתְ $\psi_{50^{21}}$; $\mathrm{Nu}\ 33^{56}$, Is 14^{24} ; sf. דְּמִיתִיך $\mathrm{Ct}\ 1^9$, דָּמִיתִי 2 S 2 I⁵; Impf. יוֹמֶה Is 10⁷; 2 fs. אָרָמָי Est 4¹³ (juss.); אַרַמָּה La 2¹³ Ho 12¹¹; 2 mpl. אַרַמָּה Is 4018; sf. אָרַמִּיוּנִי Is 4025 465;—liken, compare; imagine, think, devise;—1. liken, i.e. consider to be like, compare, causat. of Qal, sq. ? of external appearance Ct 19; of quality or condition Is 465 (obj. ') La 213; sq. 5% of external appearance Is 40^{18.25} (both obj. God in ref. to idols); abs. use comparisons or similitudes (parables, symbols, etc.) Ho 1211 (subj. 1). 2. imagine, form an idea, devise 2 S 2 I 5 (on context cf. Dr); think, intend, sq. Inf. Nu 33⁵⁶ (J or H) Ju 20⁵ Est 4¹³; abs. Is 10⁷ cf. 1424; think that, sq. obj. cl. (Impf. without conj.) ψ 50²¹; think of, sq. acc. ψ 48¹⁰. **Hithp.** make oneself or become like; Impf. אָרַפֵּוה לִעַלִיוֹן Is 1414 I will make myself like the Most High (on form cf. Ges § 54, 2).

Tחלמות n.f. likeness, similitude (mostly late) (acc. to Lag BN 12, 147 ff. mispunct. for דָּמוָת fr. זְרְמֵוְהוֹ; acc. to We Prol. 413, Eng. Tr. 389 an Aram. loanword, but v. Di Gn 51, Dr JPh xi. 216 Che OP. 474) -abs. ין Is 4018 + 3t.; cstr. ין Gn 51 + 16 t.; sf. יון און דמותו Gn 5³; במותנו 1²⁶;—1. likeness, similitude, of external appearance, chiefly in Ezek.: Ez 15 (likeness, i.e. something that appeared like) so v²⁶ 8² (מַלָּאָה ד׳ פָּמָא מוֹ (cf. Co), זס¹ בּמַרְאָה ד׳ פָּמַרְאָה; cf. also Dn 1016 בֵני אָרָם i.e. one like the sons of man; similitude, resemblance Ez 15.10. 16.22.26 נסַרָאָה אָרָם $10^{10.21.22}$; בּמַרְאָה אָרָם 1^{26} ; בּמַרְאָה ד' יי בבור יי v28; also 2 K 1610 (pattern of altar), 2 Ch 43 (images of oxen); of son in likeness of father Gn 5³ (P); so also of man in likeness of God Gn 1²⁶ ((גֶּבֶּלֶם both P); cf. Is 40¹⁸ what 'ז will ye compare to him (אָל)? וְּמַהוּן q.v. 2. adverbially, in likeness of, like as Is 134 cf. Ez 23¹⁵ & בין, v. וְבֵינוֹת, v. וְבֵינוֹת, v. וְבֵינוֹת, v. and J P Peters JBL 1892, 40.42. On במוּת אֶּחֶד Ez וּ 16 10¹⁰ (apparently masc.) cf. Thes & Sm who trans. the likeness of one had they all four; Co rds. אחת.

† [דְּכְיִין] n.[m.] likeness, דְּכְיִין עָ 17¹² his likeness is as a lion, i.e. he is like a lion.

tII. [הַבְּלֵיה] vb. cease, cause to cease, cut off, destroy—Qal Perf. 1 s. יְּרָמִיתִּי Je 6², cut off, destroy—Qal Perf. 1 s. יַּרְמִיתִּי Je 6², fp. intr. cease Je 14¹¹ (eyes from weeping) La 3⁴9 (id.)

La 3⁴9 (id.)

2. cause to cease, cut off, destroy, c. acc. Israel (under fig. of אַכָּהְי) Ho 4⁵.

Niph. Pf. בּיְמָה Is 15¹¹+; 3 fs. בּיְמָה אָר) Ho 4⁵.

Is 15¹¹+; 3 fs. בּיְמָה זֹר Je 47¹⁵; 2 ms. בּיְמָה אָר) Ho 10¹⁵; from Ho 10¹⁵; for cut off, destroyed, ruined, of a city Is 15¹¹. ("שָׁרַד) Je 47⁵; of people Ho 4⁶ Zp 1¹¹ Ob⁵; of king Ho 10⁻¹. Ez 32²; of beasts \$\psi 49¹³.²¹; be ruined, undone, prophet at sight of Yahweh Is 6⁵.

למיל n.[m.] cessation, pause, quiet, rest; רֹ Is 62⁶+2 t.; cstr. בָּיִי Is 38¹⁰ (but v. infr.); -1. quiet, in phr. בל־ד׳ לְכֵּם Is 626 keep not quiet (let there be no quiet to you); in prayer to God אַל־ד׳ לְּצֶל־ד׳ לְּצֶלְ אַ אַל־ד׳ לְּצֶּלְ לִּצְלִידִי לָנְ עִּעְלִידִי לָנְיּ עָּאַלִּידִי לָנְיּ ואַל־תִּתְנוּ ד' לוֹ: Is 627 and give no rest to him ('י). 2. in phr. בּּרְמִי יָמֵי, appar. quiet, peacefulness, even tenour, of my days (so De Or SS); others, as Hi Ew Che Di, pause, resting-time, i.e. noon-day (cf. SY, & height (3), fig. of middle life, but usage dub.; Klo SK 1884, 157 cessation, pause, of natural end of life, Hezekiah's natural expectation, in contrast with the speedy death implied in vb; but parallelism of vila is ag. this; Brd emends after (3); Kloho suggests Dha or Dha as poss., though not necessary;—but view stated first is on the whole best.

†I. | DD7 | vb. be or grow dumb, silent, still (NH id.; Eth. in II. A.C. avav: stupefy; III., I & 2 T. Rav; T. Ravav; be astounded, stupefied)—Qal Pf. 107 Jb 3027, 107 \$\psi 35^{15}\$; Impf. רוֹם 'Am 5¹³ + 2 t., וַיִּדְּיֹם Lv 10³ Jos 10¹³; 3 fs. ערֹם La 2¹8; 2 fs. תּרֹמִי Je 48² (so Ki Ol & Kö³²⁷ q.v.; others Niph.); אַרָּם Jb 31³⁴; יַּרָּמוּ Ex 1516 + 3 t.; ו pl. cohort. קוֹנְיָלָה Je 814 (so Thes Ol Bö Kö³²⁷ q.v.; others Niph.);— **1.** be silent ψ_4^5 30¹³ 35¹⁵ (prob., cf. De Che), Ez 24¹⁷ Lv 10³ (P) Am 5¹³; in grief La 2¹⁰ 3²⁸. 2. be still (opp. to both speech and motion) Jb 31³⁴; = perish Je 8¹⁴ 48² ψ 31¹⁸ (ד' לשאול); c. > be silent to i.e. be resigned to ψ 37⁷ 62⁶, sq. לי שָׁמִעוּ Jb 2921 (לִי שָׁמִעוּ); be still, motionless, stand still Jos 1012.13 (of sun | עמד); 1S 149 (men); Je 476 (of sword | הרגעי); so also of bowels, as seat of mental excitement Jb 30²⁷;

La ב¹⁸ אַל־תִּדְּלֵּ בַּתְּדְעֵינְהְּ בְּתִּדְעֵינְהְ בְּתְּעָיִהְ (וּ בּּמְבָּר בְּתִּדְעִינְהְ בְּתְּעָהְ (וּ הוֹרִיִדִי בַבַּתַּלְ דְּמְעָה (מוֹת). 3. be struck dumb, astounded, in amazement and fear Ex 15¹⁶ (מכּבוֹל (מכּבוֹל (מבֹנֵיל (מבֹנֵיל (מבֹנֵיל (מבֹנֵיל (מבֹנֵיל (מבֹנֵיל (מבֹנֵיל (מבֹנֵיל (מבֹנִיל (מבֹניל (מבֹניל (מבֹניל (מבֹניל (מבֹניל (מבּניל (מבֹניל (מבֹניל (מבּניל (מבּני

לִי תְּלֵּי חָלֵּי חָרָ חִיבְּ חָרָי מִי בְצוֹר בְּרְשָּה בְּתוֹךְ הַיְּתְּ מִי בְצוֹר בְּרְשָּה בְּתוֹךְ הַיְּתְּ בְּתוֹךְ הַיְּתְ (form pecul. & sense dub.: Baer בְּרָכְּה כִּרְבָּיְה רָבְיִּלְיִי בְּצוֹר בִּרְשָּה בְּתוֹרְ בְּרָבְּיִה בְּתוֹרְ בְּרָבְּיִה בְּתוֹרְ בְּרָבְּיִה בְּתוֹרְ בְּרָבְּיִה בְּתוֹרְ בְּרָבְּיִה בְּתְּיִי בְּנִינִי בְּרָבְּיִּה בְּתִּי בְּבְּיִר בְּרִבְּיִר בְּרָבְּיִּה בְּתִּי בְּתְּיִי בְּנִיי בְּרָבְּיִר בְּרָבְּיִי בְּיִי בְּיִּי בְּרָבְּיִּה בְּתְּיִי בְּיִּבְיִי בְּרָבְּיִר בְּרָבְּיִר בְּרָבְּיִר בְּרָבְּיִר בְּרָבְּיִר בְּרָבְּיִי בְּיִי בְיִי בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִי בְּיִי בְּיִיי בְּיִיוֹי בְּיִי בְיִיי בְּיִיוֹי בְּיִי בְּיִיי בְּיִיוֹי בְּיִיי בְּיִי בְּיִיי בְּבְיוּבְייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּייִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִייְי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִייְי בְּיִיי בְּייִי בְּיוּבְייי בְייי בְיוּי בְּיוּבְיי בְּייי בְּייִייי בְּייי בְייי בְּייי בְּייי בְייי בְּייי בְייי בְּייי בְייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּיוּיי בְּייי בְּייי בְייי בְיוּי בְּייבְיי בְּייי בְּייי בְיוּיי בְיוּיי בְּיוּבְייי בְייי בְייי בְיוּיי בְּיוּבְייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּייי בְּיוּ

† II. [בְּלֵים] vb. wail (?; cf. As. damâmu, groan, wail, lament, Dl Baer's Ezech xi; Pr 64)—only Qal Imv. יאָבֵי אִי זֹ Is 23² wail, ye coast dwellers (cf. Dl¹·c.), אַרָּלִילוּ וֹשְׁבֵי אִי \$\dama\document{v}^1\, \text{v}^1\, \text{v}^2\, \text{rad}\document{q.v. (3)}.

رَمْن (vof foll., mng. dub.; Ar. دَمْن , prepare, improve, manure land, appar. denom.)

أَنْ أَنْ n.m. dung (Ar. لِنُمْنَ) always in this form and always of corpses, lying on ground as offal 2 K 9³⁷ Je 8² 9²¹ 16⁴ 25³³ \$\psi 83^{11}\$.

לְּבְּיְנֶהְ **n.pr.loc.** Levitical city in Zebulun Jos 21³⁵ (but rd. perh. רְּבִּיְּבָּהְ +; cf. 1Ch 6⁶² Jos 19¹³, and v. Di).

לְרָבֵּין **n.pr.loc.** in Moab Je 48² (on text, however, cf. Che Is 25¹⁰).

+ו. בְּמִיבֶּה $\mathbf{n.f.}$ dung-place, dung-pit, במי \mathbf{Is} $_{25}^{10}$ (Qr 'מ').

†וו. בְּרְבֵּלְהָת **n.pr.loc.** in Benjamin, N. of **Jerus**alem Is 10³¹.

לְּבְּעֵבְּהְיָ **1. n.pr.loc.** city of southern Judah Jos 15³¹; loc. dub., Onom. Μηδεβηνα

= Mŋvoɛus near Gaza Lag^{Onom. 279, 2nd ed. 276}; cf. Minyay S. of Gaza Rob ^{BR I. 602}; on other proposed identif. cf. Di. **2. n.pr.m.** descendant of Caleb 1 Ch 2⁴⁹.

†[מַלַ] vb. weep (NH id., Ar. كَمْعَ & دَمْعَ; Aram. יְבְּמֵע הַּרְמֵע הַּנְיםִי : As. in deriv., v. infr.), פָּגּם װִּרְמֵע הִּרְמַע הִּרְמַע הַּנְמַע הַּנְמַע הַּנְמַע הַנְיםִע הַנְים עַנִי הַמְעָה Je 13¹⁷.

† [מַע] **n.[m.**] (weeping, trickling) **juice,** i.e. wine or (&) oil (cf. foll.) דְּמְעָךּ Ex 22²⁸ בּישׁבּה ווֹאָרָ, cf. Di; Ar. בَישֹבּה ווֹאָרָ, wine.

Tהמעהד n.f. coll. tears (chiefly poet. and late; freq. in Je. and contemp.) (Ar. دَمْعٌ; As. dimu, dimtu Hpt KAT 2 Gloss I. Zim BP 23, 95; Aram. ד'. abs. יָבע און דָמִעָה (דָמָעָה, דָמַע און: אָפבא (דִּמְעָא)—abs. יֹז ע אַ + 10 t.; estr. דָּמִעָּחִי Ec 4¹; sf. קָמְעָחִי ψ 67 + 4 t.; דִּמְעָתֶּדְ 2 K 205=Is 385+Ez 2416 (del. & Co); דְּמְעָתְהּ La r²; pl. דְמְעוֹת ע 806 La 211—tears ע 67 Ec 41 La 12 211; esp. in Je. in phrase תַּרֶר עיני ד' etc. Je 9¹⁷ 13¹⁷ 14¹⁷, cf. La 2¹⁸; Je 8²³ וַעִינִי ד' י מקור ד' of weeping over, in behalf of one Is 169; as appealing to God's compassion 2 K 205=Is 385 \psi 3913; \psi 569 דייִמָה ד' בנארה (cf. Che); v. also ע 1168 Je 3116 Is 258; opp. יְנָה עֹרָנָה עֹרָנְה עֹרָנְה עֹרָנְה עֹרָנְה עֹרָנְה עֹרְנָה עֹרְנְהְיֹּה עֹרְנְהְיֹּה עֹרְנִיה עֹרְנְהְיִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְיִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְיִיה עֹרְנִיה עֹרְיִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְנִיה עֹרְיִיה עִירְיה עֹרְיִיה עֹרְיִיה עֹרְיִיה עֹרְיִיה עֹרְיִיה עֹרְייִיה עֹרְייִיה עֹרְיִיה עֹרְייִיה עֹרְיִיה עֹרְיִיה עֹרְייִיה עֹרְייִיה עִירְייִיה עֹרְיִיה עֹרְיִיה עִירְייִיה עֹרְייִיה עֹרְייִיה עֹרְייִיה עֹרְייִיה עֹרְייִיה עֹרְייִיה עִייְייִיה עִייִיה עִייְייִיה עִייִיה עִייְייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִיייים עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִיייים עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייים עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייים עִייים עִייִיה עִייִיה עִייִיה עִייים עִייִיה עִייִיה עִייִיים עִייים עִייִיים עִייים עיייים עייים עיייים fig. tears as food \$\psi_42^4(דָּמָעָתִי לחם ד'); לחם ד' ,806; as drink 80°, cf. Babyl. dimtu maštîtî, tears (were) my drink (Zim BP 42; || bikîtum kurmatî, weeping (was) my sustenance). -- Ez 2416 אין קבוא דִּמְעָתֵךְ del. 🚱 Co cf. v²³.

דמשקל n.pr.loc. Damaseus (As. Dimašķi, Dimaski, Dl Pa 280 Schr COT Gn 15, 2 & ABK 323 Jäger BAS المُ اللهُ اللهُ اللهُ Aram. \$ Onk, etc. دِمِشْقُ , دَمِشْقُ , Aram. \$ + 28t.; בְּמָשֶׁלְ Gn 1415 + 8t.; בְּמָשֶׁלְ וֹ Ch 185 + 3 t. Ch; דְרְמָשֵׁל 2 Ch 24²³ 28⁵; דְּרְמָשֵׁל 2 K 16¹⁰; דְּמְשֵׁק Am אַ יּבּישָׁק;—ancient Aramaean city, situated lat. 33° 30' N., long. 36° 15' E., in plain E. of Hermon & SE. of Anti-Lebanon; on the Nahr Baradá (Gk. Chrysorrhoas); mod. Dimishk & Esh-Sham, Robertin. 440 ff. Bd Pal 307; Damascus Gn 1415 Am 527 1 K 1124.24 2 K 14²⁸ Ct 7⁵; so also prob. Gn 15² (perh. gloss ef. Di), (Am 3¹² v. foll.); a trading-centre Ez 27¹⁸; as capital & residence of king of Aram I K 1518 = 2 Ch 16², cf. 1 K 20³⁴ 2 K 16^{9,10,10,11,11,12} 2 Ch 28⁵ Is $7^{8.8}$ 8^4 109 (cf. Peters Hbr. April 1885, 242) 17 1.1.3 Je 40^{23,24,27}; including also surrounding territory Ez 47^{16.17} cf. v¹⁸ 48¹, v. לו מִרְבַּרָה ד' 1 K 19¹⁵; עהרות ד' 2 K 5¹²; = kingdom Am 1^{3.5} cf. Zc 9¹; once (late) מֶלֶּדְּ ד' 2 Ch 24²³; note also אַבֶּל ד' 2 S 8^{5.6} = r Ch 18^{5.6}; further אַלהֵי ד' 2 Ch 28²³ (אֵלהֵי מַלְבֵי אַרָם).

بَرِيْ الْمَانِ ; punct. كَ الْمِانِ الْمَانِ الْمَانِ بَالِينِ أَنْ ; punct. كَ الْمَانِ الْمَانِ الْمَانِ الْمَانِ أَلَمَ اللهِ إِلَيْنَ الْمَانِ إِلَى اللهِ إِلَى اللهِ إِلَى إِلَى إِلَيْنَ إِلَى إِلْكُوا إِلَى إِلِي إِلَى إِلِى إِلَى إِلِي إِلَى إِلِي إِلَى إِلِي إِلَى إِلْمِ إِلَى إِلَى إِلَى إِلَى إِلَى إِلَى إِلَى إِلَى إِلِي إِلَى

דין v. sub דון.

דין v. sub דנאל.

דנג (Vof foll., mng. unknown).

דוֹנֵל $\mathbf{n.m.}$ wax, דוֹנֵל $\mathbf{n.m.}$ wax, דוֹנֵל $\mathbf{n.m.}$ wax in simile, of melting; at the ophany hills melt like wax ψ 97 5 ; like wax before fire Mi 1 4 ; wicked perish as wax melteth before fire ψ 68 3 ; heart melteth like wax ψ 22 15 (simile of fear, despair). On $^{\prime}$ 7 in ψ 118 12 cf. Bae Che crit. in.

לְּהָלֵּה **n.pr.loc.** a city of Judah 'in the hill country,' named just before *Kiryath Sanna* = Debîr (= Ķ. Sepher), Jos 15⁴⁹ (§ 'Речча.

לְהַרְבֶּרְ n.pr.loc. capital city of king Bela in Edom Gn 36³²= r Ch r⁴³; identif. with *Tennib* (perh.=*Thenib*, near the edge of the Belka, ENE. from Heshbon, described by Tristr^{Moab 222}) by Neubauer Acad. 1891, 260 cf. Tomkins 15.284

דין sub דָניאל.

ידע v. sub ידעה, דעה.

רעה ידע v. sub ידע רעה, רעה, רעה, ידע ידע.

לְרֵעֵלְי, שׁרָי, שׁרָ עָרָי, שׁרָי, שׁרָי, שׁרָי, שׁרָי, שׁרָי, שׁרָי, בּרָי, בּרַי, בּרָי, בּרָי, בּרָי, בּרָי, בּרָי, בּרָי, בּרָי, בּרָי, בּרַי, בּרָי, בּרַי, בּרָי, ברַי, בּרָי, ברַי, בּרַי, בּרַי, בּרַי, בּרַי, בּרַי, בּרַי, בּרַי, בּרָי, ברַיי, ב

ירע v. sub ירעת.

רבר (√of foll., mng. unknown; NH יוֹפִי is blemish, fault).

† [הַפִּי] n.[m.] blemish, fault בְּבֶּוֹ־אִפְּוֹּ יִּחְ חָתְּוֹדְּפִּיּי יִּ אַ חָרְּבְּּרִי יִּתְּעָּוֹדְּרָּפִי יִּ עַּבְּרִיאָפְיִי עְּבָבִּרְיּאָפִי עָ against thy mother's son thou dost allege a fault (בְּבָּרִיף עָרִיּבְּרָיף).

לבּבּקוֹ vb. beat, knock (Ar. مَدَى pour out, also drive (beasts))—Qal Perf. 3 mpl. sf. יוְפַּקְּתִּים consec. Gn 33¹³, but rd. זיֹּג sf. יוְפַקּתִּים 🏵 Sam Di beat (in driving, drive severely or cruelly); Pt. בּוֹבְּקִים עַלְּרַהְדָּלֶּתְ עַלְרַהְדָּלֶתְ עַלְרַהְדָּלֶתְ עַלְרַהְדָּלֶתְ Urj²² beat violently (beat themselves tired) against the door.

לְּכְּקְרָהְ **n.pr.loc.** first station of Isr. after מרבר סין Nu 33^{12.13} (א יPaφaκa; situation unknown, cf. views in Di. (On an interpret. of name from a stone or metal Mafkat, Ta-Mafkat = Mafkat-district, v. Eb^{GS 148 f. 552 ff.})

דקק דק v. sub דק, דַק.

רקל (√ of foll. cf. בُقَلَ a kind of palm; NH אָקָל, date-tree, palm, Aram. יָּמֶל, , foll. (נְּמֶלְאָּ).

להלה **n.pr.m.(loc.)** a son of Joktan, i.e. an Arabian territory or people Gn 10^{27} = 1 Ch 1^{21} ; unknown, cf. Di Gn 10^{27} .

† [vb. crush, pulverise, thresh; be fine (Ar. دَق be or become thin, minute; Eth. ДФФ: As. daķāķu Pa. break in pieces COT Gloss; Ph. דמ id., Aram. אוד Pa. id., בי —Qal Pf. 3 ms. PI Dt 9²¹, PI Ex 32²⁰; Impf. 3 ms. sf. יְלְקְנוֹ Is 2828; 2 ms. אָדָק Is 4115;—1. crush (trans.) sq. acc. Dn? bread-stuff, corn Is 2828; of threshing און Is 4115 (fig. of pulver-2. only Pf.; be fine, of state to izing mts.) wh. Moses reduced the golden calf by grinding וַיִּטְחַן עַד אֲשֵׁרְ־דָּק Ex 3220; וָיִטְחַן עַד אֲשֵׁרְ־דָּק הַרַק לְעַפָּר Dt o²¹. Hiph. Pf. הַרַק לְעַפָּר 2 K 23¹⁵ 2 Ch 34⁴; 2 fs. וַהַרְקוֹתְ consec. Mi 4¹³; Impf. פֿוֹרֶכָּן 2 K 23⁶ 2 Ch 15¹⁶; ז s. sf. אַרָּבָּן 2 S 22⁴³ (but אַרִיקָם | עוֹק 18⁴³); Inf. abs. אַרָיָם Ex 30³⁶; cstr. לְהַרַק 2 Ch 347 (form anomalous cf. Ew § מוֹ אָ Ol § מוֹ Be; rd. perh. לָבִק Ki; or לָבָק Ki; [v. PID Is 4015] cf. Ot);—make dust of, pulverize נַיָּרֶק לִעָפָר 2 K 236 (i.e. the Ashera), || 2 Ch 34^{4.7} (בַּתַּת לְהֵרֵק); so of the bamah הַדַק י בּלֶעֶפְר 2 K 23¹⁵; of the מִפְּלֶעֶת 2 Ch 15¹⁶; fig. Mi 4¹³ (obj. עַפִּים רַבִּים); Ex 30³⁶ (P) has אָדָקָתָּ ממנה הדק and thou shalt beat some of it fine (i.e. the incense); 2 S 22⁴³ rd. אַרִיאַ (|| \psi 18⁴³) for אַרִיאָּר. **Hoph.** Impf. אַרִייִּר Is 28²⁸ be crushed, subj. אַרָּטְלְּ bread corn (cf. supr. **Qal**);—on sense cf. Che Di.

לְּכִּים **n.[m.**] veil, curtain (as thin), הַנּוֹטֶה בּרֹיק שְׁמֵיִם Is 40²² he who spreadeth out, like a veil, the heavens.

לְּקֶּלְ **n.pr.m.** (piercing, i.e. sharp weapon? Talm. pick, mattock) ז K 4⁹ אַרָּקָלְבָּלְ ef. sub. בּ

†[מַדְקְרָה] n.f. piercing, stab, thrust, only pl. cstr. בְּמַדְקְרוֹת הָגֶיב Pr 12¹⁸ like thrusts of a sword, sim. of rash speaking.

רר .ע דַר יידר

דור .ע. דור.

ארן (√of foll. cf. Ar. אר. וני repel).

דראון תולם n.m. aversion, abhorrence, abs.
'א Is 66²⁴ object of abhorrence; cstr. דראון עולם everlasting abhorrence Dn 12² (on form cf. Lag BN 200, 202).

become accustomed, trained, دَرِبَ train, cf. Fl NHWB^{1, 444}; also

Eth. **LCAR:** (quadrilit.) jaculando infigere, etc.; or, since לְּרָכְּן Aram. in form, & 1 S 13²¹ perh. secondary, possibly regard as Aram. loan-word & connect with Ar. خَرْبَ be sharp, penetrating (GFM, note of Apr. 1892)).

לְהַצִּיב הַדְּרְבֶּן n.[m.] goad (NH id.), לְהַצִּיב הַדְּרְבֶּן וּ S וּ 3²¹ (on form cf. Ol^{§ 215 b. 3} al. Dr).

[דְרַבֹּלְה] **n.[f.**] goad, only abs. pl., in sim. בְּרֵי חֲבָּמִים בַּדְּרֵבֹנוֹת Ec 12¹¹ (cf. De ^{Koh 434}).

של (vof foll. cf. Ar. يَ وَ go on foot, step by step, walk, يَ rise in grade, rank; NH Fiph. raise, make high; Eth. LCT: is be connected; Aram. (verb denom. acc. to PS); also As. darâgu, be high, lift, Lyon sarsontexte so, durgu, daragu, path, way (of steep mountain paths) COT Gloss (cf. also אַרָּבָּה, id.)

לְרָרֵע n.pr.m. (etym. dub.; possibly = רְּרָרֵע n.pr.m. (etym. dub.; possibly nonly i K 5¹¹ Ethan the Ezrahite, and Heman, and Calcol, and Darda, the sons of Mahol (types of wise men, but Solomon wiser than they); = רְבָּיִן i Ch 2⁶, where rd. רְבִיּע with S & Codd.

רדים ע. אדר ע.

בוֹחשָ, הוֹחשִ ע. אדר.

לְּיֵלֵי **n.pr.m.** Darius (Old Pers. Dâra-yava'ush cf. Spieg APK 81)—1. Darius Hystaspis, 522-485 Ezr 4⁵ Hg 1^{1.15} 2¹⁰ Zc 1^{1.7} 7¹. 2. Darius Codomannus, 336-332 Ne 12²². 3. 'Darius the Mede,' Dn 9¹ 11¹, cf. Bev Dan. p. 19.

דריוש Ezr 1016 v. דרש.

pass. f. דְּרוֹכֶה Is 2115; דְּרָכוֹת ב²⁸;—1. tread, march, march forth, abs., תַּרְרָכִי נַפִּשִׁי עוֹ Ju 5²¹; cf. דְרַהְּ כּוֹכָב מִיְעָלְב Nu 24¹⁷ (poem) a star hath 2. tread upon marched forth from Jacob. (land), sq. 7 Dt 136 1125 (subj. pers.), Jos 149 (subj. נֶגֶלֶ,) cf. Dt 1124 = Jos 13 (subj. בְּלֶכֶם); tread in a path, sq. > Is 598 (fig. of mode of life); tread in (on) the sea, sq. 3 Hb 315 (but txt. dub. cf. VB); of an invader יְּדֶרךְ בָּאַרְמְנוֹתִינוּ Mi 54 (|| יבוֹא בָּאַרְצֵנוּ (יְבוֹא בָּאַרְצֵנוּ v⁵ (|| id.); sq. על באון); עַל־מַפַתון דָּגוּן); עַל־מִפְתוּן דָגוּן); עַל־מַפָּתוּן יָגוּן); esp. (poet.) עַל־בְּמֵוֹתֵי אֶּבֶץ Mi 1³, of 'י, so Am 4¹³, & (עַל־בַּמִתִי יָם) Jb 98; of Isr. treading on heights of enemies, i.e. subduing them Dt 3329. Once sq. acc. (אֹבֶר ref. אֹבָר) Jb 2215. In technical senses 3. tread wine- (or oil-) press, sq. acc. יַקבִים Jb 24¹¹ (אַרִירוּ | Ne 13¹⁵; sq. acc. of thing pressed רֹעֲנָבִים Am 9¹³; also of product יַיָן בַּוָקבִים לא יִדִרה: Mi 6º5 אוֹדָר בּיָקבִים לא וה בור Is 1610; sq. בְּנֵת Is 63² (in sim.); abs. Je 25^{30} (sim.) 48^{33} ; fig. of judgment Is 63^3 sq. acc. וֹאָדַרָכֶם בַּאַפִּי winepress, subj. י', cf. v³ וֹאֶדַרָכֶם בַּאַפִּי (ורמם (ורמם), i.e. tread them down; so בַּת דָּבַדָּ אֲדֹנָי לְבְתוּלֵת בַּת־יִהוּרָה La 1 ¹⁵. **4.** tread (i.e. bend) the bow, sq. acc. קַשֶּׁת Je 51³ (קַבַּרַרָּךָ יַרַרָּרָדָ יַרַרָּרָדָ יַרַרָּרָבָרָ יבישתי); fig. of assaults of wicked ע וו² 37¹⁴, of judgments of ' ψ 7¹³ La 2⁴ 3¹²; also fig. of Judah as bow in hand of 'י, דָרַכְתִּי לִי יָהוּדָה Zc o¹³ (קשֶת מְלֵּאתִי אָפְרֵים : twice in like mng. c. obj. γπ arrow ψ 588 (but on txt. cf. Che crit. n.) 64⁴; אַשֶּׁת = bow-benders, archers Je 50^{14.29} ו Ch בַּשָּׁת דָרוּכָה 2 Ch בַּלָּים לּיִים bent bow Is 2115, דְּרָכוֹת בָּיִל הַלָּטִר בַּיֹני בַּיבּיֹת בָּיבּיּ. וְהַרָּרִיךְ Hiph. Pf. זְהַרָּרִיףְ Is וו¹⁵; sf. הַּרָיִכְהּ Je 51³³ (where many Inf. cstr.) cf. RS^{J Ph xvi. (1888) 72}; ז s. sf. הַרַבְּכָּתִיּך Pr 4¹¹; 3 pl. sf. הְרְרִיכָהוּ Ju 20⁴³, הַּרְרִיכָהוּ Jb 28⁸; Impf. יַרְבַנְי עַם עִיבְרִיבֵם (Hb 3¹⁹; יַרְבַנִי עַ עִיבְרָיבֵם עִיבְרָיבֵם עִיבְרָי עִיבְרָ עִיבְרָ עִיבְרָי עִי ו s. sf. אַרִרִיבֶּם Is 4216; לַּיִרָכּל Je 9² (cf. Ges \$53, 3, R4); Imv. ms. sf. הַרְרִיכֵני ψ 25⁵ 119³⁵; Inf. cstr. v.supr.; Pt. sf. פַּרִנִיכָּךְ Is 4817;—1. tread, tread down, of treading down enemy in battle Ju 2043; of treading a path Jb 288; of treading in threshing Je 51³³ (all sq. sf.) 2. tread (bend) the bow (=Qal 4), only fig. וידרכו את־לשונם קשתם שקר Je 92 and they have bent their tongue as their bow in falsehood. 3. causat., cause to tread or march, lead, returning exiles Is 1115 (subj. 'י'; no obj. expressed); cf. וַיַּרָרִיכֵם בְּדֶרָךָּ יַשְׁרָה ע 107⁷ and he led them in a straight way ; v. also Is 4216 (| הוליף); with a moral application הְרַבְכְתִיךְ בְּמֵעְנְּלֵי־יֹשֵׁר Pr 411; cf. ע 11935

commandments; ע בַּלָּהְנִי בְּנִי בִּנְיִרְבֵּנִי בְּנְתִּיבׁ מִּצְּוֹתִיךּ (לְּהַנִילְּהָ פַּלְּתִּיבׁ מִצְּוֹתִיךּ (לְּהַנִּילְּהָ פַּלְּתִּיבׁ מִצְּוֹתִילְּבְּ עִלְּבְּבְּמוֹתֵי בַּנְיִּשְׁבָּם (לְּהּוֹעְל (לְּהַנִּיל וְלְבְּנִילוֹתְי בַּנְיִילְּבְּּנִילוֹתְי בַּנְיִילְּבְּנִי (וְלְבִּנִיל (לְּהּוֹעְל); once of giving security & triumph Hb 3¹⁹ upon mine heights he maketh me tread (cf. Qal 2).

n.m. Dt 17, 16 & (less often) f. Ex 18, 20 way, road, distance, journey, manner—abs. רֹע Gn אַצּיּן אָן אָדְיּבָּי v²¹+; cstr. דְּלָבִּי אַנָּ אַ 3²⁴; sf. דַּלְבִּי 24⁴²+4t.+2S22³³ 1 TIT; TITE HO 10¹³ 1 K 19¹⁵; יַרַבֶּלְ לּיַרָבֶּלְ לּיַלְ Je 2²³ + 8 t.; בָּרָבֶּלְ Gn 6¹² +; דַרְבָּה ז S 118 Jb 2823; דַרְבָּה Ju 185 + 2 t.; דַרְבָּה Gn 192+3t.; דְרַכֵּים 1 K 24+; du. דְרָכֵים Pr 286.18; pl. דָרָכִים Dt 287 + 6 t.; estr. דַרָכִים Pr 317 + 24 t.; sf. יבָרֶבי Jb 1315+17 t., יבָרָזְ עָ 9510+4 t.; דֹרֶבֶי זֹי Dt 2829 + 16t.; דָרָכֵיף Ex 3313 + 2 t.; דְרַכֵּיף Je 313 + 4 t.; דְּרָכֵּיהָ Ez 7³ + 3 t.; דְּרָכִיין Dt 10¹² + ; דְּרָכֵיה Pr 317 + 3 t.; דְרְבֵינֶם La 340 Zc 16; בּרְבֵינֶם Lv בּרַבֵּיהֵם בּרַבֵּיהֵן Je 16¹⁷ + 5t.; בּרָבֵיהֶן Ez 16⁴⁷; • -1. way, road, path Gn 353 (E) 3816.21 (both J) 487 (P), 4917 (J; poem) Lv 2622 (H, only here in Lv) Nu 2222.23.23.23.31.34 (all JE) Dt 67 224.6 23⁵ 24⁹ 25^{17.18} Jos 3⁴ (D) Ru 1⁷ 1 S 4¹³ (on text cf. Dr) 15² 24⁴ 2 S 16¹³ 1 K 13^{9.10.10.12.17.24.24.25.26.28} $18^{6.6.7}$ 20³⁸ 2 K 2²³ 3⁸ 6¹⁹ 7¹⁵, $19^{28.33} = \text{Is } 37^{29.34}$, Ho 69 137 Is 43 16.19 49 9.11 51 10 57 14.14 Je 625 La 15 Ez $21^{24.25}$ $42^{11.12}$ Jo 2^7 , Ezr $8^{22.31}$ Jb 12^{24} ψ 107^{40} 1107 Pr 78 82 2613 Ec 103 125; estr. way of (oft. = to, toward) ד' עץ הַחַיִּים Gn 324 (J) ד' שוּר (T) ווס ד' הַבָּשָׁן (Ex 13¹⁷ (E) ד' אָרֶץ פָּלְשִׁתִּים Nu 21³³ (JE); cf. Dt 1^{2.19} 3¹ Jos 2⁷ (JE) 12³ 1 S 6^{9.12} 13^{17.18.18} 17⁵² 2 K 3²⁰ Is 15⁵ Je 2^{18.18} 50⁵ Ez 47¹⁵ 48¹; ר' הַמִּרְבַּר (of different ways) Ex 1318 (E) Jos 8¹⁵ (JE) Ju 20⁴², cf. Dt 2⁸ 2 S 2²⁴ 2 K 3⁸; '7 רַ הַאָּשֶׁר . צ' בּר אַ 2 S ו אַ '2 s is corrupt ; rd. בּיִת אֲשֶׁר שַּבְּרָבָּר &L Dr cf. We: the way of the olive-tree which, etc.; ד׳ הַעֵרָבָה Dt 28 and (with diff. reference) 2 S 4⁷ 2 K 25⁴=Je 52⁷, Je 39⁴; ר' הַכָּבֶר 2 S 1823; 910 17 Nu 1425 214 (JE) Dt 140 21; oft. of gateway, as אין בא ב אין 2 S ו 5² cf. 2 K ו ו¹⁹ $25^4 = \text{Je } 52^7; \text{ Ez } 9^2 \ 43^4 \ 44^{1.4} \ 46^{9.9.9.9.9} \ 47^2;$ ר׳ בַּן־הַפֶּלֶךָּ, 2 K פַיּת הַנָּן ; בּית הַנָּן 2 ג פַּית הַפָּלָ Je 394; בּלְם TIs 823 (cf. Comm. & Schumacher Jaulan 63 and PEF Apr. 1889, 78); מכוֹא הַפוֹּסִים 2 K וו¹⁶; sq. 7- loc. Gn 3519 (E), 3814 (J) 487 (P; rd. אפרתה Ol); ד' הַמֵּלֶךְ נֵלֶךְ Nu 2017 בו²² (both JE; Ar. درب السلطان of diff. highroads, cf. Seetzen יו. פֿוּ (פֿוּ, אַזּאָלָה Rob BR אוֹ, אַזוֹ בּי בּוֹם בּוֹיּיִים בּי בּי בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בּיים בי the highway, used by king with his army; cf. אַרֶּרֶבְּ בַּרֶּרֶבְּ Dt 227 i.e. straight (or steadily) along the way; in particular of path, way, in

which God moves לְּשָׁבִילִיף ע בַּיָם דַּרְבָּדְ ע אַ בַּיָם בַּרְבָּרָ which Hod moves וּבְשִׁעַרָה דַּרִכּוֹ ; אַ אַנָה Na r³; cf. נְבָּמִים רַבִּים אַנַרָּה דַּרָכּוֹ ר' י' Is 403 (ן שרוּ בערבה מסלה לאלהינו (ן); also Mal 31, comp. Is 4316.19 (way made by '1) & 5110; path of lightning Jb 2826 3825; of light 38^{19.24}, of camel (בּּבְרָה) Je 2²³, of locusts Jo 2⁷ (pl.); v. further the four wonderful things Pr 3019 the way of an eagle in the air, the way of a serpent upon a rock, the way of a ship in the heart of the sea, and the way of a man with a maid (i.e. no trace is left in any case); cf. also v²٥ בָּן דֶּרֶךְ אִשָּׁה מִנָאֵפֶּת; figure of death אַנֹכִי הוֹלֶךְ הַיּוֹם בְּדֵרֶךְ בַּל־הָאָרֶץ Jos 2314 I am going to-day in the way of all the earth (D); so also 1 K 22 (cf. Gn 1931 4 a). 2. journey Gn 24^{21.40.42.56} (all J) Nu 9^{10.13} (P) Jos 9^{11.13} (both JE) ד / בָּאָר Ju 17⁸; בַב מִפִּף הַדּ׳ Ju 17⁸; ד׳ בָּאַר אַבַע Am 8¹⁴ (journey of—to—Beersheba cf. Hi St; but txt. dub., & δ θεός, cf. Gunning; Hoffm ZAW 1883, 123 prop. 키기, We 키겠구 cf. Bu ThLz 1892, 62); ו דֶּרֶךְ חֹל I S 216 a common (not sacred) journey; esp.c. temp. modif. ר' שׁלשׁת יָמִים Gn 30³⁶(J) Ex 3¹⁸ 5³ 8²³ Nu 10^{33,33} (all JE), 33⁸ (P) cf. also Gn 31²³ (E) Nu 1 131.31 (JE), 1 K 194, 2 K 39; go one's way קבר לברכל + Gn 192 (J), 322 (E), 3316 (J), Nu 2425 Jos 216 (both JE), Ju 1826 1927 1S 118 2625 302 1 K 149 Je 2811, vid. הלך; also לְד' + וּפַּדְּ לְד' + וּS 25¹², & (fig.) יל לרי + Is 536 (so 5611 **5** infr.); of וֹנָה לִרָּה לִר, fig. of Israel, וַתְּפַּוְרִי אֵת־דְּרָכֵיְהְ לַוְרִים Je 3¹³. 3. of direction, almost or quite = toward, 1 K 844.48 = 2 Ch 6^{34,38} pray toward the city, etc.; 18⁴³ look toward the sea; esp. in Ezek. of looking, going, etc. ד' הַקְּרִים Ez 85.5 cf. 212 406; cstr. ד' בַּפּוֹנֶה Ez 4010 (del. & Hi Co) ע²² 431; הַנְּפוֹן ע²⁰ cf. בַּרוֹם ' הַלָּרוֹם ' ער' הַנְּפוֹן v^{24.24}, ד' הַּנְּם (c. 28 t. Ez); (v. also קרָרָ Ez 9² cf. 43² 44³; on אָמָה אָחָת ר׳ אַמָּה אָחָת Ez 424 v. VB Co Da) cf. לא־יִפְגַה דֶּרֶךְ בָּרָמִים Jb 2418. †4. way, manner: a. usage ד' בּל־הָאָרֶץ Gn 19³¹ (J; cf. also Jos 23¹⁴ 1 K 2² supr.) **b.** =customary experience, or condition ד׳ נשים Gn או³⁵ (E). c. ר׳ מִצְרֵיִם Am 4¹⁰ the manner of Egypt, i.e. as was done in Egypt; Is 10^{24.26}. d. habit of animals, ants Pr 66 (pl.) fig. of course of life, or action, undertakings, etc. לא תַצְלִיחַ אֶת־דָּרֶכֵיף Dt 2829 cf. Jos 18 (D) $1 \text{ S } 18^{14} 2 \text{ S } 22^{33} = \psi 18^{33}; \text{ Jb } 3^{23} 8^{19} 17^9 22^{28} 24^{23} \\ 31^4 34^{21} \psi 10^5 35^6 37^{5.7.23} 91^{11} 102^{24} 119^{37} 128^1 \\ 139^3 146^9 \text{ Pr } 2^8 3^{6.23} 11^5 20^{24} 29^{27} 31^3; \text{ Is } 40^{27} \\ 45^{13} 48^{15} 55^{8.9} \text{ Je } 2^{36} 10^{23} 12^1 23^{12} \text{ La } 3^{9.11} \text{ Ho } 2^8 \\ 9^8 10^{13} \text{ Am } 2^7 (\Box), \text{ thrice (Ch) in summary}$ of Jotham יְּכָל־מִלְחֲמֹתְיוֹ וּדְרָבִיוֹ 2 Ch 27⁷; of Ahaz רוֹנִים הָאָחְרוֹנִים בּ' בּל־דְּרָכָיו הָרִאשׁנִים וְהָאַחְרוֹנִים ב' Ch בּצ²⁶; ב' אַרְחֹתֵיך ב' Is 3^{12} cf. also Is 30^{11} and 57^{18} ; =gain Is 56^{11} , pleasure, etc. Is 5813. +6. a. of moral action and character הָשָׁהִית בֶּל־בָּשָׂר אָת־דַּרִכּוֹ עַל־הָאָרֶץ Gn 6¹² (P); cf. Je 3²¹; אַת־דַּרְבָּם וּ 1 K 2⁴ 825 = 2 Ch 616; cf. v39 = 2 Ch 630; הַכִּין דָּרָכֵיו לִפְנֵי י' 2 Ch 276; \$\psi 59 39^2 49^{14} 50^{23} 119^{5.26.59.168} \text{Pr 4}^{26}\$ $5^{8.21}$ 109 14^{2.8.12} 16^{2.7.9.17.25} 19^{3.16} 21^{2.29} Je 2³³ 6²⁷ $7^{3.5}$ 16^{17} 17^{10} $18^{11.15}$ 26^{13} $32^{19.19}$ La 3^{40} Ez $7^{3.8.9.27}$ 14^{22.23} 18^{25.29.30} 24¹⁴ 28¹⁵ 33^{17.20} 36¹⁹ Hg 1^{5.7} Zc 1⁶; בּרָבֵי לִבְּּךְ Ec ו 19 cf. Is 5717 (& Je 3239 c. infr.) b. of duty (commanded by ', etc.) הַּדֹּי יֵלְכוֹּ בַּה Ex 1820 (E) cf. 328 (JE) Dt 912.16 136 3129 Ju 217 ${
m Jb}\,{
m 31}^7\,\,\psi\,{
m 25}^{
m 8.12}\,{
m 32}^{
m 8}\,{
m 119}^{
m 1}\,{
m 143}^{
m 8}\,\,{
m Pr}\,{
m 21}^{
m 16}\,\,{
m 22}^{
m 6}\,\,{
m 23}^{
m 19}$ Is 30²¹ 48¹⁷ Je 7²³ Mal 2⁸; so, too, of wisdom דָּרֶבֶּיהָ $\Pr_{3^{17}}$ דר 3^{17} , דר 3^{17} דר 3^{18} $\Pr_{4^{11}}$ 8^{32} cf. 23^{26} ; דר בּינָה 96 cf. Is 4014. +c. specif.: in good sense ר המובה והישרה ו S 1 2²³ 1 K 8³⁶ = 2 Ch 6²⁷; cf. Pr 16³¹ Je 6¹⁶; אָרָכֶיף Jb 4⁶ cf. 22³ Pr 13⁶; דָרָכֵיו (i.e. of light) Jb 2413 (עְתִיבֹתִיו); דְרָכֵיו ψ 16, בים ר Pr 220, אַבְידַרָדָ ψ 3 7^{14} , אַמִימֵי אַ 3 7^{14} דר אַמוּנָה (101^{2.6} ע 119¹; דְּמִים ע 101^{2.6} דר אַמוּנָה ר׳ אַמוּנָה עוֹלָם , Is 59⁸; ד' שַׁלוֹם , 139²⁴, ד' שַׁלוֹם , עוֹלָם עוֹלָם ד' עוֹלָם Pr 6²³, cf. 12²⁸ Je 21⁸ (opp. המות v. infr.); without modifier ז S 8^{3.5} Jb 13¹⁵ 23¹⁰, לֶב אֶּחֶד וִד' אַרְדּ Je 32³⁹; cf. also a. supr.; esp. cstr. before names of good kings I K 2243 2 K 222 2 Ch I I 17 בַּרְבֵי דָּוִיד הָרָאשׁנִים 2032 (pl.) so 342; cf. בַּרְבֵי דָּוִיד הָרָאשׁנִים 2 Ch בּרָבֵי עַפִי also דַּרָבֵי עַפִי Je 1216. †d. oftener in bad sense דַּרָכָּם הָקְשָׁה Ju 219, דְרָעָה וּ דּרְבּוֹ הַנְעָה וּ אַ 1 K וּ זְמַא ד׳ בי Pr 212 813 2810; cf. 2 K 17¹³ 2 Ch 7¹⁴ Je 18¹¹ 23²² 25⁵ 26³ 35¹⁵ 36^{2.7} Ez 3^{18.19} ו 3²² 20⁴⁴ 33¹¹ Jon 3^{8.10} Zc 1⁴; בילא מוֹב ע 365 Pr 1629 Is 652; וְּמָה וֹפָּה Ez 1627; cf. with completed metaph. ד׳ לא סְלוּלָה Je 1815; further ר' שַׁקַר עובר ,11929 ד' עובר אווי ד' שַּקַר עובר אווי ד' שַּקַר עובר אווי ד' שַּקַר עובר אווי ד' שַּקַר אווי ד' דרך ; Pr 14¹²=16²⁵; דרבי מָוֶת Pr 14¹²=16²⁵; המות Je 218, cf. supr. c; ד' עצל Pr 1519 (cf. 66); ψ וֹם ψ וֹם cf. v⁶ Pr וּ¹⁵ 3³¹ 4¹⁹ (ד' רְשָׁעִים), ו 215 (ר' אַוֹיל), 1315 (ר' בּוֹרִים), also 159 218 Is 55⁷; עַקּשׁ דָּרָכֵיִם Pr 225, cf. עָקּשׁ דָּרָכִים Pr 286 cf. v¹s; further, without modifier, Ho 49 123 Pr 725 1414 Is 536 663 Je 223 (of idolatry רָאִי דַרְבֶּדָּ בַּנַיִּא) v33 411 (cf. Hi Gf) v18 157 221 Ez 1647.47.61 1823 20⁴³ 23^{13.31} 33^{8.9.9.11} 36^{17.17.31.32} cf. also sub **a.** supr.; א לְתֵת דַּרְכּוֹ בִּרֹאשׁוֹ r K 8³² to place his way upon his head, i.e. requite it on him = 2 Ch 6^{23} , cf. Ez 7⁴ 9¹⁰ 11²¹ 16⁴³ 22³¹; פֿרִי דַּרָכָּם Pr 1³¹; esp. cstr. before names of bad kings די יַרָבָעָם ז K ו היי יַרָבָעָם וואַ ז K ו היי יַרָבָעָם (cf. v²⁶) ו 6^{2.19.26} 22⁵³ cf. v^{53.53}; also ד' מלכי ישׂרָאל 2 K 8 און 16 בּרְבֵי בֵּית אַחְאָב (pl.); בַּרְבֵי בֵּית אַחְאָב

2 K $8^{27} = 2$ Ch 22^3 (of Ahaziah, grandson of Ahab); הְעָם הַנֶּה וֹ Is 811, הַנְּיִם הַנָּה Je 102, רֹ Ez 2030 cf. 2 K 2121. †e. way of ': (a) = his creative activity Jb 26¹⁴; applied in concrete sense to behemoth (hippopotamus) ל הוא האשית דרבי־אל Jb 4019 (hyperb.); cf. of wisdom ראשית דַרָבּוֹ Pr 8^{22} ; (b) = his moral administration, Ex 3313 (pl.; JE); Dt 324 2 S 22³¹= \$\psi 18^{31} Jb 21^{31} 36^{23}; אלהים בַּּלְּרֵשׁ דַּרְבָּדְּ (מִי אֵל נָרוֹל בַּאלֹהִים ||); עְ85¹⁴ 103⁷ 138⁵ 145¹¹; Pr 10²⁹ Is 55^{8.9} Je 5^{4.5} Ez 18^{25,25,29,29} 33^{17,20} Ho 14¹⁰. (c)=his commandments וְשַׁמָרוּ ד׳ י׳ לַעֲשׁוֹת צִדְקָה וּמִשְּׂפָּט Gn אַ פֿל $^{19}(J)$; יי אָנָה אָשֶׁר אָנָה $^{18^{19}}$ Dt 30 cf. (pl.) 86 1012 1122.28 109 2617 289 3016 Jos 225 (D) Ju 2^{22} 2 S 2 $2^{22} = \psi$ 18²², 1 K 2^3 3^{14} 8⁵⁸ 11^{33,38} 2 K 21²² 2 Ch 6³¹ Jb 21¹⁴ 23¹¹ 34²⁷ ψ 25^{4.9} 27¹¹ $37^{34}51^{15}67^381^{14}86^{11}95^{10}119^3$ Is $2^3 = \text{Mi } 4^2$, Is עַיִּגְבַּה לְבּוֹ בָּדַרָבֵי י'. 42²⁴ 58² 63¹⁷ 64⁴ Zc 3⁷ Mal 2⁹; cf. 2 Ch 176; v. also ד' עַרוֹתֶיך ψ 119¹⁴; ד' עַרוֹתֶיך ν²ז, ר׳ תַּצִּוֹתֵיִף ע³², קּוּמֵיף ר׳ ע³³.

לְבִוֹרֵבְ ח.[m.] treading- or stepping-place, place for the foot to tread on, only estr. פֿוְרֵבְּ בַּרְרָבֶּל סְלְבֵרְ בַּרְרָבֶּל Dt 2⁵ a treading-place for the sole of a foot (cf. ו ו²⁴=Jos 1³).

ל[אַדְרְכּוֹן, דְּרְכָּמוֹן (א prosthet.)] n.[m.] unit (appar. of weight, certainly) of value, rare & late, perh. drachma, others daric, v. infr.:only pl. מָנִים of gold Ezr 269 (|| מָנִים of silver) =Ne 7⁷⁰ (|| id.); so דַּרְבָּמֹנִים Ne 7^{69.71}; also כ' , כָּבֶּרִים of gold money I Ch 297 (|| בֹּרָרִפֹנִים; 'כֹ also in same v. of silver, brass & iron); of weight (or worth) of gold utensils Ezr 827. —Weight of Gk. $\delta \rho a \chi \mu \dot{\eta} = 4.32$ grammes (= 66.5 Eng. gr.); value of silver dr.=c. $9\frac{3}{4}d$. Eng.; value of gold dr. $(\frac{1}{2} \text{ stater})$ =c. 98. 5d. Eng., cf. Hultsch Gr. u. Röm. Metrol. (1882) 224, 227, 230-250, & Tab. xiv, xvi.—(If $' \exists = drachma$, then perhaps edit. insertion in Ne Ezr (regarded as loan-word in both Gk. & Heb. fr. some Asiatic source by Ew GGA 1855, 1392 ff.; 1856, 798; Gesch. i. 274, H. i. 189 cf. Sm Listen 18, N. 24, but on Gk. deriv. cf. Lex. Lidd. & Sc., also Brandis Munz-Mass-u. Gewichtssytem 58 f. Hultsch 1. c. 131); cf. Ph. pl. דרכמנם, דרכמנם $=drachm\alpha$ acc. to Re RA 1888, 7 Berger Mém. Soc. Ling. de Paris, 1889, 385 Hoffm AGG XXXVi Mai, 1889, 8. Acc. to view commonly current Pers. gold coin=c. Eng. sovereign (weight= c. 2 drachm.): Brandis 1. c. 62, 244 ff. Hultsch 1. c. 466 Schr in Ri HWB Art. Darike Erman ZPV 11,75 Hoffm ZA 1887, 49 ff. (Hoffm 1.c. abandons), cf. Ryle Ezr 269.)

דַּפֶשֶׂק ע. דַּרְבֶּשֶׂק

לרע, דרע (acc. to Thes connected with Aram. דריע, דְּרָע, דְּרָע, אַרְרָע, whence foll. in sense strong, of fortified city; this, however, is dub.)

לְּבֶּלְעִי ' n.pr.loc. a chief city of Bashan אַרְבֶּעִי ' 10s 19³⁷; אַרְבֶעִי ' Nu 21³³=Dt 3¹, Dt 3¹°; Jos 12⁴ Jos 12⁴ בַּשְשְׁתְּרֹת בַּאֲיָרְעִי ' Jos 12⁴ Jos 12⁴ 13¹² cf. 13³¹;—on identity of all these cf. Di Dt 3¹⁰; modern Der'ât, 7½ hours WNW. of Bosra; Euseb. 'Aδραά (Lag Onom. 21δ, 86, 2nd ed. 23⁵) cf. Di Nu 21³³ Wetzst Hauran 47, 77, 123 Bd Pal 20¹.

ו ברעע I Ch 26 v. דרדע.

آرق (√of foll. mng. dub.; Ar. دَرَق = walk rapidly, hasten, دَرَقَة shield).

לוֹן **n.pr.m.** head of a family of Nethinim, who went up with Zerubbabel, בנירד Ezr 2⁵⁶=Ne 7⁵⁸.

† n.[m.] pearl ? mother of pearl ? (Ar. دُرَّةٌ pearls, المُرَّةُ a pearl) Est 16.

†וֹר. דְּרֵוֹר חַ. **n.f.** ^{+84,4} swallow \(\psi \ 84^4 \) (| אַפֿר, Che (q.v.) makes simile of quiet, peace, security, and supplies ellipsis; in simile, Pr 26² בַּצְפּוֹר לְעוּף (of groundless curse, which does not alight, i.e. is not fulfilled).

לְרֵוֹם **n.m.** south (poet. & late) (on formation cf. Ol^{5 216 a} Sta^{5 205})—קרוֹם Jb 37¹⁷ + 14 t. + Ez 40^{27 b.23 b} (del. © Co in v^{27 b}; AB \mathbb{G} Co in v^{28 b}—south, Ez 42¹⁸ (over against אָנוֹן, קוֹים, קוֹים, קוֹים, אָנוֹן, אָנוֹן, קוֹים

לָטָ:); 12 t. more in Ezek. (of wh. Co del. 2, cf. supr.) $_{2}$ וֹנֵ (בַּבּיבָּיבָּה and בַּּיִלָּנָה בַּדּ' $_{2}$ toward south $_{4}$ סילי, רמ. also בּיַרָּיבָּה $_{2}$ $_{3}$ $_{4}$ $_{2}$ for בּיבָּיבָּיבּ $_{2}$ $_{3}$ $_{4}$ $_{2}$ for בּיבָּיבָּיבּ $_{2}$ $_{3}$ (פּנָרִי בּיבּיל $_{3}$ $_{4}$ $_{2}$ for בּיבָּיבָּ $_{2}$ $_{3}$ $_{3}$ $_{3}$ $_{4}$ $_{2}$ $_{3}$ $_{4}$

לְרַבֵּר **n.[m.]** thistles (coll.) (Ar. دردار, still current in Pal., Löw^{p. 100}; Eth. **£٦.٤८:**) קרֹץ וְדַרְבָּר Gn 3¹⁸ (J) Ho 10⁸ symbol of wildness, desert.

أرس vb. resort to, seek (cf. Ar. درس rub over, efface (a site), tread (wheat), fig. read repeatedly, study; steat (a path), discuss, Pa. practise in; NH search out (a meaning), expound)—Qal Pf. 1 Ch 1014; Impf. ψ104+, יַרְרָשָׁה I S 287, נְרִרִשָּׁה וּ 1 K 22⁷+, יַרְרָשׁׁרּוֹ Is 55²; Imv. דָרשׁ 1 K 225+; Inf. abs. בָּרשׁ Lv 1016 Dt 23²²; estr. דרש Dt 22²+ לְרָנִשׁר Ez 14⁷, לְרָנִיוֹשׁ בּ (scribal error for Ew § 239 a Ol § 245 g) Ezrio16; Pt. דֹרֵשׁ Dt 1112+10t., דֹרָשׁ 1 Ch 289+3 t.; pass. בקשׁ (ברוּשִׁים עוווי עוווי Is 6212; syn. בקשׁ ;— 1. (tread a place,) resort to, frequent, with religious obj., c.acc.loc. Am 552 Ch 15, bloc. Dt 125. 2. seek, consult, inquire of: a. acc. 'י, מֹלְהִים Gn 25²²(J) Ex 18¹⁵(E) 1 S 9⁹ 1 K 22⁸ 2 K 3¹¹ 8⁸ 22^{13.18} 1 Ch 15¹³ 21³⁰ 2 Ch 18⁷ 34²¹ \$\psi 24^6 78^{84}\$ Je 21² 37⁷ Ez 20^{1.3}; the ark of God 1 Ch 13³; word of Yahweh $1 \text{ K} 22^5 (= 2 \text{ Ch} 18^4) \text{ cf. } 1 \text{ K} 14^5; \text{ with } \frac{3}{4} \text{ Yahweh}$ 1 Ch 1014 2 Ch 3426 Ez 147; his word 2 K 116; with אַל־אַל אָל Jb 58; their God Is 819, Messianic king Is בו ז¹⁰; מעל־מַפֶּר י׳ out of the book of ' Is 34¹⁶ (in gloss, acc. to Che JQ Jan. 1892, 332); c. יוחוֹת of a י גביא ליי 1 K 22⁷ (= 2 Ch 18⁶) cf. (supr.) v⁸ 2 K 3¹¹ and 1 K 145 (מֵעְמִּדְּ). b. heathen gods and necromancers, הַרֹּרֵשׁ the inquirer Ez 1410; with בּ, בּעַלַת אוֹב IS 287, בּאוֹב ICh 10¹³, בּעַלַת אוֹב 2K וב אל־הַמֶּתִים, צל־הָאבוֹת אָל Is 8¹⁹, אַל־הַמֶּתִים Dt 18¹¹ אַל־האַלילים Is 19³. 3. seek deity in prayer and worship: a. the true God (cf. בקש 3) רלש י⁷ Dt 4²⁹ Ho 10¹² Am 5^{4.6} Is 9¹² 31¹ 55⁶ 58² $\begin{array}{l} 65^{10} \operatorname{Je}\,\mathbf{i}\,\mathbf{0}^{21} \mathbf{2}\,\mathbf{9}^{13} \operatorname{Zp}\,\mathbf{i}^{6} \operatorname{La}\,\mathbf{3}^{25}\,\mathbf{i} \operatorname{Ch}\,\mathbf{i}\,\mathbf{6}^{11} \left(= \psi\,\mathbf{105}^{4}\right) \\ 28^{9} \operatorname{2Ch}\,\mathbf{i}\,\mathbf{2}^{14}\,\mathbf{i}\,\mathbf{4}^{3.6}\,\mathbf{i}\,\mathbf{5}^{2.12}\,\mathbf{i}\,\mathbf{6}^{12}\mathbf{2}\mathbf{2}^{9}\,\mathbf{2}\mathbf{6}^{5}\,\psi\,\mathbf{9}^{11}\,\mathbf{2}\mathbf{2}^{27}\,\mathbf{3}\,\mathbf{4}^{5.11} \end{array}$ $2 \, \mathrm{Ch} \, 19^{2.10}$; דרש (ה) דרש 2 $2 \, \mathrm{Ch} \, 19^3 \, 26^5 \, 30^{19} \, \psi \, 14^2 (=$ 53³) 69³³; אַרֹנְי ד׳ אָרֹנְי ד׳, only in Chronicler. לאלהים : Ch 22¹⁹ 2 Ch 15¹³ 20³ Ezr 6²¹; לאלהים 2 Ch 174 3121 343 Ezr 42; Dr Intr. 503 finds in Chr weakened mng., revere. b. seek heathen deities, c. acc. Je 8² 2 Ch 25^{15.20}; with ?, Dt 12³⁰ 2 Ch 17³. 4. a. seek, with idea of demanding, require (שֹבְיל is seek, simply), with acc. lost sheep Dt 222 Ez

34^{6.8.11}; goat Ly 10^{16.16}(P); with אחר, after green fodder Jb 39⁸. **b.** inquire, investigate (a matter), abs. Ju 629 Dt 1315 174.9 1918; with acc. בל־לבבות יי all hearts Yahweh searches I Ch 289; to inquire into the wonder 2 Ch 3231; with ?, to inquire about 2 S 1 13 Jb 106; sq. על pers. + inf. 2 Ch 246 apply to the Levites to bring, etc., cf. 319 (על both pers. and rei). 5. ask for, require, demand, c. acc. rei Ez 2040; + 10 pers. Dt 23²² Mi 6⁸; exact, oft. with collat. idea of מעח (מעם בייר ביש Dt 1819, so with בָּרַשׁ Ez 3410, דַּרַשׁ בַּרָשׁ דָם מִיַּר Gn 95 (P) Ez 336; acc. only, דֹם מִיַּר ע ס¹³, ד' רִשִּׁעוֹ ; abs. v^{4.13} 2 Ch 24²². seek with application, study, follow, practise, abs. by wisdom Ec ו יוֹשְׁבָּל with acc. אַנְשְׁבָּל זֹי study or practise justice Is 117 165; א מַעשׁי לי עוֹ עִי עִי עִי יוֹ אַ 1112; מוֹב וַאַל־רַע Am 514; commands of God ע 11945. ^{94,155} ו Ch 288; the law Ezr 7¹⁰; לשלום לי seek or study the peace, welfare of any one Dt 237 Je 297 ${
m Ezr}$ g^{12} , לשלום ${
m Je}$ 38^4 , ד' טוב ${
m Est}$ 10^3 , ד' רעה ${
m Pr}$ $11^{27} \psi$ 38¹³ (cf. בקש 2, where this use is more common). 7. seek with care, care for, ארץ אשר יהוה אלהיך דֹרֵשׁ אתה land which Yahweh thy God careth for Dt 1112; אל־יִדְרְשָׁהוּ אַלוֹהַ let not Eloah care for it Jb 34; 'די לא יִד' Je 3014; אַין דּוֹרֵשׁ לְנַפְּשִׁי ; Je 30¹⁷; דַּרְשָׁה צָמֵר Pr 31¹³; with אָין דּוֹרֵשׁ לְנַפְּשִׁי no one careth for me ψ 142⁵; but in both these ף perh. belongs to אֵין, cf. ∥ אין לִי מַבִּיר עָ 1425, ע אַין אין לי מַבָּיר עָבָּיר also La 44 etc.; דרושה cared for (of Jerus.) Is Niph. Pf. נְרָרָשׁׁתִּי Gn 42²², נְרָרָשׁׁתִּי Is 65¹, Inf. abs. האַרְרשׁ Ez 143 (for ההררשׁ);—1. let oneself be inquired of, consulted, only of God Ez 14^{3.3} 20^{3.31.31} 36³⁷ Is 65¹. 2. be sought out 1 Ch 26³¹. 3. be required, of blood (cf. Qal 5) Gn 42²² (E).

Note.—אָרְבּוֹתְיהֶם and beg out of their desolate places עָ 109 (Ki al. wedŏršu, vid. Baer); many MSS. rd. דְּרָשׁׁי, so most interpr.; אוֹרָשׁי be driven from.

†[שֹרְרָשׁ] n.[m.] study, exposition, midrash, only estr. מְרָרֵשׁ (late; common in NH, in sense of imaginative exposition or didactic story)— מְרָרֵשׁ מֵפֶּר הַמְּלְכִים midrash of the book of Kings 2 Ch 24²⁷; הַּבְּרֵשׁ עִדּרֹ midrash of the prophet Iddo 2 Ch 13²². These were prob. of a didactic character, cf. Dr^{Intr 497}.

†[אַשְׁקֹּי] vb. sprout, shoot, grow green (As. daśû Pi make abundant Lyon Sargontexte 77; cf. also sub אָשָׁאָ, whence, acc. to others, vb. denom.)—Qal Pf. לְּשִׁאָּן Jo 2º² (subj. בְּיִשְׁאָּרִּ).

Hiph. Impf. 3 fs. אַרָשְׁ (juss.) Gn 1¹¹ cause to sprout or shoot forth דְּשָׁא הָאָרֶץ דָּשָׁא הַאָּרֶץ.—אָדָק דָשָא בּאַרָץ. בּוֹשְׁא Je 50¹¹ v. sub דּוֹשׁ שׁוּא.

ל אָשֶׁלָ ח.m. $^{Is 15,6}$ grass (NH id., As. disu, herb, Lyon $^{Sargontexte 69}$; Sab. אַהֹּד fresh shoots DHM $^{ZMG 1875,597} = springtime CIS^{iv.p.11}$; Aram. $^{ZMG 1975} = springtime CIS^{iv.p.11}$; Aram. $^{ZMG 1975} = springtime CIS^{iv.p.11}$; and $^{ZMG 1975} = springtime CIS^{ZMG 1975} = springtime CIS^{ZMG 1975} = springtime CIS^{ZMG 1975}$

† كان vb. be fat, grow fat (Ar. دَسِمَ; whence also دَسَة grease, fat; NH الله make fat, cf. NH נְשׁׁן fat)—Qal Pf. 3 ms. יְרָשׁׁן consec. Dt 31²⁰(JE)fig. of Isr.'s prosperity. **Pi**. Pf. אַנקּיל ψ ב $_3^5$; וְדִשְׁנָה־ consec. Nu $_4^{13}$; Impf: יַדַשְׁנָה מָלָה ψ 20⁴ volunt. (cf. Ges § 48, 3 De; but perh. rd. sf. יָּרָה, -נָה, -נָה, v. Ki Ges ^{l.c.}); אַ fs. אַרָה Pr 15³⁰; Inf. לרשנו בישנו Ex 273—causat. make fat לרשנו i.e. anoint, symbol of festivity and joy עצם; ד' עצם Pr 15³⁰ of bodily effect of good news; ד' עולה find a burnt-offering fat = acceptable \$\psi 20\cdot\; elsewhere denom. fr. \vec{v}\] (fat ashes);—take away, clear away the fat ashes (acc. of altar cleared) Nu 413 (P), so סירות לְרַשָּׁנוֹ Ex 273 (P). **Pu.** Impf. 1077. Pr 2825 Is 347; 3 fs. אַר דר וו²⁵ 13⁴—pass. of causat. Pi. be made fat, of dust saturated מַחֵלֶב Is 347; fig. of prosperity of the liberal Pr 1 125, the diligent 134, the trustful 2825. Hothp. Pf. 3 fs. הַרְשׁנָה (cf. Ol § 271 Ges § 54.3) Is 346, of Yahweh's sword: it hath fattened itself מֶחֶלֶב (מְלְאָה דָם (מֶלְאָה דָם).

לְשֶׁלֶּ **n.m.** fatness, fat ashes—abs. אוֹלָ שָׁלֶּלֶ לְּשְׁלֵּלְ הַּשְׁלֵּלְ אַ t.; cstr. שְׁלֶּלֶ עְ מַסְּיּ, sf. אַלְּלָלְ עָ מַסְּיּ Ju o̞º—1. fatness, abundance, luxuriance, oil, Ju o̞º (of olive tree); abundance, fertility

 ψ 63° (in simile || תוֹלֶב), 65¹², of food and drink, Jb 36¹6 Je 31¹⁴; passing over into fig. of spiritual blessing ψ 36° (ד' ביתך), Is 55². **2.** fat ashes, i.e. ashes of victims, mixed with the fat Lv 1¹⁶ $4^{12.12}$ 6³.⁴ (all P) Je 31⁴0 1 Ki 13³.⁵.

177 n.f. Est 3, 15 decree, law, usage, only in Persian period (B Aram. NH id., Syr.]1, or JL; Pers. loan-w., Old Pers. dâta, law, Spieg APK 225) — 'abs. Est 18+9 t.; cstr. אַז Est 212, אַז 913; sf. אַן Est 28 + 4 t.; pl. cstr. בתי Ezr 8³⁶ + 2 t.; sf. דָּמִיהֶם Est 3⁸;—**1.** decree, edict, commission of Pers. king Ezr 836 (word elsewhere only in Est) Est 28 (וְּבַר הַמֶּלֶהְ), 43 (|| id.) 817 (|| id.) g^1 (|| id.; c. vb. execute) cf. also g^{13} ; c. vb. לַתְּלְּבִּרְהָרָ 3^{14,15} 8^{13,14} 9¹⁴; written בְּתְבּרַהָּדָת 4⁸ (cf. 3¹⁴ 8¹³). 2. law, permanently valid and applicable, יַעַבוֹר Est r¹º cf. v¹ь אַ יַעַבוֹר Est r¹º cf. v¹ь אַ יַעַבוֹר וּלֹא יַעַבוֹר יִרְעֵי דָת וַדִּין 113 those that understood law and judgment; דָּתֵי הַמֶּלֶהְ 38; of laws of the Jews in Persia 38; even of rules for drinking at a feast 18; for purifying of women 212.—The distinction between 1 & 2 is not absolute. The king's will was law, and the royal edict (דְבַר מַלְבוּת) concerning Vashti was reckoned among the laws (לָתֵי) of the Persians & Medes (119).—In Dt 332 MT איש דָת לְמוֹ fire was a law for them is corrupt; many emend. proposed, cf. Di; Di suggests אָשׁ [לַפּּ]דֹת fire of flumes, flaming fire, cf. בּבּירִם Ex 2018 (but pl. in ni not in OT unless as n.pr.), or (better), קרת a burning fire, cf. Is 655 (diff. sense).

† 77. n.pr.m. (cf. As. Datana Shlm^{Obelisk, 1.161}) a Reubenite, son of Eliab Nu 16^{1.12,24,25,27,27} 26^{9.9} Dt 11⁶ ψ 106¹⁷.

לְּלְחָלָ **n.pr.loc.** (૭ Δωθαειμ)—in N. Israel, north of Samaria; הְיִלְים Gn 37¹⁷ 2 K 6¹³; הְיִלְים Gn 37¹⁷ cf. Di; mod. Tel Dotân, Bd Pal 228,

Heb.; no evidence of this usage in OT times.

· II, II, II (on the use of these different

forms, see the Grammars: e.g. Ges § 35), definite article, the (so Moab. Ph. (Schröd § 62-4), Liḥyan (NW. Arabia) ha (DHM Eplgr. Denkm. 4. 13. 65 ff.); not As. Aram. or Eth.: Arab.), of which,

П

before dentals, sibilants, and liquids, the l is written but not pronounced, thus الشَّهُ سُرُ pron. 'ash-shamsu=Heb. יהשׁמִשׁ)—in gen. the use of the art. in Heb. is analogous to its use in Greek or German: but naturally there are applications peculiar to Hebrew (comp. with what follows Ges § 126 Ew § 277):—1. joined with substantives: a. to mark a definite concrete object, as Gn 11 the heavens and the earth, דָּשֶּׁלֶּה the king, etc. Never, however (as in Greek e.g. ὁ Πλάτων), before true proper names, though it is used with certain terms, chiefly geographical, of which the orig. appellative sense has not been lost, as הַבַּעֵלִים 'Baal,' lit. 'the lord,' in pl. הַבַּעַלִים i.e. the various local Baals, ਪ੍ਰਾਪੰਧ the Adversary Jb 16 ff. (as a pr. n. שָׁשָׁלָ, 'Satan,' only ו Ch (but not הַּלְרָבוֹן), הַלֶּבְנוֹן (but not the Sharon, הַשַּׁרָמֶל the Sharon, הַשַּׁרָמֶל the (Judaean) lowland, הַבְּבֶּר the (Moabite) table-land, הָעַרְכָּה 'Ai,' הָעָר 'Gibeah,' Ju 205th, הַּנְּלְבֵּע , הַנּּלְבָּל 'Galilee,' הַנָּלִיל, הָנִּלְבַּע , הַבָּשָׁן , הַנָּלְבַּע , הַנְּלְעַר (oft.), הַיָּשִׁמוֹן הָרֶכֶּה הַמִּצְפָּה הַשִּׁמִים ,הַרָּכֶּה הַנְּלְעַר העפל, העפל b. with an adjective to denote one who exhibits a quality κατ' έξοχήν, i.e. to express the compar. or superl. degree: so oft., as Gn בול הנדל the greater light, המאור הנדל the lesser light, 27 בנו הגדול his elder son, the little קפיל the younger, 42¹³ בַּבְּטִיר the little one, i. e. the youngest (of Joseph's brethren), Lv בו¹⁰ מַאָּחָיו the chiefest of his brethren, Nu 35 25 + הכהן הגדול the chief priest, 'הצעיר ב' the least among Ju 615, הצעירה כון the least of ו S 921, בּיְבֶּה ב' the fairest among Ct 18, 2 K 103 Pr 30³⁰, cf. Jos 14¹⁵. c. with nouns which are not definite in themselves, but acquire their definition from the context, or from the manner in which they are introduced: thus (a) in the standing phrases הַּנִּיֹם to-day, Gn 414 2 126 + oft.; לה ליקה to-night, Gn 19⁵ 30¹⁵+, once 1 S 15¹⁶ last night; so הַשָּׁנָה this year, 2 K 19²⁹ Jer 28¹⁶; להַכָּעָם this time, Gn 18³²+. (β) הַבָּעָה the river (κατ' έξοχήν), i.e. the Euphrates; Ex 2^{15} the well, the well viz. of the district, Jos 811 the valley, $1 \text{ S } 17^3$; $1 \text{ S } 19^{10}$ the wall, 1 V^{13} the bed, 20^{21} הַנַעַר the lad (whom Jonathan would naturally take with him), v³⁴ the table. Hence occas. where a suffix would define the noun more precisely, as הַחַמוֹר 2 S 19²⁷ + = my ass, Ju 3²⁰ 1 S 19 NDPD=his seat, Ju 415 1 K 2235 2 K 1015+ תַּמְרְפָּבָה, ז S ז 8¹⁰ בס³³ הַחְנִית. **d.** it is a peculiarity of Hebrew thought to conceive an object as defined by its being taken for a particular purpose, and thus by a kind of prolepsis to prefix the art. to the noun denoting it: ו אַת־פַּךָּ הַשֶּׁמָן lit. the cruse of oil, not, however, a cruse which had been defined previously, but one rendered definite by being now taken; in English idiom 'a cruse of oil,' v25 TODE lit. in the scroll or book, the one, viz. taken for the purpose, i.e. in α scroll (so Ex 17¹⁴ Nu 5²³ Jb 19²³), 21¹⁰ קאָמֶל אַ אָסָל, Ju אָהָל בַּשִּׂמִיכָה בַּשִּׁמִיכָה ע¹⁹ ק¹³ קיאָמָל מּ tent, 825 948 אַת־הַפַרְדְּמֹת hatchets, 2016 every one able to sling אַל־הַשַּׁעַרָה with a stone at a hair, I S 68 মুনুজু (unless indeed the মুনুজ was an understood appendage in every cart), Nu 1 127 מוֹם a young man, 13²³ on a pole, Jos 2¹⁵ with a cord, 2 S 1717 השפחה a girl (cf. Dr 181, 4; 19, 13). Sts. it is uncertain whether an art. is to be referred to **c** or **d**: e.g. 1 S 2¹³ his prong or a prong, 2 S 189 his mule or a mule, etc. e. with nouns that denote objects or classes of objects that are known to all, as הַנְּהָב, הַנְצֹאן; Gn וּבְּים, הַנְּהָב, הַצֹּאן; Gn וּבְּים, בּוֹנָהָב, הַצֹּאן ַבְנָּהֶב וּבַנֶּהֶב וּבַנֶּהָב, Ex 31 הַנְּהָב וּבַנֶּהָב וּבַנָּהָב, Dt 1426 and thou shalt lay out the money 7733 וַהַשָּׁם בַּפּוּדָ עִינֵיהַ 2 K g³⁰ וַבַּצְאון ובַיַּין וּבַשָּׁכַר, in French 'elle mit du fard à ses yeux.' It is, however, remarkable that this usage depends mostly on the punctuation, קבֶּטֶר, הַבְּטֵר, הַכְּטֵר, הַבְּטֵר, הַכְּטֵר, הַבְּטֵר, הבְּטֵר, הבְּטֵר, הבְּטֵר, הבְּטֵר, הבְּטֵר, הבְּטֵר, הבְּטֵר, הבְּטֵר, הבּבְּטר, הבְּער, הבְּער, הבְּער, הבְּער, הבְּער, הבְּער, הבְּער, הבְּער, הבְּער, הבּבְּער, הבּבְער, הבּבְּער, הבּבְּער, הבּער, הבּבְּער, הבּער, הבּבְּער, הבּבְער, הבּבְּער, הבּבְער, הבּבְּער, הבּבְּער, הבּבְּער, הבּבְער, הבּבְּער, הבבּבְער, הבבּבְער, הבבּבּער, הבבּבּער, הבבּבּער, הבבּבער, הבבּבּער, הבבּער, הבבּבּער, הבבּבּער, הבבּבּער, הבבּבּער, הבבּבער, הבבבער, הבב etc. (except as applied to denote definite quantities of gold, wine, etc., as Jos 624) being far less common than לְכֶּכֶּף, בַּבֶּכֶף etc., but אָבֶבֶּף etc. being much more freq. than לְכֵּסֶף, בְּכַּסֶף etc.: for instances in which the art. forms part of the consonantal text, see Gn 620 78 + העוף and הבהמה, Dt 8° הַלְּחֶם, 1 K 5^{8.13} Is 28⁷ הבהמה, משׁבָר and הַלַּחֶם, 60¹⁷ Ez 15^{4.7} הצאן, Hb 2⁵ Pr 20¹ \psi 65¹⁴, Ct 1¹¹ Ec 7¹². Cf. below, **h**. parisons, the object compared being, as a rule, not an individual as such, but one exhibiting the characteristics of a class: Is 118 like scarlet, like crimson (both meant generally), 524 והוה עצר עשק, עשק and מוּפָה, זס¹⁴ בַּמוֹלֶדָה 13⁸ (as always with this word, e.g. $42^{14} \psi 48^7$), $11^7 7232$; + oft. (The usage is not, however, quite uniform, at least acc. to the punctuation: there occurs e.g. פַּאַרְיֵה Jb 4121 Is 4714; עָרַאַר אָרָ אַ עָּאַרְיֵה עָּאַרְיֵה ψ 73 al.: and we find both בָּלָבִיא Is 529 and בָּלָבִיא Ho 138; בָּאַרִי Is אַ 38¹³ and בַּאַרִי Nu 24⁹; בַּנְבּוֹר Is 42¹³ and בָּנִבוֹר Jb 16¹⁴; etc.) Similarly Gn 19²⁸ בָּקִיטֹר הַבָּבִשֶׁן as the smoke of a furnace, Nu ווו^{8.12} אַשֶּׁר יִשָּׂא בּאַשֵּׁר יִשָּׂא קּאָמֵן אֶת־הַיּגַק, Dt 2829 (הָעָוַר), Ju 818b בָּוֹאַ בָּנִי בּנִי אָת הַיּוֹגַק), ווֹבְשַׁמַע הַנְּרָי 146 (a lion's) rending

T

a kid, 16° 1 K 14¹¹ Zc 12¹¹ במספר על היָהיר as mourning over an only child, 13^9+ . Where, however, the standard of comparison is not the class in general, but only a particular part of it, defined by a special epithet (whether adj. or verb), the art. is naturally omitted: thus לפֹלין like chaff (in general) Is 4115, but like chaff passing away 295; בַּצֵּל אַל נְטוּי אַנ Is 40²4, but בָּשֵׁשׁ עָ 102¹²; בַּשֵּׁשׁ Is 40²4, but יַדָּף 41²; פָאַיָל מַעַרֹג על וג' Is 35°, but פָאַיַל like a hind (that) longeth for streams of water ψ 42 2 ; פֿאָש Is 9^{17} , but בער יער like fire (that) kindleth a wood ψ 8315; בָּעָשָׁן Is 516, but בְּעִשְׁן מֵאַרְבָּה like smoke from a chimney Ho 133: so Is 62 1b Jb 926 1116 ונמים עברף like waters (that) have passed by, etc.; Dt 322a רביבים, פּשָּעירִים עֲלֵי־דֵישָא שׁ but v²٠ פַּשָּעירִים עָלֵי־דָישָא עלי־עשב. Where the art. is found, although a rel. clause follows (as $\psi 1^4 49^{13}$ Is 61^{10}), this is prob. to be regarded not as limiting the class of object compared, but as describing it. prefixed to generic nouns (in the singular) it designates the class, i.e. it imparts to the noun a collective force, as Ex ובל־הַבֶּן all (lit. the whole of) the sons, בל־הַבַּת all the daughters, Lv ו אור פון דוני of the strangers, who sojourn in their midst, Nu בוַל the serpents; Gn 14¹³ Ez 24²⁶ 33²¹ הַּפְּלִים those who escaped; Jos 67 + הָחֶלוּיִב 1 S בּמְאָפֶּף; אוֹרֶב 1 אוֹרֶב הפושחית; Mi 213; Is 64 הפושחית the choir of criers; ז S 24¹⁴ הַלַּרְּמֹנִי the ancients; Ec 7²⁶ אַת־הַאִּשָׁה woman, and oft. with gentile names, as הֵיבוֹכוֹי the Jebusites, הַבְּרָתִי וְהַפְּלָתִי al., הַדְּנִי 2 S 818 al., הַדְנִי Ju 181 etc., הלין the Levites, Nu 320 1823 Mal $2^8 \psi 135^{20} + .$ **h.** with nouns denoting abstract ideas, esp. the names of moral qualities (cf. Gk. $\dot{\eta}$ $\delta i \kappa \eta$, Fr. la justice), chiefly in two cases—(a) where the art. is recognizable in the consonantal text, exceptionally, when some emphasis or definiteness is intended, as $\mathrm{Dt}\,7^9$ החסד הברית הברית $\mathrm{S}\,2^5$ 1 K 36; את החסר והרחמים Je 165 (contr. Zc 79); דערק +Is 1²⁶ 61³ Ec 3¹⁶; הערק +Is 32^{17.17} (contrast v16) Dn 97 (emph.); האמת Ho 46; האמת Ho 46 Gn 32¹¹ (sq. كِيْكِيّ), Is 59¹⁵ (contrast v¹⁴) Zc 8^{3.19}; $+ Is rr^{5b}$ (contr. v^a) Je 7^{28} ; הַמְּמִנָה Jb 28^{12,20}; הַחַיִּים Gn 2⁹+; הָאַהַבָּה †Ct 2⁷ 3⁵ 8^{4,7}; קר לשקר †Je 7^{4.8} 23²⁶; הַשְּׁלָת Is 25⁸ Ru 1¹⁷+; הַשְׁלִ $+\psi$ 125 3 Ec 3^{16} ; הָרִשְּׁעָה +Zc 5^8 ; הַחֹשֶּׁךּ Is 60^2 Ec 213; see also Dt 3015.19 (Je 218), 1 K 714 $m Je~32^{19}~Mal~2^5$ החיים והשלום, $m \psi~1~23^4~130^4~Dn~9^9$ I Ch 2011 2 Ch 112 Pr 3130 Ec 213.17 712.19 106 II110: but in all such cases מֶמֶת, צֶּבֶק, חָמֶר, etc. are

far more common. (β) where the art. depends on the punctuation, after preps., esp. 3, but with much irregularity, as 7003 Is 165 Pr 2028 (but 'חם Ho 2²¹ Pr 16⁶), בַּצְרֵק Pr 25⁵ (elsewhere always בּאָכֶת also always); and always; בּוֹב †Is 28¹⁵ (but || בַּוֹב, not בּוֹבָּיָם) Je 5³¹ 13²⁵ 20⁶ 23¹⁴ (בְּשָׁבָּ † Je 3¹⁰ 29⁹); יב לעלום לע 2011 Jb 1521 (elsewhere בָּשֶׁלוֹם); Zc 124 to smite ובעורון ובעורון but Dt 2828 בְּעורון וּבְעורון, cf. Gn 19¹¹ Dt 28²²; to enter with one שַּׁמְשִׁפַּם Jb 932 224 (but שָׁבָּמשׁפַם 4 1432), contrast also Pr 185 with 2423; לַמִּשָׁבָּט Is 5911 עָסְ (but לִמֹי Is 5⁷ ע 122⁵); Pr 2² 7⁴ לַמְרָבְמָה (but never הַהבמה in Pr 1-9, or indeed in the whole book); Pr 2³ 7⁴ לָבִינָה, Jb 39¹⁷ (but never הַּתְבוֹנָה (but הַתְּבוֹנָה only); Pr 2^{2,3} 1 K 7¹⁴ emph.); to perish 학교 Ju 15¹⁸+; Is 20²¹ בַּשִּׁפְלָה תִּשְׁפֵּל הַעִיר Germ. in die Niedrigkeit sinkt die Stadt, 4516 together they go בַּלְּמָה (in die Schmach), 46² בַּלְמָה into captivity, אָל בַחשָׁך (so always: never בחשק). The living language may have used the art. more readily after a prep., where it did not lengthen the word by an entire syll.; still the disparity of usage between a and β makes it not improb. that the art. in β is in many cases not original but due to the punctui. to mark the vocative: 1 S 17⁵⁵ as thy soul liveth, O king, I do not know, צי אתה הַנַער Whose son art thou, lad? 2 S 14⁴ Help, O king! 1 K 18²⁶ אַלֵיךּ הַשַּׁר 2 K סָיּ דְשָׁר אָלִידָּ הַשָּׁר אָמָעוּ, Is 42 נוּ אַמַעוּ Je ב³¹ 'הַלְּוֹר אֲהָם רָאוּ וֹג', Ez אָרָם הַיָּבְשׁוֹת הַיָּבְשׁוֹת בַּעְצָמוֹת הַיָּבְשׁוֹת בַּאַרָּ וּג' O dry bones, Mal 39 تين قطا (Dr.§ 193 Obs. 2).

N. B. In poetry, the article is frequently dispensed with before words which would naturally take it in prose: thus ψ 2^{2.8.10} & oft. אָרָאָ; 8⁹ 18¹⁰ 33⁶ + בּיִּבְיּיָּ; (rarely in prose, Gn 18 2⁴ 1 K 8³⁵); 21² 45^{14.16} 61⁷ al. $\exists \psi$; 66⁶ 72⁸ + $\exists \psi$; 59^{7.15} $\forall \psi$; Ju 5² ψ 18⁴⁴ $\exists \psi$ etc.; ψ 9^{6.17} & oft. $\forall \psi$; Is 1^{2.6.21} 3^{10.11} 11^{6.7.8}.

מוֹיתֵיכֶם הַפּבוֹת); and with a pron., if it be defined by a gen. (as Dt 2920 I S 1429 I 514 2 K 632 this son of a murderer), but not if it be defined by a sf., as Ex וסי אָלָה אוֹ if it be defined by a sf., as Ex אתתי אֵלָה (not דְבַרֵנוּ זָה Jos 214 דְבַרֵנוּ זָה this our word (not הַּהַּה : v. Dr § 209 Obs. Similarly when the art. with the ptcp. has a resumptive force, ψ 33¹⁵ (v¹⁴ he looketh forth from the place, &c.), הַּצְּר יַחַר לְבָּם he that formeth, etc., 1911 שהוב מוּהב which (v10b) are more desirable than gold, 497 (6b the iniquity of my aggressors surroundeth me), הבטחים who trust in their riches, etc., Gn 4021 Is 466 5120 Jb 616+ (v. Dr § 135.7). b. (rare) when the subst. qualified by the adj. or ptcp. was felt to be sufficiently definite for its own art. to be dispensed with, as sts. with the word day Gn 1³¹ יום השביעי 23 יום השביעי, $\text{Ex}\,_{1}\,_{2}^{15.18}\,_{2}$ ס יום הששי Lv 196 2227: so with אָבָבוֹ entrance Je 3814, ער Zc 14¹⁰; קצר court 1 K 7^{8.12} Ez 40²⁸ al.; also in certain phrases (peculiar to P) where the subst. is defined by כל-גפש , as Gn r²¹ בל-גפש all living souls, v28 החיה all living things that creep, etc., 721 910 Lv 1 110.46; further in isolated cases, hardly reducible to rule, Lv 2410 1 S 1 223 הָטוֹבָה הָטוֹבָ, 1623 הַרָעָה, 2 S 124 לאיש העשיר Je 620 172 Zc 47 ע 104 18 Ezr וסי ההשיעי (quite exceptional in OT). (With prons. this use is so rare that, where it occurs, it is dub. if the text be sound: 1 S 1712.17 Je 403 Kt Mi 711). And with the ptcp.: 1 S 2510 many are the slaves who break away etc., Is 7²⁰ Je 27³ 46¹⁶=50¹⁶ הֶּרֶב the oppressing sword, Ez 23 (but & Co om. הגוים), 1422 3222.24 ע 624 Pr 2618 Ju 2119 (very anomal., rd. prob. לְּמִּסְלָּה). This usage is somewhat more freq. in the later parts of OT; and in postB. Heb. it is very general (e.g. יֵצֶר הָרַע the evil inclination): v. further $Dr^{\frac{5}{209}}$. **c.** with the ptcp., where the ptcp. with the art. forms really the subject: Gn ביו אוד not 'it was encompassing,' but 'it is that which encompassed,' 4512 של המדבר my mouth is that which speaketh, Dt 321 עיניד הראות thine eyes were those which saw, 43 818 ὅτι οὖτός ἐστιν δ διδούς σοί, Is 1427 669 (v. Dr § 135.7).

3. The article is prefixed exceptionally—mostly in the latest Hebrew—with the force of a relative to the verb: †Jos 10²⁴ הָּקֶלְּבוּא הָּקְלְבוּא לְּבוּא that went with him, Ez 26¹७, הַהְּלֶבְּה הָּקְרִישׁ שְׁמוּאֵל 1 Ch בַּבּלְבָּה מוֹ and all that Samuel had dedicated, 29^{8.17} 2 Ch 1⁴ בַּהַבְּין in (the place)

that he had prepared, 20³⁶ Ezr 8²⁵ 10^{14.17}. Acc. to the punctuation, it occurs similarly elsewhere, as Gn 18²¹ הבאה (so 46²⁷ Jb 2¹¹), י הַנּוֹלֵר־לוֹ 18 אַ הַנּוֹלֵר־לוֹ 18 אַ Dn אַ הַנּוֹלֵר־לוֹ, 18 הַנּוֹלֵר־לוֹ, 18 הַנּוֹלֵר־לוֹ הַנְּלְוָה 56³, הַשְּׁכָה, Ru 1²² 26 43 (all הַשָּׁבָה): but in all these passages, the change of a point, or even sts. of an accent, would restore the normal participial construction (as הַנַּלֶּה לוֹ, הַבָּאָה cf. Gn 485, הַנְּרָאֶה), which is, no doubt, what was intended by the orig. writers, and is recognised elsewhere by the Massorah, e.g. Gn ובל 35¹ הַבָּאָה (cf. Ew § 331 b) הַבָּאָה (cf. Ew Ges 198, 8b). Once, still more anomalously, before a prep. וַ So²⁴ וַהַעָלֵיהָ (as though καὶ τὸ ἐπ᾽ מידיהs): but rd. prob. וְהַאֵּלְיָה and the fat tail, v. Dr. (In Arab. Ji also occurs, though very rarely, as a relative: WAG 1. § 345 b, CG 117).—On the anomalous use of the art. with a word in the st. c., v. Gramm., as Ew § 290 d, Ges § 127 R. 4, also Dr § 190-1.

1, 1, 1, 1 (on the different forms, see Ges \$100.4: on Dt 326, v. 50, p. 210), interrog. part. (BAram. and I, Arab. 1), prefixed, as a rule, to the first word of a sentence (or clause). 1. in direct questions: a. as a simple interrogative, where the answer expected is uncertain, Ex 27 האלך shall I go and call thee a nurse ? ז S ב זיין will the men of Keilah deliver me into his hand? הירד שאול will Saul come down? Jb 18; and frequently. **b.** often in questions, expressed in a tone of surprise, or put rhetorically, to which a negative answer is expected (=Lat. num ?): Gn 4^9 אָחִי אָנֹכִי Am I my brother's keeper? 1817 shall I hide from Abraham that which I am about to do? 302 5019 Nu 1123 a Dt 433 ... הַשַּׁמֵע עַם Did a people ever hear the voice of God speaking out of the midst of the fire, ... and live? 2019 (rd. with SISB Ew Ke Di etc. הַאָּתָה הָבְנָה־לִּי בֵיִת 2 S 75 הָאָרָם הַאָּתָה הָבְנָה־לִי (altered in I Ch ולא אתה תבנה וג' altered in I Ch אתה תבנה וג'). 2 K 622 ... האשר שבית those whom thou hast taken captive with thy sword and with thy bow, wilt thou smite? Is 28^{24} 36^{12a} 57^6 58^5 Je 15^{12} 16^{20} Am 5^{25} ψ 50^{13} Jb 8^{11} $15^{7.8.11}$ $38^{12.16.17.22}$ etc.; before an inf. absol. (Ew § 328 a) Je 79 Jb 402 and prob. Mi 27 (rd. הָאָמוֹר: see p. 55). After a protasis, הַבָּה Nu 22³⁸ 2 K 7^{2.19} Je 32²⁷ Ez 1710; after 17 Je 31 Hg 212: cf. after 1518 Gn 245; after אם למות ובר הוחיה Jb 1414 אם if a man dieth, shall he live? Occasionally, one or more words precede I (in the same clause)

210 for special emphasis: 2 S 77 Jb 3431 כי אל־אל

for to God did one ever say ...? Ne 1327; Je 2215 (الرَّحْمَّة), cf. 2326. c. it is used in questions which, by seeming to make doubtful what cannot be denied, have the force of an impassioned or indignant affirmation: Gn 2736 ('dubitantis speciem prae se fert Esavus, ut eo acerbius affirmet,' Maurer, cited by Ges), 1 S 227 הנגלה נגליתי וג' Did I reveal myself to the house of thy father, when they were in Egypt? etc. (i.e. of course I did, although thy sons, by their actions, appear to belie it), 1 K 1631 (expressing astonishment), בּוֹלְצַּחְתָּ וְנַם־יַרְשֶׁתְּ Hast thou slain, and also taken possession? Je 3120 Jb 20⁴ 41¹ (cf. Hi); also Gn 16¹³, and the phrases הַרְאִיתָם do ye see? 1 S 10²⁴ 2 K 6³²; תראית dost thou see? ו K 2013 Ez 812.15.17 al. d. in disjunctive questions, the first question being introduced usually by I, the second by or (more rarely) DN: see exx. under DN 2 (p. 50). The disjunctive question may express a real alternative (as Jos 513), or (as esp. in poetry) the same thought may be repeated in a different form, in two parallel clauses (e.g. Is 10^{15}): in the latter case, the answer No is usually expected (v. p. 50). Only very rarely is the second question introduced by I Ju 1415 (where, however, מַלֹם ought no doubt to be read, with MSS., I Be al., for אוֹם אוֹש, or אֹשׁ Ju 1819 Jb 163 3828.31.

2. In indirect interrogation, whether (Germ. ob . . .?)—a. singly, after verbs of seeing Gn 88 לָרָאוֹת הַ to see whether, 1821 Ex 418 Ct 611, telling Gn 436, trying Dt 134, knowing Ju 34 Ec 3²¹ (rd. הַעֹלֵה and הַיֹּלֶבָה: v. De or Wr ad loc.) b. disjunctively,—usually ביי און, Nu $13^{18 \mathrm{end, 19a}}$ (and see the land) ייָס רָעָה הָיא אָם הָטוֹבָה הָיא אָם הַטוֹבָה הָיא whether it be good or bad, v^{19 b.20.20}; אָם לֹא ... אָם לֹא Gn 24²¹ 27²¹ 37³² Ex 16⁴ that I may try it (the people) הילף בתורתי אם לא whether it will walk in my law or not, Nu 1123 Dt 82 Ju 222; 1... Nu 13¹⁸ (by side of $\square N \cdots \square$); $\square N \cdots \square Ec 2^{19}$ 11⁶.

It is prefixed to other particles, as האם, אָם, הַבַּם, הַאַף : see אַף, אָם, etc.

ל יהוֹה תִּנְמְלוּ־וֹאת so V.d. H and הל יהוֹה תִּנְמְלוּ־וֹאת other edd.) The reading here became early a subject of dispute, and MSS. and edd. vary accordingly. Some follow the school of Nehardea, and read הַל יִהֹנָה; others (so Norzi) follow the school of Sora, and read לְיהוֹה; others (so Hahn) have הַלִּיהוָה. Were הַל original, it would be an interrog. part. = Ar. J.s., for which elsewhere I is always found. The other punctuations would also each be highly irregular. The true reading is undoubtedly הליהוֹה). Cf. De Rossi Var. Lect. ad loc.; and on the possible origin of the anomaly, Gei Jüd. Ztschr. 1864-65, p. 89 f.

† 🛪 🗂 interj. (Aram. 🖏, Dn 2⁴³ 🖏 (q.v.), اَمْ: Arab. لَمْ) lo, behold! Gn 47²³ Ez 16⁴³.

† TRA interj. (onomatop.) expressing joy, Aha! always introduced by אמר, Is 4416 he says, Aha, I am warm, I have seen the fire. Of satisfaction over the misfortune of an enemy or rival, ψ 35^{21,25} let them not say in their heart הַאָּח נַפִּשִׁנוּ Aha, so would we have it! (lit. our desire!) 4016 (=704), Ez 253 262 362. Metaph., of the neighing of a war horse in the battle, Jb 39²⁵.

י באררי 2 S 23^{33 b} v. יבריי. יהב .ע הב. יהב v. sub יהב יהבים.

I. 727 n.m. vapour, breath (NH id., Syr. الْهُ دَلِيا fig. vanity (so NH, Syr. الْهُ دِلِيا)— הָבֶל Ec 1²+; estr. הָבֶל †Ec 1²-² 12°, sf. הָבָל etc. Ec 6¹² 7¹⁵ 9^{9.9}; pl. הַּבְּלִים Je 10⁸+; estr. הַבְלֵי Je 8¹⁹+, sf. הַבְלֵיהֶם Dt 32³¹+;—1. lit. Is 5713 all of them (the idols) ישאררות יפת הבל a breath (2 aura) will carry away, Pr 216 the getting of treasures by a lying tongue is הַבֶּל a vapour driven away. Elsewhere always 2. fig. of what is evanescent, unsubstantial, worthless, vanity, as of idols Je 10¹⁵= הַבֶּל וְאֵין בָּם מוֹעִיל 16¹³ הַבֶּל וְאֵין, heathen observances 103, and in phr. הלך אחבי ההבל 25 2 K 1715; Pr 1311 הון מהבל wealth (gotten) out of vanity (i.e. not by solid toil, opp. לְבֵץ על יִד (על יִד is minished (but @ B Ew מבהל, v. 2021) Qr), אַל עוַרָתֵנוּ בּיל בַּיּיָם, La 4¹⁷ אֵל עוַרָתֵנוּ בּיל בַּיּיָם, La 4 to our vain (Dr § 193 n.) help; of life Jb 716 ניבל בַהֶבל יִמִיהֵם consumed וַיָּבַל בַּהֶבֶל יִמִיהַ כֹּי הָבֶל יָמִי: their days as $(2 \mathbf{I}_7 \mathbf{d})$ vanity, man $\psi 39^{6.12} 62^{10}$ they are al- הַבֶּל בָּנֵי אָרָם... הַמָּה מָהָבֵל יָחַר: together (made) of vanity, 9411 1444, esp. in Ec (3 ו ל. + הַבְלִים 12.2 ו בַּבלים 12.9) of the fruitlessness of all human enterprise and endeavour, וַבֹּל פֹּ all was vanity and הַכֹּל הָבֵל וּרְעוּת רוּחַ ¹⁴, הֶבֵל the pursuit of wind, 21.14.15 etc., 64 (of an abortion) בַּהַבֶּל בָּא i.e. into a lifeless existence, v¹¹ (of discussions lead-

vain—Qal Je 25=2 K 1715 they went after vain, ψ 6211 לְבָּעֵל and became vain, ψ 6211 לְבָּעָל do not become vain (i.e. be demoralized) by robbery; with cogn. acc. Jb 2712 לְמָה שִּרְבָּע why do ye become vain with vanity (i.e. shew yourselves utterly vain)? **Hiph.** cause to become vain Je 2316 (of false prophets) are to be a come vain be essentially i.e. fill you with vain hopes.

+II. אָבֶּילֶ, אָבֶּילְ n.pr.m. (perh. i.q. As. ablu, son, COT^{Gloss}; cf. also We Skizzen iii. 70: der. from I. לְבָּילִ not prob.) second son of Adam Gn 4^{2,2,4,4,8,8,9,25}.

לְּבְּנִין **n.[m.]** ebony (so Symm B Ki & moderns; otherwise & ε; Egypt. heben, Lieblein Z 1886, 13 cf. Pinsker Einleitung S3; Gk. εβενος, Lat. hebenum)—only pl. הְּבָנִים Ez 27¹⁵ Qr (Kt קַרְנִית יִשֵּׁן והבנִים (הובנים (דובנים (דובני

להבאל **n.pr.m.** eunuch of Ahasuerus (prob. Pers.; cf. 'Hyaas, courtier of Xerxes, Ctesias

 $\frac{\text{Pers }24}{2}$; also $\text{Herodot}^{\text{tx. }33}$; Roed. in Thes Add) $\text{Est } 2^3$; $= \frac{1}{2}$ $2^{8.15}$, הַנָּיַל 2^8 .

לוג (murmur, then muse; cf. Ar. שׁבּׁה burn, blaze (of fire), make a murmuring noise in burning; PS gives Syr. אחומים phantasma vidit, somniavit; Ethpe. & esp. Ethpa. mente concepit, imaginatus est; cf. also הַנְּבָּוֹ

 \uparrow תּהָנִינִ n.m. murmuring (Che), whisper, musing (on form cf. Ba^{NB} 136)—only sf. תַּבְּינִי 1. ψ 5² הֹיִנָּה ה' understand my murmuring (whispering, faint utterance), addressed to '. 2. ψ 39⁴ הַּבְּינִינִי in my musing i.e. while I was musing.

יר ער v. sub גרל p. 151.

†I. T. vb. moan, growl, utter, speak, muse (only poet.) (onomatop.; NH הָנָה muse, speak, spell a word, so Aram. אָבוּ; אָי muse, esp. Ethpa.; Ar. هُجَا satirize, insult, scold, also spell (borrowed mng.))—Qal Perf. 2 ms. וָהָנִיתָּ consec. Jos 18; ז אַ הָנִיתִי ע 143⁵, הַּנִיתִי consec. ψ 77¹⁸; Impf. በዚህ Jb 27⁴ + 8 t.; 3 fs. መርመ ψ 35²⁸ + 2t., אָרְנָּה ψ 63⁷ Is 38¹⁴, יַהְנּה ψ 2¹ + 2t., וּהַה Is r 67; בּהְנָּה Is 59¹¹; Inf. abs. בּהְנָה Is 59¹¹;— 1. of inarticulate sounds: a. growl, of lion growling over prey, sq. על Is 314. b. groan, moan, in distress (like dove), abs., Is 3814 5911 (הָנוֹ נֶהְנָה); sigh for (לִי) in sorrow, mourning, moan for Is 167 (|| 5 ...), so also Je 4831. **2.** utter, sq. acc. rei, \(\psi_38^{13}\); subj. לְשׁוֹן Jb 274 (אָבֶּר) עָ 35²⁸ 71²⁴ Is 59³; subj. אָבָּר עָ 37³⁰ Pr 87—cf. also sub Po. infr.; speak (abs.) ψ 115⁷ ($\stackrel{\Rightarrow}{\Rightarrow}$ instr.) **3. a.** (soliloquize) meditate, muse, c. ₹ rei, Jos 18 \(\psi\) 12 63⁷ 77¹³ 143⁵; c. acc. Is 3318, subj. 25. b. imagine, devise, c. acc. ψ 2¹ Pr 24² (subj. Ξ); c. Inf. Pr 15²⁸ (subj. id.) **Po.** Inf. abs. only הרו והגו מלב Is 59¹³ a conceiving and an uttering, out of the heart, lying words (וְבַּר עשֵׁק וָכָרָה); on form cf. Köi. 555; but rd. rather הַרוֹ וְהָנוֹ Qal Inf. abs. cf. Di; Ba NB 77 retains MT & expl. as Qal Inf. pass. **Hiph.** Pt. pl. הַּמְצַפְּנְפִים Is 819 those that make chirpings and mutterings, of necromancers and wizards.

לְּבֶּה n.m. אבי מריים n.m. אבי מריים n.m. אבי מריים n.m. אבי מריים מריים n.m. אבי מריים מריים

לות **n.f.** meditation, musing, only cstr. (with firm - cf. Sta $^{5\,804}$ c) פִּי יָרַבֵּר חָכְמוֹת וָה' לִבִּי יִרבּר חָכְמוֹת וָה' לִבִּי יִרבּר חָכְמוֹת שִּׁר ψ 49 4 my mouth shall speak wisdom, and the musing of my heart shall be understanding.

הַנֵּא n.pr.m. v. הַבֵּני ,הַבֵּני

רונן (NH אַהָ, Aram. אַהָּה be suitable, fit, worthy: on orig. mng. cf. Fl in NHWB, s.v.)

לְּבֶּרֶלְן adj. appropriate, suitable? (cf. NH Aram., supr.) — הַּבֶּירֶת הַבְּירָת בּב 4212 the corresponding (?) wall, Ke; otherwise Vrss (& καλάμου, & separatum, etc.); Thes connects אור preceding קָּרֶת 'aptus, idoneus (de via),' AV RV 'the way directly before the wall;' in neither connexion does it give good sense, and the text is doubtless wrong cf. Sm Da.; Co conj. החצר החיצורה

أَمَالًا (vof foll.; lef. Ar. مُجَمَّ forsake, retire; فَجَمَّ emigration, Hegira).

לְּיֶּרָ **n.pr.f. Hagar**, Sarah's Egyptian maid, mother of Ishmael, Gn 16^{1.4.8} (all J), v¹³. ^{15,15,16} 25¹² (all P), 21^{9,14,17,17} (all E).

1. n.pr.gent. only pl. הַגְרִים

ע 83⁷; בּהַנְּרָאִים וּ Ch 5¹⁰, בּהַנְּרָאִים וּ Ch 5^{19,20}; a tribe (Aramaean? Arabian?) with which the E. Jordan Israelites waged successful war; v. dub. conj. as to identity in Glas Skizze II. 407.

2. adj.gent. of an officer of David יֵייִי הַהַנְרִי Ch 2 7³¹. 3. n.pr.m. father of one of David's warriors בַּיִּרַהַנְרִי וּ Ch 1 1³⁸ (but || 2 S 2 3³⁶ בִּיִּרָהַנָּרִי so here Öt, cf. Be ThSm DrSm).

v. foregoing.

יהדר v. sub הדר.

مدٌ (perh. make a loud noise; so Ar. هدٌ (of a falling building, rain, the sea, a braying camel); هَادَّةُ crash (of a falling wall, etc.), هَادَّةُ thunder).

תוריבי ח.m. ^{Is 16, 9} shout, shouting, cheer (of a multitude; on formation compare Ol ^{5 181 ac} Sta ^{5 218 b});—'ה only abs., Is 16 ⁹ + 6 t. Is & Je;—

1. shouting in harvest Is 16 ¹⁰, Je 48 ^{35.39.33} where he ripe in harvest Is 16 ¹⁰, Je 48 ^{35.39.33} where ripe in harvest Is 16 ¹⁰, Je 48 ^{35.39.33} where ripe in harvest Is 16 ¹⁰, je 48 ^{35.39.33} where he vineyard-shouting, but that of the foe, cf. infr.; comp. 25 ³⁰ 'shall utter (שְׁלָבְּלְ עָלֵבְּךְ לֵבְלֵבְּלְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּךְ עָלֵבְּרְ עָלֵבְרְ עָלֵבְרְ עָלֵבְרְ עָלֵבְרְ עָלֵבְרְ עָלֵבְרָ עָלֵבְרְ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלִבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלַבְרָ עָלַבְרָ עָלֵבְרָ עָלַבְרָ עָלַבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלַבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלַבְרָ עָלֵבְרָ עָלַבְּרָ עָלַבְּ עָלֵבְרָ עָלַבְּרָ עָלַבְרָ עָלֵבְרָ עָלַבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָלִבְרָ עָלַבְּרָ עָלֵבְרָ עָלֵבְרָ עָבְרָ עָבְרָ עָלִבְרָ עָבְרָ עָבְרָ עָבְרָ עָבְרָ עָבְרָ עָבְרָ עָבְרָ עָבְּ עִבְּרָ עָבְרָ עִבְּיִבְּי עִבְּיִבּ עִבְּיִבּ עִבְּי עִבְי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עָבְיּ עִבְּי עִבְי עִבְּי עִבְי עִבְּי עִבְּי עִבְּי עִבְיי עִבְּי עִבְיי עִבְיי עִבְּי עִבְיי

ל הרים **n.[m.**] id., only Ez קרים (joyous) shout on mountains (opp. מְהוּמֶה noise of battle).

לוֹקְיִין vb. stretch out the hand (cf. Ar. هَدَى lead, guide, Aram. Pa. هَدَى) Is 11⁸ (יְרָוֹ הָרָהְיִ, sq. יְרִי הָרָהְיִ, sq. vy, the weaned child shall stretch out his hand upon.

לְרָהְדֵּי | **n.pr.m.** one of the family of Caleb (acc. to Thes = יהריה, ' leads cf. Ol^{5 277 h. p. 621}; but dub.) יהריה ו Ch 2⁴⁷ (Baer; al. יהריה).

הוד ע. הדה.

ליקוֹל n.pr.loc. India (Old Pers. Hiňd'u Spieg Altpers. Keilinschr. 246 Skr. Sindhu, sea, great river, v. reff. in Rö^{Thes Add 83}, Yule Anglo-Indian Glossary, 229 ff.; cf. in Ar. (בְּבֹל הָּהָ Aram. בּבֹּה , etc.) only בּבֹּל (שִׁלַהְוֹי וְעַדְּרַבְּוֹיִע בִּישׁ Est 1¹ 89 (۞ in both ἀπὸ τῆs Ἰνδικῆs).

לרֶכּוֹל n.pr.m. 1. Arabian tribe, called son of Joktan Gn 10²⁷ (cf. Di)=1 Ch 1²¹; Glas ^{11.435} comp. Dauram near Ṣan'â in Yemen (Sab. הדרום CIS^{1v.1, p.1}; ᠖ 'Οδορρα Gn 10²⁷, ⑤ L Οδορραμ; 1 Ch 1²¹ ⑤ B om, ⑥ L Αδωραμ). 2. son of Tou (אָעוֹ) king of Hamath 1 Ch 18¹⁰ (᠖ 'Ιδουρααμ, ⑥ L Αθωραμ); so rd. prob. in || 2 S 8¹⁰, for בּיִּרָם (᠖ 'Ἰεδδουραν, v. We Dr).— יִּרָם v. p. 214.

לְנֵיקְיֹן vb. cast or tread down (Ar. (a building), synon. of (هَدَهُ اللهُ tear down (a building), synon. of (هَدَهُ إِللهُ إِلهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِلهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِلللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِللهُ إِلْهُ إِلَّهُ إِلَّهُ إِلَّهُ إِلَّهُ إِلَّهُ إِلَّهُ إِلَّهُ إِلْهُ إِلَّهُ إِلَّا إِلَّهُ إِ

overturn, cast down). cf. Ar. \uparrow 55 overthrow,

ירַכְּיִלְיִ n.m. stool, footstool, always joined with יַרְיַלִים nly in poet. and late writings, (properly something cast down, low)—'ה abs. ע ווס¹ (or cstr. bef. יְיִ, cf. Ges ווֹסְיִם הַלְּיִלִּי הִי בִּנְלִי הַי בִּנְלִי הַ בַּנְלִי הַ בַּנְלִי הַ בַּנְלִי הַ בַּנְלִי בַּנְלִי הַ בַּנְלִי הַבְּלִי הַ בַּנְלִי הַ בְּנְלִי הַ בְּנְלִי הַ בְּנְלִי הַ בַּנְלִי הַ בְּנְלִי הַ בְּנְלִי בַּנְלִי הַ בְּנְלִי בַּנְלִי בַּנְלִי בַּנְלִי הַ בְּנְלִי הַ בַּנְלִי בַּנְבְּלִי הַ בַּנְלְי הַ בַּנְלִי בַּנְבְּלִי הַ בְּנְלִי בַּנְבְּלִי הַ בַּנְלִי בְּלִי בַּיְלְ הַבְּלִי בְּנְלִי בַּיְלְים בַּנְבְּלִי הַ בְּלִים בַּיּבְלִי הַ בַּלְיִי הַ בְּלָּבְים בּבְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִים בְּבְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִי בְּלִים בְּבְּלִי בְּלִי בְּלִּבְּלִי בְּלִּבְּלִי בְּלִּבְּי בְּבּיבְּלִי בְּבְּלִי בְּבְּלִי בְּבְּיּבְלִי בְּיבְּבְיּי בְּיבְּלִי בְּיבְּבְיּי בְּיבְּיי בְּיבְּיּבְיּבְיּי בְּיבְּיי בְּיבְּיּי בְּיבְּי בְּיּבְיּי בְּיבְּיי בְּיּי בְּיבְּיּים בְּיבְּיּים בְּיּבְיּים בּיּבְיּים בְּיבְּיבְיּים בְּיבְּיִים בְּיבְיּים בְּיבְיבְיי בְּיבְּיבְיּים בְּיבְבְיי בְּיבְּיּים בְּיבְּייִּים בְּיבְּיבְייִי בְּיבְּייִי בְּיבְּיּים בְּיבְּיּים בְּיבְּיּבְיּים בְּיבְּיִי בְּיבְּיּים בְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיים בְּיבְּיִּים בְּבְיּים בְּיבְּיבְּים בְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְּים בּיבּיבְּיבְּיבְּיבְּיבְיבְּיבְיּים בְּיבְּיבְּיבְּיבְּים בּיבְיבְיבְיבְּיבְּיבְּיבְּיבְי

 ψ 99 5 13 7 , בְּלְבֵּיל בְּלָבְי בְּרִית־י׳ בְּלַב בּרִית מְנּוּחָה לַאֲרוֹן בּרִית־י׳ בְּלַב וֹל וֹר וֹר וֹר בוּל בּרִית אַנְבּיך (ר ביי אַר בוּל בְּרַבְיּי אַיִּבִיף עַר בוּל בְרַבְּיִיך עַר בוּל בְרַבְּלִידְ עַר בוּל בְרַבְּלִיךְ עַר בוּל בְרַבְּלִיךְ עַר בוּל בְרַבְּלִיךְ עַרַ בְרַבְּלִיךְ עַרַ בּרָב בְרַבְּלִיךְ עַרַ בּרַב בּרַב בּרַב בּרַב בּרַב בּרַב בּרַב בּרַב בְרַבְּלִיךְ בַּרַב בְרַבְּלִיךְ בַּרַב בּרַב בּרַב

לְּבָּרִם חִ.m. $^{Is 55, 13}$ myrtle (-tree), only late (NH, Aram. id.; Ar. מָּבָּרָה, (in the dialect of Yemen); also מֹבֹר , Aram. אָסְרָּה, אָסְרָּלְּיִ, cf. Löw $^{No.25}$)—abs. 'ה 1 s 4 I' Ne 815 ; 15 ji'; cf. pl. בּיבּר 18 בַּרַ 18 + 2 t. (on form cf. Ges $^{93, R. 4}$)— 18 Is 4 I' (שְּבָּרִי שִּׁשְּׁרִר 19 (בְּרִוֹשׁ 19 אַרָּ בְּרִוֹשׁ 19 Ne 815 (שְׁלֵּיִריַוֹר, עִ' עַיִּרְשָׁמֶן עָרִ הְּמָּרִים עִ' עַיִּ עָבְּרִת 18), pl. Zc $^{18.10.11}$.

לְחַלְּחָלֵּת **n.pr.f.** Jewish name of Esther (= myrtle, on form cf. Sta § 199a) Est 27 (cf. אָלְחָתָּר).

†[יור און vb. thrust, push, drive און in آ: Ar. هَدُفُ is ingressus ad aliquem fuit, propinguus fuit, also of time prope accessit)—Qal Pf. 3 ms. sf. אָלָבוֹ Nu 35²² Je 46¹⁵; ו s. sf. והרפתיך consec. Is 2219; Impf. 3 ms. יָהִדּיף Pr 10³; sf. 3 ms. יֶהְדֶּפֶנּע Nu 35²0; sf. 3 mpl. יָהְדָּפֶּם Jos 23⁵; 3 mpl. sf. יֶהְדָּפָהוּ Jb 18¹⁸; 2 mpl. הַרְפָּה Ez 34²¹; Inf. הַרֹף Dt 6¹⁹ 9⁴; sf. הָרְפָּה 2 K 4²⁷;—1. thrust, push, subj. man, sq. acc. Nu 3520.22 (here fatally); subj. cattle, fig. of men, Ez אַ²¹ (instr. בְּכָתֵף; שָׁבָּיוֹלָ: push away 2 K 4²⁷ (Gehazi, the Shunammite); thrust away (fr. oneself) fig.=reject, הַּלָּעִים Pr וּסִּיּ 2. thrust out, drive out, sq. 19 of (subj. '1). place whence & acc. pers.; of ' driving out enemies of Isr. fr. Canaan Dt 619 94 Jos 235; cf. also indef. subj. אַל־חשָׁך Jb 18¹⁸ (וּמְהַבֵּל יִנְדָּהוּן); & Je 4615 (where no pl. whence). Hence 3. = depose Is 2219 of ' deposing Shebna (sq. ip of station).

לְּבָּרִי vb. swell (१), honour, adorn, (NH הַדֵּר adorn; Aram. הַדַּר, הָדַּר Pa. adorn, honour; perh. all denom.; cf. Palm. n.pr.f. הדירת ornata, honorata Vog^{No.55}; Ar. מֹבֹי be of no account; but also ferbuit (vinum) & בְּבַּרְרָּ וֹנִי בְּעַרְרָּ Pf. 2 ms. אָבֹי בְּבָּרָרְ Ex 23³ Lv 19¹⁵; Pt. pass. בְּרַרִים Is 63¹, pl. הַרִּרִים Is 45² (poss. הַרִרים Is 45² (si vera l.) in neuter sense, of hills, swelling places, swells of land (made level before Cyrus).

2. honour, pay honour to, sq. acc.; in good sense אַבָּיִר בְּבַּרִי בְּבַּרְרַ בְּבַּרִי בְּבָּרָ H) and thou shalt honour the face of an old

man (מְּפְנִי שִׁיכָה תְּּלְּים (מְפְּנֵי שִׁיכָה תְּלְּים (מְפְנֵי שִׁיכָה תְּלְים (Pr 19¹5 (H) (H) (לא תִשָּׂא פְנֵי־דֶל (לא תִשָּׂא פְנֵי־דֶל (Ex 19¹5 (לא תִשָּׂא פְנֵי־דֶל (לא תִשְּׂא פְנֵי־דֶל (H) (וו בְּרִיבוֹ); cf. יבוֹ הַרִּיבוֹ (Ex 23³ (JE; either rd. דל for דֹד, – ו not needed at beginning of v., —so Kn SS al., yet (שׁ הַּנִּיִּת־מ;—or suppose balancing cl., as Lv 19¹⁵, to have fallen out, cf. Di). 3. adorn, only pt. pass. adorned, made splendid נְּהַדְּרֵל (not) honoured, subj. Pr בַּלְּבֹישׁ (hithp. Impf. juss. 2 ms. בַּהַרָּהַר Pr 25⁶ honour oneself, i.e. claim honour.

לְבֵּלְת. [m.] ornament, adornment, splendour, only cstr. ה'מַלְבִּלְת Dn r r²⁰ splendour of (the) kingdom, cf. AV RV, i.e. Judaea, or perh. Jerusalem acc. to Leng Hi Meinh; but rather royal splendour, cf. Gr, & esp. Bev who reads 'הוֹצֵשׁ מֵעְבִיר ה' (for אָ מַעבִיר ה'), i.e. an exactor who shall cause the royal splendour to pass away.

n.m. 4149,9 ornament, splendour, honour (chiefly poet.)—abs. 'ה Dt 3317+12 t.; cstr. הַרֵר Is 210 + 7 t.; sf. הַרָר Mi 29 (but cf. infr.) Ez 16¹⁴; פור ע 45⁵ 90¹⁶; יור ע 45⁴; הַרְבֵּר Ez 27¹⁰; הַּרְבָה Is 5¹⁴ La 1⁶; pl. cstr. הַרְבֵּר ψ 1103 (but rd. prob. הררי so Symm Jer edd.; Ol Hup Gr Bi Che);—1. ornament Pr 2029 (grey hair, for old men; אָלָאָרֶת), Ez 16¹⁴ (fig. of ornaments of Jerus. as bride of '); בּרִי עֵץ הָּדָר Lv 23⁴⁰ (H) i.e. fruit of goodly (ornamental, beautiful) trees, so AV RV & most, or goodly tree-fruit, & καρπὸν ξύλου בהדרי קדש ώραῖον, so Di;—here would come also ψ 110³, ref. to sacred, festal garments, acc. to Thes al. cf. RVm; but read prob. on the holy mountains, vid. supr. 2. splendour, majesty Dt 3317 of Ephraim under figure of a noble bull (cf. Di); of Jerusalem Is 5¹⁴ cf. La 1⁶; of Carmel Is 35² (ן בָּבוֹר); of majesty & dignity conferred by ' on man \$\psi 86 (|| בַבּוֹד), on king 216 (|| id., הוֹר), cf. 454 (|| הוֹר & v⁵ (but txt. perh. erron. Che crit. n.); denied of suffering servant of ' Is 53² (אַר); of dignity of good & capable woman (אֵשֶׁת חֵיֵל) Pr 3125 (עוֹלוּ); of splendour due to warlike equipment Ez 2710; especially of majesty of ' i Ch i $6^{27} = \psi$ 966, cf. Jb $40^{10} \psi 111^3$ (all || 7); also $\psi 104^1$ (|| id., under fig. of garment); further 4 294 (川立), סַס¹⁶ (פּׁעַל : in combination הָרֵר כָּבוֹד הוֹדָך ע 145⁵; 'הַרַר נְאֹנוֹ ; ע¹²; הַרַר נְאַנוֹ Is 2^{10,19,21}. honour, glory \$\psi\$ 1499 for saints of '; cf. Mi 29 of ''s glory as possession of his people, lost by exile & slavery: but perh. txt.err.; Hoffm

zaw 1882 103 prop. הַּדְּרוֹר, fr. their children ye take freedom (yet מֵעֵל then hardly suitable).

לְּבֶּרְרָהוֹ] **n.f.** adornment, glory—only cstr. בַּרְרָהוֹ;—**1.** בֹּרְרָהוֹ; holy adornment (Che*), always in connexion with public worship of '\(^1\) Ch 1629 2 Ch 2021 \(\psi 20\) 2962. **2.** לּרְבֶּעָר the glory of a king, fig. of בַּרַעָּם, Pr 1428.

לְּבֵּרֵל **n.pr.m.** a king in Edom (Aram. form) Gn 36³⁹ הַבֵּרְבְּרָ (q.v.) ו Ch 1⁵⁰ (so here Codd., © Sam. no doubt rightly, cf. Di).

לְרֶכְם **n.pr.m.** an official of Rehoboam 2 Ch 10¹⁸ (᠖ ἀδωνειραμ) = אֵדֹרָם ז K 12¹⁸ (᠖ ἀραμ, ἀδωνεραμ), & אֲדֹנִירָם q.v.—יַדְוֹיִרָם v.p.213.

לענֶּכְּה **n.pr.m.** a king of Aram (ענֹבָּה **n.pr.m.** a king of Aram (ענֹבָּה **n.pr.m.** a king of Aram (ענֹבָּה also i Ch i 8^{3.5.8.9.10} ch i also i Ch i 8^{3.5.8.9.10} ch i all erron. for יַבְּרְעָנֵר (q.v.), although (throughout Aδρααζαρ.

ליוֹם interj. expressing woe, alas! Ez אָרָה בּיוֹם howl ye הַיּה בַּיוֹם alas for the day! AV Woe worth the day! (cf. אַרָה בַּיוֹם Joel 1¹⁵.)

 \dagger י interj. i.q. the more usual הוֹי (q.v.) או און הוֹי וֹאַמְרוּ הוֹרהוֹ אַרָּגָל-חוּצוֹת יֹאִמְרוּ הוֹרהוֹ הוֹיבוֹת יֹאִמְרוּ הוֹרהוֹ

קר Je 29²³ Kt, v. הוא

אות m. אית f. (pl. m. הַּמָה, בַּהָ fem. הַנָּה, וְהֵנָּה, the latter only with prefixes]; see these words), pron. of the 3rd ps. sing., he, she, used also (in both genders) for the neuter it, Lat. is, ea, id. (The & is not orthographic merely, but radical, being written on Moab. and Ph. inscriptions, though dropped in some of the later dialects. [In Heb. only Je 29²³ Kt, and in the pr. n. אַלִיהוּ Moab. (MI^{6.27}) and Ph. (often) אה; Aram. of Zinjirli אה, once זה (DHM Inschr. von Sendschirli 55); ב אה, بَرَاهِ، Syr. مُو، بَمَّة , Ar. هُوَ (for hū'a, hī'a, WSG 104); Eth. O.AF: LAT: we'etū, ye'etī; perh. also As. šû, šî, himself, herself, suff. šu, ši, cf. demonstr. šuatu, šiati (v. Kraetzschmar BAS. i. 383 & reff., W SG 98, 105 Dl § 55 b, 57). In the Pent., הוא is of common gender, the fem. form occurring only 11 times, viz. Gn 142 205 3825 (v. Mass. here), Ly 1139 1310.21 1631 2017 219 Nu 513.14. The punctuators, however, sought to assimilate the usage of the Pent. to that of the rest of the OT, and accordingly wherever אוא was construed as a fem. pointed it kin (as a Qrê perpetuum). Outside the Pent. the same Qrê occurs 1 K 1715 Is 3033 Jb

31112-prob. for the sake of removing gramm. anomalies: five instances of the converse change, viz. of "T to be read as "T, occur for a similar reason, ו K וַקאכל הוא־וָהִיא) to be read as וַהֹאכֵל הִיא־וָהוּא, on account of the fem. verb) עווא אווי Jb אַנון) איז אווי והיא עוון (בי הוא זמה והיא עון) לילים to be read as פלילים), Ec 58 1 Ch 2916. The origin of the peculiarity in the Pent. is uncertain. It can hardly be a real archaism: for the fact that Arab., Aram., & Eth. have distinct forms for masc. & fem. shews that both must have formed part of the original Semitic stock, and consequently of Hebrew as well, from its earliest existence as an independent language. Nor is the peculiarity confined to the Pent.: in the MS. of the Later Prophets, of A.D. 916, now at S. Petersburg, published in facsimile by Strack (1876), the fem. occurs written הוא (see the passages cited in the Adnotationes Criticae, p. 026). In Ph. both masc. and fem. are alike written הא (CIS $i. \, i^9$ אדם הא 3^{10} מלך צדק הא, מלאכת הא, 1.11 ממלכת הא, 93° 94°), though naturally this would be read as hu' or hi' as occasion required. Hence, as S shews that in the older Heb. MSS. the scriptio plena was not yet generally introduced, it is prob. that originally הא was written for both genders in Hebrew likewise, and that the epicene הוא in the Pent. originated at a comparatively late epoch in the transmission of the text—perh. in connexion with the assumption, which is partly borne out by facts (cf. De ZKWL 1880, pp. 393-399), that in the older language fem. forms were more sparingly used than subsequently.)

In usage הִיא (f. הִיא; pl. הַּמָּה, הָם, הַבָּּה: v. מְּבְּלֵּה is 1. an emph. he (she, it, they), sometimes equivalent to himself (herself, itself, themselves), or (esp. with the art.) that (those): מ. Gn 3¹⁵ הוא ישופך ראש he (δ αὐτὸς) shall bruise thee as to the head (opp. to the foll. אחה thou), v²⁰ for she (and no one else) was the mother of all living (so oft. in causal sentences, where some emph. on the subject is desirable, as $\mathrm{Ju}\,\mathbf{14}^{13}\,\psi\,24^{2}\,25^{15}\,33^{9}\,91^{3}\,\mathbf{103}^{14}\,\mathbf{148}^{5}\,\mathrm{Jb}\,5^{18}\,\mathbf{11}^{11}\,28^{24}\,\mathrm{Je}\,5^{5}\,34^{7\,b}\,\mathrm{Ho}\,6^{1}\,\mathbf{11}^{10}\colon\mathrm{Dr}\,{}^{1\,8\,14,18}),\,4^{20}$ Adah bare Jabal הוא היה אבי ישב אהלים he (exervos) was the father of tent-dwellers, v21 108 he began to be a mighty one in the earth, 205 (αὐτός), Ju 135 Is 327 3322 2 K 147.22.25; Ho 102 he—the unseen observer of their thoughts and deeds (Che), 13¹⁵ (he, the foe figured by the E. wind). (For its use thus in circ. clauses v. $Dr^{5 \cdot 107, \, 160, \, 168, \, 109}$.) And where the predic. is a subst. or ptcp., Gn ביו הוא המבב that is the one which encompasseth etc., v^{13.14} 10¹² that is

the great city. So in the explanatory notices, Gn וא³ המלח that is the salt sea, v⁸ הוארצער that is Zoar, 361+ oft. b. pointing back to the subj. and contrasting it with something else: Gn 4^4 גם־הוא Abel, he also ... v^{26} 10²¹ 205 בס־הוא and she, herself also said, Ex 110 + oft. c. appended alone to a verb (more rarely, but always with intentional emphasis), Ex 4 I know כי דבר ידבר הוא that he can speak, v16 $1 S 22^{18}$ ויפגע הוא בכהנים and he (though none else would do it) smote the priests, 2322 for one hath told me, עַרֹם יַעִרִם הוּא He can deal subtilly, Ez 12¹² (peculiarly), cf. Dr^{§160 n}.: very rarely indeed to a noun Nu 1823 הלני הוא 1871, Is 714 אי הוא (הַּמָּה) being probably all the exx. in the OT. d. Gn 131 and Abram came up out of Egypt, אישהו הוא imself and his wife. and all that he had, וְעַבְּרֵיוֹ he and his servants, 1930; so very oft. e. prefixed to a noun (very rare, and mostly late), Ex 1 242 Ez 38 & 338 הוא רשת : to pr. names Ex 627 הוא משה ואהרן, I Ch 2626 that Shelomoth, 276 2 Ch 2822 3212 (diff. from 2 K 18²²), v³⁰ 33²³ Ezr 7⁶: cf. Di Ne 10³⁸ (comp. in Syr. $\circ \circ$, Nö § 227): cf. $\psi 87^5$ IS 2029.

2. It resumes the subj. with emph.: a. when the predict is a verb (esp. if it be separated from its subject by an intervening clause), Gn 154 but one that shall come forth out of thine own bowels, הוא יירשה he shall be thy heir, 312 the woman whom thou gavest to be with me, הוא נתנה לי she gave to me, 247 4417 etc. Ju 74 2 S 1419 (throwing stress on איי) ו Ch וו²⁰ Is 33¹⁵⁻¹⁶ 34¹⁶ 38¹⁹ 47¹⁰ 59¹⁶ 635 Ho 78; oft. in Pr, as 1018.22.24 1128 1313 1921 229 24^{12} ; $1S1^{13}$ (v. Dr), $\psi 68^{36}$. **b.** when the predic. is a noun, Gn 214 and the fourth river, הוא פַרָת it was the Euphrates, v19 918 152 426 אינֹסֶךְ הוֹא and Joseph, he was the ruler etc.: in sentences of the type י׳ הוא הָאֵלהִים י׳ הוא הַנְּלְחָם י׳ הוא הַנְּלְחָם לָבֶם, לְבֶּם, רְיָּא נַחֲלָתְף, לָבֶם, Dt 3²² 4³⁵ 7⁹ 10⁹ Jos 13^{14.33} Is 914 336 Ho 115 (in these cases, to avoid stiffness, it is convenient often to drop the pron. in translating, as 'And the fourth river was the Euphrates:' the pronoun, however, though it then corresponds to the substantive verb in English, does not really express it, the copula, as the exx. shew, being in fact understood. Sts. in AV the pron. is retained for emphasis, as Dt. ll. cc.) So c. after in an affirmative sentence, Gn 93 all creeping things אַשֶּׁר הוֹא־חַי which are living, Lv 1139 Nu 913 148 3531 who is guilty of death, Dt 2020 IS 1019 Hg 19 al. (On 2, cf. Dr 5 199, with Obs.)

3. Where, however, the pron. follows the

pred., its position gives it the minimum of emphasis, and it expresses (or resumes) the subject as unobtrusively as possible: thus a. Gn 1218 why didst thou not tell me כי אשתך לי זרעך that she was thy wife ? 2013 2113 כי זרעך הוא for he is thy seed, 3120 because he told him not בִּי בֹרֵחַ הוּא, 37³ + oft. (the opp. order rare and emph.: Gn 24^{65} Dt 4^6 30²⁰ Jos 10² 1 K 2^{22} 3^4 2 1² Ho 2^4 ψ 45¹²). **b.** resuming the subj., Gn 3116 all the wealth which God hath taken etc., לנו הוא ולבנינו it is ours and our children's, v⁴³ and all that thou seest, לי הוא it is mine (or, omitting the pronoun, as not required in our idiom, simply) is mine, 4125 חלום פרעה אחד the dream of Pharaoh is one, 485 (לי הם), Ex 35 for the place whereon thou standest, ארמת לדש הוא it is holy ground, Nu 13 32 21 26 Dt 117 Jos 5 15 6 19 Jb 3 19 + oft.; Gn 2 3 15 ארץ ... מַה־הָוֹא לין... מַה־הָוֹא so ψ 30⁵ Is 41²² (חַנָּה); הַּמָּה הַמָּה (unusual) Zp 212. (In all such cases the predicate is not referred directly to the subject, but, the subject being made a casus pendens, it is resumed by the pron., and the pred. thus referred to it indirectly. By this means the sentence is lightened and relieved, esp. if the subject consist of many words: in Gn 3116 for instance, the direct form of predicate בֵּי לָנוֹ שלהים מאבינו שלהים מאבינו would have been heavy and inelegant.) So c. after in a negative sentence, Gn 72 ו אשר לא which is not of thy seed, Nu 175 Dt נקי או א 15 ז K 8⁴¹ (cf. הַּמָּה **3 c**). d. peculiarly, as the subject of לא הוא Je 5¹² לוא הוא He is not; and as embracing its predicate in itself, Is 182.7 a nation terrible מָאַשֶׁר הוּא (מַאָשֶׁר הוּא) from (the time that) it was, Na 29 מִימֵי הִיא from the days that (st. c. Ges § 130.4) it was, 2 K 77 they left the camp באשר היא as it was (cf. באשר היא v10). (On 3, cf. Dr § 198, with Obs.)

- 5. As an emph. predicate, of God, 'I am He,' i.e. I am He Who is (opp. to unreal gods, named in context, or to transitory world), the Unseen, yet Omni-present, and Self-consistent, Ruler of the world, †Dt 32³⁹ אַנְי אַנִי אָנִי אַנִי אַנִי אַנִי אַנִי אַנִי אַנִּי אַנְי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנְי אַנִּי אַנִּי אַנִּי אַנְי אַנְי אַנְי אַנְי אַנְי אַנְי אַנְי אַנְי אָנְי אָנִי אַנְי אָנְי אָנִי אַנְי אָנְי אָנְי אָנְי אָנִי אָנְי אַנְי אָנְי אָנִי אָנְ אָנְי אָנְ אָנְי אָנְי אָנְ אָנְי אָנְי אָנְי אָנְי אָנְ אָנְי אָנְי אָנְי אָנְי אָנְי אָנְ אָּי אָנְ אָנְי אָנְי אָנְ אָנְי אָנְי אָּנְי אָנְי אָּנְי אָנְי אָנְיי אָנְיי אָנְי אָנְי אָנְיי אָנְי אָנְי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְי אָנְי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָנְיי אָ
- **6.** In a neuter sense, that, it (of an action, occurrence, matter, etc.)—a. Jos 221 בּרַבְרִיכֶם acc. to your words, so be it; Gn 4214 דברתי that is what I said, Ex 1623 Lv 10³ 2 K 9³⁶; Jb 8¹⁹ דרכו lo that (what has just been described) is the joy of his way, 13¹⁶ 15⁹ 31²⁸ Pr 7²³ Ec 2¹ 3²² 9⁹ Est 9^{1b}; similarly the fem. אָדָיא, Ju 14⁴ they knew not לי מי' היא that it was from ', Nu 1441 Jos 1013 $Is 14^{24} \psi 77^{10}$ היא it (this perplexity) is my sickness, Jb 9²² Pr 18¹³ Je 22¹⁶ 2 Ch 25²⁰ Ec 3^{13} ; ref. to אוֹ Am $7^6 \psi$ 118²³ Jb 5^{27} , הוֹ Ec 224. (Where there is a predicate, the gender of this usually regulates the choice of m. or f.: hence הָּוֹא Gn 34¹⁴ Ex 8¹⁵ Nu 15²⁵ (Ec 5⁵) Dt $4^6+.$) **b.** affirming the presence or existence of something (rare): 2 K 18³⁶=Is 36²¹ פֿי מִצְוַת for it was the king's command, saying etc., I S 2033 (text dub.), Je 5015.25 516.11 Mi 23, perh. Jb 328.
- 7. With the art. הָהִיּה, הְהַהְ, הַהָּלְהָת, הָהַלָּה, הָהַבּ, הָהַבּ, הָהַבּ, הָהַבּ, הָהַבּ, הָהַבּ, הָהַבּ, הָהַבּ, הַבּ, הַבּ, הַבּ, אָרָץ הַבּ, הַבּ so regularly when joined to a subst defined itself by the art.: Gn 2^{12} הַּהָּוֹא 7^{35} that land, 7^{35} and in that night, 7^{35} and in that night, 7^{35} at that time, Dt 1^{19} are court the anomalous construction (הָּיִא הָוֹא (הָּיִא 1^{19}) בּלַיְלָה הָוֹא (הָיִא 1^{19}).

†[كاراً] vb. fall (Ar. مَوَى id. e.g. of a

הובנים

star Qor 53¹)—Qal Imv. Jb 376 for he saith to the snow אָנֵיאָרָ Fall earthwards (an Arabizing usage).

ע. [הָבְנִים ⊽. [הָבְנִים].

رال (vof foll.; De Jb 39²⁰ comp. Bed. عويدٌ crash, roar, resonance; 'weithin hallende Selbstverkündigung' Id. \psi 86; but عامة ordinarily means be gentle, quiet, esp. in speech).

†1. 717 n.m. Jb 37, 22 splendour, majesty, vigour (chiefly poet.) (NH id.)—'ה abs. Jb 37²² +8 t. ('חֹה ו Ch 29¹¹); estr. Is 30³⁰ + 3 t.; sf. יורי Dn 108; הוֹרָל Nn 2720 + 2 t.; הוֹרֶל Pr 59 Ψ 1454; ho 147+3t.; hiri Je 2218;— 1. splendour, majesty, of king אַ הּוֹרֶךּ וַהַּדְרֵךְ עָהַיְרֶךְ עָהַרָּבֶּרְ עָהַרָּבֶּרְ עָהַיְרֶרָּ נָרוֹל פָבוֹרוֹ || י 🕹 צבוּל, subj. יי וָהָרָר תִּשַׁוָּה עָלָיוֹ 🗸 אַרוֹל יָבִישׁוּעָתַּךּ); foretold of the צָמַח Zc 6¹³ וְהוּא־יִשָּא וַיְהֵן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת .cf הוֹד וְיָשֵׁב וּמְשֵׁל עַל־בִּסְאוֹ ו Ch 29²⁵ ('י confers on Sol.); אלא נתנו עליו ה' והוי הדה Dn 1121 (of usurper); v. also מְלְבוּת Je 2218 in lament for king. Hence also 2. divine splendour, majesty, light & glory which God wears as king: יָהָדָר לָבָשִׁתְּ עִּהְרָר לָבָשִׁתְּ עִּהְרָר לָבָשִׁתְּ (7 t. joined with הָּדֶר); cf. Jb 40¹¹ where ' addresses Job in irony; על־אֵלוּהַ נוֹרָא הוֹד Jb 37²²; ה' וָהָרֶר לְפָנְיוֹ ψ אַ ה' וַהָּדֶר לְפָנָיוֹ ψ ה' וַהָּדֶר לְפָנָיוֹ יהה והתפאהת והובירה והתפאהת והוצח והח" והובירה והוביר והוביר והוביר והובירה ובירה וֹתְהַלָּתוֹ מֵלְאָה הָאָרֵץ || Hb 3³ (וֹתְהַלָּתוֹ מֵלְאָה הָאָרֵץ ; מָה־אַדִּיר שִׁמְדּ על־הַשָּׁמֵיִם על־הַשָּׁמֵיִם אַ אַ אַ על־הַשָּׁמֵיִם על־הַשָּׁמֵיִם בְּכֶל־הָאָרֶץ); also בִּכְל־הָאָרֶץ הוֹדוֹ עַל־אָרֶץ וִשְׁמֵיִם עַל־אָרֶץ. (נִשְׂנָב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ [ן); הַדַר בְּבוֹר הוֹדֶדְ 1454; of Yahweh's actions הוֹר וְהָרֶר פָּעָלוֹ 111³; of his voice יה קולו וה את־הוד קולו Is 30°0. 3. a. splendour of Israel under divine blessing ויהי כנית הורו **b.** majesty, dignity, authority of Moses Nu 27²⁰ (P; only here in Hex) וְנָתַהָּ בָּוֹרְדְּ עַלָיו. Also, c. manly vigour בָּוֹתְחַוֹּן. Pr 59, in warning against licentiousness; as displayed in outward appearance ית נַהְשַּׁהְ עַלַי לְמַשָּׁחִית Dn 108 (עַלַי לְמַשָּׁחִית Dn 108). a horse, majesty, majestic force הוֹר נַחָרוֹ אִימָה Jb 3920 the majesty of his snorting (majestic snorting, VB) is a terror; also in sim. of Yahweh's dealings with Judah, וְשָׁם אוֹתֶם כָּסוּם במלחמה Zc 103 and he will make them like the horse of his majesty in battle.

† 11. Tin. n.pr.m. (splendour, vigour)—a man of Asher 1 Ch 7³⁷.

לרורה Kt, הוֹרְיָה Qr, **n.pr.m.** only in הוֹרְיָה Ne 7^{43} of a Levitical family; = הוֹרְוָיָה Ezr 2^{40} q.v. sub ידה.

יהוה

לְרֶּהְה n.pr.m. (my splendour is Yah)—

1. a man of Judah I Ch 4¹⁹.
2. Levites
a. Ne 8⁷ 9⁵ 10¹¹; b. Ne 10¹⁴.
3. a chief of the people Ne 10¹⁹.

לרנה ל Qr Ne 743 v. הורוה supr.

ליִרְיָרְהֹ, הוֹרְיְרָהֹ, הוֹרִיְיְהוֹ, הוֹרִיְרָהוֹ ח.pr.m. v. sub ידה

לְּהָרָהׁ, also to gape or yawn, and to desire (cf. מַּבְּיִּבּיׁ,), also to gape or yawn, and to desire (cf. מַבְּיִּבּיִּ), cf. Fl be jb 6,2; Aram. מְּבִּיּן, וֹסְׁס the usual word for to be (prob. orig. to fall out, accidit, hence come to pass, come to be, γίγνεσθαι), Mish. id. very common) a rare syn. of הַּיָּיִ q.v.:—Qal Impf. apoc. מַבְּיִּבְּיִ Ec 11³ (for הַּיִּא with א otiosum; Ges 575 Bl 3 ° Kön p. 507 t. but Gr. plausibly אַבּיִן הַּבְּיִי בִּיִבְּי הַבְּיִי בִּיִּי בַּיִבְּי בַּיִּבְי בַּיִבְּי בַּיִּבְי בַּיִּבְּי בַּיִּבְי בַּיִבְּי בַּיִּבְי בַּיִבְי בַּיִּבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיְבָּי בַּיִבְּי בַּיִּבְי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִּבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיְבָּי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַיבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַיְבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיבְי בַּיבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְ בַּיבְי בַּיבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיבְּי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיבְי בַּיבְּי בַּיִבְי בַּיִבְי בַּיבְּי בַּיבְּי בַּיבְי בַּיבְּי בַּיִבְי בַּיִבְּי בַּיִבְי בַּיבְּי בַּיבְּי בַּיִבְי בַּיבְּי בַּיבְי בַּיבְּי בַּיבְי בַּיבְּי בַּיבְי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בּיבּי בַּיבּי בּיבּי בַּיבּי בּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בּיבּי בּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבְיב בַּיבְיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בַּיבּי בּבְיבּי בּיבּי בּייבּי בּיבּי בּיי בּיבּי בּיבּי בּיבּי בּיבּי בּיבּי בּיבּי בּיבּי בּיבּי בּיבּיי בּיבּי בּיי בּיבּי בּיי בּיבּיי בּיי

תורה n.f. 1. desire; 2. chasm, fig. destruction (cf. هَوَ desire, عُرَادُ atmosphere, emptiness, בּוֹבָּ a deep pit, hell (cf. sub הַּנְהַ ; Aram. llog gulf, chasm (Lu 1626 ⓒ)) estr. 기가 Mi 7^3+ , sf. 河道 Jb 6^2+ , pl. 河道 $\psi 5^{10}+$;—1. desire (in bad sense) Mi אוֹ זַפְשׁוֹ speaketh the desire of his soul, Pr וסי הות רשעים, נו בְּהַלָּתוֹ γ קֹם, עָ הַבְּלָתוֹ became strong through his (evil) desire (but read rather with € ₹ La Gr Bi Che Now בְּעִשִׁרוֹ : (בַּעַשִׁרוֹ בָּהוֹנוֹ 2. engulfing ruin, destruction Jb 62 Qr 3013 (cf. Baer's note) יהותי of Job's great calamity; pl. (intens.) תואם, esp. as wrought, or meditated, by one against another, עָ בַּם הַוּוֹת לַ their inward part is engulfing ruin (Che), אַבּרוּ הַוּוֹת 52⁴, הַבְּרוּ הַיּוֹת ה' תַּחְשׁב 52⁴, לשוֹנְדְ (cf. Pr 174 לְשׁוֹן הַוּוֹת 5512 (לִשׁוֹן לָשׁוֹנְדְּ (הַ, 57² עד יעבר הי till the storm of ruin (Che) pass by, קבר ה' destructive pestilence, 94²⁰ דֶּבֶּר ה' the seat (tribunal) of destruction (i.e. which ruins the innocent by injustice), Pr 1913 a foolish son is הַּוּוֹת לָאָבָיו, Jb 6³٥ (cf. v² supr.)

קַּהָי זּ.f. destruction, sf. הַּלְּתִי Jb 6² Kt, i.q. עַּהָי, (Qr), and prob. an error for it: v. בָּנָה 2.

תְּהָה חּלְה דּינוֹה, disaster (cf. sub תַּהְה חַבּוֹא זְּה תְבוֹא מִּלְ חַבְּוֹא חַבְּוֹא מִּלְ תְבוֹא מִּלְ תְבוֹא מֹנִים מוֹם disaster, Is 4711 מְלֵבּוֹ מְלֵבְוֹה מְלֵבְוֹ disaster shall fall upon thee (מְשָׁהְה ְרָעָה מְּלֵבוֹ מִיּבְיֹּא).

יהלה i.e. יְהֶלֶה **n.pr.dei** Yahweh, the proper name of the God of Israel—(1. MT אֱלֹהִים (Qr אֱלֹהִים), in הוֹה יָּה יָּה וֹּה (אֱלֹהִים), in

the combinations יהוה ארני & ארני יהוה (vid. מיהוָה לִיהוָה בִּיהוָה בִיהוֹה (Qr מארני ,בארני (מארני, בארני), do not give the original form. S and other Vrss follow the Qr. On the basis of Ex 207 Lv 2411 יהוה was regarded as a nomen ineffabile (vid. Philo de Vita Mosis iii. 519, ביים and by the Samaritans שימא. The pronunciation Jehovah was unknown until 1520, when it was introduced by Galatinus; but it was contested by Le Mercier, J. Drusius, and L. Capellus, as against grammatical and historical propriety (cf. $B\ddot{o}^{\S 8}$). The traditional ${}^{1}a\beta\epsilon$ of Theodoret and Epiphanius, the יהוֹד, יהי of compound n.pr. and the contracted form 7, all favour יהוה (cf. יהוה (cf. אַ יַהַלְמִוּן 1s 33¹¹), v. Lag sym.i. 14 Baudissin Studien i. 179 ff.; Dr Stud. Bib. i. 1 ff. For Jeve v. Sta ZAW 1881, 346 De ib. 1882, 173 f. & Gn. Excurs. ii. 2. on liter. of interpret. v. Nes Eg. 67 Dr. .- Many recent scholars explain מָּנֵה as Hiph. of הוה (=היה) the one bringing into being, lifegiver (cf. TIT Gn 320) Schr HSch; giver of existence, creator, Kue Tiele; he who brings to pass (so already Le Clerc), performer of his promises, Lag, Nes Eg. 88 (but Nes Eg. 91 inclines to Qal as RS Brit. & For. Ev. Rev. v. infr.); or from הוה he who causes to fall, rain or lightning RS OTJC ed. 1, 423; om. ed. 2, 245, cf. We Skizzen ili. 175; 'Fäller,' destroying foes, Sta G. i. 429 (dubiously). But most take it as Qal of הוה (= היה); the one who is: i.e. the absolute and unchangeable one, Ri; the existing, ever-living, as self-consistent and unchangeable, Di; or the one ever coming into manifestation as the God of redemption, De Oehl; cf. also RS Brit. & For. Ev. Rev. 1876, he will be it, i.e. all that his servants look for (cf. Ew infr.), he will approve himself (give evidence of being, assert his being Dr 1.c.17)).

ד. יהוה is not used by E in Gn, but is given Ex אָרַיִּר as the name of the God who revealed Himself to Moses at Horeb, and is explained thus: אֶרְיֶה אָלֶיך וֹ I shall be with thee (v¹²), which is then implied in אָרְיָה אָלֶיך (i.e. with thee v¹²) and then compressed into אַרְיָה עַרְיִּךְ v¹⁴⁶ (i.e. with thee v¹²), which then is given in the nominal form יהוה He who will be it v¹⁶ (i.e. with thee v¹²). Cf. Ew HThii. 337, 338 RS ¹.c., Proph. 355 ff. Other interpretations are: I am he who I am, i.e. it is no concern of yours (Le Clerc Lag Psalt Hieron. 156); I am, (this is my name), inasmuch as I am (יִבָּיִב יִּבְּיִבְּיִר, AE JDMich We JD Th xxi, 540 = Comp. Hex. 72); Di al. I am who I am, he

who is essentially unnameable, inexplicable.— E uses יהוה sparingly by the side of אלהים and האלהים in his subsequent narrative. The Ephraimitic writers in Ju S K use it in similar proportions. P abstains from the use of יהוה until he gives an account of its revelation to Moses Ex 63; but subsequently uses it freely. He gives no explanation of its meaning. He represents that was the God of the patriarchs. J uses יהוה from the beginning of his narrative, possibly explaining it, Gn 2133 by עולם, the evergreen tamarisk being a symbol of the ever-living God; cf. De Gn 2133. Elsewhere יהוה is the common divine name in preexilic writers, but in post-exilic writers gradually falls into disuse, and is supplanted by ארום and ארני. In Job it is used 31 t. in prose parts, and 12° (a proverb); not elsewhere in the poem. Chr apart from his sources prefers אלהים and האלהים. Dn uses . יהוה only in chap. 9 (7 t.); Ec not at all. In the Elohistic group of ψ_{42} -83 it is used 39t. (see אלהים). It occurs as the name of Israel's God MI¹⁸. It is doubtful whether it was used by other branches of the Shemitic family, cf. COT Gn 24b D] Pa 158 ff. Dr Stud. Bib. i. 7 ff.

II. 1. יהוה is used with אלהים and suffixes, especially in D; a. with אַלֹהֵיך in the Ten Words Ex 20^{2-12} (5 t.) = Dt 5^{6-16} ; in the law of worship of JE, Ex 2319 3424.26; in D 234 t.; Jos 19.17 99.24 (D2); elsewhere Gn 2720 Ex 15 (JE), Ju 6²⁶; S & K 20 t. 1 Ch 11² 22^{11.12} 2 Ch 98.8 167 Is 711 374.4 4113 433 5115 555 Je 402 $+(3 \text{ t.}) \text{ Ho } 12^{10} 13^4 14^2 \text{ Am } 9^{15} \psi 81^{11}.$ **b.** with אֵלהֵיכֶם in D 46 t.; D² 28 t.; H 15 t.; P 15 t.; elsewhere Ex 23²⁵ (E); 8²⁴ 10^{8.16.17} (JE); Ju 610 1 S 1212.14 2 K 1739 2321 1 Ch 2218 + (10 t. Chr) ψ 76¹² Je 13¹⁶ + (5 t.) Ez 20^{5.7.19.20} Jo 213 + (6t.) Zc 615. c. with אליהינו in D 23t.; in D² 5 t.; Ex 8⁶ (JE) Ex 3¹⁸ 5³ 8^{22.23} 10^{25.26} (E) Ju 11²⁴ 1 S 7⁸ 1 K 8^{57,59,61,65} 2 K 18²² 10¹⁹ = Is $36^7 37^{20}$, 1 Ch $13^2 + (15 \text{ t. Chr}) \text{ Mi } 4^5 7^{17} \text{ Is } 26^{13}$ Je 3²²+(17 t.) ψ 20⁸ 90¹⁷ (l; Baer אַרֹלָיִי) 94²³ 99^{5.8.9.9} 105⁷ 106⁴⁷ 113⁵ 122⁹ 123² Dn 9^{10.13.14}. d.c. אַלהיהם Ex 10⁷ (J) Ex 20^{46,46} Ly 26⁴⁴ (P) Ju 3⁷ 834 1 S 1 29 1 K 99 2 K 177.9.14.16.19 1812 2 Ch 3 16 $33^{17}\,34^{33}\,\mathrm{Ne}\,9^{3.3.4}\,\mathrm{Je}\,3^{21}\,2\,2^9\,30^9\,43^{1.1}\,50^4\,\mathrm{Ez}\,2\,8^{26}\,34^{30}\,39^{22.28}\,\mathrm{Ho}\,1^7\,3^5\,7^{10}\,\mathrm{Zp}\,2^7\,\mathrm{Hag}\,1^{12.12}\,\mathrm{Zc}\,9^{16}\,10^6.$ e. with אֵלהָיו Nu 23²¹ (E) Ex 32¹¹ (J) Lv 4²² (P) Dt 1719 187 1 S 306 1 K 517 114 153.4 2 K 511 16^2 2 Ch 1^1 + 13t. Chr; Mi 5^3 Je $7^{28} \psi 33^{12} 144^{15}$ 1465 Jon 22. f. with אלהי Nu 2218 (JE) Dt 45 1816 2614 Jos 1489 2 S 2424 1 K 37 518.19

828 1720.21 1 Ch 2117 227 2 Ch 23 619 Ezr 728 95 ψ 7^{2.4} 13⁴ 18²⁹ 30^{3.13} 35²⁴ 40⁶ 104¹ 109²⁶ Is 25¹ Je 3118 Dn 94.20 Jon 27 Hab 112 Zc 114 139 145. g. with אַלְסֵיך Is 609 Je 217.19 313 Mi 710 Zp 317. h. with אלהים, probably always due to later editors, or to a Qr which has crept into the text $Gn 2^{4b} - 3^{23}$ (J, 20 t. either אלהים inserted by R^P as Di De; or יהוה inserted by J in an older source); Ex 9³⁰ (J, but not in Sam.; Sam. ארני יהוה; possibly MT from earlier Qr. & Sam. from later Qr); $2\,\mathrm{S}\,7^{22.25}$ (\odot אדני יהוה and 1 Ch 17 $^{20-23}$ only הוה'); 1 Ch 17 $^{16.17}$ (but $2\,\mathrm{S}\,7^{18.19}$ only ו Ch $2\,\mathrm{S}^{20}$ 29 1 2 Ch 1^9 $6^{41.41.42}$ 26^{18} (but in the original ψ 1328 stood יהוה (so \mathfrak{H}), or else no divine name); ψ 72¹⁸ (the late doxology) 8412 (but it makes the line too long); Jon 46. For the combinations with other 2. the divine names see those names. phrase אני יהוה is noteworthy:—a. after אמר either alone Ex 6^{2.29} (P) or before relative and other clauses: Gn 2813 (J) 157 (R) Ex 66 (P) with אלהיכם Ju 610 Ez 205. **b.** after ידע כי (a) Ex 7¹⁷ 8¹⁸ 10² (J); Ex 7⁵ 14^{4,18} (P); 1 K 20^{13,28} $Je 24^7 Ez 6^7 + 48 t. Ez$; (β) with אלהיכם $Ex 6^7$ $16^{12}~{
m Dt}~29^5~({
m P})~{
m Ez}~20^{20}~{
m Jo}~4^{17};~(\gamma)~{
m with}$ באלהיהם Ex $29^{46}~({
m P})~{
m Ez}~28^{26}~34^{30}~39^{22.28};~(\delta)~{
m before}~{
m re-}$ lative and other clauses Is 453 4923.26 6016 Ez 79 $17^{24} 21^{10} 22^{22} 35^{12} 36^{36}$; (e) with various forms of קרש Ex 31¹³ (P) Ez 20¹² 37²⁸ 39⁷; (ζ) with דברתי Ez ב¹³ ב²¹, cf. 'יִרעוּ אשר אני ני Ez 20²⁶. **c.** after in various combinations Lv 1144.45 Nu 3534 (P), Lv 20^{7.26} 21^{8.15.23} 22¹⁶ 24²² 25¹⁷ 26^{1.44} (all H); Ex 15²⁶ (R) Is 41¹³ 43³ 61⁸ Je 9²³ Ez 12²⁵ 21⁴ Zc 10⁶ Mal 3⁶. **d.** emphatic Ex 6⁸ 12¹² Lv 26^{2.45} Nu 3^{13.41.45} (all P); Lv 18^{5.6.21} 19¹². 14.16.18.28.30.32.37 21¹² 22^{2.3.8.30.31.33} (all H) Is 43¹⁵; with אלהיהם Ex 29⁴⁶; with אלהיה Is 48¹⁷; with אלהיכם Lv 23⁴³ 25^{38.55} Nu 10¹⁰ 15^{41.41}(P) Lv 18^{2.4.30} 10^{2.3.4.10.25.31.34.36} 20²⁴ 23²² 26¹³ (all H) Ez 20^{7.19} Jo 2²⁷; with מְקַהֵּשׁ Lv 20⁸ 2 2^{9.32} (H), with דברתי Nu 14³⁵ (P) Ez 5^{15} + (11 t. Ez); with clauses Is 27³ 41^{4.17} 42^{6.8} 45^{5.6.7.8.18.19.21} 60²² Je 17¹⁰ 32²⁷ Ez ואַלכי יהוהן; ליהוה is used in the Ten Words Ex 20^{2.5}=Dt 5^{6.9} cited ψ 81¹¹ Ho 12¹⁰ 134; elsewhere only Ex 411 (J) Is 4311 4424 5115. 3. יהוה is also used with several predicates, to form sacred names of holy places of Yahweh יהוה יראה Gn 2214 (J); יהוה Ex 1715 (E) יהוה שלום Ju 6²⁴ יהוה צרקנו Je 33¹⁶ (cf. 23⁶ where it is applied to the Messiah); יהוה שׁפָּוּה Ez 4835.—On combinations such as 'י צבאות, הר י' etc., v. 77, %23, etc.

Note.—Bonk ZAW1891,126 ff. seems to shew that as prefix, in comp. n.pr., יהוֹ is the oldest and

the latest form and that is intermediate, belonging to the earlier post-exilic period until the time of Chr; occasional copyists' mistakes being taken into the account.

תהיה **n.pr.dei** contr. fr. יהוה, first appears in early poems; Ex וֹכָירָת יָה My strength and song is Yah (cited Is 122 \psi 11814), cf. the poetic extract יֵר עַל כֵּם יַה hand to the throne of Yah Ex 17¹⁶ (E), the song of Hezekiah Is 38¹¹ (repeated by dittography), הבת יה (so read in preference to the MT שַׁלְהַבַּתִיָה) =flame of fire from Yah Ct 86; ביה יהוה Is 264 יהוה) sustained by Aq and the rhythmical movement, unless it be a mistake for שמו, cf. ψ 685), יה אלהים ψ 6819. Elsewhere יה is used only in late ψ , especially in the Hallels, in the phrase הַלְלְּרִיה praise ye Yah ע 10435 10545 1061.48 $111^{1} 112^{1} 113^{1.9} 115^{18} 116^{19} 117^{2} 135^{1.3.21} 146^{1.10}$ 147^{1,20} 148^{1,14} 149^{1,9} 150^{1,6}, cf. also יהלל יה 102¹⁹ יהללו יה 115¹⁷ תהלל יה 115¹⁷ יהללו יה (v. בהללו יה); in var. other phrases $\sqrt{77^{12} 89^9 94^{7.12}}$ 115¹⁸ 118^{5.5} 17.18.19 122⁴ 130³ 135⁴.

לוֹאָשׁ, יְהוֹאָשׁ יוּ n.pr.m. (יִ 'is strong, cf. איש; or hath bestowed, cf. Ar. איש bestow; Ph. אוסאל הור, Sab. אלאוס Hal¹⁵⁰, אוסאל Hal¹⁴⁴, אוסאל Hal¹⁹², cf. DHM ^{ZMG 1883, 15});—1. יאוסאל king

ליך (יְהֹלְּבֶּרְ ', יְהֹלְּבֶּרְ ', 'וֹבְּרְבָּרְ ', 'הַלְּבָּרְ ', 'הַלְבְּרָ ', 'הַבְּרִי ', 'הַלְבְּרָ ', 'הַבְּרִי ', 'הַבְּרַ ', 'הַבְּרַ ', 'הַבְּרַ ', 'הַבְּרַ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרַ ', 'הַבְּרַ ', 'הַבְּרַ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרְ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרְ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרְ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרְיְבְּרְ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּבְּרָ ', 'הַבְּרָ ', 'הַבְּבְּרָ ', 'הַבְּבְּרָ ', 'הַבְּבְּרְ ', 'הַבְּבָּרְ ', 'הַבְּבְּבְּבְּבְּבָּרְ ', 'הַבְּבְּבְּבְּבָּרְ ', 'הַבְּבְּבְּבְּבְּבְּב

לותנן, יהוחנן ית n.pr.m. & mostly 'Ιωαναν, 'Iwvav (' hath been gracious, cf. אַלְחָנָן & reff.; also Ph. יחנבעל בעליחן)—1. a. יהוֹי a priest Ne 1213; b. high priest Ezr 106=יוֹתְלָּנִי Ne 12^{22,23} appar.= יוֹנֶתָן Ne 12^{11,11} (᠖ Ἰωναθαν). 2. 'הֹי Levite Ne ו 2⁴². 3. 'הֹי son of Tobiah $Ne 6^{18}$ ($\mathfrak{G} Codd. 'I\omega\nu a\theta a\nu$). **4.** 'הוֹ' porter in David's time I Ch 263 (S' Ἰωνας, SL Ἰωναθαν). 5. 'הוֹ' a Judaite captain 2 Ch 1715 appar. also 231. 6. 'הוֹ an Ephraimite 2 Ch 2812. 7. 'הוֹ an Israelite, Ezra's time Ezr 1028. 8. 1 (& so all foll.) a Jewish captain, after fall of Jerus. 2 K 25²³ Je 40^{8,13,15,16} 41^{11,13,14,15,16} 42^{1,8} 43^{2,4,5} 9. eldest son of king Josiah I Ch 315 &L 'Iwaxas (appar. בְּהוֹאָּחָוֹ 2 K 23³⁰ +). **10.** a post-exilic prince of the line of David 1 Ch 324. 11. father of Azariah, priest in Sol.'s time 1 Ch 5^{35,36}. 12. two of David's mighty men: a. a Benjamite 1 Ch 12⁵; **b.** a Gadite 1 Ch 12¹³. **13.** a returning exile Ezr 812.

 inversion of the usual order; 'הֹה' alone only ובְּיִנִיד לְּאֵדְלוֹ (where called הְלֹּהִי בְּיִלְּהְלוֹ (where called הָבְּיִר לְאֵדְלוֹ (where called הַבְּיִנִיד לְאֵדְלוֹ). 2. 'הֹה', © usu.' Ιωδαε Α sts. ' Ιωιαδαε etc., (chief) priest at Jerus. in time of Joash 2 K I 1^{4,9,9,15,17} I 2^{3,8,10} 2 Ch 22¹¹ 23^{1,8,8,9,11,14,16,18} 24^{2,3,6,12,14,14,15,17,20,22,25} Je 29²⁶. 3. יְדְיָדֶע a builder at wall of Jerus., with Nehemiah, Ne 3⁶ (⑤ 'Ιοειαα, 'Ιοειδα, 'Ιωδαε, etc.) 4. ' ' son of h. p. Eliashib Ne I 2^{10,11,22} I 3²⁸ (⑥ ' Ιωδα, ' Ιωδαε, ' Ιωιαδα).

ר 'וֹרְיִקִים', רוֹיְיִקִים', רוֹיְיִקִים' n.pr.m. (יְרְהַרִּיְקִים', רוֹיְיִקִים', יוֹיְרִקִים', יוֹיְרִקִים', מיִיְחָ n.pr.m. (יִ מְמִיָּה & reff.; also רֵיְיָ, הַיִּיְרָּטְיִים') - 1. יוֹחִי יוֹי one of the last kings of Judah, son of Josiah 2 K 23^{34,35,36} 24^{1,5,6,19} 1 Ch 3^{15,16} 2 Ch 36^{4,5,8} Je 1³ 22^{18,24} 24¹ + 19 t. Je, Dn 1^{1,2}; name changed fr. orig. רוֹיָלִייָ 2 K 23³⁴ = 2 Ch 36⁴. + 2. רוֹיִלְיִיִּי priest, son of Jeshua Ne 12¹⁰. + 3. רוֹיִלִייִ 2 Judaite 1 Ch 4²².

ליבריב, יהליבריב n.pr.m. & 'Ιωαρειβ, 'Ιωαρειβ, 'Ιωαρειμ, etc. (' pleadeth, or contendeth)

— 1. name of a priestly family הוֹ וֹ Ch glo
24⁷; = 'i' Ne 11¹⁰ 12^{6.19}. 2. teacher in Ezra's time Ezr 8¹⁶. 3. a Judaite Ne 11⁵.

לובלל, יְהוּבלל n.pr.m. (שׁ 'וֹשׁמְמֹא (Codd. have ζ, χ, s , for λ) (prob. contr.fr. יוֹבל יֹי is able) a courtier of king Zedekiah, יְהוֹי 'Je 37³='זְּבּ' 38¹.

יוֹרְיָרְיִן, 'ְרִרְיָרְיִן, 'וֹרְיָרְיִן, 'יִרֹרְיִרְיִן, 'יִרֹּרְיִרְיִן, 'יִרְיִרְיִן, 'יִרְיִרְיִן, 'יִרְיִרְיִן, 'יִרְיִרְיִן, 'יִרְיִרְיִן, 'יִרְיִּרְיִן, 'יִרְיִרְיִן, 'אַלְיְרִין, 'אַלְיְרִין, 'אַלְיְרִין, 'אַלְיְרִין, 'אַלְיְרִין, 'אַלְיִרִין, 'אַלְיִרִין, 'אַלְיִרִין, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִין, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִּרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְיִן, '' אַרְיִרְרָן, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיִרְן, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיי, '' אַרְיִרְרָי, '' אַרְיי, '' אַרְייי, '' אַרְייי, '' אַרְייְיי, '' אַרְייי, '' אַרְייי, '' אַרְייי, '' אַרְייְיי, '' אַרְ

יה מוכני מוכני ליה מוכני מוכנ

יהרֹעֵדְה. n.pr.m. (mng. dub.; Thes ' hath adorned (as Heb. און Hiph.; vb. of Pa. form); MV 'is equipment, cf. Ar. בּ בּ ; possibly ' hath carried off spoil, or hath deposed (צאז Pe Pa Aph; cf. Haph. Dn 2²¹); or perh. ' hath numbered Ar. בَבْ)—a descendant of Saul 1 Ch 8³6.36 ("b' 'laða, A' 'lwaða, "b' 'lwða).

יהועדין 2 K 142 Kt v. foll.

לְרֵבְּיָרְ 'n.pr.f. (? du. (cf. Kt 2 K 14²) or f.pl. of יְהוֹעָדְן 'n.pr.f. (? du. (cf. Kt 2 K 14²) or f.pl. of יְהוֹתְּיִן 'n.pr. as noun) Aram. form; Klo 2 K 14² cf. יהוֹה 'p. 29 supr.) Bab. n.pr. Ahulapia, v. אַרְיִּלְּיִר 'p. 29 supr.) mother of Amaziah, king of Judah 2 K 14² Qr (Kt יְהוּעָרִין, 'Iwaðeu, A 'Iwaðeu, A 'Iwaðeu, A 'Iwaðeu).

לְבֶּדֶק , יְהוֹצְּדֶק 'n.pr.m. (' is righteous; cf. יְהוֹצְּדֶק Sab. צִּרְקְאָל Hall¹⁹³) father of Joshua the high-priest, יוֹי Hg 1^{1,12,14} 2^{2,4} Zc 6¹¹ I Ch 5^{40,41}; ='i' Ezr 3^{2,8} 5² 10¹⁸ Ne 12²⁶ (⑤ Ἰωσαδακ, Ἰωσεδεκ).

לרם , יוֹרְם , יוֹר

לְיהוֹשֶּׁבְעַת ,יְהוֹשֶּׁבְעַת n.pr.f. (' is an oath; cf. אֱלִישָׁבַע')—daughter of Joram of Judah, & wife of Jehoiada the priest; בְּהוֹשְּבַע 2 K ווי

 $(\textcircled{5} \ '$ וניסמ $eta\epsilon\epsilon, \ '$ וניסמ $eta\epsilon\theta$; = יַהוֹשֶׁרְעַת 2 Ch $_{2}$ $_{2}^{11.11}$

v. foregoing.

יהושרע, יהושרע, and (later) יהושע, n.pr.m. (& loc., v. 9 infr.) (' is salvation, or ' is opulence, cf. אַרִישׁוּעַ, אֱלִישׁוּעַ, אֱלִישׁע, & Nes SK 1892, 573 f.; in any case it came to be associated with ישע, cf. Mat 121; on ישע, v. esp. Frä voj iv, 1890, 332 f. Müll SK 1892, 177 f. who cite analog. for change of i to later _, & Nes.c.)_1. Moses' successor, son of Nun, (& 'וְהְוֹשׁלְעַ Dt 3²¹ $\mathrm{Ju}\,{}_{2}^{7};=$ ໄດ້ເປັນ Ex $\mathrm{I}\,{}_{7}^{9,10,13,14}\,{}_{2}\,{}_{4}^{13}\,{}_{3}\,{}_{2}^{17}\,{}_{3}\,{}_{3}^{11}\,\mathrm{Nu}\,{}_{1}\,{}_{1}^{28}$ $\mathrm{I}\,{}_{3}^{16}\,\mathrm{I}\,{}_{4}^{6,30,38}\,{}_{2}^{665}\,{}_{2}\,{}_{7}^{18,22}\,{}_{3}\,{}_{2}^{12,28}\,{}_{3}\,{}_{4}^{17}\,\mathrm{Dt}\,{}_{1}^{88}\,{}_{3}^{28}$ 31^{3.7.14.14.23} 34⁹ Jos 1¹ + 167 t. Jos; Ju 1¹ 2^{6.7.8.21.23} 1 K 16³⁴ 1 Ch γ²⁷; = ישׁרּעָ Ne 8¹⁷ (᠖'Ιησοῦς); acc. to P, name changed by Moses fr. הוֹשֶע q.v. Nu 138.16 (⑤ Αὐση) Dt 32⁴⁴ (⑤ Ἰησοῦς). †2. μτι α Bethshemite I S 614.18 (③ 'Ωσηε, A 'Ιησοῦς, ⑤L 'Ιωσηε). +3. h.p. after the restoration, son of Jehozadak יהושע (Β 'Ιησοῦς) Hg 11.12.14 22.4 $Zc\ 3^{1.3.6.8.9}\ 6^{11};=$ ישׁלּעָ (۞ 'Iŋσοῦς) $Ezr\ 2^2\ 3^{2.8}\ 4^3\ 5^2$ 10 $Re\ 7^7\ 12^{1.7.10.26}$. +4. עשלי governor of Jerusalem under Josiah 2 K 238 ('Ingovîs, (3 'Ιωσηε). †5. ΥΥΥ΄ ((3 'Ιησοῦς) head of one of the classes of priests 1 Ch 2411, possibly also Ezr 2^{36} = Ne 7^{39} . †6. ישוע (שׁ 'Iŋσοῦs, etc.), a Levitical family-name of frequent occurrence: **a.** Ezr 2^{40} 3^9 = Ne 7^{43} 8^7 $9^{4.5}$ 10^{10} 12^8 . **b.** 2 Ch 31¹⁵ Ezr 8³³ Ne 12²⁴. +7. النابي (الله id.), father of a builder at the wall Ne 319, perh. = +8. a Judaite family-name (\odot id.), Ezr $2^6 = \text{Ne } 7^{11}$ (cf. Sm^{Listen 12}). +9. n.pr.loc. in south of Judah Ne 1 1 26 Ε΄ Ε΄ (૭ ἐν Ἰησού, ΘΙ ἐν Σουα).

†[יְהוֹשְׁכֵּעֹן] only abbrev. (or txt. err.) הוֹשָׁכְעֹן א מְּלִישָׁקְעֹ a.pr.m. ('r hath heard, cf. אַבְּישָׁקְעּ & reff.)—a descendant of the royal house of Judah I Ch 3¹⁸ (Θ΄ ασαμω(θ), ΘL ασαμα).

of a valley near Jerusalem, place of ultimate judgment.

אַרָּיָּה, י הּרָיָּה, (' is father; cf. אַרְיָּה, אָרִיּהָ, אָרִיּהָ, אַרִּיּה, בּיִּהְיָּה, בּיִּהְיָּה, בּיִּהְיִּה, בּיִּהְיִּה, בּיִּהְיִּה, בּיִּהְ, בּיִּהְ, בּיִּהְ, בּיִּה, בּיּה, בּיּה, בּיּה, בּיּה, בּיּה, בּיּה, בּיּה, בּייִּה, בּייִּה, בּיּה, בּייה, בּייּה, בּייה, בּיה, בּייה, בּיה, בּייה, בּיה, בּייה, בּייה

יָהוֹאָקוּ .ע יוֹאָקוּזיִ.

יוֹאָל n.pr.m. & 'Ιωηλ (usu. interpr. as יואל היה ' is God, cf. אלהה'; but Ph. . . . יאל CIS^{1,1321, 4} & in יאלפעל (Louvre) appar. n.pr. dei, perh.= Iolaos, CIS i. p. 163 & reff.; v. also Nes Eg 86 RS * 301; Nes strong-willed, cf. ואל ,ויל Sin. Inscr. שלן, v. אוו Eut Sin. Inschr. No.5+oft., yet cf. Dr Stud. Blb. 1.5 n.; W in RS 1.c. prop. connex. with Ar. Wâil in n. pr. trib. Bakr Wâil (V) take refuge) cf. RS * 194)-1. Samuel's firstborn 1 S 82, 1 Ch 618; ins. also v13 after &L 'Iωηλ (cf. Dr 1 S 8²). 2. a Simeonite prince I Ch 435. 3. a Reubenite I Ch 54.8. 4. a Gadite chief I Ch 5¹². 5. a chief man of Issachar 1 Ch 7³. **6.** one of David's heroes I Ch I I³⁸. 7. a chief of Manasseh 1 Ch 27²⁰. 8. a Jew of Ezra's time Ezr 10⁴³. 9. a Benjamite Ne 119. 10. the prophet, son of Pethuel Jo 11. Levites a. 1 Ch 6^{21} ; **b.** 2 Ch 29¹²; **c.** 1 Ch 15^{7.11.17}, perh. = **d.** 1 Ch 238 2622.

יוֹאָשׁ .v. יוֹאָשׁ.

יְהוֹנְבָד .ע. יוֹנְבָד.

לוֹכֶר 'n.pr.m. (' hath remembered; cf. יוֹלְרָרְהֹּלּ 'sab. יוֹכראל 'Hal 187)—servant & murderer of Joash king of Judah 2 K 12 22 (\odot 'Iεζειχαρ, A \odot L 'Ιωζαχαρ); = יוָרָ 2 Ch 24 26 (\odot Ζαβελ, Ζαβεθ, Ζαβαθ).

יְרַבְּנְי ע. יִרְבְּנְיָ.

יוֹנְדָע י. יוֹנְדָע

יְהוֹיָכִין ע. רוֹיַכִין

יְהוֹנְקִים .v רוֹנְקִים.

יְהוֹנְרִיב v. יוֹנְרִיב.

לוֹכֶבֶּר יוֹכֶּבֶּר n.pr.f. & 'Iωχαβεδ (' is glory; cf. Ph. יוֹכֶבְרמ) daughter of Levi, wife of Amram and mother of Moses Ex 6²⁰ Nu 26⁵⁹ (both P).

דורי

יוהובל .ע יוכל

יְהוֹנֶדֶב .v. יוֹנַדֵב.

יוֹנַתַן . ערֹנַתוֹן.

לעָד n.pr.m. (שׁ 'Iwad (' is a witness) a Benjamite Ne בוז'.

יֹיְעָשׁ 'n.pr.m. & 'Iωas (' hath aided (!; cf. Ar. בּשׁׁהַ ; comp. Sab. אַלֹעוֹה DHM in MV)—1. a Benjamite, son of Becher 1 Ch 7⁸. 2. an officer under David 1 Ch 27²⁸.

יוֹצַרָק. ע. יוֹצַרָק.

יוֹקִים v. יוֹקִים.

יוֹרָם v. יוֹרָם.

יהוֹשָׁפָם .v. יוֹשׁפּם.

† π.pr.m. (' is perfect)—1. king of Judah, son of Azariah (⑤ 'Ιωαθαμ, 'Ιωαθαν, 'Ιωαθαν, 'Ιωναθαν) 2 Κ 15^{5,7,30,32,36,33} 16¹ 1 Ch 3¹² 5¹⁷ 2 Ch 26^{21,23} 27^{1,6,7,9} Is 1¹ 7¹ Ho 1¹ Mi 1¹. 2. youngest son of Jerubbaal (Gideon) Ju 9^{5,7,21,57} (⑥ ut supr.; Codd. 'Ιωθαμ, 'Ιωαθαμ). 3. a descendant of Caleb 1 Ch 2⁴⁷ (⑥ 'Ιωαθαμ).

ישוע v. ישוע.

להְּכֶּם n.pr.m. Canaanitish king of Hebron Jos 10³.

 preparatory to a declaration of judgment, Is 10^5 ישָׁרֵּע שִּׁבָּי אָפָּר , 7.17^{12} 28^1 , oft. sq. a ptep. Ah! those that ..., $5^{8.11.18}$ 29^{15} 31^1 $45^{9.10}$ Je 22^{13} Am 5^{18} 6^1 Hb $2^{6.9.12.15.19}$ Zc 11^{17} + (more sympathetic than ישֵׁל 20^{15} 20^{17}

Ton, on vb. murmur, roar, discomfit (Ar. مَاهُ (med. ي) is rush about madly (lit., or in passion, love, &c.), fig. be distracted; on $\sqrt{$ הים v. Hi $\psi^{55,3}$ Nö^{ZMG 1883, 540})— Qal Pf. וָה' מָהוּמָה נִרֹלָה consec. Dt 723 וָהָמָם 3 ms. sf. מָהוּמָה נָה'לָה ('subj.) and he shall discomfit them (with) a great discomfiture (acc. to Di 'הן is fr. קְּמָם, here pointed as ז"ע because of מָהוֹמָה; but v. Kö 1.486 & reff.); here, acc. to Nölc, belongs Impf. ו s. cohort. אָהִימָה (i. e. \sqrt{y}) ψ_{55}^{3} am driven about (Hi De), or distracted. Niph. Impf. 3 fs. Dani 1 S 45 + 2 t. (on form cf. Ges § 72 R 5); be in a stir, of a city Ru 119 (sq. לעל over, on account of), I K 145; of ground re-echoing shout Hiph. Impf. 1 s. אָרָיִמָה ψ 55³ shew disquietude (so most, cf. supr.); but Ol Che ואהמיה (ע¹⁸); Lag Proph. Chald. xlviii. 2, BN 27 המה (ע¹⁸); 3 fpl. תְּהִימֵנָה (זְ תְּהָמֵינָה Mi 212 they (i.e. fold & pasture) shall murmur with men.

תובועות חובר בא יום היום חובר בא יום חובר

המם n.pr. v. sub ההמם.

לרֹן], assumed by Thes al. as ancient form for הַּלְרֵי mountain, to explain הַלְרֵי Gn 49²⁶, rd. הוֹנִייעָר; but better הַנְיִיעָר everlasting mountains, v. הרר מו

היה sub הוֹשְׁבִיע v. הוֹה sub היה.

ישע v. sub יישע.

ישע ענָה v. sub ישענָה.

ל בּבּים בּאל אלים אים אים ישל shout at, threaten, dialect. for באל הלים באל האים באל האים באל האים באל באלים באל באלים באל באלים באל באלים באל באלים באל באלים באל עלים באל באלים באל עלים באל עלים באל עלים באל באלים באל באלים באל באלים באל באלים באל באלים באל באלים בא

יתר .pr.m. v. יתר.

†[חֹוְתַּן] vb. dream, rave (Ar. هَذَهُ talk deliriously, Syr. الْهِجْمَ, in Lexx., id., cf. also Vrss; v. esp. Bo Heroz. II. 56, p. 680; ed. Rosenm. vol. 1. 782);
—only Qal Pt. act. pl. הֹוְים Is 5610 לִנְבֶּׁתְ הֹי שֹׁבְבְּיִם מֹּלְ of dogs, metaph. of false prophets.

ליִה (וּ) **n.[m.**] lamentation, wailing, only Ez יוֹר (וּ) בּ אַלְיהָ קִינִים וְהָבֶּה וָהִי יוֹר מוֹ and written in it were lamentations and mourning and wailing (אַ פּיטׁמוֹ, woe / Ew to comp. אָ cf. III. אַ p. 33 supr.; acc. to Thes Sta to later al. יְבִיי בִּייֹר בָּיִי בְּיִר שׁ being dropped; Ol the sta would emend בָּהִי צֹּם מוֹר בַּיִּר בְּיִר בְּיִר בְּיִּרְ בַּיִּרְ בַּיִּר בְּיִר בְּיִּר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִר בְּיִּיִּי בְּיִרְ בְּיִר בְּיִּיִּי בְּיִר בְּיִּיִּי בְּיִּבְּיִי בְּיִּבְּיִי בְּיִּבְיִי בְּיִייִּבְּיִי בְּיִבְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִבְּיִּי בְּיִּבְּיִי בְּיִייִים בְּיִבְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִבְּיִּי בְּיִרְיִי בְּיִבְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְּיִי בְּיִבְיִי בְּיִבְּיִבְּי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִבְייִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיי בְּיִבְּיִי בְּיִייִי בְּיִייִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִייִי בְּיִייִי בְּיִייִי בְּיִיי בְייִי בְּיִיבְּי בְּיִיי בְּיִי בְּיִיי בְּיִיי בְּיִייִי בְּיִיים בְּיִיבְּיבְּייִים בְּיִיבְּיִים בְּיִיבְּיבְּייִים בְּיִיבְּי בְּיִיבְייִים בְּיִיבְּיבְּיבְּיי בְּיבְייִים בְּיִבְּיבְייִיי בְּיִיבְייִי בְּיבְיבְּיבְייִי בְּיִבְּיבְיבְייִייְיִייִּייִייִּייִיי בְּיִייִיי בְּיִייִיי בְּיִיבְּיִיי בְּיִייִייִי בְּיִייִייִי בְּיִייִּייִּייְיִייְיִייִי בְּיִייִּייִּייִּייִּייִּייִייִיי בְּיִייִייִיי בְּיִייִּייִייִּייִייִייְיִייִיי בְּיִייִּייִייִייִיייִייְיִייִייִייִּייִיי בְּיִייִּייִייִייִייְייִּייִייְיִייִי

הוא ע היא.

יהרד v. sub הידר.

ירה v. sub ירה.

7 3570 vb. fall out, come to pass, become, be (SI1.6 הית, ib3 הית; parallel form of הוה, Ar. هَوَى, Aram. הוה, Joo; v. הוה, supr.) —Qal Pf. 3 ms. הָיָה Gn 3¹+; כווי consec. Gn 414+; 3 fs. הְיְתָה Gn 12+; היְתָה Is 1424+3 t.; מות (Qr consec. Gn 9¹³+; והית 2 K 9³⁷ Kt (Qr (והיתה); 2 ms. הָיִיתִי Dt 5¹⁵+; 1 s. הָיִיתִי Gn 31⁴⁰; 3 pl. הָיה Gn 6⁴+; 2 mpl. הֵייָהֶם Ex 22²⁰+; נהייתם consec. Gn 35+; 1 pl. הייתם Is 19+; etc.; Impf. 3 ms. יְהֵיֶה Gn 129+; juss. יְהָיֶה Gn 13+; יָהִי Ez 16¹⁵; יִהִי Gn 1⁶+; יָהִי Gn 1³+; וַיָּהִי עָ אָרָיֶה Gn 2130+; 1 s. אָרִיֶה Gn 2130+; 1 s. אָרִיֶּה Ex 3¹²+; וְאֵרֵיָה 2S 7⁶+9 t.; אַרִיָּה Ju 18⁴+ 12 t.; 3 mpl. יהיו Gn 619+; 3 fpl. אָהְיֶינָה Is 162+ 19t.; וַתְּהָיִינָה ;Je 18²¹ 48⁶; וַתְּהָיֵנָה Je 18²¹ 48⁶; וַתְּהָיִינָה וַתְּהָיֵין, Gn 26³⁵ 1 S 25⁴³; וַתְּהָיֵין, Gn 26³⁵ 1 S 25⁴³; ז Ch אָרָייּן; 2 mpl. אָרִייּן Gn אַנ¹⁵+ ; אָרָייּן Ex 22²⁰; ו pl. נהיה Gn 38²³+; ונהיה 2 S 11²³ Je 44¹⁷; ונהי Nu 1333 Is 645, etc.; Imv. ms. הֵיה Ex 1819+; fs. הֵי Gn 2460; mpl. הֵי Ex 1915 Nu 1616, וְהִיּלּ ו S 49+6 t.; Inf. abs. היה Gn 1818+3 t.; היה 1 K 13³² Ez 1³; cstr. הֵיוֹת Gn 2¹⁸+, so rd. prob. also for Ez 2115 cf. Sm Kölp. 600 f. (Co em. הה-לה to הָהֵל shine, glitter); with pref. בָּהִיוֹת Ex 5¹³+, בָּהִיֹת Ex 19¹⁶+; לָהִיוֹת Gn 10⁸+, לְהִיֹת Ex 23¹+; sf. הֵיוֹתְּך Jon 4²; הֵיוֹתְּך Ju 18^{19.19}; Dt 2619, etc.; Pt. f. הוֹיָה Ex 93.

עהרהיה הַּלָּבֶר A. a. Fall out, happen מֶהרהיָה הַּלָּבָר IS 416 how has the matter fallen out, (gone, turned out) ? so 2 S 14; מהדהיה לו Ex 321.23 (both JE) what has happened to him? cf. IS 1012; י מַקְרָה הוּא הַיָה לָנוּ S 6º a chance it is that has befallen us; also ויהירלו בן 2 K 720 and so it happened to him, cf. וַיָּהִיכֵּן infr. b. occur, take place, come about, come to pass:--בּוּבְּה ו גדולה היתה בעם IS 417 a great slaughter has taken place among the people, cf. 2 S 179; וַהְּהִי 2 S 186 and the battle took place in the wood of Ephraim (on אפרים cf. Klo Dr); Jos 2217 (P; of plague); תָּהִי נָא אֶלָה Gn 26²⁸ (J) let an oath take place (be taken) so Ju 215; cf. 2 K 177 (si vera l.), Ez 1634; esp. late, 2 Ch 29³⁶ 32³¹ Ec 1^{9.10} 3²² 8⁷ 10¹⁴ etc.; oft. of fulfilment of prediction, command, expectation, etc.:—בּן הָיָה Gn 413 (E) so it came to pass, עַניִהִיבֶּן, Ju 638 2 K 1512 Is 295, &esp. וַיָּהִיבֶּן Gn בַּרָבָּרָך (all P)+; יְהִי כִּרְבָּרֶךְ Gn מַסְּמֹּ let it be as thou sayest, Zc 615, v. also לא תְקוֹם וְלֹא יִהְיֶה Is 77 it shall not arise (be realized) & shall not come about, 1434; (so oft. 812 q.v. 2 c,

p. 98 supr.) 2. esp. & very oft., come about, come to pass sq. substantive (subj.) cl. almost alw. + modifying (usu. temporal) cl. or phr.: a. (ו) יֵיהִי (בּיִהִי and it came to pass that, most often (c. 292 t.) foll. by (a) Impf. consec.: a. with Inf. c. > temp. Gn 12¹⁴ 19¹⁷ (both J) + 75 t. + Est 3⁴ Qr (Hex chiefly J,-so alw. Gn,-& JE; P only Ex 1610, D only Dt 520 3124 Jos 51 91; 27 t. in K), —somewhat diff. is 2 K 7¹⁸; β. with Inf. c. ₹ $Gn 4^8 11^2 (both J) + 29 t. + Est 3^4 Kt (in Hex)$ 10 t. JE; 3 t. P, Gn 1929 Ex 3429 Nu 177; not in D); γ. with אַ sq. nom. temp. (בֹּקֵר, יוֹם, etc.) Gn 21²² (E) 26^{32} (J) + 45 t. (Hex 14 t. JE; 3 t. P, Ex 6²⁸ 16¹³ Nu 7¹; not D); δ. 5 temp. 1 S 1²⁰ 2 S 13²³ 1 K 20²⁶ 1 Ch 20¹; ε. 7 temp. Gn 39¹¹ ימיוֹם , לייוֹם Gn 39⁵, בּמִיּוֹם נייִוֹם Gn 39⁵, מִיּאָוֹ ו S 72 cf. 3025, מָנָמִים Ju 114 151, אָבָּק Gn 43 86 + 6 t., מִקְצֵה Jos 3² 2 K 8³ Ez 3¹6, esp. מִקְּתֶה, Gn 19³⁴ Ex 18¹³ + 11 t.; η. לַאַשֶׁר temp. Gn 1211 (J) 2013 (E) + 31 t. (Hex 13 t. JE, Dt 216, not P), characteristic of Neh.'s memoirs, † Ne 333 4^{1.6.9} 6^{1.16} 7¹ 13¹⁹; θ. with '? temp. Gn 6¹ (J) Ex 3²¹ (E) + 14 t. + Ju 16²⁵ Kt; נ. לחרי temp. Gn 22²⁰ (J) + 13 t., אַחַרי־בֵּן Gn 39⁷ Jb 42⁷, אַחַרי־בֵּן Ju 1614 + 6 t.; к. sq. עד temp. 1 S 1419 (on which cf. Dr); comp. ער־כֹה וְעַר־כֹּה וֹעַר־כֹּה וֹ וּ וּ וּ 1 K 1845; λ. with combinations; as \(\frac{1}{2} \) c. nom. temp. $+ \(\frac{1}{2} \) Inf.$ Gn 34²⁵ Ex 19¹⁶ 1 S 25³⁷; \(\frac{1}{2}\) Inf. + \(\frac{1}{2}\) Inf. Jos 3¹⁴; double prep. בַּמִשָּׁלשׁ חַרְשִׁים Gn 3824; בְּמִשָּׁלשׁ + אַחָרי אַשֵּׁר Jos 9¹6; מִימִים + id. 23¹; μ. other unusual constructions under this head are: those where temporal idea is expr. by a circumst. cl. Is 227 IK 1320 2K 821 (Dr \$ 165, & Obs.) = 2 Ch 219; those with indef. \$\frac{1}{2}\$ IS 1011 2 S 223 15^2 , or with pt. = rel. cl. $1 \text{ S } 11^1$ (on all v. Dr אָנָקי (quite unique is 1 K 1631, with הַנָּקַל in place of temp. cl. (b) יוָהִי sts. sq. simple Pf., with a negative Gn 3910 (c. > Inf.), Ex 13^{17} (c. $\stackrel{?}{=}$ Inf.) 2 K 12^7 17^{25} (both c. $\stackrel{?}{=}$ temp.); & without neg., Gn 813 (P) 141+, usu. c. 3 temp. (38 t.), Hex chiefly P; rarely c. other prep. & adv. as above; note esp. מָבֵי sq. Inf. IS 1830 2 Ch 1211; sts. the subj. of foll. Pf. precedes it c. ?, as Gn 221 411 1 S 1819 301 $2 \text{ K } 2^9 4^{40} + \text{; note esp. } 2 \text{ S } 17^{27} \text{ where several}$ subj. & also several objects precede the Pf. (cf. Dr); in these cases the temporal modifier is occasionally a circumst. cl. 2 S 13³⁰ 1 K 8¹⁰ $2 \text{ K } 19^{37} = \text{Is } 37^{38}$; rarely subj. precedes Pf. without ! 1 K 114 211, comp. subj. preceding Pt. without ! Ne 410; in 2 Ch 81 the obj. (with !) precedes what is appar. the principal vb. (c) וְהָנֶה sq. וְהָנֶה Gn 2415 (J; מֶּהֶל in temp.

cl.), 29²⁵ (E), 38²⁷ (J, both \(\frac{3}{2}\) temp.) v²⁹ (\(\frac{3}{2}\) Pt.), 1 S 1310 (7 Inf.); also 2 S 12 1336 1532 (circumst. cl.) 2 K 2^{11} (id.), 3^{20} , 13^{21} (circumst. cl.). (d) rarely ייהי (in this sense) sq. other constructions: אָל יִתּן וּ אַ ז K פ¹⁰ (c. מָקצָה); Impf. frequentat. 14²⁸ (c. מְבֵּרֹבּא), 2 K 4⁸ (c. מָבֵּרֹ עָבָרוֹ) Je 36²³ (c. 7 Inf.); Pf. consec. frequentat. 2 Ch 2411 (c. 7 temp.). (2) rarely also Pf. c. ! conj. [77] (cf. Dr 5 133) sq. Impf. consec. as subj. cl.: I S 1 12 (c. several circumst. cl.), 109 (c. 7 Inf.) 2 K 3¹⁵ (id.), 1 S 17⁴⁸ (c. בָּי), Je 37¹¹ (c. בְּ Inf.), Am 7² (c. אָל temp.); also Je 3° (appar. c. אָם causat., but obscure); IS 13²² (c. 7 temp.) is foll. by & Pf. as well as Impf. consec. oft. והיה Pf. consec. and it shall come to pass, or frequentat., came to pass (repeatedly, etc.) usu. (a) sq. simple Impf. (c. 100 t.): a. c. 3 temp. Dt 2116 2519 + 37 t., (esp. ביוֹם הַהוֹא Ho $2^{18.33}$ Is $7^{18.21.23} + 21$ t.); β . c. $\frac{\pi}{2}$ loc. Ez 47^{23} Zc 138 cf. also Ho 21 בָּמִקוֹם אֲשֶׁר, but perh.= instead of, cf. VB); y. c. indef. rel. cl., or its equiv. (53 indef., etc.), cf. Dr § 121, Obs. 1: Gn 414 Nu 1720 Dt 1211 1819 Jos 714.15 Ju 74 1 S 236 1725 2 S 15³⁵ 1 K 19¹⁷ 20⁶ Is 4³ 24¹⁸ Na 3⁷ Je 27⁸ 42⁴ Ez 479 Zc 1417 Jo 35; δ. c. ΤΕΣ Νυ 3356 Dt 2863 Jos 23¹⁵ Ju 7¹⁷ Is 29⁸ Je 31²⁸ Zc 8¹³; ε. less often with other modif. phr.: 7 Inf. Ex 338.9 (both frequentat.), Jos 3¹³ 8⁸ Je 25¹² 51⁶³; ☐ Inf. Gn 914 (P) 2 K 410 Ez 4417; ☐ condit. Dt 20^{11} (+ v^{11} Dr^{§ 118 n.}), also Jos 22^{18} , where the arrangement is peculiar, & the condit. is expressed without Dx (cf. Dr § 155); 5 temp. Dt 23^{12} ; מָבֶּי חֹׁנֶשׁ בּּחָרָשׁוֹ $1 ext{s} 65^{24}$; טֶּנֶם וּ מַבֶּץ מָבִּי מִבָּי Is 66^{23} , etc. (b) וְהֵיָה sq. Pf. consec. (c. 85 t.): a. most often+cl. c. 17 temp. Gn 1212 4633 (both J) Ex I^{10} (E) Dt II^{29} Is $8^{21} + 25$ t.; β . c. ከአ Ex 4^{8.9} Nu 15²⁴; Dt 11¹³+14 t.; also Gn 389 Nu 219 (both frequentat.); γ. c. ¬ temp. Gn 30⁴¹ (frequentat.) 47²⁴ (but cf. Ol Di) Ex $16^5 + 11 \text{ t.}$; δ . c. indef. rel. cl. or equivalent (Dr $^{\S 121 \ Obs. 1}$): Gn 24^{14} Nu 10^{32} (Dr $^{\S 118 \ n.}$) 21^{18} Dt 213 Ju 1131 1930 Zc 1416; 6. occas. with other modif. phr.: בַּאִשֶׁר Gn 27⁴⁰ + ; אָ Inf. Gn 44³¹+; 크 Inf. Ex 33²²+; 기원 2 S 14²⁶; עקב causat. Dt אָלי also (c) sq. איל + simple Impf. Ex 3²¹ (c. יוווד temp.). (d) פוריה sq. Imv. (very rare) Dt 6¹⁰ (c. יָב temp.), ז S 10⁷ (c. בָּי,), cf. 2010, cf. Pf. consec. in command 1 S39 (c. DX). (e) וֹהָיָה sq. simple Pf. (also very rare) Dt 819 (c. בּהְיה (f) וְהְיָה sq. cl. without vb.: Gn 24⁴³ Jos 219 1 K 1824 (all c. indef. rel. modifier, or equiv., v. (a) γ, (b) δ, supr.). (g) וְהָיָה (1 conj.) sq. Impf. consec. v. a. (e) supr.

II. Come into being, become:—1. a. abs., in lively narrative, arise, appear, come ותוהי אָעָקָה נְרֹלָה Ex 1230 (J) and there arose a great cry in Egypt; וְיָהִי־קוֹל Ez 125 (del. Co cf. Da), 37⁷ (del. קוֹל (del. קוֹל (Go); הַרְנָחָה הַרְנָחָה Ex 8¹¹ (J) Pharaoh saw that respite had come; Mi 74 now shall come their confusion (מבוא); also of concrete objects וְהֵיתָה הַפֶּלְשֵׁת בֶּעָנָן Gn 916 (P) and the bow shall appear in the clouds (ווֹנְרָאֵתָה); וֹבְּמָה לֹא הַיְתָה בּוֹ Ex 1624 (P) and worms did not appear in it; of condition or action begun & continuing, as: famine Gn 1210 2611 (all J), 4154 (E), Ru 11 2 S 211 2 K 625; strife Gn 137.8 (J), Hb ו (מְרוֹן יִשְׂאַ); oft. of action of the elements, as the coming of hail Ex 918.24.26 (all J), thunder & lightning, etc., Ex 19¹⁶ (E), rain I K 1845, storm Jon 14; esp. of creative fiats יָהִי אוֹר יַהִי אוֹר Gn 13 let light appear, and light appeared, cf. v^{5.8.13.19.23.31} (all P); also arise, come on the stage or scene, וַאַחַרִיו הָיָה שַׁמְבַּר Ju 3^{31} and after him arose Shamgar (= \square 101); further וַעַלְטָה הָיָה Gn 15¹⁷ (JE) and darkness came on; הַבֹּקר הֵיָה Ex 1013(J) the morning came, ווס¹⁶(E); ינהי היום +IS I4 and the day came, when (v.Dr), 14¹ 2 K 4^{8.11,18} Jb 1^{6.13} 2¹. **b.** sq. prep.: 2, ויהנו אל־תָּהִי־בוּ Gn 3727 (J) but our hand, let it not come upon him, of hand of ' IS59713 I215+ (all in hostile sense); ויהי בַּרַבַּת י׳ בַּכַל־אַשֶּׁר וָשׁ־לוֹ Gn 39⁵ (J) and the blessing of ' came into (on) all that he had; but also of plague Ex 12¹³ (P); sq. וּמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ, עַל Gn 7¹⁰ (J) that the waters of the flood came upon the earth; עַלֵי הָיוּ כַלָּנָה (E) Gn 4236 (E) Gn 92 (P) fear shall come upon, cf. 3525 (P) 2 Ch 1413 1710 20²⁹+; of wrath Jos 22²⁰ 1 K 3²⁷; so of Saul's evil spirit fr. God 1 S 16^{16.23}, 19⁹ (پېز); but sq. also in good sense 'נַהָּהָי עַלַיו רוּהַ י conferring strength & efficiency Ju 310 בלח = היה) Ju 14⁶ + oft.), cf. Nu 24² (JE) of prophetic power; (on בַּהָהִי עַלְיוֹ בֵּד י' 2 K אַ 15 Ez אַ 22 and the like, vid. יַר אֱלֹהֵינוּ הָוְתָה עָלֵינוּ ; (יָר Ezr 8³¹, so ψ 80¹8; even נְתְּהִי עַל־רֹאשׁ דַּוָּד 2 S ו 2³⁰ and it (the crown, עמרֶת) came (i.e. was put, set) on David's head; with a diff. mng. וַנָּהְיֶה עֲלֵיהֶם עַר־פֶּתַח 2 S ו ו²³ and we were close upon them even to the gateway (cf. We Dr); come, go, follow (sq. אַחַרֵי) i.e. take the side of, adhere to, Ex 23² (JE) 1 S 12¹⁴ 2 S 2¹⁰ 1 K 12²⁰ 16²¹; sq. 2, of blessings Gn 4926 (poem); of judgment, punishment Je 40³; esp. אָל and the word of ... came unto: word of Samuel 1 S 41; usually word of God (or ') Gn 151 1 S 1510+; con-

stantly in prophets: Ho 11 Mi 11 etc.; esp. Je & Ez: Je 14.11.13 21 138+; Ez 316 61 71 1114.17.21.26 וב^{1.8}+; so also abs. הַיָה הַמְשֵׂא הַוָּה Is 14²⁸ in the death-year of king Ahaz came this utterance; also sq. מַלְבֵי עַמִּים מִמֶּנָה יִהְיּוּ Gn בּיִלָּבִי עַמִּים מִמֶּנָה מַלָּבִי (P), אַדִּירוֹ (P), וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיָה מִפֵּוּ קפַנּוּ Je 30²¹ (אָפָּרָבּוֹ וַצֵא אוֹן); הַנְּעָבָּר מָן־הָעָבָּר וַהַכֹּל שָׁב אֵל הַעַפָּר Ec 3º0 all came from the dust, לי all return unto the dust; ויהי קצף בדול מאת י צְבָאוֹת ' Zc אָ¹². **2.** become: a. sq. pred. noun (to be viewed as implicit accus. Dr § 161, 3 n., according to the Arab. usage WAGH, § 41.44.74): יהוא הַיִּתָה אָם כַּל־חֵי Gn 3²⁰ (J) it was she that became the mother of all living; ויהי הָבֶּל לעה צאן וַקַין הַיָה עבר אַדַּמָה 4² (J) and Abel became a shepherd of flocks, while Cain became a tiller of ground; 2 S 814 Mi 211+oft. **b.** sq. pred. adj. Gn 387 Ex 3613+; cf. Gn 3720 let us see what his dream will become (turn out to be, signify); c. become like (בּאלהִים בַּאלהִים Gn 35 and ye shall become like gods cf. v22, Nu II (JE), Ho 21 711 Is 918 I K 78 Zc 97+; cf. Gn 155 so (הב") shall thy seed become; specif. of likeness in punishment Is 19 1 S 1736+; also with ? repeated וְהֵיָה כָעָם כַּבֹּהֵן Ho 49 and the people shall become like the priest (lit., and the like of the people shall become the like of the priest), so esp. Is 24² (6 pairs of words as above); וְהַנָּה his hands had become like the hands of Esau his brother, hairy. d. sq. pred. + לְּחָהֵי pers. וֹתְהָי אַשָּה לְבֵּן־אֵרֹנִיךּ Gn 24⁵¹ (J) and let her become wife to the son of thy lord, $1 \times 16^{21} \times 11^{25} + 80^{42}$ ו Ch ו 86+; = be instituted, established, וְהֵיֶה בהם הַקרעוֹלָם Ex 30²¹(P) and it shall be established for them as a perpetual ordinance (cf. f infr.). e. sq. יְהִי הָאָרֶם לְנֵפֵשׁ חַיָּה Gn 27 (J) and the man became a living soul; וְהֵיָה לְאַרְבַּעָה קאשים Gn 210 (J) and it became four heads; Gn 4819 (J) he too shall become a people; וְהִיוּ לַאֵנְשִׁים IS 49 and become (shew yourselves to be) men (הַתְּחַוֹּקִלּ; cf. with double 5, f infr.); Zp 113 Ez 176 4712 Jb 168; וַיָהִי לְמֵס עֹבֵר ; "Zc 14° וַהָיָה י׳ לְמֵלֶךְ עַל־בַּל־הָאָרֶץ +Gn 4915 Jos 1610; so oft.; also in sense of turn into, be changed so as to become, יוֹהי Ex 4³ and it became a serpent, v⁴ 7¹⁰ Is 1²² Dt 265+; fig. וְיָהִי לְמֵיִם Jos 75 and it (their heart) turned to water, so והוא היה לאבן ו S 2537; or, serve as והיו למאורת Gn 115 (P) and they shall become (fulfil the function of, serve as)

luminaries, cf. v14; הַרָית לָאוֹת בָּרִית Gn o13 בַּדְיוֹ Gn o13 בַּדְיוֹ (both P). f. oft. c. ? pred. + ? pers.: וַתְּהִי לָהֶם Gn בו לאבן Gn בו Gn בל Gn בינה לאבן (served as) stone for them; וַחָהֵי לִי לִאשׁה Gn לנשים אותיה לד ולהם לאכלה : Nu 3611 לבני דריהן לנשים 621 (P), Ex 2¹⁰ 15² Ju 8²⁷; והיה י לי לאלהים Gn 28²¹ (E); אַני אָהִיה לוֹ לִאָב וְהוּא יִהְיֵה־לִי לְבֵן וּ וּCh וּ זְיֹּ יִהְיֵה־לִי לְבֵן = shew or prove oneself as היה־לי לבן־חיל ISI817 shew thyself for me a valiant man (cf. 1 S 49 e supr.); = be instituted, established (cf. \bullet supr.) וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלְם Ex 29²⁸ and it shall be instituted for Aaron and his sons as a perpetual ordinance; cf. v9 Lv 1015; הותה לָהָית לָהֵם מָשִׁחָתָם לְכְהָנֵּת עוֹלֶם לְדֹרֹתָם Ex 4015 (all P). g. with על and בו S 22² ל S ציהם לשר S 22² ויהי עליהם לשר and he became over them prince. h. sts. c. > pers. only=become the property of, come into the possession of ויהי־לו צאן־ובקר וגו' Gn 1 2 16 (J), and he came to have flocks and herds etc., 2614 3043; לא לו יהיה הזרע Gn 389 not his should the seed become; 'וְהֵיָה לִי Ju I I³¹ it shall become Yahweh's; Dt109 Jos1329 1 K1026 113+oft.; so of a woman, as wife לָּק Ju 15² pray let her become thine, cf. also ותהי אשת שמשון למרעהו 1420, Ho 33 Ru 113 Lv 213 Dt 242 Je 31 Ez 168 (and also + לְנִשִׁים, לִּאִשָּׁה v. f supr.)

III. Be (often with subordinate idea of becoming);—1. exist, be in existence (i.e. orig. have come into existence), בַּל־הַנְּמִים אֵשֶׁר הָיָה ז ו 128 all the days which he shall have been (lived, = '\overline{1} \text{Gn 55 etc., cf. Dr\s^{\text{Sm}}}\), Jb 3\s^{\text{16}}, Is 23\s^{\text{13}}\); oft. c. אַ loc. וְכֹל שִׁיחַ הַשַּׁרָה טֵרֶם יָהְיָה בַאָרֵץ (J) וְכֹל שִׁיחַ הַשַּׁרָה and there was not yet in the earth any shrub of the field; ובאלה לא היה איש וגו' Nu 2664 (P) and among them there was not a man to be found. etc.; also ולא היה ביום ההוא לפניו ואחריו Jos 1014 (JE) & there hath not been a day like that before it nor since, cf. 2 S 1425 1 K 185 2125 2325 Ne 1326+; somewhat weaker, in the freq. introductory clause יהי איש now there was a man Ju 132 ז S 1 1 9 1 Nu 9 6 (P), Jb 1 1 + ; on אָהיָה אַשֶׁר אָהיָה Ex 3¹⁴ v. יהוֹה. 2. abide, remain, continue (with word of place or time) ויהי משה בהר Ex 24¹⁸ and Moses remained in the mount forty days, etc., so 3428 (both JE), Ju 174.12 1 S 61 1 K 11²⁰ 2 K 11³=2 Ch 22¹²+; also Lv 22²⁷ 25²⁸ (both H), etc.; sq. על temp. remain until Dt 222 IK II40 2K I55 2 Ch 59 2621 Dn I21 etc.; cf. הוא יהיה לעולם Ec 314; so also of space

sq. עד extend unto, as far as, Jos 1910: of net beneath altar, Ex 27⁵ shall reach as far as (עַר) the middle of the altar. 3. with word of locality, be in or at a place, be situated, stand, lie; בַּשְׂרֶה בַּשְׂרֶה Gn 48 (J) when they were in the field, הַפַּתְחַלָּה שַׁם אָהַלֹה שַׁם אָהַלה 133 (J) the place where his tent had stood at first; וָהְאָרֶץ תִּהְיֶה לְפַגֵיכֵם 3410 and the land, it lieth before you; cf. Jos 191 Ju 71.8 Mi 56.7; sq. על be, be found or situated upon Is 3025 and there shall be upon every high mountain etc., streams, water-courses; Ez 3727 and my dwellingplace shall be over them; fig. of guilt וְהֵיָה עַלִיךְּ Dt 1910 and blood (-guilt) be upon thee. 4. as copula, joining subj. & pred.:—a. sq. pred. adj. וַיִּהִיוּ שִׁנִיהֵם עֲרוּפִים Gn 225, וַיָּהִיוּ שִׁנִיהֵם וַיָּהִי יוֹסֵף יָפָּה־תֹאֵר, אַנְיּהָ בֹּהְיוֹתֶם בֹּאֲבִים 31, עַרוֹם בֹּאָבִים 396; Dt 2315 Jos 199 Ju 111 Jb 11.36 2 Ch 721. **b.** sq. pred. noun Gn 1² 9¹⁸ 25³ 36¹⁴ 40¹³ 1 S 17^{34,42} 2 S 810 2025 1 K 106 2 K 34 51.1 1 Ch 920 1120 ינה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ; 2 Ch ו 3⁷; בִּי לֹא־הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 2 ch ו 2³² (||גו K ב ב און א הוא 1 (בְּי־לֹא־מֶלֶף ישׂראל הוא +; oft. of age: וַיָהִי אַבְרָם בּּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתִשַׁע שַׁנִים Gn בּן־ (P) 2 K 8¹⁷ 14² 15^{2.33} 18² 2 Ch 21²⁰ 27⁸+; sq. pred. Inf. abs. (very anomal.) וַהַפַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וַחְסוֹר Gn $8^5 := amount to, come to, in enum. of days of life,$ number of people, amounts of money, etc.: Gn 5^{4.5,8.11.14} 9²⁹ 11³² 23¹+; Ex 38²⁴ Nu 1⁴⁶, etc. c. sq. adv. & adverbial phr.: לא־טוֹב הֵיוֹת הָאָרָם לבַדּל Gn 218 (J) it is not good that the man be מוסחe; חַבל לְהִיוֹת לְשֶׂרָה אֹרֵח בַּנָשִׁים 1811 (J). d. sq. prep.: (a) be with, accompany c. Dy, subj. most oft. 'י or אלהים with added idea of protection, aid Gn 263 313 3910 4821 Jos 13 627 Ju 119 218 1 S 319 1812 2013 1 K 137 1 Ch 1113 2 Ch 173; sq. עָבוּרִי Gn צ²⁰ אַנּוּרִי אָם אָם , human subj., of accompaniment והיה הכהן בו־אהרן עם־הלוים Ne 1039; 1 Ch 1112, rd. also in | 2 S 239 (Th We Dr);= be on the side of 1 K 18; c. Dy also = be near וּמַלְאַךּ י׳ הָיָה עִם־גֹּרֶן האורנה 2 S 2416 (cf. Dr); also 2 S 13²⁰ implying sexual intercourse, so Gn 39¹⁰ (perh. gloss, cf. Di); peculiar uses with Dy are: ישַׂרָאָל 2 S 3¹⁷ and the speech of A. had been with the elders of Isr., cf. 1 K 17; ווהי עם־לבב דוד אבי לבנות I K 817 and it was with (i.e. in) the heart of David my father to build, $= 2 \text{ Ch } 6^7 \text{ cf. } 1 \text{ K } 8^{18.18} \text{ I Ch } 22^7 \text{ 2 Ch } 6^{8.8} \text{ 24}^4;$ also I K $10^2 = 2 \text{ Ch } 9^1$; (b) be with, sq. π , subj. 'י, אלהים, Gn 21²⁰ 39^{2.21} but also c. human subj. וּבְנָיוֹ הָיוֹ אֵת־מִקנֵהוּ Gn 345, cf. 1 S 293+; (c) sq. ליִרִי of possessor בֶּרֶם הָיָה לִירִדִי Is 5¹ a vineyard had my beloved, Gn 30³⁰ cf. Ex 20³=Dt 5⁷, Ju 18^{27} 1 S 9^2 1 K 5^6 + oft. (cf. I. 2 d, f, h); (d) sq. לָהֶם + other prep.: of boundary וֵיהִי לָהֶם יַנְיָהִי נְבוּלָם מִשְּׁחֲנַיִם, cf. מַיְצַרוֹעָר עַר עַר יַנְיָהִי נְבוּלָם מָשַּׁרוֹעֵר v³º; וַיָּהִי לָהֵם הַנְּבוּל לִפְאַת צָפּוֹנָה מִיַּרְהֵן 1812, etc.; (e) sq. \(\frac{1}{2}\) be among, or of, Am 1\(^1\) who was one of the herdsmen, I K 27 let them be among those eating, $Pr 22^{26} 23^{20}$. **5.** periphrastic conjug.: **a.** היה + pt., of continuous state, or condition, sts., esp. late (cf. NH), of habit, c. " also of beginning and continuance (cf. Dr § 135, (5)): pt. act. Gn 39²² (J), Ex 3¹ (E), 1 S 2¹¹ 7¹⁰ 18⁹ (cf. Dr) $v^{14.29} 2S8^{15} = ICh 18^{14}$, Dt $28^{29} Is 30^{20} IK 5^{1.15.24}$ 2 K 6⁵ 9¹⁴ 2 Ch 9²⁶ Ezr 4⁴ Ne 1⁴ 2¹³ Dn 1¹⁶+; Gn 16 (P); הָיָה יָרֵא אֵת־י' ז K 18³ 2 K 4¹ 2 Ch 26¹; pt. pass. Jos 1026 1 K 1324 2235 יָרָהָ מָעֲמָר הָיָה מָעֲמָר הָיָה מָעָמָר קָּהָהָ מַעֲמִיר (|| 2 Ch בּמֶּרְכֶּבָה הָיָה), Is 22=Mi 41, וָהָיָה סָגוּר Ez 44², ה' נַעֲשֵׂה Ne 5¹³, יה וָהָיָה סָגוּר (אַלֹהָיו ה' 13²⁶;—on 2S13³² cf. Dr. **b.** sq. Inf. c. ? (Dr § 203, 204): וָהָיָה לְבָעֵר Is 5⁵ and it shall be to burn (is to be, is destined to be burned) etc.; וַיָהִי הַשֶּׁמֶשׁ ניהי ; Gn 1512 and the sun was about to set לבוא קבּוֹר לִסְגּוֹר Jos 25 and the gate was about to be shut; but also ויהי לדרש אלהים 2 Ch 265 (nearly יַהִי + Pt.) + **Niph.** Pf. נְהִיָה וּ 1 K 1²⁷ + 6 t. + Mi 24 (cf. infr. ad fin.); 3 fs. להיתה Ju 19³⁰+ 5 t., נְהְיָתָה Ex 116 Je 4819, וְנְהִיָּתָה consec. Ez 39⁸ + 2112 (del. B Codd & Co); 2 ms. היית Dt 279; ו s. נְהְיֵתִי Dn 827; Pt. fs. נְהְיֵתִי Pr וּ 1319;—1. either, be done, be brought about, or occur, come to pass: in the strong expressions אַשֶּר בָּטהוּ לא נ' וַכַּמֹהוּ לא תֹסף Ex 116 (J) a cry such as hath not occurred (been raised), and will not (נְרַאַתְה);—but simply intrans. Jo 22 Dn 121 & appar. Ez 2 ווֹי (אָדְּלָּדְּיּ; on txt., however, v. supr.) 398 (|| id.);—also אֵיכָה נָהִיָּתָה הָרָעַה הַזּאֹת Ju 203 how hath this wickedness been done? cf. v12 Je 5³⁰ 48¹⁹ also Ne 6⁸; c. 8², existence denied לא נ' Zc 8¹⁰ (איננה |); in all the above (exc. Jo 2² Dn 121 & Ez 21 12 398) personal agency is clearly implied; it is expressed מֵאֶת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךָּ נ׳ ז הדבר הוה ז K ו²⁷, so of divine agency (מֵאָתִי) IK I 224 = 2 Ch I I4; further be attained, secured, of wages Zc 810 (c. איננה || לא Pr 1319 והיה נהיה (איננה | a desire come to pass, realized. 2. be done, finished, gone, only Dn אָלָיו הַיִּתָה עָלָיו Dn 2¹ and his sleep was finished upon him, i.e. left him (cf. Aram. Dn 619); נְהַיֵּיתִי 827 I came to an end, was exhausted (si vera l., del. שׁ ; עְּבֶּלְיִתִי (); לְהְיָה ,in לְהְיָה ,in לְהְיָה ,in יְנְהְיָה ,in יְנְהְיָה ,in יְנְהְיִה ,is dub.; it is done, over, the ruin is come RobGes Ew Hi Ca Che RVm; ? < om. as dittogr. Sta ZAW 1886, 122 f. cf. JBL 1890, 74.77.

לְבֶּיָהוֹ Ib 6² Kt v. הַּיָּהוֹ Jb 6² Kt v. הַּיָּה.

ל : 'וֹן adv. how? (הין, φ o, id., in Palest. Aram., as Jb 21³⁴ \$\mathbb{X}\$, Gn 3° Dt 1¹² \$\mathbb{X}\$

Fs.J., Mat 22¹² \$\infty\$ Jerus. (though usu. these words have the force of as), and in "הִיבָּהִי how, then? ψ 73¹¹ + \$\mathbb{X}\$; cf. Bevan Dan. p. 29)—only twice, in late Heb., I Ch I 3¹² (|| 2 S 6° [\mathbb{N}]), Dan 10¹7.

† ארבל הוא n.m. Na 2,7 (on Is 44²⁸ cf. Che Di) palace, temple (v. also NH id. temple, Aram. היכלא, היכלא, palace, temple, Palm. הכלא temple Vog16; cf. Ar. هَيْكُل (prob. Aram. loan-wd. acc. to Frä 274), Eth. U.Lha: temple; As. ekallu, palace, temple; -prob. loan-wd. fr. Akk. e-gal, great house, cf. Schr HI 148 COT 2 K 2018 Hpt E-vowel 11 f. Lehmann Samassumukin 126, and on usage Dl ³³⁸; > fr. כול = (וכל) = contain Ew § 162 b Thes Add 84; cf. Ol § 191 b Hoffm AGG xxxvi. Mai 1889, 25 DlW: fr. an orig. Lag BN 121, but cf. Hom $^{ZMG 1890, 547}$) abs. ' \vec{n} Am $8^3 + 27$ t. (\vec{n} \vec{n} K $6^{17} +$); cstr. \vec{n} \vec{n} Mi $r^2 + 35$ t.; sf. \vec{n} ψ 4810 + 2 t.; הַיבָלוֹת Je 50²⁸ + 7 t.; pl. הֵיבָלוֹת Ho 8¹⁴; estr. הֵיכָלֵיכֶם Is 13²² + 2 t.; sf. הֵיכָלֵי Jo 45;—never in Hex, rarely in S & pre-exil. prophets; esp. freq. in Ki Ez & late proph., also Chr; occasionally in ψ ;—1. rather seld. (royal) palace (so alm. always in As.); of Ahab 1 K 21¹, of king of Babylon 2 K 20¹⁸=Is 39¹⁷, 2 Ch 36⁷, cf. Dn 1⁴, and pl. הֵיכָלֵי עֹנֵג Is 13²² luxurious palaces; at Nineveh וַהַה' נָמוֹנ Na 27; not clearly defined are הַיבַל מֶלֶךְ ψ 45¹⁶ and עי היכלי שׁן איי פּלוֹת (in N. Israel); vid. also והילילו שירות היכל ביום ההוא Am 83 and palace-songs shall be howlings in that day; cf. also (prob.) of Phœnician palaces Jo 45; quite general הֵיכָלי מֶלֶף Pr 30²⁸, & תַּבְנִית הֵיכָל ψ 144¹² (sim. of well-proportioned daughters);—usual term for royal palace in Heb. is בית הַפֵּלֶך, v. 2. of palace of God considered as king,=house of God or of ', temple (cf. 'הַהַּה') Is 61 e infr. where proph. sees אָדני ישב עַל־כָּמָא: a. of early, pre-Solomonic house at Shiloh $_{1}^{\circ}$ בּתַח אֹהֶל מוֹעֵד $_{1}^{\circ}$ $_{3}^{\circ}$ בית י $_{2}^{\circ}$ $_{3}^{\circ}$ היבַל י $_{3}^{\circ}$ 222 om. & We Klo Dr) with doors (דלתות, 315) & a doorpost (מוונה) (cf. 2 S 2 $2^7 = \psi$ 187 e infr.). **b.** of Solomon's temple: specif. the hall or nave of the temple (the holy place, distinguished from the דָבִיך the inner sanctuary, the

Holy of Holies, and with this included in the more general term ' בית or הבות, ז K 61.2+ oft.) I K 6^{17} (cf. $v^{19.20}$ & v^2) also $v^{5.33}$ I K 7^{50} 2 Ch 4²²; further 2 Ch 4^{7.8} Ez 8^{16.16} האולם על-פני על־פּגִי | 1 K 6³; אלם ההיכל ז K 7²¹ אלם הבית 2 Ch אַ¹⁷; היבל י 2 K אַ 18¹⁶; also in wide sense (appar.=" ביבל י' בית 2 K 234 2413 $(\|'\|, Je \gamma^{4.4.4} (\|'\|, v^2), 24^1 v. also$ נָקְמַת י היבְלוֹ Je 50²⁸ קויבְלוֹ (both אוֹי יבְלוֹ); 2 Ch 26¹⁶ 27², cf. 29¹6 (ןן יפונימה בית י'), in all three 'היבל י'. c. hall or nave of Ezek.'s temple, the holy place (v. supr.) (included in הבית, the general term embracing the whole group of buildings) Ez 411.4.15.21.23.25 (cf. v²⁰) 42⁸. **d.** general designation of 2nd temple, הַיכַל י' oftener (בֵּית י' צְּבָאוֹת ; oftener הַיכַל Hg 215.18 Zc 612.13.14.15 Ezr 36.10, הַּיכַלוֹ Mal 31; בּוֹנִים הֵיכָל ליהוה אֵלהֵי יִשׂרָאֵל Ezr 4¹; הַיכָל ליהוה Ne 6^{10,10} ([בית הָאֵלֹהִים]), v¹¹; Is 44²⁸, cf. also occurs occasionally in \(\psi\), without conclusive evidence, in all cases, to what temple ref. is had; appar. distinguished fr. "בְּיָת מי $(as sub \mathbf{b}) \psi_5^8$ (קיבל קַרִשִׁדָּ); v. קיבל \mathbf{v}^7); perhaps also ψ 6830 (disting. from Holy of Holies by De Che; yet verse obscure); but no distinction evident ψ 79¹ 138² Jon 2^{5.8} (all קרשׁר (הֵיכַל קּרְשׁר as); cf. קרשׁ הֵיכָלֵף עָּרְשׁר עָּרָשׁ הַיּבָלְּן as containing the worshipping assembly ψ 4810. e. of the heavenly temple where 's sits enthroned Is 61; his abode in the heavens 2 S 227 $=\psi$ 187, ψ 114 (|| שַׁמֵיִם; cf. וַבַּל קַרִשׁוֹ, Is 6315, || id.), 29°; אַרני מָהֵיכַל קָּרִשׁוֹ Mi 1², cf. Hb 2²º ויהוה בָּהֵיכַל קַרְשׁוֹ.

הלל Is 14¹² v. sub הילל.

הום .ע הים.

המם sub הומָם. v. הימָם sub

ימן n.pr. v. היבון.

T.m.m. Lv 19, 36 hin, a liquid measure (⑤ εΐν (ῖν; ⑥L ΐν); but χοῦς Lv 19³⁶; Gk. ΐνιον, Egypt. measure, = sextarius, acc. to Böckh Metrol. Unters. 244 cf. Brandis Manz-Mass- & Gewichtswesen 29, 30; the Heb. hin (6.06 litres) was, however, much larger than the Egypt. hin (0.456 litre), v. Hultsch Metrol., Tab. xxi. p. 714, & pp. 368, 450 ff.; v. further Ri HWB Smith Dict Bib. E. Meyer Gesch. 1.228)—abs. Τ. Εχ 30²⁴ + 4 t. Ez 45, 46; Τ. Εχ 29^{40.40} + 14 t.; cstr. Τ. Lv 19³⁶;—1. a measure, used of quantity of water for drinking Ez 4¹¹; usually in connexion with offerings: a. of oil used with meal-offering Ex 29⁴⁰ Nu 15^{4.6.9} 28⁵

(all P), Ez 45^{24} $46^{5.6.11.14}$;—usually $\frac{1}{4}$ hin to $\frac{1}{10}$ ephah (of meal-offering); Nu 156 1/3; v9 1/2; in Ez a (whole) hin, exc. $46^{14} \frac{1}{3}$ hin to $\frac{1}{6}$ ephah. **b.** used in mixing the anointing oil Ex 30²⁴. c. of wine as drink-offering Lv 23¹³ (H); elsewh. P, Ex 29⁴⁰ Nu 15⁵ 28¹⁴ (all \(\frac{1}{4}\) hin) 15⁷ 28¹⁴ (both $\frac{1}{3}$ hin), 15^{10} 28¹⁴ (both $\frac{1}{2}$ hin; all with $\frac{1}{10}$ to $\frac{3}{10}$ ephah in case of meal-offering). **d.** once of " as drink-offering Nu 287 (P; \frac{1}{4} hin; 2. vessel with capacity of hin Lv בּקני־צ', מאוני צ' a $just\,hin\,(\|'$ עני־צ', צ'פֿת צ').—The hin = 1 bath acc. to Joseph. Ant. iii. 8, 8; 9, 4, = 6.06 litres (Hultsch^{1.c.}), v. II. Na. On order of words in above passages, note that יין (רביעת ה') etc.) is usually appos. of liquid measured, & either precedes it Ex 2940 Nu 154 2814, or, more oft., follows it Ex 3024 + 10 t.; Nu 287 they are in diff. clauses; in Ex 2940 we find בְּשֶׁכֶּון, cf. Nu 1 5^{6.9} 28⁵;—Nu 28¹⁴ is peculiar: וְנִסְבֵּיהֶם חַצִּי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וֹשְׁלִישִׁת יין) הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעָת הַהִין לַבֶּבֶשׁ יֵין only at end).

נכר . Is 3° v. נכר. בּלֵת Dt 32° v. sub חַ p. 210 supr. הַלְא v. sub foll.

 לְּמְלֵּךְ וְהֵלְּאָה from thee and onwards i.e. beyond thee (opp. to מְּמֵךְ וְהֵלְּאָה v²¹), v³¹ Nu 32¹9 on the side of Jordan forwards (opp. to 'on the side of Jordan eastwards'). b. of time, Lv 22²¹ from the 8th day הַוֹּלְאָה and onwards, Nu 15²³ I S 18³ מהיום ההוא והלאה from that day and onwards, Ez 39²² 43²¹ Is 18²¹. Hence

לְּהָלֶּאוֹ vb.denom. only Ni. ptcp. fem. Mi 4⁷ (of sheep) removed far off.

קובים. אווי (מונים באר (מונים בארים וווי (מונים בארים בארי

לְנֵה הַלְּנֶה Gn $_{24}^{65}$ הַלְּנֶה, $_{37}^{19}$ בַּעַל לומות הַלְּנֶה this dreamer (contemptuously). Once also there occurs

לוול Ez 36% (fem.) דָּבֶּעִי הַלֵּוּר.

לוּחָית Je 485 Kt v. לוּחָית.

ואהלך vb. go, come, walk (MI ואהלך, ואהלך, לך (rare), Aram. הַלַּהָּ אוֹל ; אוֹ (rare), Aram. הַלַּהָּ (also BAram.), oftener المرابة Pa., مكم, Palm. Ithp. אחילכא Vog No. 15, 1. 4; As. alâku DlW; also Ar. فلك perish)—Qal Pf. 3 ms. 'a Gn 2626+: קלם 2 S 86+; 3 pl. קלם Gn 14²⁴+; קלם (הֶּ) Jos 10²⁴ (Ges § 23, 3; 138, 3 b Kö 1, 414 f.), etc.; Impf. rarely a. 3 ms. וַתַּלּהָ Je 9³ + 4 t. Jb \(\psi\); ויַתַלהָ Jb 14²⁰; 3 fs. תְּהַלֵּף לְּקָפָּל Ex 9²³ (Ew § 188 b Ges § 69, R. 8 Kö i. 415); Is. ቫይቪጵ Jb 16²² 23⁸ (cf. MI 14.15); יהֵלְכוּ Jb 4111; usually **b.** (629 t.) as if fr. ולך); vid. Hiph. Ges § 69, 2 R. 8 Kö 1. 414 ff Prät ZAW 1882, 510 ff; cf. also 가 etc.) 3 ms. 기가 Ex 10²⁴ + ; 기차 Ec 5¹⁵ + ; 기차 Jb 27²¹; 기차 Ex 349+; אול הוא Gn 124.4+ 210 t., אול הוא Gn 2461+ 6 t.; 3 fs. תֵלֶּד Gn 24³⁹ הֵלֶּד עָּקְלָּד (מֵלֶּדְ Gn 24³⁹ הַלֶּדְ Gn 7¹⁸+; 2 ms. מַלְכִּי etc. Gn אַ +; 2 fs. מַלְכִי etc. Ju 4^{8.8}+;

ואלה (אלה או און אלה אווא Ex 311+; אלה Ju 1918+; אלה Jb 1910; אַלְכָה Gn 45²⁸+, אֵילְכָה Mi 1⁸; 3 mpl. יֵלְכוּ Ex הילכון) Gn 9²³ (נילכון: 4 89³¹ + 2 t.; וילכון Gn 9²³ (וילכון) SI4)+; 3 fpl. הַלְכָנָה Ju 11⁴⁰+; 2 mpl. הֵלְכָנָה Gn 42³⁸+; מֵלְכֵּוּן Ex 3²¹ Is 52¹²; 2 fpl. הַלְכָנָה Ru r¹¹; r pl. בַּלָּך Ex 8²³+; וַבֶּלֶך Dt 119, etc.; Imv. rarely a. הַלוֹּךְ Pr 13²⁰ (Kt.; Qr הַלָּדָּ, cf. De Now); mpl. הֹלָדָּ Je 51⁵⁰; usu. b. (241 t.) ms. 75 Gn 2616 + (75 also MI14), לְרָה Gn 27⁹+; לְּהָה Gn 19³²+; לְּרָה Nu 23¹³ Ju יוס או ביי או או או אין זיא או או או אין די או או או אין די או או אין די או איז איז איז איז איז איז איז איז אי mpl. לכנה (מות אין הוא לכנה Ru 18, לכנה Ru 1¹², לכנה Ru 1¹², etc.; Inf. abs. הַלֹּוֹךְ Gn 8³+; הַלֹּוֹךְ Gn 31³0+; cstr. rarely a. הַלֹּהְ Ex 3¹⁹ + 4 t.; הַלֹּהְ Ec 6⁹; usu. **b.** (129 t.) לֵכֶת Mi 6⁸+; לֵכֶת Pr 15²¹+ 2 t.; sf. לכתי 1 K 28; לכתים 2 S 1721 + 7 t. (6 Ez); לְבְּחָן Ez 1^{9,12,17}, etc.; Pt. הוֹלֶךְ Gn 18¹⁶+; הוֹלֶךְ Gn 15²+; f. הֹלֶכֶת Gn 32²¹+ 2 t.+ ב הלכתי 2 K 4²³; pl. הלכים Ex 33¹⁵+, etc.; cstr. ילבי Ju 56+3 t.; fpl. הֹלְבֹי etc. Ex 25+3 t.; found in all documents of Hex, esp. JE (240 t.; D65 t., P30t. + H14t.);—**I.** lit. **1.** of persons, **a.** go, proceed, move, walk Gn 226.8 Ex 175 Am 3^3 Zp 1^{17} + oft.; of cherubim Ez 10^{16} living creatures 19.12.19.20.21.24; opp. to sitting (שני) Dt 6⁷ 1 1 ¹⁹ (both c. רוץ); || running (רוץ) Pr 4 ¹² Is 4031, cf. also 2 Ch 306; distinguished from riding, driving Gn 2465 (J; sq. בַּשְׂרֶה לְקְרָאתֶנּ), Ju 5¹⁰ (קביקיו), Is 41³ (עַל־הַהָּהָרָ), cf. Ec 5¹ (sq. אֵל), נעל־הָאָנֶיץ; on usage with prep. v. infr.; but also | ויִרבַב | 1 K ו א¹³ 18⁴⁵ cf. 2 K 9¹⁶; נָהַג וַלַבְּ . . . וַהַּלָבְ ; (לְקָרָאתוֹ sq. וֹיַלֵבְ רֹכֶב הַפּוּם לְתְּבֹא drive and go forward . . . and she went, and came. b. depart, go away: Gn 1833 (J), and ' departed, Gn 3417 (P) then we will take our daughter and depart; cf. 1 S 143 1527 Ex 319 (J), 1228 (P) 2 K 525+; go, go out (to a specific duty etc.): of Samuel 1 S 716, Barak Ju $4^{8.8}$; go out, forth (opp. \square) Ru $1^{21}+;=$ go into exile (without modifier) 1 Ch 541 cf. Je 22¹⁰ (קלָן) of one going into exile; opp. death); v. further אַשר הַלְכוּ שָׁם Ez 37²¹. c. less oft. where Eng. idiom requires or prefers come, (approach, arrive), vb. in Heb. being referred to starting point; mostly c. prep. (on usage c. prep. in gen. v. infr.):- לְכָה אֵלֵי וּ S 17⁴⁴; so in prayer to ', וּלְכָה לִישֵׁעֶׁתָה לָנוּ ע 80³; also in Yahweh's exhortations to Isr. Is 55¹ (לַמֵּיִם), v³ (אָלֵי); come to, arrive at a land (הַ loc.) Gn 291; come unto (אָל) a people Ru 211; but cf. esp.

(without prep.) Imv. followed by another Imv., etc., v. infr. 5 f, & partic. cases like Nu 226.11.17 23^{7.7} Is 55^{1.1} etc., where actual summons to approach the speaker. d. with modifiers: (1) a. of space traversed : אָת בָּל־הַמִּוֹבֶּר Dt וּ Dt וּ Dt וּ Dt וּ Dt וּ אָת (2), אָרהַבּּתְרוֹן 2 S ב²⁹; esp. c. acc. אָדָ way, Gn 35³ (E) Nu 20¹⁷ (JE) Dt 1³¹ 2S4⁷ 1K 13^{12,12}; Je 527 cf. ולא תשוב בּדֶּרֶהְ אֵשֶׁר הַלֶּכְתָּ, ז K 13°; דּרֶהְ דֶּרֶהְ = traveller Is 35°; sq. אַרְחוֹת Ju 56 (song), ptcp. cstr. הלבי נתיבות v6 goers of paths (wayfarers); c. acc. 77 = journey Pr 719; β. c. acc. of time Dt 214 2 S 232, cf. Jos 56 1410; also, with combination of ideas of space & time ימים Ex 3¹⁸ (+ בַּמִּדְבָּר v. infr.) cf. 5³ 8²³ 15²² (all JE), Nu 33⁸ (P) 1 K 19⁴. (2) c. prep.: a. sq. ? of space (territory, country, etc.) in which בַּפִּיָת אַחַת הַנָּה Gf. וַיֵּלֶךְ בַּבּיִת אַחַת הַנָּה אַחַת הַנָּה 2 K 435 and he walked in the house once hither, once thither; esp. + acc. of time or distance (cf. supr.) Jos 56 1410 (both D) 1 K 194; בּיבָשה 2 S 2²⁹; cf. בּיבָשה Ex 14²⁹=15¹⁹ (P?); יַּקמֹק Jos 8¹³ (JE); sq. אָ of way, path יבר ז 1 K 18^{6.6} בר Nu 21²² (JE) Jos 24¹⁷ (E) Dt 1 33 2 27 Ju 1 86 1 S 2 8 22; לא תשוב לַלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ יה הַלְכִּתְּ בָּה וּ K וּצִין וּלְכָּתְ בָּה וּ K וּצִין הַלְכִתָּ בָּה וּ וּ K וּצִין הַלְכִתָּ coming); so oft. fig., cf. infr. II. 3; walk in the streets בַּרְחֹבֹת La 418, walk by the way 'בּרְחֹבֹת (opp. בְּיֵלֵ sit) Dt 67 1119; β. sq. ½, go or walk on (by) על־בַּרָב בּיָאר Ex 25; על־בַּר בַּיָאר 1 S 96 (i.e. set out, start, upon cf. Dr); cstr. sq. y Ju 5¹⁰. (3) go to, unto: a. sq. acc., in general בכל־אשר תלף Gn 2815 (J) whithersoever thou goest Jos $1^{7.9}$ (D), cf. $2 \text{ S } 7^9 \text{ 8}^{6.14} = 1 \text{ Ch } 17^8 \text{ 18}^{6.13}$; more definitely, to a land, with or without ארץ Ju 126 2121 Je 3712; so fig. Ho 711 resort to (acc.) Asshur (|| קרא); to a city I S I I 14.15 235 I K 28 1124 121 1424 2 K 91 1 Ch 114 2 Ch 83 Ezr 831; to a house σf ' ψ 1221; a field, Gn 275 (J; + Inf. of purpose); valley of salt 2 Ch 25¹¹. β. sq. ה loc., אַרצָה Gn 11³¹ 1 25, בּוֹנָה אַרָם 282.5.7 (all P) cf. 201 (E) Nu 3239 (JE) 2 S 14²³; of city Gn 18²² 28¹⁰ (both J) Ju 9¹ 1 S 15³⁴ 16¹³ 19²² 2 S 15⁹ 1 K 3⁴ 18⁴⁵ 2 Ch 10¹; of river Euphrates Je 13^{4.6.7}; of a wood 1 S 2316; a mountain Jos 216 (JE); cf. also אָנָה הַלְכּל whither have they gone Gn 168 3218 Jos 26 (all JE) cf. Ne 216 Ct 61 Ju 1017, ישׁמַה (ואנה K 242 (but also אָן ה' ואנה ואנה ואנה ואנה ואנה ואנה ואנה Je 404 but also שָׁב ווּנָה ; אַ 2 K 435. γ. c. prep.: (a) most often sq. τος unto, e.g., unto the place, הַּמָּקוֹם, Gn 223 (E) 3025 (J),

etc.; of land Gn 222 (E) 244.10 (J) 366 (P) Jos 229 (D), etc.; of city Gn 2219 (E) 1 S 910 Jon 33, etc.; of house $\operatorname{Gn} 24^{38}$ (J) Ec $7^{2.2}$; house of $\operatorname{God} \operatorname{Ec} 4^{17}$; of people Ex 1910 (E) etc.; in other designations of place, Jos 89 (JE), Ezr 106 Ru 29, etc.; also sq. $\stackrel{>}{\sim} = against$, of military expedition: Ju 1¹⁰ against Canaanites; a city Ju 9¹ 1 K 22¹⁵= 2 Ch 18^{5,14}; also sq. % of individual persons Gn $26^{1.26}$ (both J), 41^{55} (E) $2 \text{ K } 6^{22.23}$ 22^{14} = 2 Ch 3422 Je 4114+; once with implic. coire cum femina Am 27 (cf. 813 1 e, p. 98); vid. esp. לַהַלֹּךְ אֵל־אֵל בַּמִּשִׁפַּט Jb 342 of judicial inquiry by God; come unto the speaker Nu 22^{16.37} (both JE), unto the one addressed Is 60¹⁴. (b) rarely sq. על־ unto (Je K Ez) c. או בית ז K 20⁴³, י שְׁבֶּה I K 226 (+ acc. loc.), cf. עַל־בָּל אֲשֶׁר Je 17, על־אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁם Ez ו¹² (of the יָהְיֶה שָׁם; cf. אֶל־אֲשֶׁר יהיָה שָׁפְּוּה v²٥); also יַהְיָה שָׁפֶּר יַאַנִי הוֹלָדָּ $2 \text{Si}_5^{20} = I$ am going I know not where cf. Lag Psalt. Hieron. 1874, 156 f. Dr Sm; v. further Je 36 (sq. both אֶל & עַל; on confusion of אֶל and עַל vid. these words); sq. עַל against city I K 226, king 2 Ch 225. (c) sq. על as far as, unto, place ערכה Gn 22⁵ (E), cf. 1 K 12³⁰ (ויל כוּ קעם לפני הָאֶחָר עַר הָּן), 2 K 6² בוס²⁵ 7¹5 cf. 2 Ch 268; persons 1 S 99. (d) sq. 2, to a land 1 K 1013 etc.; a city 2 Ch 817; a mountain 1 Ch 442; a bamah 2 Ch 1³; cf. לִמְבּוֹא נְדֹר ו Ch 4³9 & v. infr.; also before n.pr. of pers. Gn 24⁵⁶ (J); further Ex 54 (J) go to your לְּמָבְלְחֵיהֵם Ex 54 (J) שנית הַהוֹלֶכֵת לִמוֹאל, burdens cf. Is 60³, וְהַתּוֹרָה הַשַּׁנִית הַהוֹלֶכֵת לִמוֹאל Ne 1238 the second thanksgiving choir, that went the opposite way; frequently לְרַרָבוֹ etc., go (to, on) one's way Gn 192 (J) 322 (E) Nu 2425 Jos 216 (both JE) Ju 1826 1 S 118 2625+; לְמַפַעִיו Gn 133 (J); cf. ההולד למרחבי־אֶרֶץ Hb 16 that marcheth through the breadth of the land (of invader); note esp. in sense of depart to, go away to, almost = return to; וַהַלְכַתַּ לָאֹהֵלֵיך Dt 167 and thou shalt go (back) to thy tents, so אַניתוֹ (בּיתוֹ : S ז ס⁶ ב 2 Ch ז ס⁶ ביתוֹ : S ז ס⁶ ביתוֹ cf. 148 2318 1 K 1412 1 Ch 1643; ipipp 1 S 220 (cf. VBDr) 1446; v. also go away or off to 1 Ch 442 2 Ch 8¹⁷. (e) sq. אַנָה into אַבָּשְׂנָה Nu 2 2²³ (of Balaam's ass); esp. in קיל בַּשָּׁבִי 'a go into captivity Am 9⁴ Na 3¹⁰ Dt 28⁴¹ Je 20⁶ 22²² 30¹⁶ La 1¹⁸ (=ה' שָׁבִּי v⁵) cf. Ez 30^{17.18} Is 46² 48¹¹ n Je 48¹¹ Ez 25³; v. also ה' בַּפִּלְמָה וֹ Is 45¹6; ה' בַּפִּלְמָה וֹ S 17¹³; בּקרב 'ה' בַּקּרַב (but v. Dr). (4) go from, depart from, sq. 12, e.g. 1 K 241, etc., DUD Gn 4226 (E)

ו K וסיי: cf. אנה אלף מרוחף ע 130⁷; note esp. וֹמַלְאַךְּ י׳ הַלַּךְּ מֵעִינֵיו Ju 621 cf. 1 S 1417 (מֵעָפָנוּ), Ho of (מַשֵּׁת, from destruction); also sq. מָשֵּׁת of divorced woman Je 31 (אַאָּהָ), cf. also Gn 2631 (J), Jos 22⁹ (P) מֵאֵצֶל 1 K 20³⁶. (5) c. prep. denoting other relations:—a. no of accompaniment, ה'אָתִי (on warlike expedition) Gn 1424 cf. 2 S 1511 Jos 1024 Ju 13 (sq. = into), 74.4, v. also 1 S 23²³ 2 S 16¹⁷+. β. Dy Ju 4^{8.8.9.9} 7⁴ 118 1 S 30^{22,22} 2 S 19²⁶ Nu 22^{13,14} (JE)+. γ. 7 with (cf. **III. 1,** p. 89), esp. Ex 10⁹, cf. Ho 5⁶ ילכו לבַקשׁ אַת־י', of vain sacrifices; 2 Ch 306 the runners went with (2) letters. 8. בַּקְרֶב in the midst of, Ex 349 (JE). כּ לָפָנֵי in front of, before, before Cyrus Is 452, (cf. of fire & pestilence, infr. 3); of " going before Isr. Ex 1321 Nu 1414, cf. also Ex 2323 3234 & (in mng.) 33¹⁴ (פֵנֵי יֵלֵכוּ), v¹⁵, Is 52¹², with which comp. וה' לְפָנֵיך צְרַקּך 58°; of other gods Ex 321.23 (all JE); לנינדל Gn 3312 (J). ג. כ. אַתר פס after, follow, persons Gn 3717 (J) 2 K 715; מחרי Gn 24^{5.8.39.61} (all J), Jos 3³ (D), Nu 16²⁵ (JE)+; cf. also II. 3 d (going after false gods, etc.) ; מֵאַחֲרִיהֶם Ex 14¹⁹ (J). א with sense of dativ. ethic.: וּלֵבֶּךְ לוֹ מֵּלִ־אַרְעוֹ Ex 1827 (E) and he gat him (betook himself) to his country; אֶלֶךְ לִי אֶל Ct 46 I will get me unto; וולכו לנו S 2611 and let us be gone, cf. v12, Ct 211 (of rain cf. infr. 3); Imv. in same construction: לְּדִּילְךָ אֵל Gn 22² (E) get thee unto, לבו לבם לאהליבם Jos 224 (D) also לבו לבם לאהליבם Gn 121 (J), & جُز - \$ Ct 2 10.13 get thee away, come away. θ . adverbial phrases of manner c. prep.: (a) \exists , go in peace Gn 26³¹(J) ו S 29⁷ 2 S 3^{21.22.23} יה' בָּחֶמָה (£ 19⁸, הֹצַכִילָה הַהָּאָבִילָה הַהָּיא 2 K 512; cf. also 1 S 1739 Is 5212; וָה׳ בָּסָעֵרוֹת הֵּימָן Ze 914 of ', and he shall go in (or with) storms of the south; אָ pretii, הַהַלְכִים בְּנַפְשׁוֹתְם 2 S 2317 who went at risk of their life (otherwise in ון ו Ch וויי); cf. (b) אֶל־נַפְשׁוֹ אָל־נַפְשׁוֹ וּ K וּסְיּ וּ הי אֶל־נַפְשׁוֹ אָל וּבִּישׁוֹ אָל וּבִּישׁוֹ went for his life. (c) לְבִוּלֶה, לְבִוּלֶה ז' וּ צֹבַלְיים זוֹ צֹבַלִּים זוֹ צֹבַלִיים זוֹ צֹבַלִיים זוֹ צֹבַלִיים זוֹ צֹבַלִּים מוֹ צֹבִילִים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צֹבִילְיים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילְיים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילִים מוֹ צִבְּילִים מוֹ בּיִילְיים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבִּילְיים מוֹ בּיבִּילְיים מוֹ בּיבִּילְיים מוֹ בּיבְּילִים מוֹ בּיבְּילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבְילְיים מוֹ בּיבְּילְיים מוֹ בּיבְּילְיים מוֹ בְּיבְּילְיים מוֹ בּיבְּילִים מוֹ בּיבְּילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבְילְיים מוֹ בּיבְּילְיים מוֹ בּיבְּילְיים מוֹ בּיבְּילְיים מוֹים מוֹ בּיבְּילְיים מוֹ בּיבְּילְים מוֹ בּיבְּילְים מוֹ בּיבְּילְים מוֹ בּיבְּילְים מוֹ בּיבְּילִים מוֹ בּיבְּילְים מוֹים בּיבְּילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹים בּיבְּילִים מוֹים בּיבִּיל מוֹים בּיבְּילִים מוֹ בּיבְּילִים מוֹים בּיבְּילִים מוֹים בּיבְּילִים מוֹים בּיבְּילִים מוֹים בּיבְּילִים מוֹים בּיבְּילִים מוֹ בּיבְילִים מוֹים בּיבְילִים מוֹים בּיבְּילִים מוֹים בּיבְילים בּיבְילִים בּיבְילִים בְּילִים בּיבְּילִים בּיבְילִים בּיבְּילים בּיבְּילִים בּיבְילִים בּיבְילִים בּיבְילים בּיבְילִים בּיבְילים בּיבְילים בּיבְילים בּיבְילים בּיבְילים בּיבְילים בּיבְּילים בּיבְילים בּיבּילים בּיבְילים בּיבּיים בּיבְילים בּיבְיבְילְים בּיבְיבְילְים בּיבְילְיבְילְים בּיבְילְים בּיבְילְיבְילְים בּיבְילְיבְילְים according to her foot, i.e. follow, attend her; קור לְשָׁלוֹם go to, for (in) peace Ex 4¹⁸ (E) Ju 18⁶ ו S 117 2013.42 2 K 519; והלכים לחַמָּם 2 S 1511. k. with adj. or noun, agreeing with subj. of vb., in acc. (Ges § 118.5), sometimes where Lat. & Eng. use an attributive or appositive: walk barefoot 2 S 1 5³⁰; walk naked and barefoot Is 20³ (c. acc. of duration); וַתַּלַבְנָה נְטֵוֹוֹת נְּרוֹן וּגוֹי Is 316; cf. ו K 866; also לא תלף רביל בעמר Lv 1916 (H) thou

2. Also of animals, in similar meanings and combinations: קלף Na 212 walk about, prowl (lions, fig. of rulers of Assyria); Pr 3029 (vid. $\mathbf{v}^{30.31}$, of three beasts & a king); walk, go, move ו בַּמִסְלָה אַחָת ה׳ I S 612 (of cows bringing ark), horses in Zec.'s vision Zc 67 וַיַבַקְשׁוּ לֶלֶבֶת לִהְתְהַלֶּךְ יבאב; of beasts & birds Je 99, cf. 503 both man & beast, they are fled, they are gone; of flocks and herds (מִקְנֵה (מִקְנֵה Ex 1026 they shall go with עs; מהַר אֶל־נְבְעָה Je 506 they have gone fr. mt. to hill (Isr. under fig. of wandering sheep); in ו S ו א²⁶ rd. prob. קלף for קלף q.v.; esp. in laws of clean & unclean Lv 1120.21 every swarming winged thing that goeth on (הַהֹלֵּךְ עַל) all fours, cf. $\nabla^{27.42}$; also ∇^{27} everything that goeth on its paws, & v42 everything that goeth on (its) belly, (all P), so of serpent Gn 314 on thy belly (על־נְּחֹנָךְ) shalt thou go (J), cf. also Je 4622 קוֹלָה בַּנַּחְשׁ יֵלְדָּ (where appar. rel. cl., her voice like the serpent that moves, i.e. like the rustling sound of a gliding serpent, cf. VB); locusts Jo27(אישׁ בּּרָרָכִיוּ), ע° (וַבֵּר בִּמִסְלָּתוֹ). יעבר בַּמִסְלָּתוֹ). 3. in like manner of inanimate things, as: the ark (הַתַּבָה) Gn 718 (P; sq. על־פּגי הַפִּים); ships ז K 2249 (sq. הַ loc.) = 2 Ch 20^{36} (sq. acc. of limit), cf. 2 Ch 9^{21} (sq. acc.) 2037 (אָל); of אַני־שֵׁיִם Is 33²¹ ' galley with oars' (sq. 3 of place in which); wheels (in Ezekiel's vision) Ez 117.17.19.21 1011.11.11.11; moon Jb 31²⁶; wind \$\psi 78³⁹ Ec 1^{6.6}; of streams (הַנְּחָלִים) =flow אֶל־מִקוֹם שַׁחַנִּחָלִים הֹלְכִים $Ec \ \mathbf{r}^7; \ cf.$ אַל־מַנָם שַׁחַנִּחָלִים עם הם שבים ללבת v7 unto the place whither the streams flow, thither they flow again; also אַפִּיקִים, sq. מֵיִם as aceus. of that with wh., Jo 418 ∥ of hills flowing ⊃, with milk; cf. further fig. בַל־בּרְבַּיִם תַּלְכנה מים Ez 717 2112 all knees shall flow down in water, i.e. be as weak as water; נְהָלַהְ עַל־בֶּל־נְּרוֹתְיוֹ (כְּבִיב (sq. יְסָבִיב); וָהָלַהְ עַל־בֶּל־נְּרוֹתְיוֹ Is 87 i. e. overflow (אָלָה עַל־בְּל־אָפִיקִיו) cf. Jos 4 18 הַלְכוּ בַּצִּיוֹת נָהָר), עַ 105⁴¹ (הַפֵּיִם סָבִיב לַפִּוְבֵּחַ, they flowed through dry regions as a river); (on Inf.

abs. used of waters of flood, Gn 83.5, cf. infr. 4 c (4), (5)); of the sea הַנָם הוֹלֶךְ וֹלֹעֶר Jon וּ יוֹם Jon יוֹם Jon וּ יוֹם הוֹלֶךְ וֹלֹעֶר going on and being stormy = was growing more and more stormy (cf. infr. 4 d); of wine (); Ct 7¹⁰ that goeth down, for my beloved, smoothly (simile); also of lightning go, dart () Jb 38³5, so וַתְּהַלַךְּ אֵשׁ אָרְצָה (E) מוֹשׁ בּרַבָּה and fire darted to earth (on form, here & ψ 73° infr., as intens., of rapid motion, cf. Thes Ew 5 138 b Kö¹. ⁴¹⁵); אָשׁ לְפָנֵיוֹ הַלָּךְ עָּ עָּע עָסָיִי הַלָּדְּ עַּנְיּע עָסָיִי הַלָּדְּ עָּעָ עָּעָיִי הַלָּדְּ fig. of violent breathing of crocodile מָפִּיוֹ לַפִּירִים יהלכו Jb 4111; of sword אַחַריָּהָ הַּלֶבָּ חַרֶב Je 482, of arrow PJ Jb 2025 drawn from a wound; of pestilence דֶּבֶּל (personified) עָ 9 וּ (בְּאֹפֶל), Hb 3⁵ (לְפָנְיוּ); of fame שָׁמְעִי הוֹלֵדְ בְּכָל־הַמִּדִינוֹת Est 9⁴; of the tongue (bad sense) וּלְשׁוֹנֶם תָּהֵלֶהְ בָּאָרֶץ ע אין (cf. Ex 9²³ supr.; || פיהם פיהם (ישׁתּוֹ בַשְׁמֵיִם פִּיהָם); of sound of trumpet Ex 1919 (Pt. cf. infra 4 d); of letters אַנְרוֹת Ne 6¹¹ (sq. עֵל, unto); of dew (עַנַן־בֹּקֵר || ,טַל) sim. of Isr.'s חָסֶר Ho 64 cf. 13³ like dew that passeth away; so of צָנָן Jb אָ Jb קיי Jb קיי ענָן עָנֶן וַיִּלֵף; of rain הַנְּשֶׁם חָלַף הַלַף לו Ct 211 the rain is over, it hath taken itself away; of ark of " (" אַרוֹן) בּS 68 depart (cf. also **5 d**); of shadow on dial go forward 2 K 209 (opp. בַּטָה ; שוֹב ; וְשׁוּב v²⁰ & יבר Is 388); grow, of wicked under fig. of trees, יַלְכוּ וַּם־עַשׁוּ פֵּרִי Je וַ 2º; cf. יֵלְכוּ וֹלְכוּ וֹלְכוּ יוֹנְקוֹתִיו Ho 143 his branches shall spread, said of Isr. under fig. of tree; of name (= fame) 2 Ch 268 (sq. עַר־לְבֹא מִצְרֵיִם); also of a thing that does not actually move; וְהַלְהָ הַנְבוּל אֵל Jos זק and the boundary went unto etc., cf. 168 (sq. 12) & n_ loc.);—in 2 K 13²¹ and it (the dead body) went i.e. was let down into the grave, rd. וילכנו for אללף &L Th Klo, and they went away.

לא. The Inf. abs. is often used a. as in other vbs., quite independently (Ges (בּיִנְלָב בְּיִנְלָב בְּיִנְלָב בְּיִנְלָב בְּיִנְלְב בְיִנְלְב בְיִנְלְנִי וְלְבְּיִנִי בְּיִנְלְב בְּיִנְלִי וְלְבְּיִנִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלְב בְּיִנְלְנִי בְּיִנְלִי בְּיִנְלְב בְּיִנְלְנִי בְּיִנְלְיִ בְּיִנְלְב בְּיִנְלְנִי בְּיִנְלְיִ בְּיִנְלְב בְּיִנְלְנִי בְּיִנְלְב בְּיִנְלְנִי בְּיִנְלְב בְּיִנְלְנִי בְּיִנְלְב בְּיִנְלְיוֹ בְּשָׁלֵּם בְּשָׁלְב בְּיִנְלִי בְּיִנְיִ בְּלוֹבְ בַּשְׁלַב בְּיִנְלְנִי בְּלוֹבְ בַּשְׁלַב בְּיִנְלְנִי בְּלוֹבְ בַּשְׁלַב בְּיִנְלִי בְּלוֹבְ בְּשָׁלִב בְּיִנְלְב בְּיִנְלְב בְּיִנְלְב בְּיִנְלְב בְּיִנְלְב בְּיִנְלְב בְּיִנְלְב בְּיִנְלְיוֹ בְּשְׁלֵּב בְּשְׁלִב בְּיִנְלְיוֹ בְּשְׁלִּב בְּיִבְיל בְּרְנִין בְּלוֹבְ בְּשָׁלִים בְּיִבְילִי בְּיִּלְוֹי בְּיִבְילִי בְּרְנִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְּילִים בְּיבְילִים בְּיבְּילִים בְּיבְילִים בְּיבְּילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּיבְילִים בְּבְילִים בְּבְילִים בְּבְילִים בְּבְילִים בְּבְיבִיל בְּיבְילִים בּבּיבְיבְילִים בּבְיבְילִים בּבְיבְילִים בְּבְיבִיל בְּיבְילִים בְּבְילִים בְּבְיבְילִים בְּבְילִים בְּבְילִים בְּבְיבְיל בּבְּיבְיל בְּבְילְב בְּיבּיב בְּיבְילב בְּיבְיבְיב בּיבְיל בְּבְילּב בְּיבְּיבְיב בּיבְיבְיב בּיבְיבּים בּיבּיבְיים בּיבְּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְּיבּים בּיבְיים בּיבְּיים בּיבְּיים בּיבְּיים בְּבְיבִים בּיבְּיים בְּבְיים בּיבְּיים בְּיבְּיים בּיבְיים בּיבְּיבְיים בּיבְּיים בְּבְייבּים בְּיבְּיים בּיבְּיים בְּבְּיים בְּיבְּבְייוּבּיים בְּבְּיי

before finite vb. הַלוֹךְ אֵלֶךְ עִפָּךְ Ju 4º I will surely go with thee, cf. Je 379; הַלֹהְ הַלַכִּתְּ Gn 3130 concessive, thou art indeed gone, הַלוֹךְ הַלְכוֹ קעצים Ju 98 introductory, the trees went forth on a time to anoint them a king. (2) after finite vb. יילף הלוף מצ S 324 and he is actually gone! (a grave imprudence to permit it!), יַלְכָה הַלוֹךְ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי י׳ Zc 8²¹ let us by all means go to seek the favour of '. c. most noteworthy is the joining of the Inf. abs. (1) with a following Inf. abs. denoting a simultaneous action or process, and so emphasizing duration or continuance: a. both Infs. preceding the finite vb., הַלוֹהָ וְטָפֹּף הֵלְכָנָה Is 316 a going and a tripping they go, i.e. they keep tripping as they go; so הַלוֹךְ וֹבֶכוֹ וֵלֵכוֹ Je 504 continually weeping they shall go; β . one Inf. before, & one after the fin. vb. הַלוֹךְ יַלַךְּ וּבַלה ψ 1266 continually may one go weeping; γ . elsewhere both after fin. vb. Jcs 69 the rearguard was going (קֹלֵהָן) after the ark, continually blowing on the trumpets (הָלוֹתְ בַּשׁוֹפָרוֹת), cf. v¹³ (where קולף cf. infr.; both JE), יוֹלף cf. infr.; יבְּכוֹ הָלוֹהְ וּנְעוֹ 2 S 316, of cows הַלוֹהְ וּנְעוֹ ז אַ בּלוֹהְ וּבְכוֹ בּלוֹהְ וּבְכוֹ they went continually lowing, וַיֵּלֶךְ הַלוֹךְ וַאָבֹל Ju 149 and he went on, eating as he went; בר בלוה וְדַבֵּר 2 K 211 they were going on, talking as they went; in הֹלָךְ הָלֹךְ וּבֹבֶה Je 416, the pt. בַּבה is peculiar, rd. perh. בָּבה, and for rd. הלכים של Hi cf. Gf. (2) with a foll. vb.fin.c. ו consec. (rare): הֹלְבִים הָלוֹךְּ וְתָקְעוֹ Jos 6¹³ (JE) they were going along continually blowing on the trumpets; בַּוֹהֶלֶךְ הַלוֹךְ וַזְעָקָה 2 S 1319 and she went, crying out as she went; הֹלָךְ . . . הַלוֹךְ 2 S 1613 he went along . . . cursing as he went; so I S 1923 and he went on, prophesying as he went, until he came, etc. (3) in cases where vb. fin. is foll. by Inf. abs. + adj. denoting progress, advance: בילה הלוף וקרב 2 S 1825 and he came continually nearer (nearer & nearer); elsewh. with idea of actual motion lost fr. vb. fin.: וֹלֵכְּהְ הַלוֹךְ וַרֶב IS 1419 and the tumult kept growing greater and greater; so וַיַּלֶךְ דָּוָר הַלוֹף לידול 2 S 510 = 1 Ch 119; cf. Ju 424 and the hand of the sons of Israel kept growing more and more severe (וַמֶּלֶבְּי · · הַלוֹף וָלָשָׁה) upon Jabin; note esp. וַיָּגַרָּל עַר־כִּיר חַאָישׁ וַיָּלֶךָּ הָלוֹךְ וַנְבֵל עַר־כִּיר נדל מאר Gn 2613 (J) and the man grew great and kept on growing greater and greater until etc. (4) twice, where vb. fin.

is not הלך, but another vb. denoting motion: וַשׁבוּ הַמַּיִם . . . הַלוֹהְ וַשׁוֹב Gn 83 (J) and the waters retired continually more and more; וַיָּפַע אַבְרָם הַלוֹהָ וְנָסוֹע הַנָּגְבָּה Gn וּצִיּ Gn וּצִיּ (J) and Abram journeyed on continually further toward the south country. (5) quite by itself is Gn 8⁵ (P) והַפַּיִם הָיוּ הָלוֹהְ וְחָסוֹר and the waters, they continually diminished (were a going and a diminishing; the Infs. abs. being predicate). (6) 13 t. the Inf. abs. = Imv. & is followed by Pf. consec. (chiefly in Je): הַלוֹךְ וַרְבַּרִשְׁ 2 S 24¹² go and speak, so Je 352; אָפַרְאָ go and say, $Is 38^5 Je 28^{13} 34^2 35^{13} 39^{16}$; קֿרָאָרָ $Je 2^2 3^{12}$; also וֹרָתַצְּתְּ ב ה' וַלְנִיתָ אַ ז ז צ ה' וַלְתַצְּתְּ Je 13¹ 19¹ go and buy, אָנְמַרָּאָ 17¹⁹ go and stand. d. akin to the use of Inf. abs. are some instances of Pt. הֹלָךְ הַפּּלְשָׁתִּי +adj. (or pt.): וַיֵּלֶךְ הַפּּלְשָׁתִי ו הלך וקרב I S 1741 and the Philistine came continually nearer (cf. 2 S 1825 supr.); in other cases as predicate, with same idea of growing, increasing: וְדַוָּר הֹלֶהְ וְחָזֵק וּבֵית שַׁאוּל הֹלְכִים וְדַלִּים 2 S 31 and David was growing stronger and stronger, while the house of Saul were growing weaker and weaker, cf. 2 Ch 1712 Est 94 (of individuals), 2 S 15¹² (of people); + 2 adj. וְהַנַּעֵר ו אַמוּאֵל הֹלָהָ וְנְדֵל וַטוֹב I S 226; cf. (with different order) of wind, Ec 16 goeth (הוֹלֵהָ) toward the south, and turneth about (בּוֹבֶב) unto the north, the wind turneth about and about continually הים הולף וִסֹעֵר of sea (סוֹבֶב סֹבֶב הוֹלֶף הַרוּחַ) Jon 1 11.13 the sea was growing more and more stormy; also ויהי קוֹל הַשֹּׁפַר הוֹלָהְ וֹחָוֵק Ex 1919 and the sound of the trumpet kept growing louder and louder; & in metaph. אַרַח צַדִּיקִים כָּאוֹר נְגַה הוֹלֶדְ וַאוֹר עַד־נְכוֹן הַיוֹם Pr 418 the path of just men is like a shining light, growing lighter and lighter until the full day.

2 S 1122 2 K 425; notably נילף וישלח 2 K 37 and he went and sent. c. following other verbs: יקמו וילכו Gn 2219 (E) cf. 2410 (J) 438 (J) Nu 1625 (JE) Ju 4°; נְסְעָה וְנֵלְכָה Gn 33¹² (J). as result of action expr. in preced. vb., such as vb. of sending, etc.: וִישֵׁלַח אֶת־אֶחְיו וַוּלֵכוּ Gn 45²⁴ (E) cf. Jos 1 ¹⁶ (D) 1 S 6 ⁸ Jb 3 8 ³⁵; also ישָאָחוּ קרים 721 2721 an east wind shall carry him off, and he shall depart; ויגרשהו וילף ע 341 (title). (Cf. depart also of inanimate things 3 supr.) e. in longer series: וַיֵּלֶהְ וַיִּבְרַח וַיִּמְלֵט וּ צוֹ אַ נִיבְרָח וַיִּמְלֵט וּ צוֹ אַ צוֹ וּ צוֹ אַ צוֹ וּ ב ויִפע וילף וושב . . . וישב 2 K 19³⁶ = Is 37³⁷; cf. Nu 2425 (JE); אינקם וילך ויבא Ju 1910; also וילם וילד ויבא יבלא ויבלא ניבל 2 K 1012. f. oft. in Imv. foll. by 2nd Imv. or equiv., (ו) כה בחדלי Gn 27¹³ (J) go, bring me (them), cf. Ho 12; לכו רעו לכו רעו ו Gn 297 (J) go, feed (them), cf. 3714 4219 Ex 419 +(in all c. 57 t.; only JED in Hex); but also (2) weakened to mere introductory word (as also supr. passim: esp. 2 K 37 etc.), go to, or come, do (let us do) so & so; לְכַה נְכַרְתָה בְּרִית Gn 3144 come, let us make a compact, cf. לְכָה ו לַכָּה וַנַלְכָה 1932 (where subj. fem.); לכר וַנַלְכָה 1 S 99 come, and let us go, so v10, 1114 Is 23=Mi 42, cf. Zc 67+; even לָךְ בּאֹ וָאֶשֶׁלְחָה 2 K 55 go to, come, and let me send, cf. Is 2215 2620 Ez 34.11; further Ju 19^{11.13} 1 S 9⁵ 1 K 1¹² ψ 34⁵ + (in all c. 49 t.; only JE in Hex). (3) apparently intermediate, and shewing transition fr. (1) to (2) are : לֶבוֹּ מַרוֹּ Ex 19²⁴ 32⁷ cf. Ju 18²; לְבוֹּ מַרוֹּ לכו וָהְתְהַלְּכוֹ (בֹּצ אַמֵּ בֹּבָּ בַּבָּ בַּבָּ בַּבָּ בַּבָּ בַּבּ בַּבַּ בּ בַּבּ בַּבּ בַּבּ בַּבּ בַּבּ לכו באו אַרצָה Jos 188 & לכו באו אַרצָה Gn 47¹⁷ cf. 1 S 22⁵ 1 K ו ¹³ 2 K 7⁹; v. further לֶכְנָה שַׂבְנָה Ru 1⁸ & ישׁבְנָה לֵכְוּ v¹²; also 2 S 3¹6 1 K 19¹5.20 + (in all c. 36 t.)

II. Fig.; the most common uses follow; in most the origin in a literal meaning is evident: † 1. pass away, die; in phrases denoting or implying death (cf. Ar. פּלֹבּ בָּי הֹלְּבֶּי הֹלְבָּ הַיּוֹם בְּבֶּיבֶּי בְּּלִבְיּאָרֵיץ ; יְבִּיהְּבָּי בְּיִלְּבִי הַיּוֹם בְּבֶּיבֶּי בְּלִּבְי הַלְּבָּי הַיּוֹם בְּבֶּיבֶ בְּלִּבְיִ הְּלָבְ בַּלִּבְי הַלְּבָּ בַּלְ הַיִּוֹם בְּבֶּיבֶ בְּלִבְּי הַלְּבָּ בַּלְ הַיִּוֹם בְּבֶּיבֶ בְּבָּי בְּלִבְּי בְּבִּי בְּבָּי הַלְּבָּ בַּלְ הַיִּלִם בְּבֶּיבֶ בְּבִּי בְּבָּל הַיִּבְּי בְּבַּל הַיִּבְּב בְּבֵּל הַיִּבְּב בְּבִי בִּבְּל הַיְּבְּב בְּבַל הַיְבְּב בְּבְּל הַלְבְּבְּ בְּבְּל הַלְבְּב בְּבְּל הַלְבְּב בְּבַל הַלְבְּב בְּבְל הַלְבְּב בְּבַל הַלְבְּב בְּבְל הַלְבְּב בְּבַל הַלְבְּב בְּבַל הַלְבְּבְ בְּבַל הַלְבְּב בְּבָל הָיִבְּב בְּבַל הַלְבְּבְּבְ בְּבָל הַלְבְּבְּבְ בְּבְל הַלְבְּבְ בְּבָּל הַבְּבְּל בְּבְבְּל הַבְּבְּל בְּבִבְית עוֹלְכִמוֹ בַּבְּיִ בְּבַל הַלְבְּבְּב בְּבָר הַלַבְּבְּיִת עוֹלְכִמוֹ בְּבָּב בְּבָית בַבּל הַלָּב בְּבָר הַבְּבָּן הַבְּבָּל בְּבִית עוֹלְכִמוֹ בַּבָּיִם בֵּבְּבָּית בַּבְּבָּית עוֹלְכִמוֹ בִּבָּית מוֹלֵב בְּבִית מוֹלְבִּב בְּבִית מוֹלְבִי בִּבֹי בִּבְיִבְּב בְּבִית מוֹלְבִי בִּבְיִם בְּבָּב בְּבִית מוֹלְבִי בִּיֹב בְּבִית מוֹלְבִּי בַּבְיִבָּם בְּבָּב בְּבִית מוֹלְבִי בִּיר בַּבְּי בְּבִית מוֹבְב בְּבָּים בַּבְּבָּם בְּבַב בְּבִּב בְּבִית בּבּב בּית בּבוּ בּב בְּבִים בּבּב בְּבַי בְּבַב בְּבַּי בְּבַּב בְּבָּב בְּבִי בְּבִּי בְּבַב בְּבָּב בְּבִּי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִּי בְּבִי בּב בּיבְי בּבּי בְּבִי בְּבְבּי בְּבּי בְּבּבּי בְּבָּב בְּבְבּב בְּבָּב בּיּבְּב בּיּבְבּב בּבְּבּב בְּבִּב בְּבָּב בְבִּבּי בְבְּב בְּבְבּב בְּבְבּב בְּבִי בְּבּב בְּבִי בְּבְב בּבּים בּבּבּים בּבְבְב בּבּי בְבּב בּב בּבּי בְּבּב בּבּב בּבּב בּבּב בּבּב בּבּב בּבּב בּבּב בּבּב בּב בּבּב בּבּב בּבּב בּבּב בּב בּבּב בּב בּבּב בּב בּבּב בּב בּבּב בּב

2120 but cf. infr. 3 a (2); once with weaker sense sq. inf., הְנָה אָנֹכִי הוֹלֶךְ לָמוּת Gn 25²² (J). 2. live ('walk'), in general (cf. Pi. Hithp.) (usu. poet., with modifying words): בּי־אַלַהָּ בַּנֵיא אַלְמָוֶת ע 234 though I walk in a valley of deep darkness; cf. 1387 & אָלֶךְ חשׁרָ Jb 293; קֹרָר אָלֶךָּ ע 4210; ה׳ חַשֵּׁכִים Is 5010, v. also Ez 314; perh. also Gn 152 cf. 1 supr.; אַלכוּ מַחֵיל אַל־חֵיל אַל־חַיל עַ עַנְיַנ עַחַיל אַל־חַיל עַ they go from strength to strength; הוֹלֶךְ בַּהֹם רבים Pr 109; esp. 3. of moral and religious life; יישר־לֶכֶת Pr וּבָּי Pr בּבָּי Pr וּבָּי Pr וּבָּי Pr וּבָּי Pr וּבָּי walk (walketh straight, upright); partic. a. walk in (3) ways (counsels, statutes, etc.), (1) in good sense: (a) ה' בַּרֶרָהָ תָּמִים ע זסוּ , cf. Is 30^{21} Je 6^{16} 1 K $8^{36} = 2$ Ch 6^{27} ; (3) in (3) ways of ', esp. D : Dt 86 (לְיִרָאָה אֹתוֹ) cf. 1012, וו²² (שֶׁמַר מִצְוֹת י' || etc.), צוי (שֶׁמַר מִצְוֹת י' || ;; v. also 13¹⁵+; 1 K 11³³ (sq. לַעַשׂוֹת), v³⁸ (sq. ינְעִשִּׁירָ (וִעְשִּׁירָ 1 2 K 21²² ע 119³ 128¹; וּנְשִּׂירָ Is 2³= Mi 4^2 ; further (sq. 37) Ju 2^{17} ; (γ) +in commandments of '2 Ch 174; (δ) in his law(s) (תוֹרָה) Ex 16^{4.14} (J) 2 K 10³¹ Je 9¹² 44²³ (+ בַּחָלָת & בַּעְרָוֹת, 2 Ch 6¹⁶ Dn 9¹⁰, cf. Ne 10³⁰ (of אַלְהִים); (בּ) †in his ordinances, statutes (חַקּוֹת) Ly 26^3 i K 6^{12} Je $44^{10.23}$ (v. supr.), Ez $5^{6.7}$ 11²⁰ 18^{9.17} 20^{13.16.19.21}, cf. חַלִּים חוֹפְתַ 33¹⁵; also 'PΠ 1 K 861 Ez 1112 3627; (ζ) †in his judgments (מִישְׁבְּמִים) ע 8931 Ez 3724; (ח) +in ordinances of David 1 K 3^3 , cf. also infr.; (θ) in way(s) of good man I S 83.5 2 Ch 2112, of David 2 Ch 1117 342, of David & Sol. 173. (2) in bad sense, (a) in (evil) ways c. = 2 K 2121 Ez 1647 23³¹ 2 Ch 22³; cf. also (prob.) 2 Ch 2 וילה בלא מובה and he lived undesirably (cf. @ ל Kmp Öt); > others he departed (died) unregretted, so AV RV; (3) sq. acc. 2 K 2121 Je 1815 (ה' נִתִיבוֹת); (ע) c. adverb. acc. הוֹלָדָּ עַקִּשׁוּת פָּה Pr 6¹² one walking in perversity (falseness) of mouth (cf. אָרֶקוֹת Is 33¹⁵); (δ) in (בְּ) ordinances, statutes (חֹקְּחַ) of bad men Lv 183 2023 (both H) 2 K בחוק בו Ez 2018 (בחוק). **b.** walk with (עָם אָאָת) i.e. associate, be familiar with: בָּשֶׁלוֹם אתי Mal 26 in peace and uprightness he walked with me ('י); הַּצְנַעַ לֶּכֶת עִם־אֱלֹהֵיך Mi 68; but also of people at variance with ' וַהַלַכְּחֶם עִפִּי קַרִי Lv 2623 cf. v27.40; & of ' at variance with people וָהָלַכְתִּי . . . עִפָּיבֶם בָּקֶרִי v²⁴ cf. v²⁸ (all H); with men, אֶת־חַכָּמִים Pr 13²⁰; עם אַנשִי רָשַע Jb 348; cf. walk with (עם אַנשִי רָשַע vanity Jb 315. **c.** walk before '' (לפָנֵי ''); c. בָּאֶכֶת, 교회 - 기 etc.) I K 24 36 823.25 94 2 Ch 616 717 cf.

ה' קרֹננית מפני י' Mal 314; walk before the living (i.e. walk aright before them) Ec 68. d. walk, go, after (אַחַרֵי) (ו אַחַרֵי) Dt 13⁵ 1 K 14⁸ Je 2² Ho $11^{10}+$; (2) other gods, Ju 2^{12} esp. D: Dt $4^3 6^{14} 8^{19} 13^3 28^{14}$ Je $2^{23} 7^6 8^2 11^{10} 16^{11} 25^6 +$; cf. go & serve other gods Jos 2316 Dt 137.14 173 29¹⁷ (cf. 28¹⁴ supr.); (3) things which do not profit Je 28; (4) vanity Ho 511 (reading Ny cf. VB); v. also Am 24. e. walk in (1) one's integrity, etc., בַּחַכָּי ע בַּהַיּנִי ע בַּהַיּנִי ע בַּהַיּנִי ע בַּהַיּנִי ע בַּהַיּנִי ע Pr 109, v. also הֹלְבִי תֹם עָ 15², הֹל הָמִים Pr 27; (2) bad sense, in $(\frac{5}{2})$ sin I K $15^{3.26.34}$ $16^{2.26}$ $2 \text{ K } 13^{6.11} + \text{(esp. of wicked kings)}; \text{ (evil)}$ counsel 2 Ch 22⁵ cf. ψ 1¹. **f.** (1) \Rightarrow as subj. (a) = thoughts, לְבִּי הַלַּף 2 K 5²⁶ did not my thoughts go forth; (β) evil inclination, Jb 317; אַל־לֶב שִׁקּוּצִיהֵם . . . לְבֶּם חֹלֶדְ Ez וו²¹; sq. אַחַרֵי בָּפָשׁ (2) בְּלּוּלִיהָם 2016, אַחַרִי בִּצְעָם 33³¹; (2) בּלּוּלִיהָם desire, טוֹב מַרְאָה עֵינַיִם מָהַלָּדְ־נָפִשׁ Ec 6º better is sight of the eyes than outgoing of desire. 4. other fig. uses: depart from מָפָנֵי Ho ווי Grom prophets as God's messengers; opp. 877); go into, Is 4516 they have gone into confusion (judgment on idol-makers); etc. Pf. ו s. ψ 109²³ like a shadow when it stretches out I am gone (cf. היה Niph.)

†**Pi.** (chiefly poet. & late) Pf. הַלַּכְתִּי Jb 30²⁸ ל 131¹; הַלְכַהִי ψ 38⁷; 3 pl. הַלְכַהִּי Jb 24¹⁰ La 5¹⁸; Impf. יָהַלָּף Ez 189 + 2 t.; יָהַלָּף וֹ K 2127; ו s. יַהַּלֶּרוּ לּ אַרַלְּרָּ עָּ אַרָּלְּרָּ עָּ עָּרָ עָּ עָּרָ וּ אַ אַרַלְּרָּ Hb אַרַלְּרָּ וּ עָּ עָּרָ וּ אַ יַהַלְּבֶּוֹן ע 89¹⁶ + 2 t.; ו pl. יָהַלֶּבֶוּן ע 55¹⁵ Is 59⁹; Imv. קבר וו⁹; Pt. קבר Pr 6¹¹ ψ 104³; מהלכים Ec 415;—1. walk in or with a throng sq. בּוֹסכ: אַ נְחַלֵּךְ בְּרָנֵשׁ γ בּבִית אֹ׳ נְחַלֵּךְ בְּרָנֵשׁ γ בּבִית אֹי נִחַלָּךְ בְּרָנֵשׁ γ בּבִית אֹי coals על־הַנְּחָלִים Pr 628; of idols ע 1157 they do not walk, have not the power of walking (cf. יְצְעֵרה Je 105); of one tramping, formidable, sim. of poverty וּבָא־בִּמְהַלֵּךְ רֵאשֵׁךּ Pr 611,—a highwayman acc. to Ges Ew Hi Now, cf. &; מַחְסֹרְךָּ בָּאִישׁ מָנֵן (cf. also Hithp. 24³⁴); of 'י, walking (in majesty), marching, עַל־בַּנִפֵּי רוּתַ עַ 1043 on the wings of the wind; of righteousness, personified, צֶּהֶק לִפְנָיו יָהַלָּה עָ עָּהָ עָ אַ עָּהָל עָ עָּהָל יָהַלָּה עָ עָּהָל עָ עָּהָל יָהַ עָּהָּ באבח צרקה אהלף Pr 820 in the path of righteousness do I walk (stedfastly, unswervingly); of animals, go about, prowl, על הַר־צִיוֹן שֵׁהשָׁמֶם ישׁשֶׁמֶם הַלְּכוּ בָוֹ (Qr שׁשָׁמֶם) La 518, of ships, in (stately) movement ψ 10426; of springs 10410 between mountains they go (run, flow); of arrows Hb 311 at the light of thine arrows that

go (fly, shoot; cf. **Hithp.** ψ 77¹⁸). **2.** also of $walking \ about = ext{living}$ הַמָּהַלְּכִים תַּחַת הַשָּׁמָשׁ Ec 415; ערום הַלְכוּ בְּלִי לְבוּשׁ Jb 2410 naked they keep going about (freq.), without clothing; so of going about as mourner לכה הלכהי Jb 3028 ψ א 387 (cf. **Qal** ψ א 210); באַפַלוֹת נָהַלָּדָ Is 59^{9} indarkness we walk (of distress); on the other hand בָּאוֹר פָּנֶיךּ יְהַלֵּכִוּן ע 89¹6 (of blessedness & prosperity). 3. depart, go entirely away (だ) בוש יהלבו Ec 810 from the holy place they must depart (on text cf. VB; וְיִשְׁתַּבְּחוֹּ בַעִיר וְן). 4. fig. of mode of life, action, etc.: of particular path of one's life אַהַלָּךָּ עַּאַרַח־זוּי אַהַלָּךָּ עַּאַרַח־זוּי אַהַלָּךָּ עַּאַרַח־זוּי אַהַלָּךָּ specif. in good sense אַניהלָרָ אַני ז K בּויַל and he (Ahab) walked softly (as a penitent); oftener c. אַ of path in which: בּרָרָכִי יָהַלֶּכוּ ψ 8 r 14 that in my ways they would walk! cf. 8611 (7505), Ez באים (בְּחַקּוֹתַי:); in bad or doubtful sense וַהַלָּבָּ לא הַלַּכְהִי עִינֶּ',דְּ Ec 11°; cf. also לֹא הַלַּכְהִי ע בּגרלת ψ ואו ע און ע פּגרלת ψ ואון ע בּגרלת (move, tread) among great things (ן וֹבְנִפְּלָאוֹת מִכֵּוּנִי fig. of humility, cf. also va). † Hithp. Pf. הַתְּחַלֵּלֶּר Gn 69 1 S 3031; והתהלה consec. Ex 2119 1 S 235; 2 ms. הַתְהַלֵּכְתִּי Ez 2814 Jb 3816; ז s. הַתְהַלַּכְתִּי יתהלף (Pr 23³¹; יתהלף ויתהלף (Pr 23³¹) Jb 188 22¹⁴; 1 s. אַתְהַלְּכָה ע 43²+ 2 t.; וֹאֶתְהַלְּכָה עִיתְהַלְכוֹ ; ז אר ווּ ב 1 S 2³⁰ + 2 t.; יִתְהַלְכוֹ Ju 2124+3 t.; יְתְהַלֶּכְוֹּן וֹ 1 S 23¹³+3 t.; יְתְהַלֶּכְוּן ψ וב 9 ; $_3$ fpl. וְתְּתְהַלְּכָנָה 7 , etc.; Imv. הָתְהַלַּכָנָה (לִּ)הַתְּהַלֶּהָ Ios 18⁸ Zc 6⁷; Inf. הָתְהַלְּכוּ (לִּ) ψ הַלְּבֶּלָּרָ $+4 \, \mathrm{t.}$; sf. הָתְהַלֶּכָרָ $\mathrm{Pr} \; 6^{22}$; Pt. מָתְהַלָּרָ קתהַלָּכִים .Ez r¹³; mpl מְתְהַלֶּכֵת Ez r¹³; IS 2527;—walk, walk about, move to and fro: 1. lit. a. traverse, in this direction and that, Gn אַנין (J; בָּאָרֶץ) Jos ו 84 (JE), v8 (id.; 'לָכוּ וָהִתְּה' י (both | שוט אין); cf. Jb 17=22 (both | צכ 110.11; similarly also I Ch 214; of fiery appearance in Ezek.'s vision מְתָה' בֵּין הַחֵיוֹת Ez 113; of horses in Zec.'s vision Zc 67 (לָלֶבֶת לָהָתִי בָּאָרֶץ), v⁷ (לבו התהלכו בא'), v7; go in different directions וַיַּתָה׳ מִשָּׁם בַּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְשִׁבְּטוֹ Ju 21²⁴ (|| נְיִגְאוּ מִשְׁם etc.); so of lightning flashes as arrows of ' \$\psi 77^{18}\$ went hither & thither; of water running off different ways 588 (sim. of vanishing of wicked). **b.** walk, walk about יתהלה בחוץ על־משענתו Ex 2119 (JE) i.e. leaning upon his staff; Pr 6²² (distinguished fr. ⊃⊇ÿ, וֹבָחָקֵר הָהוֹם ; (עַל־נֵג בֵּית הַמֶּלֶהְ); בּחַקַר הָהוֹם ; (הַקִּיץ) אַהַלְּכִּתְּ Jb 3816 and in the farthest ground of

the deep hast thou walked? בּתוֹךְ אַבְנִי־אָשׁ הִתְהַלֶּכִתְּ Ez 2814; so also of ', walking on earth, in anthropomorphic conception קול י׳ אַלהִים מתהלף Gn 38 (J) the sound of 'Elohim walking about in the garden; of God (El) וחוג שַׁמִים יִתְהַלָּדְּ Jb 2214 and the vault of heaven he walketh; walk about in front of (לְפַנֵי) Est 211; attend, follow, of retainers הַּמְתְהַלְּכִים בְּרֵוּלֵי אֲרֹנִי וּ S 25²⁷; wander, of Israel עמוֹי אֵל־גּוֹי עוֹסָהַי עָנְהַיּי עִּלְבּוֹי עִּלְבָּוֹי אַל־גּוֹי Lo513 = 1 Ch 1620; rove about, of David and his band אַשֶּׁר־הַתְהַלֶּבְּישָׁם ווֹ אַסְבּאֹישׁר יִתְהַלְּכוּ בַּאֲשֵׁר יִתְהַלְכוּ 2313 (on this phr. cf. Lag Psalt. Hieron. 1874, 156 f. Dr Sm); walk about, prowl, of Jehoiachin under fig. of lion, יַּתָה' בּאַרִיוֹת Ez 196; cf. also בּתוֹפְרַאַרִיוֹת בּלָּבָר בּיֹשֵׁין Pr 2434 and thy poverty cometh marching (cf. **Pi.** 6¹¹); glide, flow of wine יתה' בּמִישָׁרִים Pr 23³¹ glideth down smoothly (VB; cf. Qal 3 Ct 710); note esp. the foll., where emphasis lies not on verb, but on an auxiliary word; these cases form the natural transition to the figurative use:— ψ 129 on every side wicked men are walking; יַתְהַלֶּךְ־אִישׁ 39⁷ in appearance (semblance, lit. image cf. Che crit. n.) walketh a man; also לְבֶּר לְּבֶר לְבָּר אָתְהַלֵּךְ 43° (cf. Qal 4210, Pi. 387 **2.** fig. walk about = live; the king before (לְפָנֵי) his people IS 122, so of Samuel v²; of priest 2³5 (לִפְנֵי מִשִּׁיהִי); of friendly intercourse with (האָל) men 1 S 25¹⁵; ${
m cf.}$ בָּלַ הְּאָח־לִי הִּתְהַלֶּכְהִי ψ 35 14 ; of man's relation to God: especially sq. לפני והיה תמים, לפני Gn 17¹ (P) walk before me (live constantly in my presence) and (so) be perfect, cf. 2440 (J), 48^{15} (E); ה' לָפָנֵיךּ בַּאֱמֵת וּבְלֵבָב שָׁלֵם $_2$ K $_2$ O 3 = Is 383; as token of divine favour יְתְהַלְּכוֹי לְפָנֵי ער־עוֹלְם I S 230 (v. esp. Dr, on sense here & elsewh.); ע וופּ הַחַיִּים 116º אֶתְהַלֶּךְ לִפְנֵי י׳ בָּאַרְצוֹת הַחַיִּים, קה' בּשִׁמוֹ (בַּאוֹר הַחַיִּים); בַּאוֹר בִּשְׁמוֹ Zc 1012 they shall walk in his name; c. h, of Enoch and Noah ה' אָת־האַלהים Gn 5^{22.24} 69 (denoting intimacy, fellowship: all P); further אַמְתָּק 'ח ע 263 I have walked in thy faithfulness; מָתָה׳ בַּתְּמוֹ Pr 207 he that walketh justly in his (own) יתר' בּּתְם־לְבָבִי בָּקֵבֶב בֵּיתִי γ ror²; cf. also ψ 11945 and let me walk in a large place (untrammelled, undismayed); of the wicked מִתְהַלֶּךְ בַּאַשָּׁמִיו ע 6822 one going on in his guilty deeds; 'בחשכה יתה ע 825 they walk in darkness (ן לא יָרְעוּ וְלֹא יָבִינוּ); of their exposure על־שָׂבֶבָה יִתְה׳ Jb 188 he walketh on net-work, (snare, cf. שַׁבַּח בַּרָנְלִיוּ בְּרָנְלִיוּ : שַׁבַר בַּרָשָׁת בַּרָנְלִיוּ :

esp. of 'as accompanying Israel מְּתָה בְּלֶּהֶב מְּחֵבֶּלְּ Dt 23¹⁵ walk in the midst, etc., בְּתוֹּבְכֶּם Tv 26¹²; 2 S 7⁷ wherever (בְּבֹל אֲשֶׁה I have walked with (among בְּ) all (the sons of) Isr.= I Ch 17⁶; as inhabiting a tent, on the march, בְּאַהְיָה מִתְּבַלְּבְּ 2 S 7⁶ and I was walking in a tent and in a tabernacle.

† Hiph. Pf. 3 ms. ילך (as if from ילר, i.e. a verb Y'5, cf. reff. sub Qal Impf. supr.) 2 K 2415; sf. הוֹלִיכָּךְ Consec. Pr 1629, etc.; וֹלִיךְ Ec 10²⁰, יוֹלִיךְ Je 32⁵; juss. אוֹלִיךְ Dt 28³⁶; שלקף Ec 5¹⁴; אולקף Ex 14²¹ אלף ב 14³¹ צו ב 14³¹ וילק La 32; sf. ויולבני Ez 4024 431 476 ו s. אוליה אוליה בי 2 S 1313 Ez 3214, cohort. אוליכה 2 K 619, ואולך 2 K 619 Am 210 + 3 t., etc.; Imv. הּוֹלֵהָ Nu 1711; fs. הֵילִיכִי Ex 29 (Bö il. 461, § 1103; but rd. prob. הוליבי Ol § 256, b Ges \$ 69, 2, R 8); mpl. להליכו 2 K 17²⁷; Inf. sf. להליכו 2 Ch 366; Pt. מוֹלִיכָּך Je 26 + 4 t.; sf. מוֹלִיכָּד Dt 815, מולכה Je 217; מוליכם Is 6313; fpl. מולכה Ze 5¹⁰;—1. lead, bring: sq. acc. usually of person; a. c. 3 of space or region through which, Dt 815 (Isr. in wilderness) Je 26 \$\psi\$ 13616, so also Is 4821; 77, Je 217; cf. Jos 243 (E), Is $63^{13} \psi$ 106°; also fig. Is 42^{16} and I will lead (the) blind in a way (בָּרֶבֶּי they know not; b. c. acc. pers., בְּ of space + acc. of time נְאוֹלֶהָּ אָרְכֶּם אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר Dt 294; so Am 210 (sq. Inf. of purpose c. 5). c. sq. acc. pers. + acc. of way, road, Dt 82, cf. בָּרָהָ הַנָּרוֹם Ez 4024 (acc. of direction). d. sq. acc. pers. + acc. of place or condition to which אַת־נִשֵּׁי הַפֵּלֶךָּ בהוליה בולה 2 K 2415 the women of the king, etc., he led into exile (מִירוּשָׁלַם בָּבֶּלָה); so also, of exile בָּבֶל ; Ho 216; בַּבֶל Je 325; cf. of Yahweh's chastisement, La 32 me hath he driven and brought, into darkness and not into light; sq.acc.pers. + אֶל־בּוֹי : אֱל etc. Dt 2836 (of exile); אֶל־נַחַלֵּי־מִיִם Je אַנּ יּפְיַם Ez 43¹; אַל־הָעֶרָה Nu 17¹¹ (P; implic. obj. being censer); על of pers. 2 K 6¹⁹ Je 52²⁶, אַל in || 2 K 25²⁰; על also I K וילכו אתו על־ניחון (see sub על **7 c** β). **e.** sq. acc. pers. + ה — loc.: שׁמִרֹנָה 2 K 6¹⁹; ع 2 Ch 33¹¹ 36⁶ (cf. 2 K 24¹⁵ supr.); cf. שׁמָּה 2 K 17²⁷. **2.** lead away sq. acc. pers. + appos.; שוֹלֵל Jb 1217 he (') leadeth away counsellors despoiled cf. v19; of Yahweh's judgment on the wicked \$\psi\$ 125\$ ' will lead them away with (האל) the workers of iniquity, 3, carry, bring: c. obj. helpless, or inanimate: a. + acc. loc., Josiah to Jerusalem (יְרוֹשָׁלַם) 2 Ch 35²⁴ (וְרוֹשָׁלַם in ∥ 2 K 23³⁰); cf. Zc 5¹⁰ whither are these carrying the ephah ? אָנָה אוֹלִיךָ אֶת־חֶרְפֶּתִי 2 S 1313. b. carry, take, take away, הֵילִיכִי אֶת־הַיֶּלֶד Ex 29 (E; on form cf. supr.); also carry away בֹּיֶרוֹ, in his hand, Ec 514; of the spread of a careless speech Ec 10²⁰ fowl of the heavens shall carry the voice (בַּעֵל הֹפָנָפַיִם יַנִּיד דָּבָר []). **4.** fig., of influence on character: c. acc. pers. + ? into: Pr 1629 and he will lead him into a way that is not good 5. a. cause to walk, go, men (i.e. sinful). (i.e. עַמִּי יִשְׂרָאֵל) on (עַמִּי יִשְׂרָאֵל) the mountains of Israel Ez 3612 (| נָהַיִּתָ לָהֵם לְנַחֲלֶה ,וִירֵשׁוּך); cf. נָאוֹלֶך אתבם קוממיות Lv 2613 and I caused you to walk upright (fig.; opp. to being bowed down by a yoke); Is 6312 that caused his glorious arm to go at (?) the right hand of Moses. b. cause to flow, run Ez 3214 and rivers like oil will I cause to flow. c. cause to depart, retire, go back, ', the sea, Ex 1421 (2 instr., (בַּרוּחַ קַדִים).

לקלְה 'n.m. traveller (properly a going, journey, whence wayfarer, traveller) only הָאָרַהַ הַבָּא לוֹן $2 \, \mathrm{S} \, \mathrm{I} \, \mathrm{S} \, \mathrm{I} \, \mathrm{I}^4$ (הָאִישׁ הַעְשִׁיר);—in MT $1 \, \mathrm{S} \, \mathrm{I} \, \mathrm{I}^{26}$ שוא שוא הי, הַלֶּךְ דְּבָשׁ לוֹן);—in MT $1 \, \mathrm{S} \, \mathrm{I} \, \mathrm{I}^{26}$ שוא שוא be cstr. & = flowing, or dropping (of honey), but rd. rather לְּבִישׁ The Klo We Dr (& דָּבִישׁ for דַּבִישׁ for דָּבִישׁ for דַּבִישׁ for דַּבִישׁ for דַּבִישׁ for דַּבִישׁ for דָּבִישׁ for דַּבָּשׁ for דַּבָּשׁ for דָּבִישׁ for דַּבָּשׁ for דָּבִישׁ for דַּבָּשׁ for דַּבָּשׁ for דַבָּשׁ for דָּבָישׁ for דַּבָּשׁ for דַבִּשׁ for דַבָּשׁ for דָּבִישׁ for דַבָּשׁ for דָּבִישׁ for דָבִישׁ for דָּבִישׁ for דַבָּשׁ for דָבִישׁ for דַּבָּשׁ for דָּבָּשׁ for דָבִישׁ for דָבִישׁ הַּבָּשׁ for the Klo We Dr for for דָּבִישׁ הַּשָּׁשׁ for the Klo We Dr for for the for the form for the for the form for the form for the for the for the for the for the for the form for the f

לְּרָלִיךְּ] **n.[m.**] step, only pl. sf. בְּרָהֹץ בּרְהֹץ Db 29⁶ when my steps were bathed in cream (הֶּמְמָה) hyperb. of abundance, wealth.

לוכה] n.f. a going, way, travellingcompany, sf. הַלִיכָתְם Na 26 Qr (דֵליכָתָם Kt); elsewh. only pl., cstr. הַלִּיכוֹת ע 6825, so Pr 3127 Qr (הליכת Kt), הלכות Hb 36, הליכת Jb 619; sf. הַלִּיכוֹתֵיךְ ψ 6825;—**1.** going, walk, **a.** Na 26 they shall stumble in their going; elsewh. pl.goings: **b.** ψ 68^{25,25} of going, marching, progress of God into the sanctuary (שַלְּבֶּשׁ; so Hup Pe Che; Ew Hi De in holiness) ref. either to solemn processions of worshippers (e.g. De) or, perh. better, to the theophanic progress of God himself (e.g. Che); also c. of goings=doings צוֹפִיָּה ר' בֵּיתָה Pr אַ ז²⁷ watching the doings of her household; of God Hb 36 הַלְבוֹת עוֹלָם לוֹ ways of eternity (al. of old) are his. 2. travelling-company, caravan הַלִּיכֹת שָׁבָא Jb 619 (אֶרְחוֹת הֵּמָא).

ל[מֲבַלְּדְּ] n.m. No 2,6 walk, journey, going

(late); cstr. מְהַלֶּכְּךְ L. יְצִלְּבְּרָם T. walk 'of to cubits' breadth before the chambers' in Ezekiel's temple Ez 42⁴ (cf. Da). 2. journey fr. Bab. to Jerusalem Ne 2⁶; of dimension of Nineveh, a journey of three days Jon 3³ i.e. diameter or length, cf. v⁴; (acc. to Herodot^{v.53} one day's journey=150 stadia,=length of Nineveh acc. to Diod^{11.3}). 3. pl. goings, i.e. free access (VB) Zc 3⁷.

†[תַּהְלּוֹכְה] **n.f.** procession, only pl. תַּהְלּנִת Ne 12⁸¹ of thanksgiving-processions at dedication of wall.

היילל היים m.m. appell. shining one, epith. of king of Babylon, איך נְפַלְהָ מִשְּׁמִים הֹ׳ בֵּן־שֶׁחַר m.m. appell. shining one, epith. of Is 14¹² how art thou fallen, shining one, son of dawn! i.e. star of the morning. (Cf. As. muštilil, epith. of (Venus as) morning-star IIIR 57⁶⁰ Opp JAS 1871, 448 Schr SK 1874, 387 COT ad loc.)

(קרימוּקרן); pt. boastful ones, boasters ψ 5 (רַשָּׁעִים | both || רַשָּׁעִים); 73° 75° (both || רָשָּׁעִים). יהלל ע וס³, ו s. sf. הללקיך ע 119164; 3 mpl. והללי consec. Is 629, sf. הלליף Is 6410, etc.; Impf. יהבלל על הבללי יהבללי ומבלי והבללי Pr 27², יהבללי Is 3818, ייהללה Pr 3138; ו א. אַהללה ע 565+2 t., cohort. אַהַלְלָה ע 69³¹ + 2 t., etc.; Imv. fs. הַלְלֵי ψ 146¹ 147¹²; mpl. το4³⁵+30 t. ψ+Je 20¹³ 31⁷; sf. 1πf. abs. ψ 22²⁴ + 15 t. ψ; Inf. abs. 1 Ch 1636; cstr. 250 2 S 1425 + 16 t. Chr; Pt. pl. מהלכים ו Ch 235+4 t. Ch;—1. praise man or woman, acc. ויהללו אתה אל־פּרעה Gn 1215 (J) and they praised her to Pharaoh, cf. Pr 27² 31^{28.31} Ct 6⁹; הַּמְהַלֵּלִים אֶת־הַמֶּלֶן 2 Ch 23¹² and those praising (shouting acclamations to) the king; v. also להלל מאד 2 S 1425 (of Absalom's beauty); in bad sense עובי תורה יהללו רשע Pr 284 deserters of law praise a wicked man. 2. usually praise אֶלהִים, '', etc.: a. sq. acc. of heathen god Ju 16²⁴. **b.** obj. י (אֵלְהִים); עווס 16¹⁶⁴ על) on account of), subj. heaven, earth, seas, etc., ע 60³⁵; תְּחֵי נַפְשִׁי וֹתְהַלֹלֶךְ: ע 110¹⁷⁵; in summons to all creatures to praise 1485.13; Is 3818 לא שאול תוֹרָךָ מֵוֶת יהללְרָּדְ (cf. עוֹדְ מָוֶת יהללְרָּדְ (cf. עוֹדְ מָוֹת יהללְרָּדְ public worship in sanctuary, Is 629 (thanksgiving in sanctuary after harvest), cf. 6410 ψ 22 23 (אַסַפּּרָה שִׁמָדּ), v^{27} 35 18 109 30 (both (אַנְפְּרָה לֵא' || 149³ (c. בְּ instr.; || מַנְפִּרָה לֵא'); also obj. ' ' ' ' (in some cases of public worship) ψ74²¹ 148⁵, Jo 2²⁶ (thanksgiving after harvest); ואַנַדּלֶנוּ בִתוֹרָה || 60³¹ (וואַנַדּלֶנוּ בִתוֹרָה || 145²), also 145² (אַבַרַכָּהָן); further, עָ הַכָּל דָבָרוֹ אָהַלֹּל בָּרַכְּהָן). also v11+v11b ביהוה ונו' but cf. Hup Che on 11 b as editorial addition; obj. not expressed וְשִׂפָתֵי ,Jear הַשִּׁמִיעוּ הַלֵּלוּ וְאָמָרוּ הוֹשַׁע י׳ אַת־עַמִּךּ רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי ψ 636. **c.** use of Imv. deserves special notice : בַּבְּרוּהוֹן ψ 22 24 (בַּבְּרוּהוֹן); of temple-worship cf. v^{23.25}); also in summons to angels, sun, moon, etc. (all created things) to praise '1482.2.3.3.4 1501; of temple-worship 1502 $(\stackrel{\square}{?} on \ account \ of) \ v^2(\stackrel{\square}{?}), \ v^{3.3.4.4.5.5} \ (all \ c. \stackrel{\square}{?} \ instr.);$ further Je 2013 (שירוּ לי), הַלֵּלוּ אָת־י׳ עווקי ע 117¹ (addressed to nations, שְבַּחוּהוּ), 1487 (created things), שַׁבְּחִי יִרוּשָׁלַם (| 14712 הַלֵּלִי אֵלֹהִיףָ צִיּוֹן את־יי). d. note esp.: praise ye Yah! הַלַלְרִיהָה ע ו אַנּמרוּ לִשָּׁמוֹ (וְמַרוּ לִשָּׁמוֹ); elsewh. always one word v. Baer v p. 115, & alw. at beginning or end of \(\psi \) (chiefly late), appar. liturgical; הכלליה

ע 10435 (בַּרְבִי נַפְשִׁי אֶת־י׳), elsewh. הַלְלִּיָּה: (1) at beginning \$\psi 106^1 111^1 (both || הורה || 112^1 113¹ (|| מרשׁם י׳ & הַלְלֹנּ || 135¹ (|| id.), 146¹ (|| id.), 146¹ (בּי אַת־י׳ ||), וֹבְלֵי נַפִּישִׁי אָת־י׳ (sq. זַפְּיִשִּי אָת־י׳ ||), וֹבְלִי נַפִּישִי אָת־י׳ ||), וואס (שִׁירוּ לִי׳ || (הַלֵּלוּהוּ הָלֵלוּ אֶת־י׳ || (שִׁירוּ לִי׳ ||), וואס (שִׁירוּ לִי׳ ||), 150¹ (הלליהו הלליהו (2) at end עוס 35); (2) at end אוס 35 (supr.), 105⁴⁵ 106⁴⁸ 113⁹ 115¹⁸ (|| לְבָרֵךָּ יָהַ וּן), 116¹⁹ 1172 13521 (קרוף י') 14610 14720 14814 1499 150° ([בל הַהְּשֶׁמָה הְהַבֵּל יָהּ (not liturgical) יְהַלְּלִדְיָה עְהַפֶּל יָה עְ 10219 יְהַלְּלִדְה בֹּל נִשָּׁמָה הְהַלֵּל יָה 1506, לא המתים יהללרינה e. also sq. in Chr. of technical Levitical function (cf. Lag or. ii. 16 ff., who limits this technical הלל priests, using תְצֹצְרוֹת, for a signal to the people; v. e.g. Ne 12²⁴ cf. v²⁷), 1 Ch 16⁴ (with בְּמִצְלְתִּיִם, all v⁵, and Ne 12²⁷) 23³⁰ 25³ (all (הוֹדוֹת); exercised (apparently) by both priests and Levites Ezr 3¹¹ (הרוֹת cf. v¹¹; by Levites 2 Ch 20¹⁹ (בְּרָבֶר נְדִיר), 29³⁰ (בְּרָבֶר נָדִיר) in which the people also joined 1 Ch 16³⁶; also 2 Ch 5¹³ (בַּמָצְלְתַּיִם וּבְכַלֵי הַשִּׁיר) cf. also v12; (appar. of Levites & priests), via (appar. of Levites & priests), וֹ מְהַלֵּלִים לי׳ בַּבּלִים וֹ Ch 235 (Levites) cf. 2 Ch 3021 (Levites & priests 'הָּבָלֵי עוֹ לי'); sq. לִשֵׁם הִפְּאַרְהֶּדְ ו Ch 29¹³ (מוֹרִים; David speaks in name of people); sq. לְהַרְבַת־לְּדֶשׁ 2 Ch 2021 (before the army; משׁרֵרִים לי׳ ; prob. of Levites, cf. v¹9). f. sq. acc. ' Ezr 310 (priests & Levites: עַל־יָרֵי קויד), Ne 5¹³ (people). **g.** other forms, with like technical sense, but abs.: לְהַלֵּל לְהוֹרוֹת רַנִיד אָנוּת דָּנִיד Ne ו 2²⁴ (Levites) cf. ו Ch 23⁵ 2 Ch 29³⁰ (עַר־לִשִׂמְהָה) 2 Ch 31² (appar. priests & Levites; 'לִשְׁרֵת וּלְהֹדוֹת ; בִּשׁעֵרי מַחַנוֹת י'; v. also מוֹדִיעִים לְהַלֵּל Ch 2313(מוֹדִיעִים לְהַלֵּל); מהרות ליהוה () 2 Ch 76 (הרות ליהוה). 3. appar. boast, make one's boast cf. Qal 2 (sq. ? in, of), אַ בּאלהִים עוֹלֶם נוֹדֶה | (שִׁמִדְּ לְעוֹלֶם נוֹדֶה); so, acc. to most, in bad sense, יבשע על־תאות נפשו אור ה' רשע על־תאות נפשו אור זיי a wicked man boasteth of the desire of his soul, but Che praiseth (') for (i.e. in a mercenary spirit). **Pu.** Pf. 3 pl. ψ 7863; Impf. ההללה Pr 128; Pt. מהלל 2 S 224+6 t.; f. ההללה Ez 2617 (cf. Ol § 250 c Sta § 220, 617 b; MT, however, accents as Pf., regarding as=relative, v. Sta §176 c Ges § 52. 2, R. 6); — be praised, 1. human subj., be praised, commended Pr 1218 (opp. יְהֵיֶה לֶבְּוּן); of maidens, praised, celebrated (in song) $\psi 78^{63}$; pt. (v. supr.) of city, renowned Ez 2617. of ', only pt. = gerundive, to be praised, worthy

of praise 2 S 224 = ען 184; לְמָה׳ מָאֹד לְי׳ וּמָה׳ עָאָד עָ 48² 96⁴ = 1 Ch 16²⁵, ל 145³; so מה' שם ' 113³. **Hithpa.** Impf. יְתְהֵלֵל ' 1 K 20¹¹ + 5 t.; Pr 2014; 3 fs. אַחָהַלָּל עָ 34³, אַהָּהָלָל Pr 31³٥; 2 ms. תַּהַכֵּל אַ הַיִּהְבָּל אַ 1s 41¹⁶; 2 fs. יִתְהַלֵּלִי Je 49⁴; 3 mpl. יְתְהַלֵּלִי ψ 64¹¹ Is 45²⁵; יתהללו ו התהללו ו יתהללו ע 1053; Inf. מְתְהַלֵּל Pt. מְתְהַלֵּל Pr 25¹⁴ Je 923; pl. מתהללים ע פורי אים קורי אים glory, boast, make one's boast:—1. of self-confident boasting, abs. 1 K 2011 cf. Pr 2014; sq. 7 of ground of boasting Je 9^{22,22,22} 49⁴ \$\psi_52^3 \text{ Pr 25}^{14}\$, אַל־תִּתְהַלֵּל הַמְּתְהַלֵּלִים Pr 27¹; of glorying in idols הַמְּתְהַלֵּלִים באלילים ψ 97⁷. **2.** of glorying, making one's boast in (בי תְּתְהַלֵּל : י' boast in (בי תְתְהַלֵּל עַפְּשִׁי (אַ בַּפְּשִׁי עִ 34³, cf. Is 45²⁵ Je 4² (בְּיִשְׁי ; sq. ו בּקרושׁ ישׂרָאֵל Is 4116; v. also ע 105³=1 Ch 1610 sq. ישׁמָח לָב מבקשׁי י׳ ||) בּשָׁם קרשׁוֹ), cf. further Je 9^{23} ; less oft. abs. Je $9^{23} \psi 63^{12} 64^{11} \& 106^5$ sq. עם־נחלתן together with thine heritage (לְשִׂמֹחַ בִּשִּׂמְחַת בּוֹנֶךְ []). **3.** once, late=pass. be praised, commended, of God-fearing woman Po'el Impf. יהוֹלֵל Is 4425 + 2t.; make into a fool, make fool of, obj. שפטים Jb וב¹⁷ (subj. י; אַבָּים שׁוֹלֶל); obj. סֹסְמִים; סֹלְיִדְּ יוֹעֲצִים שׁוֹלֶל Is 44²⁵ (subj. ין בַּדִּים אַתוֹת בַּדִּים); obj. סָבָּת בַּכ ז⁷ (subj. הָעשֶׁק; ∥ מָהָנָה מָהָלֵב מֶהָלֶב.). Pt. לשחוק אַמַרְתִּי מְהוֹלֶל Ec 22 of laughter I said, It is mad (folly); אָ מָהוֹלְבֵי ע 102° those mad against me (אוֹיבִי). Hithpo. Impf. וַיִּתְהֹלֵל ו S 2114; 3 mpl. יְתָהֹלֵלוּ Je 517, יֹתָהֹלֵלוּ Na 25, יְתְהֹלֵלוּ Je 50³8; Imv. mpl. הִתְהֹלֵלוּ Je 40º, הִתְהֹלֵלוּ Je 2516;—act madly, or like a madman, ויחהלל ו S 2114 (of David) and he acted like a madman in their hands; of idolatrous worship by Chaldeans וּבָאֵימִים יִתְהֹי Je 50³⁸; of nations, as drunken men, fig. of terror at Yahweh's judgments, Je 25¹⁶ (הְתְּגֹּעֲשׁרּן) 51⁷; also of madly driving & jolting chariots Na 25 Je 469.

תְּבֶּלֵי **n.pr.m.** (he hath praised; cf. NH n.pr. הַּבְּלֵּל, Hillel) father of a judge of Israel Ju 12 יוס, called ייס, הַבּּרָעָתוֹנְי v. הַבּּרָעָתוֹנְי.

דְּלֵּוֹלִים n.[m.] (NH id.) only pl. הְּלִּוּלִים rejoicing, praise: 1. יַבְּעָשׁוּ הְלּוּלִים Ju 9²¹ i.e. a vintage-rejoicing, merry-making, connected with thanksgiving אָלְהֵיהֶם tc. (i.e. god Baal-Berith, see v⁴). 2. of praise to 'יִ, רֹי בֹּיִשְׁ Ly 19²⁴ (H) holiness of praise, i.e. a

consecrated thing in token of thanksgiving for fruit, offered in 4th year (cf. NH).

† הוֹלֵלוֹת חֹל.f. id. (formed unusually from the ptcp., an Aram. formation, cf. Ba^{NB 414 f.}) הְּחַלֵּת דְּבָרִי־פִיהוּ כִּלְוֹת רְעָה בּיִרוֹי־פִיהוּ כִּלְוֹת וְאֲחֲרִית פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רְעָה Ec 10 13 the beginning of the words of his mouth is folly, and the end of his mouth (his speech) is evil madness.

אל v. הַלְלוּנְה ע. אה Pi.

לְבֵּלְלְאֵל **n.pr.[m.]** (he shall praise God, cf. מָהַלַלְאֵל infr.);—**1.** a man of Judah 1 Ch 4 16. **2.** a Levite 2 Ch 29 12.

לְבִּי בַּיִרְלֵבוֹ n.[m.] praise;—only in לְבִּי בַּיּרְלֵבוֹ praise;—only in לְבִּי בַּיּרְלִבוֹ praise; i.e. prob. acc. to the praise of him by others, which tests him; so De Str al.; perh. however so let a man be to the mouth of his praise, i.e. that praises him,—testing the praise to determine its worth, Thes RobGes; other views are: according to the measure of his boasting Ew, i.e. is judged according to his success or failure in that of which he boasts; Hi according to the thing of which he boasts.

יהללאל n.pr.m. (praise of God, cf. יהללאל supr.);—1. great-grandson of Seth acc. to genealogy of P, Gn 5^{12,13,15,16,17} ו Ch ו². a man of Judah Ne וו⁴.

לער הָהָלָתוֹ בַּפִּי לער על ψ אַ 4² continually is his praise in my mouth (אברכה אתריי) cf. 716, also פִּי יַנִּיד ת' זוֹן יפֵּלָא פִּי תָהְלַתְּדְ קּבּעְנָה, בַּעְנָה הָלַתִּדְּ יִיבָרֵהְ בָּל־ ∥ 119¹²¹, יֹבְ בָּבֶּר מִי יִי יְדַבֶּּר הָלֹד ווֹקַבָּר תֹץ וֹבְבָּר בָּל יָשִׁירוּ as sung, song of praise יָשִׁירוּ הַמָשֹׁרֵרִים וָשִׁיר־תִּהַלָּה וָהוֹדוֹת לֵאלֹהִים ;106½ הַּחַלַּתוֹ Ne ו 246; cf. שִׁיר חָדָשׁ ע 40⁴ (appos. שִׁיר חָדָשׁ) & Is 4210 (appos. id.), also אונה ת' 331 בישרים נאנה ת' 331 (ביקים בי׳); vid. perh. ע 14814 (Che; yet see De VB); note further אַלהֵי תָהַלָּתִי γ 109¹; יוֹשֶב הְהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל ע 22⁴ inhabiting the praises of Isr.; וּמְרוֹמֶם עַל־בַּל־בָּרֶבָה וּתְהַלָּה Ne of exalted above all blessing and praise; cf. also הַהַּלְתִי Is 489 (שְׁמִי), & of praise due to ' Is 428. the act of general, public, praise (cf. also supr. esp. עַ 22⁴ 33¹ 106¹² Ne 12⁴⁶);—הוֹרָה בָּאוֹי שְׁעֶרָיו בָּתוֹרָה יו בָּת' בָּת' עַ 100⁴ enter his gates with thanksgiving, his courts with praise; שירו לי׳ שיר חדש יַּדִים עָּקָהַל הַסְיִדִים עַ 149¹; cf. עַ 22²6 65¹² 66² 147¹; before the army הַחַלּוּ בִרנַה וּתְהַלָּה 2 Ch 20²²; in exhortation to the peoples הַשָּׁמִיעוּ קּהַלְּתוֹ אָלהִינוּ || עַמִּים אָלהִינוּ || , cf. Is 4212, 3. praise-song, as title, תְּהַלָּה לְרָוִר ψ 145¹ (so NH חלות פפר תהלות, הַיְלִּים, = Psalms). 4. qualities, deeds, etc., of ', demanding praise: —נוֹרָא תְהַלֹּת Ex 15¹¹ (song), i.e. terrible in attributes that call for praise (אַנָּה בַּקֹּרָשׁ & עשה פּלָא); oft. (both sg. and pl.) of Yahweh's deeds c. vb. 750 \psi 915 784 7913 Is 4321, also + ישם י\ וימלל גבורות י\ \ 1062 \ עושמיע 10222; c. ישמיע 1062 (עומלל גבורות י + אַרַקּר c. יוֹסְרֵי י' אַנְרַקּר Is 606; + יַבְּשֵּׁרוּ אַ זְיִבְּשֶּׁרוּ אַ זְבַּקּר יִי וֹ אַנְרַ הַּנָּה י c. אַוְפִּיר Is 63^7 ; vid. also אָוּפִיר אָן אַיּבּיר ψ אַרוֹת לְשֵׁם בְּּחְהַלְּתָך ψ ro 6^{47} = r Ch r 6^{35} to give thanks unto thy holy name, to glory in thy praises (= praiseworthy deeds). 5. renown, fame, glory: a. of Damascus עיר תָּהְלָה Je 4025 (on Qr אָהָהָלָּת v. Hi Ges § 80.2b); comp. perhaps מעטה תהלה Is 613 mantle of renown (renown as a mantle, cf. De VB; > Di splendid garment; but Bi Che Du read מַעָמָה אָבל and translate 'n praise, song of praise, cf. 1. 2). b. of ', אַרץ Hb 3³ his splen- פַּסָה שָׁמֵים הוֹדוֹ וּת׳ מַלְאַה הַאָרֵץ dour hath covered (the) heavens, and of his renown the earth is full. Also c. fig., praise, renown, = obj. of praise, possessor of renown; used (a) of Israel Dt 26¹⁹ (abs.), Je 13¹¹ (+;) אָפָאֶרֶת שָׁם || and לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֵץ (לִבֹל יִן +) and יִּין (לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֵץ; v. also Is 61^{11} , & perh. $\psi 148^{14}$ (see sub **1** supr.): (b) of Jerusalem Is 627, also Zp 3^{19,20} (both וַשָּׁם (שִׁם these c. vb. שָׁים or שָׁים; cf. וַקָּרָאת; cf. וַקָּרָאת ישועה חומתיף ושעריף ת' Is 6018; (c) of Babylon

אַרָץ הַהְלַּת פָּל־הָאָבֶץ I Je 51^{41} ; (d) of Moab אָין אַין זיין אַרָא (e) of יי, אוד ת' מואָב עוד ת' פואָב עוד ת' פואָב Je Io^{21} , אָלָהָיף Je Io^{21} , אָלָהָיף Je Io^{21} (no vb.)

† [277] vb. smite, hammer, strike down (cf. Ph. מהלם infr. sub מהלם);—Qal Pf. 3 fs. הַלְמָה consec. Ju 526; 3 pl. הַלְמָה Ju 522 Is 168; sf. הַלְּמוּנִי Pr 2335; Impf. 3 ms. sf. יָהֶלְמֵנִי ע 1415; א יַהַלְמָנִי ע 1415; א יַהַלְמָנִי ע 746; Pt. act. בעם בעם Is 417 (cf. Ges \$29,3b); pass. cstr. Is 281;—smite (with hammer), sq. acc. pers. Ju 5²⁶ (fatally; אָחַף, יְחַהָּ); also fig. of correction, discipline ע 141⁵ (∥ הוֹבִיתַ); of intoxicating wine וָפַן שִׂבְטָה בַּעַלֵי גוֹיִם הַלְמוּ שִׂרוּקֵיה Is 168 the vine of Sibma, its choice branches smote down lords of nations (so Hi De Che Brd Di al., RVm; lords subj. acc. to Ges Ew al. AV RV); also הַלוּמֵי בַיוּן smitten down by wine Is 281; cf. further Pr 2335; sq. acc. rei. והוֹלֶם־פַּעָם Is 417 one striking an anvil; smite down, or strike off ע 746 (obj. בּתּוּחִים carved work); also abs. of horses' hoofs Ju 5²².—On הַלם .v 1 S 14 פ הַלם.

לְּבֶּׁם **n.pr.m.** a man of Asher ו Ch אָיָם **n.f.** hammer, mallet, only cstr. אַמְלִים Ju 5²⁶ a workman's hammer.

לים 'n.[m.] a precious stone, jasper? (so ⊕ ⊕), or onyx? (cf. Di Ex 28¹³) (appar. fr. √ הלח; owing to its hardness, as able to smite, hammer?)—mentioned in lists of precious stones Ex 28¹³ 39¹¹ Ez 28¹³.

למות n.f.pl. strokes, blows (cf. Ph. מְהַלְכּמוֹת stroke, stamp, impression, once on a coin מהלם אגדר coinage of Gader (Gades), = percussura, κόμμα, Ges Mon. pl. 40, xv. c also p. 307)—Pr 186 (cf. Baer) 19²⁹, both times of blows on the body.

מלה adv. of place, hither (Ar. הולהר!)—Ex 3⁵ באלה approach not hither, Ju 18³ 20⁷ 1 S 10²² 14¹⁶ and lo, the camp melted away אַר הַלָּם וְהַלְּם חַלֵּה וֹלָה וֹהָלֹם nd. with (שׁ (נֹישׁפּר צֹּמוֹ בְּישׁרׁם) Th We Dr וְיֵלֶה וְהַלֶּם וֹהָלָם אוֹלָה וֹהָלָם Jos 8²⁰), r^{36,38} Ru 2¹⁴; אַר הָלָם וְהַלָּם fig. hither and thither i.e. in different directions (cf. אַר הָנָה וְהַלָּם Jos 8²⁰), r^{36,38} Ru 2¹⁴; אַר הְּלַם וְהַלָּם Signature i.e. to this point of dignity and greatness) 2 S 7¹⁸ (= I Ch 17¹⁶). ψ 73¹⁰, if text be sound, הַלָּם ווֹלָם הַלָּם וֹלְם בּיֹל וֹלָם וֹלִם וֹלָם וֹלִם וֹלִם וֹלִם וֹלָם וֹלִם וֹלִם וֹלָם וֹלִם וֹלִים וֹלְים וֹלְים וֹלִים וֹלְים וֹלְים וֹלְים וֹלִים וֹלִים וֹלִים וֹלִים וֹלְים וֹלְים וֹלִים וֹלְים וֹלְים וֹלִים וְלִים וֹלִים

בּתֶּלֵּה satisfies them with bread: cf. Che Hup Now. Gn 16¹³=here; but here also text is dub.: v Di. Ju 14¹⁵ rd. בַּלֹּה for אַבָּי: v. תַּ 1 end.

ל בְּקְים בְּּהְנִים בְּהָנִים מְּרְנִים בְּהָבְּי ת.pr.loc. only in בְּקֹים בְּהָוֹם Gn 14⁵; not otherwise known; Vrss בְּהָבָּ; Jer Quaest. in libr. Genes. בְּהָם; Ol conj. בְּהָם; Tu Di think perh. old name of Rabbath Ammon.

ל [המה?, המה?] only in מְהֵמָהָם Ez זְיוּ Ew nothing of their moaning, wailing; Thes RV wealth, cf. המוֹן, 5, but precarious; form very suspicious; prob. dittogr. for preceding מָהָם; del. B Co.

TAT and DT (without appreciable distinction in usage, except prob. in so far as the longer or shorter form was better adapted to the rhythm of particular sentences: on the whole הַּפָּה (alone) is somewhat more freq. than Da, Dad on the contrary is said regularly, סְהַשְּׁחֶטְ occurring only 12t., viz. Nu 97(P), Je 1415 Zc 1 4 15, and in the phr. בַּ(הַ)יָּמִים הָהֵפֶּה 2 K 18⁴ Je 3^{16.18} 5¹⁸ 50⁴ Jo 3² 4¹ Zc 8²³ Ne 13¹⁵, though is much more common) pron. 3 pl. masc. (מְּמָה used incorrectly for the fem. Zc 5¹⁰ Ru 122 Ct 68), fem. [NH also], which occurs however in Bibl. Heb. only after a prefix: v. infr. 8], pr. 3 pl. they (BAram. بُرَةِ , q.v.; مُنْ , مُنْ ; Eth. (one form) كُمْتُ ; بَاهِمُ እማንኙ: 'emūn-tū, 'emān-tū; cf. also for the dissyl. form, the sf. $-\bar{o}m\bar{u}$ [fem. $-\bar{o}n$]; perh. also As. suff. \underline{sunu} , $\underline{sina[ni]}$, cf. reff. sub \mathbb{A} . In usage not different in genl. from היא, הוא (which see, under the corresponding headings, for fuller explanations), thus:—

2. a. (Resuming the subj. with emph.) Gn 14^{24} (note accents), Dt 1^{39} ψ 23⁴ 27² (accents),

37° 107²4 Ez 36° 44¹5. **b.** Is 30° Ez 27¹³.¹¹.²¹; cf. Is 44¹¹. **c.** Nu 14²²a Je 27° Ez 43¹º אֲשֶׁר הֵם בּנִי צָּדוֹק. Ec 4² Ne 2¹³.

3. a. Gn 3⁷ Ex 5⁸ הַ הַ יִּרְפִּים are idle, 14³ 15²³ 29³³ etc. (the opp. order rare: Nu 11¹⁶ Is 61⁹, cf. De ^{γ94,11}). b. Gn 34^{21,23} 41²⁶ 48⁵ בי הַ הַ וּלִי בִּירִי הַ יִּלִי הַ thy two sons . . , they are mine, Ex 32¹⁶ + oft.: Is. 41²² הַּהָּ הַ הַּם בְּּיִרְ בִּיִּרְ בִּיִּרְ בְּּיִרְ בְּיִּרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּיִרְ בְּּיִרְ בְּיִרְ בְּּיִרְ בְּּיִרְ בְּיִרְ בְּּיִרְ בְּיִרְ בְּיִיִּ בְּיִּרְ בְּיִרְ בְּיִיִּ בְּיִי בְּיִּרְ בְּיִרְ בְּיִרְ בְּיִיִּ בְּיִי בְּיִּרְ בְּיִּבְּיִ בְּיִי בְּיִּבְּיִ בְּיִּבְּיִ בְּיִּבְיִי בְּיִבְּיִי בְּבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִי בְּבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּבִּיִי בְּיִבְּיִי בְּיִבְּיִי בְּבִּיִי בְּבְּיִי בְּבִּיִים בְּיִבְּיִי בְּבִּיִים בְּבְּיִבְּיִ בְּבִּיִּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבִייִ בְּבִּיִּבְיִים בְּבִּיִּבְיִים בְּבִּיִּבְיִי בְּבִּיִים בְּבִּיִבְיִי בְּבִּיִים בְּבִּיִבְיִים בְּבְּבִייִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבִייִים בְּבִּבְיִים בְּבִּבְיִים בְּבִּבְיִים בְּבְּבִים בְּבִּבְיִים בְּבְּבִיים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּבִּבְיִים בְּבְּבִּים בְּבִּבְיִים בְּבְּבִים בְּבִיים בְּבְּבִים בְּבְּבִיים בְּבִייִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִיים בְּבִּבְּיִים בְּבְּיִבְיִים בְּבִּים בְּיִבְּיִים בְּבִּים בְּיִים בְּבִּים בְּיִים בְּיִים בְּבִים בְּבְיּבְיִים בְּבְּבְיּבְים בְּיִים בְּיִים בְּבְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְיִים בְּיִבְיּים בְּבְיּבִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִייִבְיּבִים בְּבְיּבְים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּים בְּיִּבְיִים בְּבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבּים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּבְים בְּיִים בְּיִּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּבְּים בְּיִבְּים בְּיִּבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִים בְּיִים בְּיבְים בְּיִים בְּיִבְים בְּיִבְיים בְּיִבְיים בְּיִים בְּיִים בְּיִי

6. a. In a neuter sense (rare), Jb 67 הַּמְּמִי הַּמְּמִי לּוֹיְמִי לִּחְמִי לּוֹיִנִי לַחְמִי they (i.e. such sufferings as mine) are as loathsomeness in my meat, Je פְּדְנֵי לַחְמִי they (i.e. these buildings) are the temple of '; and in the fem., Lv 5²² of all that a man doeth to sin מֵהַנְּה therein, I Ch 2 I¹⁰ מֵהֵנָּה things קַהַנְּהָּ בַּהַנְּבָּה (µ 2 S 2 4¹² בָּהַנְּהָ things such as these.

7. With art. הָהֶם, Gn 6⁴ Ex 2¹¹ Nu 14³⁸ + oft.; הְהַלָּה 12 t. (v. supr.); הְהַלָּה †1 S 17²⁸.

8. With preps. (in lieu of the normal, and more usual, forms with suffixes בַּהֶם, בַּהֶם, etc. בְּהֶם & בָּהֶם, however, each once only, לַבְּמוֹהֶם thrice: v. בְּהַמָּה **.a.** בָּהַמָּה †Ex 304 361 (both P), Hb 116; בַּהַפְּה +Je 3632; לַהַפָּה †Je 1416; קהמה †Je 102 Ec 1212. b. בתם †2 S 243 Yahweh add to the people בָּהַם וַכָּהָם מֵאָה the like of themselves and the like of themselves 100 times, = 1 Ch 213 (but בַּהַב here only once, cf. Dt 111 DDD), 2 Ch 911 Ec 912. c. ξ הַנְּה $+ \text{Lv } 5^{22}$ (P) Nu ו 3^{19} (JE) Je 5^{17} : בָּהַנָּה לה לָך בָּהָנָה וֹכָהֵנָה 2 S ו אַסְבָּה לָך בָּהָנָה וֹכָהֵנָה Jb 23¹⁴: להפה +Ez ב^{5,23,23} 429 Zc 59: מהבה +Lv·42 (P) Is 34^{16} Je 5^6 Ez 16^{51} 42^5 ψ 34^{21} 1 Ch 21^{10} (|| 2 S 3716 (both P) Ly 101 1121 1440 Nu 103 167 (all

P) Dt 2852 Je 429 489 5143.43 (לְּהֵלֶּ thrice only, v. p. 88); לְּהֵלֶּ † Ez 1814 (edd.; Baer לְּהֵלֶּ † Ez 1647.52 (edd.; Baer בְּהַלֶּ † (edd.; Baer בוּהַלָּ † Ez 1647.52 (edd.; Baer בְּהַלֶּ † (With the exception of בְּהַלֶּ †, these forms are found mostly in P and writers not earlier than Je.; b and d, however, depend solely on the punctuation.)

† [TD] vb. murmur, growl, roar, be boisterous (זַ אָּטָא, but rare, and perh. not genuine Aram.; cf. Ar. ﴿ وَمُونَاهُمُ murmur);—Qal Pf. 3 mpl. אָסָל $\psi_46^7 + 2t.$; אָסָל consec. Je 5²² + 2 t.; Impf. יֶהֶמֶה Je 6²³ + 3 t.; 2 fs. אָהָמִי ע 42¹² עָהָמִי ; ⁴²⁶; אָהֶמֶיה ; 55¹⁸; אָהֶמֶיה אָהָלָי 77⁴; יַהָמוּ אָהָמֶי אַהָּמֶיה אָהָמֶיה אָהָמִיה אָהָמָי 464+ 3t.; ווהטו Is 5115 Je 3135; אַ יַהֶּטְיוּן עָ 397+ 2 t.; ו pl. נהמה Is 59¹¹; Inf. חמות Is 17¹²; Pt. המה Pr 201 Je 419; f. הומה 1 K 141, המנה Pr 711 9^{13} , הוֹמִיָּה Is 222; fpl. המִיּוֹת \Pr 121, המֹמֹת Ez 7^{16} (Co הְּמָוֶת cf. ♥ ♥);—1. growl like a dog בַּבֶּלֶב ψ 59^{7.15}, subj. wicked men; groan (in distress; lamentation), like bears בַּרֹבִים Is 50¹¹ (ווהנה כיונה); of doves (also in sim.) Ez 716 cf. Da (si vera l., vid. supr.). 2. murmur, fig. of soul (پَوْتِنَ) in discouragement ψ 42^{6.12} 43⁵; in prayer 55¹⁸ 77⁴ (both אשיהה); also subj. מעים, of the thrill of deep-felt compassion or sympathy, sq. ירחם ארחמנו || of person pitied, Je 31²⁰ (| רחם ארחמנו), sq. צל, Ct 54; further על, like the lyre (zither) Is 1611; בַּחַלִּילִים, like flutes, subj. לֵב Je 48³⁶ (sq. לָבִי הֹמֶה־ 19 cf. Je 4¹⁹); cf. Je 4¹⁹ 3. roar, of waves, subj. 12 Je 522 3135 Is 51^{15} cf. ψ 464; sim. of roar of multitudes Is 17^{12} Je 6^{23} 50^{42} ; metaph. *id.*, Je 51^{55} ; *be* tumultuous, of peoples ψ 467 (|| ነኮኮ); 833 (נשאר ראש)). 4. be in commotion, stir, of city I K I41 Is 222; so pt. fpl. as subst. באש Pr 121 head of stirring, bustling streets (∥פתחי שערים); of man, אַדְּ־הֶבֶּל יֶהֶמְיָוּן ψ 39⁷ surely to no purpose they bustle about (|| אַרָּבּצֶלֵם יתהל פראיש. 5. be boisterous, turbulent, as with wine Zc o⁵ (but rd. perh. DDJ, cf. Fi Hexapl. il. 3, 1024 Klo Th LZ, 1879, 564 Sta ZAW 1881, 18); also pt. as adi., of שַׁבֶּר (by meton.) Pr 201; of shameless woman Pr 711 913.

לקמין **n.m.** המון (**f.** +Jb 3 1³⁴) sound, murmur, roar, erowd, abundance;—abs. 'ה ו S $4^{14}+27$ t. (+2 K $25^{11}=$) אוֹ הו || Je 52^{15} , v. II. אַמוֹן p. 54 supr.); estr. וְּהַמוֹן Gn $17^{14}+30$ t. + Ez $39^{11.15}$ (אַר הַמוֹן פּוֹע); so also Co for n.pr. (?) הַמוֹנָה (q.v.) 39^{16} ; 1 Is $5^{14}+6$ t. +

Ez 7^{12.13} 30⁴ (all del. BCo; in 7¹³ also Da), הַמֹנָה Ez 29¹⁹; הַמֹנָה Is 31⁴ Ez 7¹¹; pl. הַמֹנָה Jo 4^{14.14}; sf. הַמִּנֹכֶם Ez 32³⁰; — בּמִנֹכֶם Ez 5⁷ v. sub המן infr.;—1. sound, murmur, rush, roar, esp. sound made by a crowd of people, murmur, roar ע 65° אַמִּים (|| פֿיִם ||) ה' לָאִמִּים etc.); cf. 'קוֹל שׁאוֹן Is 134 sound of a roaring (אוֹל שׁאוֹן), 333 Dn 106; הַמוֹן עַמִים Is 1712 (שׁאוֹן לִאמִים) where again compared with הַמוֹת יַמִּים; also 314 of throng of shepherds (|| >ip); of a city 'n קריה Jb 39⁷ (תְשׁאוֹת לֹנֵשׁ); cf. קייה = noisycity Is 3214, הַמוֹנָה Is 514; of sound of songs קול פּנוֹרַיִף (דוֹ Ez 26¹³ (קוֹל פָנוֹרַיִף, cf. Am 5²³ קוֹל ווֹ); of crying 'קוֹל ה' וֹמְרַת נָבֶלֶיךְ ווֹ); קוֹל ווֹ ז אַ ז קוֹל ה' קמון מעים fig. of sympathy Is קול ה' הַנְּשֶׁם of rain בְּיָם (בַּחָמִים), cf. הַמָּה 2; of rain קוֹל 1 K 1841, cf. Je 1013 = 5116;—of rumbling of chariot-wheels ה׳ גַלְגַּלֵיו Je 47³ (|| קוֹל שַׁעַטַת בּרְסוֹת & בַּרְסוֹת (רַעֲשׁ לְרָכְבּוֹ & 2. tumult, confusion (as occasioning a roar) 1 S 14¹⁹ 2 S 18²⁹. 3. crowd, multitude (esp. freq. in Ez Ch): - a. frequently of great army Ju 47 1 S 1416 1 K 2013.28 Is 295.5 2 Ch 138 1410 202.12.15.24 327; cf. Ez 39¹¹; also 7^{12.13} 30⁴ (cf. emend. supr.); on Je 3²³ cf. VB; v. further ביא הַמוֹן גּוֹג Ez 39^{11.15}; Dn ברול (ה' חילים בבים) ציונונו עובים עודים ברול (חיל ברול און): also pl. Jo 414.14. b. of a whole people 2 S 619 Is 513 1614 Ez 711.14 2919 3010.15 312.18 3212.12.16.18. 20.24.25.26.31.32. c. of any great throng 2 K 7^{13.13} (so MT 25¹¹, but || Je 52¹⁵ אָמָמָלוֹן) ψ 42⁵ Jb 31³⁴ (ה' רַבָּה) Ez 23⁴²; ה' גּוֹיִם Gn 17^{4.5} (P) cf. Is 29^{7.8}; so, under fig. of overwhelming mass of waves Je 51⁴². **4.** great number, abundance (late) ם ה' נשים 2 Ch 11²³; of cattle Je 49³²; of things: materials for temple-building 1 Ch 2916; tithes & gifts 2 Ch 3110. Hence 5. abundance, wealth, ע 3716 cf. Ec 59 (בֶּסֶף), Is 605 (בַ ה' יָם ; ה' יָם).

 \dagger [הֶּמְיָה] **n.f.** sound, music, of instruments הָּמְיֵת נְבָּלֶּן Is 14^{11} .

תבולנה **n.pr.loc.** a city appar. to be founded to commemorate defeat of Gog, וְנַבּם Ez 39¹⁶, but txt. dub. cf. Da; Co prop. ישָׁם־עִיר ה' v. ונמר המונו supr.

(sc. the eye); rain steadily (sc. the sky)).

להְלָהָ, הַבְּעְלָה n.f. rain-storm (?), קוֹל הֲעוּלָה נְּדֹלָה n.f. rain-storm (?). קוֹל הֲעוּלָה נְדֹלָה Je וו¹⁶ sound of a great storm, of wind fanning flames in tree (in fig. of Yahweh's judgment on Judah); >AVRVDa tumult; קוֹל הְטֵלְה בְּקוֹל ; Ez r²⁴ of noise of wings of living creatures in Ezekiel's vision (del. B Co cf. Hi).

למְם **n.pr.m.** son of Seir the Horite והוֹבְּעָם **n.pr.m.** son of Seir the Horite ווֹבְעָם Gn 36²².

לְּכֵּלְיִן wb. rage, be turbulent (? denom. fr. הַבּין הוה Thes, after Rabb.; cf. Ke RV; AV multiply; but very dub.)—only Qal Inf. sf. בְּיִנְהָּנְהַ בַּיִּלְּיִם בַּיּלְיִם בַּיִּלְיִם בַּיִּלְיִם בַּיִּלְיִם בַּיִּלְיִם בּיִּלְיִם בְּיִּלְיִם בְּיִּלְיִם בְּיִּלְּבְּיִם בּיִּלְיִם בּיִּלְיִם בְּיִּבְּיִם בְּיִּבְּיִם בְּיִבְּיִם בְּיִּבְּיִם בּיִּבְּים בּיִּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בְּיִבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְים בּיִּבְים בּיִּבְים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּבְּים בּיִּבְּים בּיבְּיבְּבְּים בּיִּבְּים בּיבְּיבְּבְּים בּיִּבְּים בּיִּבְּים בּיבְּיבְּבְּים בּיבְּיבְּים בּיבְּים בּיבְּיבְּים בּיוֹבְּים בּיבְּים בּיּבְּים בּיבּים בּיוּבְּים בּיּבְּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיּבּים בּיבּים בּיּים בּיבּים בּיבּיים בּיבּים בּיבְיבְיבְים בּיבּים בּיבּיבְים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּיים בּיבּים בּיבּים בּיבּיים בּיבּיים בּיבּים בּיבּים בּיבּיים בּיבּיים בּיבְיים בּיבּיים בּיבּיבּים בּיבּיים בּיבּיבּים בּיבּיים בּיבּיים בּיבּיים בּיבּיים בּיבּיבּיים בּי

וְהְיָהְ n.pr.m. Haman, favourite of Ahasuerus (etym. dub.; acc. to Jen of 1892, 58 ff. = Elamit. n.pr.div. Humban, or Humman) — Est 3¹ + 53 t. in Esther.

דמס (√ of foll.; meaning dubious).

† [הֶּכֶּיִם] **n.[m.**] only pl. יוֹם brushwood (cf. De Che Di RV; some such mng. prob. fr. context) בְּלְדֹחֵ אֵישׁ הַמְּסִים Is 64¹ as fire kindleth brushwood (VB).

המך (V of foll.; cf. Ar. המל pour, pour out).

לבוֹרֵבוֹן **n.f.** flood (cf. Ar. \checkmark), or watery pit (prop. place of flowing waters; cf. Symm βοθύνους, and NH, NHWB^{III, 40})—onlypl. המרות ψ 140^{II} (Gr Che מכמרות, nets, v. sub comp. קשָׁת, v°).

I.[יְהַן] pron. 3 pl. fem., oft. in NH, in Bibl. Heb. only with prefixes, יְהַבְּּ, etc.: see under הַּמָּה 8 d.

II. \bigcap_{100} (\bigcap_{100} +Nu 23^{9.24} Jb 8^{19.20} 13¹ 26¹⁴ 33^{6.12.29} 36^{5.22.26}; \bigcap_{100} Jb 13¹⁵ 36³⁰ 41¹+) **demonstr. adv.** or **interj.** 10! behold (on etym.

v. הַנָּה), less widely used than הַנָּה, and in prose mostly confined to calling attention to some fact upon which action is to be taken, or a conclusion based ; a. Gn אָרָם הָיָה פֿאַרָם הַיָּה מוּ behold, the man is become as one of us, & now lest, etc., 4¹⁴ behold, thou hast driven me forth etc., 11^6 15^3 19^{34} 27^{11} 29^7 30^{34} (nearly=yea), Ex 55 612.30 Ly 1018.19 Nu 1727 Dt 521 (in prose only in Pent. (23 t.) and Ez 184 in this usage); in poetry, used more freely, but chiefly in Is² & Jb,—Nu 23^{9.24} (Balaam) Is 23¹³ 32¹ 33⁷ $\psi_{51}^{7.8}$ 68³⁴ 78²⁰ 139⁴ Pr 11³¹ (stating the premiss to a conclusion introduced by 역사, q.v.), 2412: elsewhere (except in senses b, c) only in Is2 (23 t.) & Jb (31 t.), as Is 4015.15 41^{11,24,29} 50^{1,2,9,9,11} Jb 4¹⁸ 15¹⁵ 25⁵ (in these three passages before ንያ or ነጋ ነጋ), g^{11.12} etc. (v. supr.). +b. as a hypoth. part., propounding a possibility, if (so NH BAram., Mand. Palm. (ZMG יאין; on the contr. Syr. אין, Pal. ב אין, also Palm. (ib. p. 415), Ar. إن , with x), a special application or development of the use a: Ex 4^1 והן לא יאמינו לי and behold (=and suppose) they will not believe me ? etc., Lv 2520 and if (וֹכִי) ye say, What shall we eat the 7th year? הו לא נובע behold, we shall not sow etc. (i. e. supposing we do not sow), Is 5415 Jb 4023 2 Ch 7^{13.13} (v^{13 b} אָלֵו); stating the ground on which a qu. is based, Ex 8²² (אָלָא), Je 3¹ Hg 2¹² (v. ご Aram. b). †c. if, whether, in an indirect question, Je 210 ראו הון היתה בואת (but Gr הַנְהִיתָה); cf. אַ**2 b**, and הַנְהִיתָה Aram. c.

הבה, once הבה, once הבה, demonstr. part. lo! behold! (certainly, surely, lit. lo!), with sf. (the pron. being conceived as accus., Ew 5 262 c; cf. , which takes an accus., whether of a noun or pron. sf.) הָנָנִי Gn 613 + oft. (also יהנני (Gn 22⁷), הנני Gn 22^{1.11}+, הנני (Gn 27¹⁸), לנכי הנני הנני הנני is also said Gn $24^{13.43}$ 25^{32} 48^{21} Ex 4^{23} 7^{17} +; and, more rarely, Ez 37^{5.12.19.21} 2 Ch 2³, cf. 2 K 10⁹ Je 32²⁷); יהוּך Gn 20³+(†2 K 7² הִּנְּרָה † † 139°, לתּנְּרָה † לי 139°, fem. הַנָּהְ Gn 16¹¹ + 6t.; אָנוֹ †Nu 23¹⁷ Jb 2⁶ 1 Ch 11²⁵, יהנה +Je 183 Kt (הנה הוא is more usual, as Gn 20¹⁶ 42²⁷ 1 S 10²² Je 38⁵ Ru 3²): 1 pl. آبَرُكْ +Jos 9²⁵ 2S 5¹ Je 3²² Ezr 9¹⁵, 7 +Gn 44¹⁶ 50¹⁸ Nu 14⁴⁰, הַנְּכֶם Jb 38³⁵; הַנְּכֶם †Dt 1¹⁰ Je 16¹²; הַבָּם Gn 406+ oft. (37t.)—lo! behold! a. pointing to persons or things, Gn 1219 and now הַנָּה בָאֹהֶל behold thy wife! 189 הַנָּה הָשָׁתְּדָּ hold (she is) in the tent (the suffix, when the noun to which הנה refers has immediately pre-

ceded, being not unfrequently omitted, 1614: cf. Dr § 135. 6, 2), 303 3151.51 Ex 248 etc. With sf. of I ps., esp. in response to a call, indicating the readiness of the person addressed to listen or obey, Here I am! (lit. Behold me!) Gn 221.7.11 27^{1.18} 31¹¹ 37¹³ 46² Ex 3⁴ 1 S 3^{4.5.6.8.16} 22¹² 2 S 1⁷ Is 68, cf. ו S ו בי בי בי אור הוא here I am, answer against me, 1443 (cf. Dr^{p.292}), 2 S 15²⁶ (in resignation: cf. Gn 4416 5018 Jos 925 Ezr 915): of God Is 526 589 651.1 (repeated for emphasis). In the pl. הנני אני Nu 14⁴⁰ Je 3²² Jb 38³⁵.—Emph. הנני Ez 34^{11,20}, cf. 6³. On ... , הנני אל, p. 40. b. introducing clauses involving predication: (a) with ref. to the past or present, it points generally to some truth either newly asserted, or newly recognised, Gn 129 behold! I have given to you all herbs etc. 1720 276 1 S 1433 etc.; often one upon which some proposal or suggestion is to be founded, Ex 19 (cf. 77 Gn 116) 1 S 20^{2.5} 2 K 5²⁰. When the proposal is to be of the nature of an entreaty or request, is often used, instead of the simple הַּהַרנא Gn 12¹¹ 16² 18⁷ 1 K 20³¹ 22¹³ al. (v. 🖏). (b) with ref. to the future. Here it serves to introduce a solemn or important declaration Ex 32^{34} 34^{10} Is 7^{14} ; and is used esp. with the ptcp. (the fut. instans, Dr § 135.3) in predictions or threats, Gn 203 הַנְּךָ מֵת (lit.) behold thee (accus.) about to die, thou art about to die, Ex 4²³ 7¹⁷ 9³ Dt 31¹⁷ 1 S 3¹¹ 1 K 20³⁶ 22²⁵ Is 3¹ 10³³ 17¹ 19¹ 22¹⁷ 24¹ + oft.; in the phrase ... ימים באים † S 2³¹ 2 K 20¹⁷=Is 39⁶ Am 4² 8¹¹ 913 + Je 15 t.; very often with the suffix of ז ps. sg., as הָנָנִי מֵבְיא Behold, I bring (lit. behold me bringing, or about to bring)...Gn 6¹⁷ Ex 10⁴ & often, esp. in Je; Gn 9⁹ Ex 8¹⁷ 9¹⁸ 34¹¹ 2 K 22²⁰ Is 13¹⁷ 29¹⁴ 43¹⁹ Je 8¹⁷ 11²² (הַנָנִי פֿקַר; so 23²+) 16¹⁶ 20⁴, etc.; anomalously, with change of person, Is 2816 הנני יפר (acc. to points) behold me, one who has founded, 2914 הַנָנִי יוֹסָף behold me, one who will add (so 385); but it is dub. whether the ptcp. יוֹפֶר, אָפֶל should not be read. c. . . יהולה very freq. in historical style, esp. (but not exclusively) after verbs of seeing or discovering, making the narrative graphic and vivid, and enabling the reader to enter into the surprise or satisfaction of the speaker or actor concerned: Gn 1³¹ and behold, it was very good, 6¹² 8¹³ 15¹² 18² 37²⁹ Ex 2⁶ Dt 9¹³ etc.: in the description of a dream Gn 37^{7.9} 409.16 411.2.3 Is 298, or of a vision Am 71.481 etc. With a ptcp. (the context fixing the sense to the past), Gn 24³⁰ 37¹⁵ (both without suffix): Ju 9^{43} 11³⁴ 1 K 19^{5.11} + . **d.** like II. $\sqrt{9}$ (b)

nearly=if (rare): Lv 13^{5.6.7.8.9} (& elsewhere in this and the next ch.) וְהַבֶּּה and behold=and if, Dt 13¹⁵ and 17⁴ אָמֶה מְּהֶבָּה and behold it is true=and if it be true, 19¹⁸ 1 S 20¹²; cf. 1 S 9⁷ 2 S 18¹¹ Ho 9⁶.

I. 737 40 adv. hither (perh. from II. 17, used δεικτικώς, with π-loc., prop. lo hitherwards! or perh. akin to المَّذَا, المَّذَا, المُنا here)—a. of place: (a) hither Gn 1516 הַנָּה, 4215 455 that you have sold me hither, v8.13 Jos 22 3º 186 2 S 110 Is 573 וְאַהֶּם קָרְבוּ הֵנָה, Je 3 18 5 15 +; ו S 2021 מִפְּךְ וַהְנָה from thee and hitherwards, i.e. on this side of thee (opp. מִפִּרְ וַהַּלְאָה): repeated 2 K 435 מתת הנה ואחת הנה once hither and once thither=once to and fro; הַנָּה וַהְנַּה hither and thither i.e. in different (or opposite) directions, †Jos 820 2 K 28.14 I K 2040 strangely וְיָהִי עַבְּדְּךְּ עשׁׁה הַנָּה וְהַנָּה וֹהַנָּה וְהַנָּה וְהַנָּה וְהַנָּה וְהַנָּה וְהַנָּה וְהַנָּה וְהַנָּה וֹהַנָּה וֹהַנְּה וֹהַנְּה וֹהַנְּה וֹהַנְּה וֹהְנִהְיוֹת וֹתְּיִּה וֹתְּבִּיה וֹתְבִּיה וְתִּיבְּיה וּתְבִּיה וּתְבְּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבּיה וֹתְבְּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹיתְבְּיה וֹבְּית וֹתְבִּיה וֹתְבְּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּיה וֹתְבּיה וֹתְבִּיה וֹתְבִּית וֹיתְית וֹיתְיתְית וֹיתְיתְית וֹיתְיתְית וֹתְיתְית וֹתְיתְית וֹתְית וֹיתְית וֹית וֹתְיתְית וֹתְיתְית וֹית וֹיתְית וֹתְיתְית וֹתְיתְית וֹית וֹיתְיתְית וֹתְיתְית וֹתְיתְית וֹיתְית וֹית וֹיתְית וֹתְית וֹית וֹיתְית וֹתְבְּית וֹיתְיתְיתְיתְית וֹיתְיתְית וֹתְיתְיתְית וֹתְיתְית וֹתְיתְיתְיתְית וּתְיתְיתְיתְיתְיתְיתְיתְיתְיתְיתְית was a doer of hitherwards and thitherwards, i.e. was engaged in different directions (Ew § 360, c treats 'n here as the pron. 3 pl. fem. construed irregularly, cf. עשה אַלָה: but rd. prob. with ® ₹ S Th Klo was turning or looking (Ex 2¹²) for ער־הַנָּה (עשׁה even hither, Nu 14¹⁹ ו S אוב 2 S 2016 קרב ער־הַנָּה, 2 K 87, to this point (in a book) Je 4847 5164 (note of compiler or scribe). (β) here (cf. שְׁכָּיוֹ = there) Gn 21²³ swear to me הַנָּה לִ׳ here, Dn 125 הַנָּה לִ׳ on this side of . . . on that side of . . . † b. of time, in ער הַנָּה hitherto Gn 1516 (with a neg., = not yet) 4428 Ju 1613 \$\psi 7117 & until now do I keep declaring thy wonders, 1 Ch o18 129 until now (the point reached in the narrative). In late Heb., contracted to עֵרֶנָה hitherto, still †Ec 4², אַכֶּן לא הָיָה +Ec 4³ אַיֶּער עַרָן לא בּיָה שׁשׁר שַׁלּשׁר שׁלּשׁר שׁלֹשׁר שׁלִים שׁלֹשׁר שׁלִים שׁלֹשׁר שׁלִים שׁלֹשׁר שׁלִים שׁלִים שׁלְּיִים עַׁיִים עַׁיִים עִינִים עַׁיִים עַׁיִים עַׁיִים עַׁיִים עִינְים עַׁיִים עִּיבְּים עִּיִים עִינִים עַׁיִים עַׁיִים עַׁיִים עַׁיִים עַׁיִים עַׁיִים עִינִים עַׁיִים עַׁיִים עַׁיִים עִינִים עַׁיִים עִינִים עַׁיִים עִינִים עַּיִים עִינִים עַּיִים עַּיִים עִינִים עַׁיִים עִינִים עַּיִים עִינִים עַּיִים עַּיִים עִינִים עִינִים עַּיִים עִינִים עַּיִים עִינִים עַּיִים עִינִים עַּיִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עַּיִים עִינִים עִּינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִּינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִּינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִינִים עִּינִים עִינִים עִּינִים עִּינִים עִּינִים עִּינִים עִּינִים עִּינִים עִּינִים עִינִים עִּינִים ע not yet been (cf. Mish. ערין לא hitherto, still, ערין לא = not yet).

II. הַּמְּה pron. 3 pl. fem. they: v. הַמְּה v. sub הַנְחָה

לם 'n.pr.m. (deriv. & mng. dub.; acc. to Sim Bö Gf al. = wailing, Ar. هُوَ , fr. cries of children (v. infr.), but this improbable)—only in הֹלְיֹלֵתְ (אֹשִׁ) אֵלֵתְ & abbrev. הֹל 'ג, n.pr.loc. of valley S. of Jerusalem, (⑤ φάραγγα 'Ονομ Jos 15^{8.8} Σονναμ 18¹⁶; Γαιεννα ν¹⁶; Γαιβενθομ 2 Ch 28³, ⑤ L φάρ. Βενεννομ; γὲ βανὲ 'Εννομ 33⁶, ⑤ L γῆ Βενεννομ; elsewh. usu. φάρ. (νίοῦ) 'Εννομ)—cf. sub κֹיִבֵּ;—as mere topographical term בֹּהַ הַּרָּהַנָּה 'a, boundary between Judah & Benjamin

Jos 15⁸ 18¹⁶; also 'הַ הֵּרָה 18¹⁶ (all P) cf. Ne 11³⁰; elsewhere alw. הַ בְּרַה 12⁸ (2 K 23¹⁰ Kt has אַ בּרַב 2 K 23¹⁰ Kt has אָדָּ ב בני (2 K 23¹⁰ Kt has הַ בּרַב 19³⁰, Qr & © B sing.), & alw. with ref. to the sacrifice of children by fire, 2 K 23¹⁰ 2 Ch 28³ 33⁶ Je 7^{31.32} 19^{2.6} 32³⁵; on account of this inhuman & idolatrous practice it was abhorred by priest & prophet, & defiled by Josiah; this conception afterward developed, through Is 66²⁴, into Jewish Gehinnom (cf. Weber ⁸ynagog. Theol. 326 ff. Di ^{Buch Henoch.131f.}) & NT γέεννα. On locality cf. Rob ^{BR II. 273 f.} Tobler ^{Topogr. II 30 ff.} Bd ^{Pal 103}; mod. name (of lower half of valley, toward SE.) Wady er-Rabâbi.

לבעל **n.pr.** loc. named betw. Sepharvaim and Iwwa; site unknown, yet cf. Dl Fa 279; 2 K 18³⁴ 19¹³=Is 37¹³.

נוף v. sub הנפה

פוג v. sub.

† 1977 vb. turn, overturn (NH id., Aram. 1917, 900, Ar. 🗊 W SG 47, As. abaku, apáku Dlw)—Qal Pf. Lv 133+13 t.; קפָה consec. 2 K 21¹³ Jb 34²⁵; 3 mpl. ψ 78⁹; בּקבּהֶם Am 612 Je 2336, etc.; Impf. בְּבַּבְּהֶם La 33 Je 13²³; יַּחַפְּרָּ Gn 19²⁵ + 6 t.; יַּחַפְּרָ 1 S 10⁹; sf. אָרָפּרָדּ Ju פְינה אָרָה Ju פָּרָהּ אָרָפּרָדּ 2 Ch פָינה פּרָהוּ בּרָהּ אָרָפּרָדּ זוֹין אַרָּפּרָהוּ ${
m Zp}\,{}_3{}^9;$ בַּלְּכָּל ${
m IS}\,{}_2{}_5{}^{12}\,{
m Jb}\,{}_1{
m Z}^{15};$ ביני בעל ב ${
m IM}\,{}_1{
m K}\,{}_2{}^{234}$ = 2 Ch 18³³; Inf. abs. קפון Pr 12⁷; cstr. קפון הַפְּבָה וֹ Ch 19²⁹ וּ Ch 19³; sf. הָפָבָי Gn 19²¹; הַפְבָה 2 S 10³;—on הַלְּכְּכֶּם (so Baer, q. v.) Is 29¹6, v. הַפַּרָ; Pt. act. הֹפַרָּ Am 5⁸; הַפַּרָּ ע זוו₄⁸; pl. הַהֹּפְּכִים Am 5⁷; pass. הַפּּנְכָה Ho 7⁸ La 4⁶.— 1. trans. a. turn, turn about, turn over, c. acc.: e.g. turn the back (לְיֵנֶי Jos 78 (JE); a dish (צַלְּחָת) עַלְ־פָּגִיהָ (צַלְּחָת) אַ 2 K 2113; the hand, & so the horses of a chariot 1 K 2 2³⁴ = 2 Ch 18³³, 2 K 9²³; but also (sq. 3) of hostility La 33; turn a cake (pass.) Ho אַפָּה בָּרוּרָה (י', דּרוּרָה Zp 3º i.e. restore speech of a pure kind, sq. לֶב אַחֶר; אֶל־עַמִּים ו S 109 another heart, sq. ib; turn a wind (תַּהָּ); i.e. bring from different quarter) Ex 1019 (J). b. overturn, overthrow, sq. acc. Sodom, etc., Gn 19^{21,25,29} (J), Dt 29²² Je 20¹⁶ La 4⁶ (cf. (מַהַפֶּכָה Am 4¹¹ v. infr.; also מַהָפֶּכַה (מַהַפֶּכָה Am 4¹¹ v. infr.; city of Ammon $2 \text{ S } 10^3 = 1 \text{ Ch } 19^3 \text{ (obj. om.)};$ mountains Jb 9⁵ 28⁹; throne Hg 2²² (|| הַשָּׁמִיר,), chariots v²²; tent (אֹהֵל), ה׳ לְמַעְלָה Ju ⁊³; obj. earth (' $\pi = devastate$) Jb 12¹⁵; wicked men הַפַּכְתִּי בַּכֶם כְּמַהַפָּכַת אֱלֹהִים אֶת־סָדֹם וָאֶת־) "Am 4 (עַמרָה) Pr 12⁷ Jb 34²⁵ (obj. om.). **c.** turn= change, transform (1) sq. acc. = alter; a colour (עִינוֹ) Lv 1355 (P); skin Je 1333; bed (מִינוֹ) v. 'p; Che his lying down) ψ 414 i.e. restore to health; (2) pervert דָבָרִי אֵלְהִים Je 23³⁶; (3) sq. acc. c. Inf. ψ 105²⁵ he turned their heart to hate his people; (4) turn to, into, sq. two acc. Lv 13¹⁰ ψ 114⁸ rock into pool of water; usu. sq. acc. $+\frac{5}{2}$, ψ 666 sea into dry land, ψ 7844 rivers into blood, cf. 10529; Je 3113 mourning into joy, so $\psi_{30^{12}}$; Am 5^7 justice into wormwood, cf. 6¹²; 8¹⁰ feasts into mourning; Dt 23⁶= Ne 13² curse into blessing; Am 5⁸ death-shade into morning. 2. intrans. a. turn, turn back, Ju 20^{39.11} 2 K 5²⁶ \$\psi\$ 78⁹ 2 Ch 9¹²; sq. לדרך 1 S 25^{12} ; **b.** turn = change, change into, sq. pred. adj. לְבָּן turn white Lv 13^{3.4.13.20} (all P). **Niph.** Pf. גֶּהְפַּרָּ Ex 7¹⁵+ 10 t.; קּהָפָּרָ Jb 2014; לֶהֶפְּנָה consec. Lv 1316; נֶהֶפְּנָה La 52; 3 mpl. נָהַפְּכוּ Jb 19 ¹⁹ + 3t., נֶהֶפְּכוּ 1 S 4 ¹⁹ Dn 10 ¹⁶, ינהפכו consec. Ex 717 Is 349, etc.; Impf. אָהַפּרָן Is 605 Jo 34; אָרָפָּרָ Ex 145 Is 6310; 2 ms. אָרָפָּרָ להפכו (Ex 7²⁰; Inf. abs. בַּהַפוֹר (בַּבְּיִּלְּיִבְּיִנְ Ex 7²⁰; וּהַבְּבוּ Est 9¹; Pt. נְהַפָּנֵת Pr 17²0; בַּהְפָּנָת Jon 3⁴;— 1. reflex. & intrans. a. turn oneself, turn, turn back (cf. Qal 2 a) Jos 820 (JE); turn aside ψ 78⁵⁷; turn from side to side Ez 4⁸; pains turned upon (צַלְ) her I S 419 (i.e. came suddenly upon her) cf. Dn 1016; turn against sq. 3 Jb 19¹⁹; turn to(ward), sq. אָל, Is 60⁵ (בא ל ווי). b. turn=change (oneself) sq. pred. adj. Lv 1325 (P); sq. pred. noun (?), vine turns into degenerate plant Je 221; no pred. expressed Jb 2014 (cf. vb); of heart turned in compassion Ho בו⁸ ((נְכִמְרוּ נְחוּמֵי), in sorrow, distress, La 1²⁰; of heart changed, so as to be favourably disposed toward, (sq. الإخ Ex 145 (J) = change of mind; sq. >, of plague spots changing colour Ly 1316.17 (P); rod changing to serpent

Ex 715 (P); faces to paleness Je 306; dance to mourning La 515; comeliness to corruption Dn 108; ויהפך להם לאויב Is 6310 Jb 3021. c. be perverse, only pt. used subst. נַרַפַּרָ בַּלְשׁוֹנוֹ Pr 1720 he that is perverse with his tongue. 2. pass., a. be turned, turned over to sq. ?, an inheritance to strangers La 5². **b.** be reversed Est 9¹. **c.** be turned, changed, sq. 2, waters into blood Ex 7^{17.20} (E); Saul into another man I S 10⁶; streams into pitch Is 34°; sun to darkness Jo 34; stones to chaff Jb 41°20; month changed from sorrow to gladness Est 9^{22} ; cf. ψ 32^4 where complem. om. d. be overturned, overthrown, of city Nineveh Jon 34. e. be upturned, of subterran. work of miners Jb $28^5 = there$ is Hithp. Impf. 3 fs. ጓደርቦች an upturning. על אָרָהַפֶּבֶת (אַרָ 1b אַלְיּבּ אָל Tu אָ 1b אַרְיּבּ אָל אָרָ אַל אָרָהַפָּבֶת אָל אַנּ אַל אַנּ אַל אַנּ אַל Gn 3²⁴;—reflex. & intrans.: **1**. turn this way & that, every way, of the flaming sword Gn 324 (J); storm-cloud Jb 3712; turn over & over Ju 713, of bread-cake tumbling into the host of Midian. 2. transform oneself, Jb 3814 of earth under rising dawn. Hoph. Pf. עלֵי בַּלְהוֹת Jb 30.15 there have been turned upon me terrors (cf. הְּחַבֶּלְנֵלֵל v¹⁴, of foes).

לְּבֶּכְיָ n.m. the contrary, contrariness, perversity;—abs. הוֹלָבְּי בְּבֹּי עִבְּי עִבְּיי עַבְּיי עַבְּי עִבְּי עִבְּיי עַבְּיי עַבְּי עִבְּיי עִבְּיי עַבְּיי עַבְּיי עַבְּיי עַבְּיי עַבְּיי עִבְּיי עִבְּיי עִבְּיי עַבְּיי עַבְּיי עִבְּיי עבְּייי עבְּייי עבְּיי עבּייי עבּיייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּיייי עבּייי עבּיי עבּייי עבּיי עבּייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּייי עבּ

לְּבֶּבְּרָהוֹ n.f. overthrow (cf. esp. As. abiktu Dlw), of the cities (of the plain) Gn 19²⁹; cf. מְּהַבָּבְּרוֹ and בַּבְּרַן b.

לְּבֶּרְפַּף בֶּּרֶךְ אִישׁ וָוֶרָ adj. crooked, דְּבֶּרְפַּרְּ Pr 21⁸ crooked is the way of a guilty man.

לַרְהַשְּׁבֶּרְ בִּיִּרְכָּיִ ח.f. stocks or similar instrum. of punishment (compelling crooked posture, or distorting), mentioned rather late; as punishment for Jeremiah אָשֶׁרְ בִּשְׁעֵר בִּיְנְיִנְן Je 20² (שׁ פּוֹא דֹסׁי καταράκτην κ.τ.λ.), cf. בֹיל בֹיל 29² (שׁ פּוֹא ἀπόκλεισμα; (שׁ פֹּוֹא τὸν καταράκτην,

but order of words perhaps reversed in (6); \mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0} assigned also to Asa's time 2 Ch \mathbb{Z}^{0} (\mathbb{Z}^{0} \mathbb{Z}^{0

דּתַּקְבֶּרוֹת n.f. perversity, perverse thing (only Pr exc. Dt 32²⁰)—Pl. abs. בּתַּבְּבוֹת Dt 32²⁰+8t.; cstr. id. Pr 2¹⁴;—perverse things, particularly utterances Pr 2¹² 10³² 23³³, cf. יום איש ווים איש וו

בצב Na 28 dub.; perhaps txt. err.; v. צנל. v. sub געל.

יהרר v. sub הר

לה"ה.pr.mont. 1. mt. on border of Edom, alw. הֹל הְּהָי, named as stage in Isr.'s journey to Canaan Nu 20²² 21⁴ 33³⁷ Dt 32⁵⁰; as place of Aaron's death Nu 20^{23.25.27} 33^{38.39.41} Dt 32⁵⁰ (all P); =mod. Jebel Nebi Hârûn c. 50 miles S. of Dead Sea, just S. (SW.) of Petra, acc. to Rob BR II. 125. 152, cf. 519 ff. Bd Pal 153; disputed by Ew Kn Di, & esp. Trumbull Kadesh Barnea 123 ff., who thinks of J. Madurah, NW. of Edom. 2. a NE. spur of Lebanon Nu 34^{7.8} (P); mod. Jebel Akkar cf. Porter Damascus, cd. 2, p. 833 Nbr Géogr. du Talm. p. 9 Furrer ZPV viii. 27; yet v. Di.

לְבֵי מְבֵי מְבֵי ח.pr.loc. ו Ch 526 but rd. עָבִי מְבֵי פְבֵי פּבּר Schr KGF 430, v. || 2 K ו 176 ו 1811.

ארה . Ez 43¹⁵ v. ארה sub וו. ארה.

Ez 23⁴⁷; יהרגני Gn 34²⁵ + 4 t.; sf. יהרגני Gn 26⁷, etc.; Imv. הַרֹגני Ju 820; sf. הַרֹגני Nu 1115; pl. הרגו אין Nu 255 + 2 t.; הרגו Nu 31¹⁷; Inf. abs. הרגו Nu 1115 + 2 t.; הרוג Est 916; cstr. הרוג Ex 215 + וו t.; הַרוֹג וּ Ec 3³ Est 7⁴; sf. הָרְגֵנִי Ex 2¹⁴; הַרְגֵנוּ Ex 2114; Pt. act. הֹרֶג Gn 415 + 4 t.; בוות Ez 2116; הַרְנִים Ez 28°; הֹרְנִים Je 4³¹ 2 K בּזְיָב ; pass. הַרְנִים Is 10⁴ + 2 t.; הַרְגִים Is 14¹⁹; estr. הַרְגֵּי Je 18²¹; וֹבְינִים Is 27⁷; הַרוּנְים Is 26²¹; הַרוּנִים Pr 7²⁶;— 1. a. kill, slay, implying ruthless violence, esp. private violence Gn 48.14.15.23.25 1212 (all J), 20¹¹ (E) 26⁷ 27^{41.42} 34^{25.26} 37^{20.26} (all J), 49⁶ (poem in J), Ex 214.14.15 (E), 521 (J) 2114 237 (both JE), Nu 3119 (P) Ju 95.18.24.24.56 162 205 1 S 162 2221 2411.12.18 2 S 330 410.11.12 129 147 2321 1 K 2^{5,32} 18^{12,13,14} 19^{1,10,14} 2 K 9³¹ 10⁹ 1 Ch 7²¹ 11²³ 2 Ch 21^{4.13} 22⁸ 24^{23.25} 25³ Ne 4⁵ 6^{10.10} Zc 11⁵ ψ 10⁸ 94⁶ (|| מַצְּרַ); cf. Ju 8^{18,19,20,21} 9⁵⁴ 1 K 12²⁷ Is 14²⁰ 2 Ch 22¹ Ne 9²⁶; so of massacre of Jews planned by Haman Est 313 74 (both לְהַשְׁמִיד and of slaughter of Jews' enemies in defence and revenge Est 811 (same combin.) $\mathbf{o}^{6.10.12.15.16}$ cf. \mathbf{v}^{11} (pt. pass. the slain). **b.** hence of wholesale slaughter after battle Nu 317.8.8.17.17 (all P), Jos 8²⁴ 10¹¹ (both JE), 13²² (P), Ju 7^{25,25} 8¹⁷ 9⁴⁵ 2 S 10¹⁸ 1 K 9¹⁶ 1 1²⁴ 2 K 8¹² 1 Ch 19¹⁸ 2 Ch 286.7.9 3617 Ez 268.11, cf. Ju 926; pt. pass. the slain Is 104 1419 cf. Ez 2310.47 379, Je 1821 תרגי מות (מכּי־הרב || מכּי־הרב Ho g¹³ Hb r¹²); further Ho g¹³ Je 431 Ez 2116 289; also of slaughter in a revolt 2 K 118 = 2 Ch 2317. 2. of God's slaying in judgment (stern and inscrutable), Gn 204 (E), Ex 4²³ 13¹⁵ 22²³ (all JE), Am 2³ 4¹⁰ 9^{1.4} La 2^{4.21} $3^{43} \psi 59^{12} 78^{31.34} 135^{10} 136^{18}$ cf. Nu 11^{15.15} (JE), 22³³ (J), Is 14³⁰, 26²¹ (pass. the slain, so 27⁷), עַבָּתִּי וּן) Ho 6⁵ הַרַנִּתִּים בָּאָמְרֵי־פֵּי Ho 6⁵ וּהַבְנָתִי וּ 3. rarely of judicial killing by men (at God's command), Ex 3227 (JE), Lv 2015.16 (H), Nu 25⁵ (JE), Dt 13^{10.10} cf. Ez 9⁶ אַקרָגוּ 4. of killing beasts, Nu 2229 (J; Balaam's ass), Lv 2015 cf. supr., Is 2213 (oxen; וַשְׁחֹם אָיָר בַּיָּם, (שָׁחֹם Is 27¹; also of killing vines, by hail $\sqrt{78^{47}}$. 5. of killing by beasts: lions 2 K 1725, viper Jb 2016. 6. quite general is אָת לָהַרוֹג וְעָת לִרָּפּוֹא Ec 3³. 7. destroy, ruin מָשׁוּבֵת יָם Jb 5²; מָשׁוִיל יַהַרָג־בָּעַשׁ וּפֹּהֶה הָמִית קּנְאָה Pr 132; also of פתים תהרגם ושלות בסילים תאברם those ruined by shameless woman Pr 726. Regular construction is c. acc.; obj. sometimes om., as La 2²¹; used abs. Ho 9¹³ Je 4³¹ 15³ La 343 Ez 2116 Ec 33; sq. 3 slay among, i.e.

some of, 2 K 17²⁵ 2 Ch 28^{6.9} \$\psi\$ 78³¹; sq. \$\frac{1}{2}\$\$ (part of), \$+\$ acc., \$1\$ Ch 19¹⁸; sq. dir. obj. c. \$\frac{1}{2}\$\$ +\$ 2\$ \$3^{30}\$ Jb \$5^2\$ \$\psi\$ \$135^{11}\$ = \$136^{19.20}\$ (but in last 3 first obj. is acc.).

Niph. \$Impf.\$ 1. pass. of Qal 1 a, \$\frac{1}{2}\$ \$\frac{1}{2}\$\$ La \$2^{20}\$ shall priest and prophet be slain in the sanctuary \$?\$ 2. pass. of Qal 1 b, \$3\$ fpl. \$\frac{1}{2}\$\$ fpl. \$\frac{1}{2}\$\$ \$\frac{1}{2}\$\$

להרה **n.f.** slaughter; only abs. in foll. combinations, יה אים די Je 7³² 19⁶ new name for שיא בּיְרְהָּבְּׁם ' Je 12³ of the wicked, i.e. day of judgment; יה צ'אן די Zc 11⁴⁷ i.e. Judah and Israel, slaughtered by their shepherds.

†1. TTVb. conceive, become pregnant (As. êrû cf. Dl Pr 21 Muss. Arnolt Hbr. Oct. 1890, 67 Jäger BAS i. 478); — Qal Pf. 3 ms. הַּרָה consec. ע פּלי, א fs. הַרְתָה Gn וּהֹלְי, 2 fs. וָהָרִית וֹהָרִית וֹהָרִית וֹהָרִית וֹהָרִית וֹהָי, consec. Ju 13³; 1 s. הַרִיתִי Nu 11¹²; 1 pl. הַרִינוּ Is 26¹⁸; Impf. ותהר Gn 4¹ + 26 t. (קהר Gn 16⁴); 3 fpl. וַתַּבְּרֶין, Gn 1936; 2 mpl. בַּהַרָין Is 3311; Inf. abs. הַרֹה Jb ו הַנֹּל Is 594 cf. also v13 sub Po. $\inf_{t \in \mathcal{I}} P_t$. f. sf. הוֹרָתִם Ct 3⁴; הוֹרָתָם Ho 2⁷;—1. lit. conceive, become pregnant Gn 164.4.5 1936 2521 3818 (all J), 2 S 115 (agency of man expressed by אָ מוּ (מְּלֵּר Gn 19³⁶, בְּלֵּהְ 38¹⁸); usu. in phr. אָנוֹתְּלֶּר Gn 4^{1.17} 21² 29^{32,33,34,35} 30^{5,7} (all J), v^{17,19,23} (all E), 383.4 (both J), Ex 22 (E), I S 120 221 2 K 417 ו Ch 7²³ Is 8³ Ho 1^{3.6.8}, prob. also 1 Ch 4¹⁷ ותהר cf. Be; further Ju 13³, and cf. Moses' question הָאָנֹכִי הָרִיתִי אֵת כַּל־הָעָם הַוֹּה אם־אָנֹכִי יִלְדְתִּיהוּ Nu I I¹² have I conceived all this people, or have I brought it forth? Pt.f. | אַם Ho 27 Ct 34. 2. metaph. הָרִינוּ הָמוֹ יָלַדְנוּ רוּחַ Is 2618 of anxious and disappointed waiting; Is 3311, of futile planning, cf, Che; elsewhere of evil, mischief וָהָרָה עָמֶל יילר שׁקר ער (subj. wicked man), cf. Jb 15³⁵ Is 594, so also v13, read הָרוֹ (Inf. abs.) cf. Di. Pu. Pf. 3 ms. הרה נבר Jb 33 a man hath been conceived (Bö H. p. 103 Ba NB 77 regard as Qal pass.). Po. Inf. abs., conceive, contrive, devise הורוֹ וְהוֹנוֹ

דורם

קרון ע. וויקה.

†[הְרָיְה] adj.f. pregnant, only pl. as subst. אָרָיְהָי Ho וּלְי (cf. As. êriiâtê Jäger BAS 1, 473).

Tירירן ת.[m.] conception, pregnancy;— תַּרְירוֹן תּהַרָּירוֹן הַחָרִירוֹן הַחָרָירוֹן הַחָּבּיר הַחָּבּיר הַחָּבְּירוֹן הַרוּבּר הַחָּבּיר הַהָּבְּיר הַחָּבְּיר הַחָּבְּיר הַחָּבְּיר הַר הַרוּנַך הַר הַבְּיר הַרְּבָּיר הַחָּבְּיר הַרְבְּיר הַרְבְּיר הַּחָבְּיר הַרְבּיר הַרְבָּיר הַרְבָּיר הַרְבָּיר הַרְבָּיר הַרְבָּיר הַרְבַּיר הַרְבּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבְּבּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבַּיר הַרְבְּבּיר הַרְבְּבּיר הַרְבְּבּיר הַרְבְּבּיר הַרְבּיר הַרְבְּבּיר הַרְבּבּיר הַרְבּבּיר הַרְבּבּיר הַרְבּבּיר הַרְבּיר הַרְבּיב הַרְבּיר הַרְבּיר הַרְבּיב הַרְבּיר הַרְיבּיר הַרְירְיר הַרְבּיר הַרְבּיר הַרְבּיר הַרְבּיר הַרְיבּיר הַרְיבּיר הַרְיר הַרְיבּיר הַרְיר הַרְבּיר הַרְיבּיר הַרְיר הַרְיבּיר הַרְיבּיר הַרְיר הַרְיר הַרְיבּיר הַרְירְירְיר הַרְיבּיר הַיּבְיבּיר הַיּבּיר הַיבּיר הַיבּיר הַיּבּיר הַיּבּיר הַיבּיר הַיבּיר הַבּיר הַיבּיר הַיּבּיר הַיבּיר הַיבּיר הַיבּיר הַיבּיר הַיּבּיר הַיבּיר הּבּיר הַיבּיר הַיבּיר הַיבּיר הַיבּיר הּבּיר הּבּיבּיר הּבּיר הּיבּיר הּבּיר הּבּיר הּבּיב הּבּיר הּבּיב הּבּיב הּבּיר הּבּיר הּבּיב הּיבּיר הּיבּיר הּבּיב הּבּיר הּבּיבּיר הּיבּיר הּבּ

לְרִירִי adj. gent. וּ Ch וּ וּבְּיֹרִירִי ; but read prob. בַּחְרוֹרִי (cf. || 2 S 23²⁵) q.v.

לְרֶם ' **n.pr.m.** a Canaanitish king ruling in Gezer Jos 10³³.

לְּרֶכּם n.pr.m. a Judaite (DHM Epigr. Denkm. 50 comp. Sab. n. pr. הרמה, הרם, Ar. n. pr. هِـرْمُ, etc.) ו Ch 4⁸.

ירָם v. הַּרָם p. 111 supr.

ל[הַרְמוֹן] **n.m.** mng. dub.; text perhaps corrupt; only Am 4° הַהַרְמוֹנָה הַהַרְמוֹנָה and ye shall cast them (your אחרית, posterity, AE; Hi RV cast [yourselves], but read rather with Vrss as pass. יְהָשֶׁל shall be cast) into Harmon; if text be sound, some locality must be meant, though the nature of the allusion is lost (AV, into the palace, treats הרמון improb. as =ארמון). $\mathfrak{T} \mathfrak{S}$ have mountain(s) of Armenia (הַר מוֹנָה), Symm Armenia, cf. Lag Ges. Abh. 172, Hoffm ZAW 111. 1882, 102, of exile; Hi-St for '7 rd. to Hadadrimmon, n.pr.loc. in plain of Jezreel, so Gunning; & είς τὸ ὄρος τὸ Ῥομμαν, whence Ew ingeniously ההר רמונה and ye shall cast Rimmonah (name of idol, supposed fem. of Rimmon 2 K 518) to the mountains.

ים אַרַכִּים v. אַרַכִּים p. 74 supr.

ליד, n.pr.m. (mountaineer; i.e. mountain-people (or land)? cf. Di Gn ווייי);—1. son of Terah, brother of Abram and father of Lot Gn ווייי, (all P), v²⁸ (J); also father of Milcah (Nahor's wife) & Iscah v²⁹ (J). 2. a Levite (Gershonite) ו Ch 23°.—On יייי in n.pr.loc. v. sub בית הרם p. 1111.

†D77 vb. throw down, break or tear down (MI הֹרֹם; ? Ar. هَرَسَ, bruise, bray, pound, crush (grain))—Qal Pf. '7 La 22.17; יהרס Is 1417; אובסתי לעם 13 Ju 625 והרסתי Ez 1314 Mi 510; ברסו Ez 1639 264.12 הרסו והרסו והרסו והרסו והרסו והרסו והרסו יהרום Jb 1214; sf. יהרסף Is 2219; ויהרסה 1 Ch 201; יָהֶרְסֶנָּה $\mathrm{Pr}\,29^4$ יָהֶרְסֵנָּה $\psi\,28^5$; $\mathrm{3}~\mathrm{fs.~sf.~3~ms.}$ יָהֶרְסֶנָּה Pr 141; 2 ms. ההרם Ex 157; שהרם Je 246 4210 אַהרוֹס Mal ו⁴; אַ mpl. יָהֶרְסוּ Ex 19^{21,24}; יַהַרְסוּ 2 K 3²⁵; Imv. הַרְסָד לָּ 58⁷; sf. הָרְסָד 2 S וו²⁵; Inf. הַרֹם Je אַנ²⁸, הַרוֹם Je וּ¹⁰; Pt. act. הַרָּב Je 45⁴; pass. הרוֹם ז K 18³⁰;—1. throw down, tear down, c. acc.: altar(s) Ju 625 1 K 1830 1910.14; height (2), where idol-altar stood? cf. 2) sub Ez 1639; city (cities) Is 1417 2 S 1125 2 K 325 1 Ch 201 (cf. MI27) Mal 14 (obj. not expr.); wall(s) Ez 1314 2612; house Pr 141 (fig. of foolish woman's action); strongholds (מָבְצָרִים) La 2² Mi 510; tower(s) Ez 264; fig. overthrow (i.e. ruin) land Pr 29⁴ (opp. יַעָמִיד); obj. men Ex 15⁷ (poem in E) Is 22¹⁹ (cast down Shebna from office); fig., opp. building up, of Yahweh's dealings with men ψ 285, cf. (without obj.) Je 246 4210; obj. indef. אשר בַּנִיתִי אָנִי הֹרֵם Je 45⁴; abs. Je 1¹⁰ 31²⁸ La 2¹⁷ Jb 12¹⁴. **2.** break down, break away ה' שׁנֵימוֹ בַּבִּימוֹ מּאָ break away their teeth in their mouth! fig., addressed to God. 3. break through, intr., sq. "> Ex 1921; sq. עלת אל־י v²4 (both J). Niph. Pf. 3 fs. נהרֶסָה Pr 24³¹; 3 pl. בְּהַרְסוּ Je 50¹⁵ Jo 1¹⁷; כֹּהַרְסוּ consec. Ez 30⁴ 38²⁰; Impf. יהֵרֶם Je 31⁴⁰; 3 fs. הַהָרֶם Pr 11¹¹; יהרסון ל 11³; Pt. הנהרסות Ez 36^{35,36}; be thrown or torn down; wall(s) of vineyard Pr 24³¹, of city Je 50¹⁵; cities Ez 36³⁵ cf. v³⁶; fig. ruined Pr וווים (opp. קרוּם); foundations, יִסוֹרֹת Ez 304; שָׁתוֹת עֹ 113; mountains Ez 3820; storehouses מַמְנְרוֹת Jo 117 [v. 'מ]; valley E. of Jerus. לא־יָנְתִשׁ וְלֹא־יָהְרָם Je 3140 it shall not be plucked up nor thrown down, appar. proverb. expression, implying destruction, removal. Pi. Impf. 2 ms. sf. הַהְרָּמָם Ex 23²⁴; Inf. abs. תַּרֶם Ex 23²⁴; Pt. pl. sf. מָהָרְסֵוּךְ Is 49¹⁷;—overthrow, tear down הַרֶּם תְּהָרְם Ex 2324 thou shalt utterly tear them down (JE; obj. = idols cf. Di); pt. destroyers, of Zion Is 4917 (מְחַרִיבּיִרָּ).

ליָרֶ תּ.[m.] overthrow, destruction, only Is 19¹⁸ one shall be called אַיר הַהֶּבֶּּׁ city of destruction, i. e. (as usually explained) with punning allusion to On-Heliopolis: it shall be called no longer עִיר הַּהָּרֶּטְ city of the sun, but אַיר הַהַּרָט of destruction, city whose temples, etc., of the sun have been destroyed; but perh. $< (3 \pi \delta \lambda \iota s \ a \sigma \epsilon \delta \epsilon \kappa = P \ view of righteousness, so Gei Urschrift 79 Brd Di (change intentional? cf. id.); on other views v. id. & De Che.$

 \dagger וַהַרִיסָה] **n.f.** ruin (concr.);—וַהַרִּסֹתִיוּ Am g^{11} and its ruins (i.e. of אָּקִים will I raise up (#וְשִּׁהָּיִהָּוּ).

הרר (Vof foll.; meaning dubious).

n.m. Gn 7, 19 mountain, hill, hillcountry (NH id., pl. הָרִים, הַּרָרִים; Ph. הר +CIS 1. 3, 17; Sab. sf. הרתהמו DHM ZMG 1876, 673);— יה abs. Jos 17¹⁸+; c. art. הָהָר Ex 3¹²+; c. הַ loc. הָרָה Gn 14¹⁰, הָהָרָה Gn 12⁸+ 12 t.; estr. הַר Gn 1030+; sf. הַרָבִי ע 308, הַרָבִי Je 173; הַרָבֵם ע 111; הַרָרָם Gn 146; pl. הָרִים Dt 111+; c. art. הַהְרִים Gn 7¹⁹+; estr. הָרֵי Gn 8⁴+27 t.; הַרֵבי Dt 3315+8 t. (all poet.); sf. 'In Is 1425 4911 Zc 14⁵ + Ez 38²¹ (B Co הָרֶי, הָרֶי, Is 65⁹; הָרָיו Ez 358 Mal 13; הַרָרֵיה Dt 89;—1. mountain, hill (these often not sharply distinguished, but): a. specif. mountain, high elevation, oft. in all the literature; -e.g. סִינֵי Mount Sinai (properly, the Mount of Sinai; so always) +Ex 1911,18,20,23 2416 3118 342,4,29,32 Lv 738 251 26⁴⁶ 27³⁴ Nu 3¹ 28⁶ Ne 9¹³ (v. קֿינַי); also הָהָר =id., Ex 19²+10t. Ex 19 (v¹⁸ rd. הַעָּם, so Codd. Si Di) 2018 244+6 t. Ex 24; 2540 2630 278 321.15.19 34^{2.3.3.29}; = בַר חוֹב +Ex 336 (v. בַרָה), עד הר הַאֵלהִים חֹרֶב בּ Ex 3¹, אַל־הַר הָאֵלהִים חֹרֶבָה 1 K 19⁸; further הַהָּל = id., Dt 4^{11.11} 5^{4.5.19.20} 9⁹+ 10 t. Dt 9.10, 1 K 19¹¹; = הַר הָאֵלהִים Ex 4²⁷ 18⁵ 24¹³ (all JE) הַר יהוה Nu 10³³ (cf. Di); v. further הר ההר Hor the mount (so always) Nu 2022+ וס t. Nu; Dt 32⁵⁰; = הָהָר Nu 20^{28.28}; הַר נָבוֹ Dt 3249 341=הָהָ 3250;=הָהָה Nu 2712 Dt 3249, cf. (לפני נבו Nu 3347.48; תר נרוים Mt. Gerizim +Dt 1129 2712 Jos 833; הרברוים Ju 97; הר עיבל Mt. Ebal + Dt 1129 27^{4.13} Jos 8^{30.33}; also הַר חָרְמוֹן Mt. Hermon Dt 38 Jos 1117 121.5 135.11 1 Ch 523; cf. Dt 448

קרמון אוֹן הוא הַרְמוֹן (v. הַרְמוֹן, & הַרְמוֹן הַּגַע הַבַּעַל הַרְמוֹן (v. id., & בעל בעל sub בעל (בעל Mt. Lebanon Ju 3³, cf. מָרוֹם הָרִים יַרְבָּחֵי לְבָנוֹן 2 K 19²³ = Is אַ הַר הַפַּרְמֵל (ע. לבנון); הַר הַבּּרְמֵל Mt. Carmel ז K ו א^{19.20} 2 K 2²⁵ 4²⁵ (ע. ברמל); הַהָּר =id., 4²⁷, appar. also ו⁹; הַר הָבוֹר Mt. Tabor, Ju 4^{6.12.14}, cf. Je 46 הַרָּיִם בָּרָם (opp. בֶּרָמֵל בַּיָם); בַּר הַנְּלְבֹּעַ ו S אַ בּוֹי בּנּי עוֹ פֿוּג (poet.) קרי בּנּי עיי עיי (cf. Dr); בת הַנֵּיתִים Ju 135 (Stu עַר חֵבֶּם) cf. בּחָבֶה; בּיִתִים הַר הַנֵּיתִים Zc 14^{4.4} Mount of Olives, (opp. אַשֶׁר) cf. קֿהָר אֲשֶׁר בהר אשר על־פני ירושלם Ez 1123; also בהר אשר על־פני ירושלם ז K בוז (place of Sol.'s idolatry) = הַר־הַפַּוֹשָׁחִית 2 K 2313 mt. of the destroyer (same combin. in another, fig. sense Je 5125), others der. מוֹל here fr. משה anoint, and render as = Mt. of Olives (cited as הר המשחה Talm., Shabb. 56 b), cf. Hoffm ZAW 1882, 175; הַהָּרִים in land of Moriah Gn 222; mts. about Jerus. in gen., ירושלם הרים סביב לה ערושלם הרים סביב לה ערושלם הרים סביב לה (ווהוה); ההר of citadel of Jerus. Is 22⁵; of temple hill הַר הַבּוֹת Mi 3^{12} = Je 26^{18} ; הַר בִּית־יי Is 2²=Mi 4¹, 2 Ch 33¹⁵; also הַּרָרִי בַּשְּׂדֶה Je 17³; further הר ציון Mt. Zion Is 4⁵ 8¹⁸ 10¹² 18⁷ 24²³ 298 314 3732 Mi 47 La 518 Ob 17 Jo 35 \(\psi 48^{3.12}\) 742 אילן (v. also אָילוֹן); comp. הַר בַּית־צִילון Is 10³², בר בר בר 16¹; הרבי Is 2³=Mi 4², Is 30²⁹ ψ_{24}^3 ; (id. of Horeb Nu 10³³ JE); הַר־י׳ צָּבָאוֹת ער הַלְּבָשׁ Zc 8³, הַר־קַרִשִׁי Zp 3¹¹ Ob¹6 Ez 20⁴⁰ Is $11^9 = 65^{25}$, cf. 56^7 57^{13} 65^{11} Jo 2^1 (|| الإفران) 4^{17} $(\parallel id.) \psi 2^6 (\parallel id.) 3^5 15^1 43^3 48^2; \text{ v. further}$ הר הַלְּרָשׁ & Is 6620 cf. Dn 916 הרקרשׁי ירוּשׁלַם ירוֹשָׁלַחִ Is 27¹³; also הַר צִבִּי־לְּדֵשׁ Dn 11⁴⁵; יַר־הַּלְּרֵשׁ Je אַלהַי even הַר לְּרָשׁ אֱלֹהֵי Dn 9²⁰; other designations of temple-hill are הַּהֶר חָמֵר ישָׂרָאֵל ¼ √68¹¹, & הַר מִרוֹם יִשְׂרָאֵל Ez 17²³ 20⁴⁰ (הַר־קַרִשִׁין); הַר לְּרֵשׁ אֵלֹהִים Ez 2814 of the distant abode of God (or gods ?) so הַר אֱלֹהִים v16 קר־אַלהִים) ע הר־אַלהים ע 6816 is general, a God's mountain, i.e. a majestic mt., likewise in simile בהררי־אל ψ_{367} ;—הר הַאֵּלֹהִים elsewh. of Horeb (Sinai) Ex 4²⁷ 18⁵ 24¹³ 1 K 19⁸ (v. supr.). Note partic. הרכמוער Is 1413 mountain of meeting or of assembly, i.e. the dwelling-place of the gods, acc. to Babylonian conception, here represented as in the far north, v. esp. Che De Di, Dl Pa 117 ff. COT ad loc. Jr 57 ff. Jen Kosmologie 23. Upon the mt. is עָל־הָהָרים cf. אַל־הֶהָרִים עַל־בָּתוּלָיהָ עַל־בָּתוּלָיהָ עַל־הֶהָרִים Ju 1138, & the peculiar phr. וְאַלֹכָה וְיָבַדְתִּי עֵל־ עָלָה אֶל־ v³7; go up upon עַלָה אֶל־ Ex 19²³ 24¹³ 34⁴ (all JE); cf. acc. in הַנְל אֹתָם הֹר הָהָר Nu 20²⁵;

speak with one upon is דבר בהר Ex 31 18 34 32 Nu 31 (all P), Lv 251 (H), cf. command, give commands, law, etc., בהר Lv 738 2646 2734 (all P or H); other phrases with 2 upon (lit. in, i.e. in the midst of a group of mts.) Ex 343 בָּכֶל (JE) 2540 2630 278 Nu 286 (all P), Is 134; but 270619 ψ 10619 = at Horeb, בְּהֹר הַהַר Nu 33³⁷ at Mt. Hor; go down from the mt. is בר מורה בד Ex 321.15 (both JE) 34^{29.29} (both P), cf. Ju 9³⁶ etc. b. mountain-range הַר־בַּשׁן ע הַר־בַּשׁן ע הַרּבַּשׁן ע הַרַבּשׁן ${
m v}^{16};=$ הָרִים בָּנְנָּיִם ${
m v}^{16},$ הַרִיבָּנְנָּיִם ${
m v}^{17}$ (of the Jebel Hauran: v. בשׁן). c. mountain, indef., Jb 14¹⁸ (אַרְר); usu. pl. mountains, in general, or the mountains, esp. in poet. & the higher style; oft. fig.; הָרִים, הֶהָרִים, covered by flood Gn 7²⁰ cf. v¹⁹ 8⁵; covered by waters & freed therefrom by word of God (at creation) ψ 1046; a chief work of God (in creation) $Am 4^{13} \psi 65^7 90^2 Pr 8^{25}$ (אָבָעוֹת); weighed by God Is 4012; removed and overturned in anger of God Jb 9^5 cf. $\psi 46^{3.4}$; devastated by God Is 4215 (אָבֶעוֹת) cf. Je 99; smoking at God's touch ψ 10432 1445; melting at presence of 's Ju 5^5 Mi $1^4 \psi 97^5$ Is $63^{19} 64^2$; trembling Is 5^{25} cf. Je 4²⁴ (|| בְּעֵלוֹת), Na 1⁵ (|| id.), Hb 3¹⁰; called to witness Yahweh's dealings with his people Mi 6² (הָאַתָּנִים מֹסְבֵי אָנֶץן) cf. v¹ (הָאָבָעוֹת), entreated to cover the guilty Ho 108 ([בַעוֹת); addressed by ' also Ez 63 (נבעות , opp. אפיקים, opp. אפיקים, אוֹאָל); specif., mts. of Israel summoned to hear $^{\prime}$ and addressed by him Ez $36^{1.1.4.8}$ 37^{22} 38^{8} 39^{2.4}; summoned to praise ' עוֹת (נבעוֹת) cf. Is 44²³ 49¹³ 55¹² (אָבָעוֹת); leaping in praise of ' עובייקה (both || הַרֵבִייקה Dt 33¹⁵ (|| הַרַנִידעַד (|| id.); הַרַנִידעַד Hb 36 (|| id.); הַרַנִידעַד also \$\psi 76\square\$ (acc. to \O Bi Che; MT has אַבֶּרֶ for על, and prob. Gn 4926 for MT הובי עד $(\parallel בְּבַעֹת עוֹלָם)$ cf. Di. **d.** $high\ mt$. בַּבַּעַת עוֹלָם Is 30 25 (וּבְעָה נִשְּׂאָה) cf. 40° 52⁷; הַר וּבְעָה נִשְּׂאָה Ez 40°; יַתְלּוּל Ez 17²²; pl. הָהָרִים הַנְּבֹהַים Gn 7¹⁹ ע 104 ¹⁸ (מָלָעִים (סְלָעִים Is 2 ¹⁴ as symbol of strength and pride (הַּנְּבֶעוֹת הַנְּשָׂאוֹת), cf. בּהַרִים Ez 3820 (|| מַרַרֵגוֹת). e. opp. valley or plain Jos 128 (D; opp. מָרָבָּר, אֲשִׁרוֹת, מִדְּבָּר, ישָׁפֵלָה), cf. Dt 17, also Je 1726 (opp. שָׁפֵלָה); Gn 19¹⁷ (J; opp. 기구구); oft. opp. 사고 2 K 2¹⁶ $\text{Ez } 31^{12} \text{ (fig.) } 32^5 \text{ (id.) } 35^8 \text{ (} \parallel \neq \downarrow \downarrow), \ 36^4 \text{ (} \parallel id.),$ $Is 40^4$ (|| id.), opp. בָּקְעָה Dt 8^7 $II^{11} \psi 104^8$; opp. יַרְבָּר La 4 19 (cf. Jos 1 28 supr.) ; אַן הָרִים ע 104 10 ערוב אַ 104 10 is || בַּנְּחָלִים; see also אַלֹהֵי עָמָקִים; לא־אַלהֵי נְלָא־אַלהַי עָמָקִים ו K 2028, cf. v23 (opp. מישור); note also הַר הַעֶּמֵק Jos 1319 (P), & בִּיהָרִים (P), בּיהָרִים Zc 145.5; further מִרְבֵּר הָרִים עִּרְבַּר הָרִים עִּרְבַּר עִרִבּר בּרים most mod. (Baer מִרְבָּר but cf. De); mountainward is הַנָה Gn 1410. f. mts. as hidingplaces:-- הַּמְנָהְרוֹת אֲשֵׁר בֶּהְרִים Ju 62 the burrows (Stanley, VB) which are in the mts.; cf. \(\psi\) I I Je 16¹¹ (ןְּבָעָה וּ); הַפַּף כִוֹשֹׁרֵשׁ הַרִים Jb 28° (of mining), v. also Dt 89. g. mts. as runningplace of gazelles ו Ch ובירני of leopards נמֵרִים Ct 48; hunting-ground for partridges ו S 26²⁰; עוֹף הַרִים עוֹף הַנִים עוֹף מַנוֹ (fig.); wandering-place of lost sheep (fig.) Na 318 1 K 2217 Je 506 cf. v6 (וְּבִעָה רָמָה (Ez 346 (ווֹבָעָה בָמָה בָּמָה בָּמָה בָּאָה בָּאָה בַּאָה ווֹאָ) 2 Ch 1816. h. grazing-places for cattle בַּהַמוֹת ע בהררי־אלף Ol Bi Che), אלף for אלף Ol Bi Che), ef. יתור הַרִים Jb 398 of pasture of wild ass; also (si vera l.) בול הַרִים Jb 4020, i.e. mts. as furnishing food for hippopot.; v. further Ct 46 814 Pr 2725. i. as place of field and vineyards 2 Ch 26¹¹ (opp. מִישׁוֹר, שִׁפֶּלֶה) Is 7²⁵; v. also הָנִים הָנִים ψ 147 8 cf. Hg $\mathbf{1}^{11}$; fig. ען אַנים (וְנַבְעוֹת); in promise יִּמְפוּ הַהָּרִים עסים והגבעות הלכנה חלב Jo 418 cf. Am 913; j. as kindled into flame (i.e. their forests; in $sim.) \psi 83^{15}$. k. as scene of massacre, (fig.) Is 343 melting with blood; as place of battle array, height 1 S 173.3. 1. as places of illicit worship Is 65^7 (\parallel בָּעוֹת) cf. Je 3^6 & appar. v^{25} (\parallel id.) so אָבָׁהַ וְנִשְּׂא Ts 577, הָרָנִים הָרָמִים Dt 12² (הּגְּבַעוֹת); but Ez 186.15 rd. perh. הַּבָּעוֹת for ef. RS א 310 & Ez 33²⁵. m. in various combinations צר הָהָר ז S 23^{26,26} 2 S 13³⁴ side of the mt., אַלע הָהָר Is 17¹³ chaff of mts.; וֹרֶם הָרִים Jb 248 mountain-shower; מָבֶין שָׁנֵי הַרִים Ju 936 shadow of the mts.; מָבֵּין שָׁנֵי הַרִים ראש הַהַרים הָבֵי נחשֶת Zc 61; top of mt. usu. ראש הַהַרים Nu 1440.44 1 S 2613 2 K 19; as place for beacon Is 30¹७ (אַבְעָה), (cf. הַר־נִשְׁפָּה 13² & נִשׂא־נֵס הַרִים Is Is Is $2^2 = Mi$ 4^1 , וראש ההרים Is42¹¹ (שׁלֵע as dwelling-place) v. also עָ 72¹⁶; קאשׁי הַהְרִים Gn 85; as lurking-places for ambuscade Ju 9^{25,36}, places for altars Ez 6¹³ (||בעה רָמְה), for sacrifice Ho 4¹³ (הַנְּבָעוֹת יוֹ); ראשׁ הַהַר $Jos 15^8 = mt.-ridge, ef. v⁹ Ju 16³; הועפות הַרִים$ ψ 95 4 ; foundations of mts. מוֹסְבֵי הָרִים ${
m Dt}$ 32 22 לַקְצָבֶי הַרִים .f מוֹסְדוֹת הַשָּׁמֵיִם || 2 S 228); cf יַרַדְתִי Jon 27. ח. in fig. uses: תַּרִים וְתָרֹק וּנְבְעוֹת בַּמֹץ הְשִׂים Is 4 וּ 15 fig. of Isr.'s overcoming its foes; יְתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם עַל־הָרֵי נָשֶׁף Je 1316 of encountering hopeless calamities; הַהָּרִים Is 5410 as less permanent & changeless than Yahweh's kindness (וְנָבֶעוֹת); הַר הַפֵּשׁחִית Je 51 25 & הר שַׂרָפַה v²⁵ fig. of Babylon. 2. hill-country, mountain-

דור

region, a. opp. plain, etc.:—dwelling-place of Canaanites, הַהָּר Nu 13^{17,29} (of promised land; opp. בַּעַרָבַה בַּהַר (יַרדהַיַּרָהָן & הַיָּם אָרֵץ הַנָּגָב); בַּהַר וּבַעַרָבָה גָגָב Dt r7; בַּשְׁפֵלָה וּבַנָגָב וּבְחוֹף הַיָּם בַּהַר דּוֹר פְנֵרוֹת וּבַשָּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת דּוֹר מִיָם Jos בּהַר בָּהַר ובשׁפֵלֶה וּבַעַרָבָה וּבַאֵשְׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר וּבַנֵּגַב 128; cf. 9¹ 10⁴0 Ju 19; קהר indef. (the hill-country, the mountains, in gen.) 2 Ch 21 (place for hewing wood) so v17; Ne 815 (place for cutting boughs), b. of a particular mountain-region, hill-country: הַר הָאֱמֹרִי Dt 17 (cf. v7) v19 (cf. v24), also Jos 106; of Amalekites Ju 1215; of Ephraim Jos 1715 1950 207 2121 2430.33 Ju 327 45 724 948 171+6 t. Ju 17, 1 S 11 94 1422 2 S 2021 1 K 48 1225 2 K 522 1 Ch 652 2 Ch 134 158 194 Je 4^{15} 316; Ephraim and Gilead 5019 (cf. also החר) Jos 1716.18 Ju 3^{27}); of Israel Jos 1116.21, ef. הָרֵי יִשְׂרָאֵל Ez 6² 19⁹ 33²⁸ 34¹³ 35¹²; הָרֵי מְרוֹם ישָׂרָאֵל (הַר־קַרִשִׁין Ez 17²³ 20⁴⁰ (הַר־קַרִשִׁין) 34¹⁴; ישָׂרָאֵל i.e. in mountain-country Dt 237 (of Ammonites), Je 3244 3313; hill-country of Judah Jos 1121 1548 1812 207 2111 2 Ch 2111 (הבי יהודה) 274; abode of Jebusites Jos 113.

יבַרָני, הַלְבָני הַבָּבָר יבַּבָרָם, הַלָּנִי, יבַּבָרָם v. אה.

לְּרָרִי, הְּרָרִיי, adj. gent. (= mountain-dweller (Thes)? or deriv. fr. some unknown n.pr.loc.);—used only in defining certain of David's heroes: 1. a. ישַׁמָּה הַהַּרָרִי 2 S 23^{33a} (cf. Dr) = I Ch I I^{34b} (where rd. prob. שִׁמָּה for

קָּהָרִי (שׁנָה שׁנָרְאָנָא הָרָרִי (שׁנָה שׁנָרְאָנָא הָרָרִי (בּיִבְּיִרְי אַנְּהְ שׁנָה שׁנְרְאָנָא הָרָרִי (בּיבּירָרִי י בּיבּירָרִי י בּיבּירָרִי הַבּירָרִי (שׁנּר שׁנּר שׁנּר הַבּירִרי (שׁנּר הַבּירִרי וּבּר הַאָּרָרְי בּיבּירָרִי וּבּר בּיבּירָרי שׁנִר בּיבּירָרי (שׁנִר בּיבּירָרי בּיבּיר בּיבּירָרי בּיבּיר בּיביר בּיבּיר בּיבּיר בּיבּיר בּיביר בּיבּיר בּיבּיר בּיביר בּיב ביביר בביב ביביר ביבי

٦

לְשֵׁרֵלֵ **n.pr.m.** father of one (or more?) of David's heroes ו Ch וו³⁴, but rd. prob. יָשׁרָ 2 S 23³² and del. בני ; cf. Drsm and v. further sub וְשֵׁרָן.

שמע v. sub שׁמְעוּת.

שפת sub אַשְׁפּׂת. ישׁ sub שׁפּּרת.

נתך v. sub התרך.

חבר v. sub חבר.

לְּחָבְיִ **n.pr.m.** a Persian official at court of Ahasuerus Est 4^{5,6,9,10}.

לא ה', יחללים **n.[m.]pl.** mockery :—יהללים אפרי Jb זיז truly mockery surroundeth me (De Di Da cf. VB).

תת $\sqrt{\text{of}}$ יהות ψ 624 acc. to Thes al., but v. הוח.

Wāw, sixth letter; in modern Heb.= numeral 6; no evidence of this usage in OT times.

i, i, i demonstr. adv. and conj. so, then, and (Ph. Moab. Aram. i; Ar. 5; Eth. α : As. u Dl^w (but between vbs. the usu. connective is the enclitic ma KAT^{2.508}, Dl^{§§ 82, 150}). The use in Heb. shews that orig. I was not a merely copulative conj., but that it possessed a demonstrative force (cf. Dr^{§ 122}), which is often perceptible as such, though in other cases, from its being applied to denote mere juxtaposition or connexion [cf. Gk. $\tau \epsilon$, and Lat. $tum \ldots tum =$ 'both . . . and,' both properly demonstratives: As. ma has also a

ישׁבר ושׁבר 50⁷; and often: v. more fully Bö § 600); occas. also with a conj. accent (as :מָנְילִלֶּם ואַרץ חַרשה , 2 ב וַמַתנוּ שַׁם ,2 K אַ ב ב נאַרץ הַרשה הישה 2 K אַ ב נאַרץ הַרשה Is 65¹⁷, Pr 25³, ברול: Je 48³, cf. 32²⁹). is used very freely and widely in Heb., but also with much delicacy, to express relations and shades of meaning which Western languages would usu. indicate by distinct particles. But in Heb. particles such as is, לָכֵן ,לִמַעַן ,בַּעַבוּר ,אוּלָם ,אָכֵן , פֿלָכ., etc., were reserved for cases in which special emph. or distinctness was desired: their frequent use was felt instinctively to be inconsistent with the lightness and grace of movement which the Hebrew ear loved; and thus in AV, RV, words like or, then, but, notwithstanding, howbeit, so, thus, therefore, that, constantly appear, where the Heb. has simply \.

1. And, connecting both words (v. supra), and sentences (Gn בּלָחשׁהָ קָרָא וג׳ אול). When three, four, or more words follow, the conj. may connect them all, as Gn 7²¹ 10² (6 t.) 24³⁵ (7 t.) Jos 724 (10 t.) 2 S 1728 f.: often however it is prefixed only to the last, as Gn 532 101 Dt 1810 etc.; occas. even it connects only the first two, 1 K 847 Is 113 \$\psi 459\$ Jb 429. Remarkably, however, ! as a mere conj. is, as a rule, not in classical Hebrew attached directly to verbs (esp. in the perf.), the construction with consec. (v. 2) being (as in Moab.) preferred: thus יצא וֹבֶנָה is said, not יצא וֹבֶנָה. Exceptions in class. Heb. are (a) sts. where synonyms are coupled, as Nu 23ⁱ⁹ אָמַר, Dt 2³⁰ Ju 5²⁶ (b) isolated cases, difficult to reduce to rule (perh. sts. due to text. error), as Gn 286 385 Jud 323 713 1618 1 S 112 313 419 57 109 1738.48 2520 al. (in other passages, appar. similar, the pf. and ! has a frequent force (v. 2), as Gn 373 Ex 36^{29 f.} Nu 10^{17 f.} 21^{15.20} 1 S 2²² 16¹⁴ 17^{34 f.} (v. Dr) 279 2 S 1613 1717, perh. also Gen. 156 2125 345). In later parts of OT, prob. through Aram. influence, the pf. with simple ! occurs more freq.: so esp. in Ec., where it is all but universal (e.g. 211.12.13.15 etc.). With the impf., the simple ! is not so unidiomatic, even in class. Heb. (cf. 3); v. Gen 19.26 927 172 2217 2729 Ex 238 (freq.) 247 Nu 1412 Dt 1713 3012.13 Jos 313 7^3 Ju 7^3 13⁸ Is 5^{29} 14¹⁰; oft. also in Je Is² Jb ψ , e.g. Is 40^{30} 41²⁰ (Dr 5 116; contrast 28¹³). Vid. more fully Dr § 130-4 Ges § 112.6. Special senses:a. it sts. = and specially, Gn 3¹⁶ 1 K 11¹ many strange women, and specially the daughter of Ph., Is I^1 Judah and (= and particularly)

Jerusalem, 2^1 $9^7 \psi 18^1$. **b.** and in particular ('und zwar'), and that (explicative), Gn 44 Ju 722 ו S 1740 ביל קוט, 283 in Ramah, and that in his city (unusual: text suspicious), 2 S ב 3²⁰ מימים and that desolate, Is 57¹¹ I have been silent משנוֹכִם and that from of old, Is 327 Je 1513 Am 311 (si vera l.), 410 Ze 995 Mal 111 ψ 68¹⁰ Pr 3¹² La 3²⁶ Ec 8² Dn 1³ 8¹⁰ 9^{25,27} Ne 8¹³ I Ch 927 2 Ch 813 2927 (but'even' for 1, before 2 and inf., e.g. in Is 4428 Je 1710 1912, is wrong; v. Ew § 351 c, Dr § 206). c. sts. it introduces an idea which so exceeds or adds to what has preceded, that it is nearly equivalent to also, IS 2543 I K 222 ask also the kingdom for him; unusually Ho 86 בי מישראל והוא for of Isr. is it also, Ec 56 והבלים (v. De) 2 Ch 275 (but v. &). Or it may be rendered yea: so esp. in the ascending numerations 3-4 Am 13.6.9.11.13 21.4.6 ${\rm Pr} \ 30^{18.21.29}, \ 6{-7} \ {\rm Pr} \ 6^{16} \ {\rm Jb} \ 5^{19}, \ 7{-8} \ {\rm Mi} \ 5^4{-}{-}{\rm the}$ first number being aggravated, or augmented, by a higher. In one idiom אָבוּל, occurring in geogr. descriptions, it is used peculiarly, seemingly = at the same time: $+ \text{Nu } 34^6$ and as for the W. border, והיה לכם הים הגדול וגבול the great sea shall be to you also (Germ. 'zugleich') a border, Dt 316 הנחל ונבול the middle of the stream being at the same time the border, v17 Jos 1323.27 1512.47 (but these, exc. Nu 34⁶, might be cases of **5 c** γ). **d.** it connects alternative cases, so that it = or: Ex 2010.17 2116 he that stealeth a man וּמָכֶרוֹ וִנִמְצָא בִיָרוֹ and selleth him, and (= or if) he be found in his hand, v17 Lv 2114 2223.24 Pr 299 (FI Ew RV: whether ... or) Jb 3113.16.26, etc. e. it connects contrasted ideas, where in our idiom the contrast would be expressed explicitly by but; in such cases prominence is usu. given to the contrasted idea by its being placed immed. after the conj.: Gn 217 but of the tree of the knowledge . . . thou shalt not eat, 4^{2.5} 6⁸ 17²¹ 31¹⁰ etc., 1 K 2²⁶ 107 1132.34 1514 Pr 101.2.3.4 + oft.; even after 85 (where בִּי אָם or בִּי might be expected), as Gn 4210 Ex 2118 Lv 2645 Dt 1111 Ju 1912 1 K 311. f. it introduces a contrasted idea in such a way as to suggest a question, esp. before a pron., Ju 1416 I told it not to my father or my mother, יְלָהְ אַנִּיל and shall I tell it unto thee? 2 S וו¹¹ Je 25²⁹ תנקה תנקה and shall ye be guiltless? 45⁵ Ez 20³¹ 33^{25 b} Jon 4¹¹. So the ! consec. and pf. (see 2 a), Ex 55 הישבקום and will ye make them rest from their burdens? Nu 16¹⁰ וּרְבַשְׁקְּם and seek ye the priesthood also? IS 2511 Is 669 \$\psi 50^{21}\$ and shall I keep

•

silence? Jb 3216 (cf. Dr § 1197). g. attaching a fresh subj. (or obj.) to a clause already grammatically complete, it = and also, Gn 2^{9b} Nu 16^{2.18} and they stood at the entrance of the tent of meeting, ומשה ואהרן and Moses and Aaron (stood also), v27 Ex 3522 Ju 65; Gn 116b 12¹⁷ 44² 46¹⁵ Ex 29³ Je 32²⁹ (cf. Dr^{Sm. i. 6, 11}, & p. 293): when the idea thus attached is subordinate, or not logically embraced in the principal pred., it approximates to the Arab. وَأَوْ ٱلْمَعِيَّةِ or 'waw of association' (foll. by an accus.: W^{AG H. § 37}), Est 4¹⁶ אַני וְנַעַרֹתֵי אָצוּם I will fast (sing.) and (= with) my maidens, $Ex 2 I^4 I S 2 5^{42}$ 29^{10b} (but insert here אָּלָּה with 🕲) 2 S 12³⁰ (but read 53, as 1 Ch 202) 2010 Ne 612; Gn 420 Is 425 Je 191 (but read ילַקַחָהָּ מוקני with ®) 2 Ch 2³ 13¹¹; cf. Je 22⁷ (איש וכליוי), Jb 41¹². Whether Is 4816 ירוחו belongs here, is dub. **h.**] repeated = $both \dots and$ (but $bar{1} \dots bar{2}$ is more usual in this sense); Gn 34²⁸ Nu 9¹⁴ Jos 9²³ 2 S 5⁸ (txt. dub.), Is 16⁵ 38¹⁵ Je 13¹⁴ $21^6 32^{14}$ (txt. dub.) $v^{20} 40^8 \psi 76^7$ Jb 34^{29} Dn 8^{13} i. a repetition of the same word with interposed expresses (a) diversity (rare), Dt 25¹³ וְצֵבֶן וְאָבֵן a weight and a weight, i.e. different weights (explained by נְּדֹלֶה וּקְטַנָּה), v14 Pr 20²³; ע 12³ בַּלֶב וַלֵב with a heart and a heart = with a double heart, ו Ch ו בילא לב ולב (ביל בי ולב 33); (b) distribution (exc. in דר וַדֹר Dt 327 Is 1320 +oft. exclusively a late usage: cf. Dr Intr. 505) †ע 875 ו Ch 2613 בְּשַׁעֵר וְשֵׁעֵר: for every gate, 28^{14.14} 2 Ch 8¹⁴ 34¹³ 35¹⁵ Ezr 10¹⁴ 1עיר ועיר ועיר ועיר פוders of every city, Ne 13²⁴, Est 1^{8.22.22} 2¹² 3^{4.12.12.12} 8^{9.9}; strengthened by 5 2 Ch 11¹² יניר ועיר in every several city, 19⁵ 28²⁵ 31¹⁹ 32²⁸ Est 2¹¹ בכל יום ויום, 3²⁴ 4³ 8^{11,13,17,17} 9^{21,27,28} ψ 45¹⁸ 145¹³ (common in postB. Heb., esp. with \$5). j. it is used in the formulation of proverbs (the Vav adaequationis, וו השתואה) as Pr 173 253.20.25 cold waters to a thirsty soul and good news from a far country (i.e. they are like each other), 263.9.14.20 2721 Ec 52 71 88 cf. 911; \$\psi 19^5 125^2 \text{Jb} 14^{11f.19}\$ (cf. in Arab. 'every man and his cares [accus.], 'every thing and its price,' i.e. they go together: 'merchants and dogs [accus.] of Seleucia, i.e. they are like one another: v. Fl KI. Schr. iii. 535 f.). rarely in the opp. order, Jb 57 1211. But IS 1216 cannot be thus explained: rd. with של and v. Dr. k. in circumstantial clauses ! introduces a statement of the concomitant conditions under which the action

denoted by the principal verb takes place: in such cases, the relation expressed by ! must often in Engl. be stated explicitly by a conj., as when, since, seeing, though, etc., as occasion may require. So very often, as Gn 114 let us build a tower וראשו בשמים and its top in the heavens (= with its top in etc.), 18^{12} shall I have pleasure, וארני זַקן and my lord is old (=my lord being old)? Ju 1615 How sayest thou, I love thee, ולבך אין אתי and (= when) thy heart is not with me? and esp. with a pers. pron., Gn 152 what wilt thou give me וְאֶנֹכִי מרירי and I (=the case being that I) am going hence childless? 1813 203 lo, thou wilt die because of the woman thou hast taken :וְהָוֹא בְּעֻלֵת בְּעַל = seeing she is married, 2462 בוהוא ישב = since or for he was dwelling (different from = and he proceeded to dwell), 26²⁷ אַהֶּט seeing ye hate me, Ju 13⁹ and came to her וָהִיא יֹשֶבֶּת=as she was sitting, IS 18²³ IK 19¹⁹ + oft. Of a more except. type are \$\psi_72^{12}\$ the afflicted וָאֵין־עֹוֶר is and (= when) he has no helper (cf. Jb 29¹²), 104²⁵ אָמֶל מִּקְבָּר, 105³⁴ Jb 5⁹. Vid. more fully Dr § 156-60 Ges § 141, R 2. (The analogous is very common in وَاوُ ٱلْحَالِ Arabic: W11. § 183.) Introducing an appeal to a fact confirmatory of some statement or promise, it almost = as truly as (cf. $Ew^{6.940 c}$) Ho 126 and J. is God of hosts, J. is his name! Jo 420 Am 95-6 Is 5115 and I [who promise this] am J. thy God, who ! Je $29^{23} \psi 89^{38}$ (comp. in Qor. the freq. 'And God is [the mighty, the merciful, etc.]').

2. The 1 consecutive (formerly called the Waw 'conversive');—a. with the impf. (יוַ with foll. daghesh; before א, זָ), as וַיּאֹמֶר prop. = and he proceeded to say, chiefly in contin. of a preceding perfect tense (so Moab.); b. with the perf. (!,—in I & 2 sg., the tone, with certain exceptions [v. Dr § 110], being thrown forward to the ultima), as אָישַׁבָּל prop. so [viz. as limited by a verb, or other term, preceding hadst thou sat, chiefly in continuation of a preceding *imperfect* tense, in its various senses of future, jussive, or frequentative. The further analysis of these idioms belongs to the grammar; see on a Dr oh. vi., Ges in, and on b Dr Ch. viii. Ges § 112. Here it must suffice to note—(a) 1 consec. (esp. with the impf.) freq. couples two verbs in such a manner that the first, indicating the general character

of the action, receives its closer definition in the second: in such cases, the first may often be represented in Engl. by an adv., as Gn 26^{18} and he turned and dug = and he dug again; so oft.; and similarly with הוֹסִיף Gn 25¹, מָהַר 24¹⁸, הוֹאִיל Jos 7⁷, etc.; more exceptionally, Gn 30²⁷ Est 8⁶, and (not consec.) Gn 476 Jb 233 Ct 23 La 326 (v. Ges 120, 2a; cf. in Syr. Nö 5 335-6. In Arab. the stronger form of the conj. i here corresponds: Wil. § 140). (b) i) with the impf. sts. expresses a contrast = and yet, Gn 3231 I have seen God face to face and yet my soul is delivered, Dt 433 $2 S 3^8 10^{29} Is 51^{12} \psi 73^{14} 144^3 Jb 10^8 + (cf. Dr$ §748). (c) there is a tendency in the later books of the OT to use the pf. with simple !, where the classical language would employ the impf. with 1 (cf. supr. 1); so esp. in Ec, where 'l occurs thrice only, 117 417. (d) a double pf. with 1 consec. is sts. used, informally but neatly, with a hypoth, force; thus (a) in past or present time Ex 1621 וַחַם הַשָּׁמָשׁ וֹנָמָם: and the sun used to be warm, and it used to melt = and if (or when) the sun was warm, it melted, 3310 1 K 1810 Je 184.8 - ישב ונחמתי = and if it turns, I repent, 209 (v. RV); (3) in fut. time, $Gn 44^{22}$ ועוב אביו ומת and he will leave his father, and he will die = and if he leaves his father, he will die, 33¹³ 42³⁸ Ex 4¹⁴ 12¹³ 1 S 16² 19³ Ez 33³ 39¹⁵ etc. (Dr § 147-9, Ges § 159. 2 e).

3. With a voluntative (cohort. or juss.) ! expresses an intention, that or so that (an elegancy by which the too frequent use of יסענן or לַמַעָן is avoided): Ex 1017 entreat God, so may he remove (= that he may remove) this death, Gn 274 and bring it me so let me eat (= that I may eat); and without the modal form being externally indicated, Ex 141 speak . . . ישׁבוּ that they return, v15; and oft. Sts. even of past time, as ו K 13³³ whom he would, he consecrated ייָהי that there might be priests of the high places, 2 K 19²⁵ Is 25^{9a} La 1¹⁹. After a neg., ψ 51¹⁸ thou desirest not sacrifice, אַלְנָה so [=in that case] would I give it (or, that I might give it), 55¹³ אַשְׁאַ so could I bear it (or, that I might bear it), Is 53² RVm Nu 23¹⁹ Je 5²⁸ RV. Sts. also before an imv., Gn 122 and be (=that thou mayest be) a blessing, 2 S 213+. See more fully Dr § 59-65, Ges § 108.2; 109.2; 110.2. (In Arabic with the subjunctive is used similarly: Wil. § 15 d.) A volunt, is also sts. attached

4. It expresses often an informal inference, or consequence, so, then, csp. at the beginning of a speech: Gn 27⁸ \$\psi\$ 210 and often [पूर्ण now, therefore; מוֹלְיִי and יַּבְּיִי and יַּבְּיִי why, then? Gn 29²⁵ Nu 12⁸ 16³+; Ex 2²⁰ יַּבְּי why, then, is he? Gn 34²¹ 1 S 15¹⁴ 26²² יַּבְּי וֹּעִי וֹלְי וֹלִי וֹלְי וֹלְיי וֹלְייִי וֹלְיי וֹלְיי וֹלְיי וֹלְיי וֹלְייִי וֹלְיי וֹלְיי וֹלְייי וֹלְיי ו

5. introduces the predicate or apodosis: viz. a. ! consec. and the pf.—in answer to or is constantly, as Ex 195 2322 if thou hearkenest to my voice, אַבְבָּתִי then am I (=I will be) enemy to thy enemies (v. $Dr^{\frac{1}{3}136-8}$); after the casus pendens, Ex 1244 every servant that is bought for money, למלהה thou shalt circumcise him, etc. Nu 1431 2424 1 S 2527 2 S ווהבאתו אלי he that spake unto thee, והבאתו אלי so hast thou brought him (=thou shalt bring him) unto me, Is 94 566f.+; Ex 1215 3114 Dt 17¹²+; after various time-determinations, as Gn 3⁵ in the day of your eating from it then shall your eyes be opened, Ex 166 מֶרֶב וִירַעְהֶּם at even, then shall ye know, v⁷ אַרֶב וִירַעְהֶּם 2 S בּמוֹתִי וּקבַרָהֶם אֹתִי 1 K אַנְי אוֹת when I die, so ye shall bury me, etc., + oft.; after conjs., as 'J Gn 2915, IY 1 K 2028 Is 316 f., DOF 6015, etc., (v. $Dr^{\frac{5}{123}}$). **b.** $\frac{1}{2}$ consec. and the *impf*. (but much less frequently than the pf.), as Gn 3030 the little that thou hadst, יְבָּרֹץ it hath increased, Ex 921 2 S 410 1 K 920 f. 1513+; after time-determinations, Gn 224 on the third day then Abraham lifted up his eyes, 1915 2734 3718 1 S 66 128 Is 61 Ho 111 when Isr. was a child, יְאֹהֵבֶהוּ then I loved him, +; occas. after ψ_{59}^{16} (Dr 5 127). **c.** in other cases (not 'consecutive')—all more or less uncommon: viz. a. ! closely joined to the impf. Gn 139 if to the left, וְאֵימִינָה then I will take the right (cf. 2 S 128) Ex 123 on the 10th of the month then let them take, Nu 165 Is 434 Ho 46 $10^{10} \psi 69^{33} \text{ Jb} 15^{17}$; 2 S 22⁴¹ Pr 23²⁴ Kt (Dr^{§ 125}); β. separated fr. the vb., Ex 822 Lv 716 בממחרת and on the morrow, then the remainder shall be eaten, Jos 33 I K 832 Is 87

לְּדִין, appar. n.pr.loc., only in יְדִין בּזיַן בּזיַן בּזיַן אַרָּזְלְיִין אַרְּזֹּן אַרְיִּזְיִן אָרָן אָרָן אָרָן אַרָּזִין אַרָּזֹּן אַרְאָרָן עַרְּאָל מּח מחל Yāwān (cf. VB and reff.) but identif. wholly dub.; = Waddân near Medina acc. to Glas Skizze ii. 428: ⑤ om.; text prob. corrupt, cf. Sta Javan. II ff. Da al.; Ew Hi rd. יְדִין , but יְדִין is in following v., and anticipation improb., cf. Sta l. c.; Co rds. (for יְרִין יִין וְיִרְּלָבוֹן), on the basis of Bab. & As. Aranabanim, Arnabani, n. pr.loc., following Hilbunim (יִרְלְבוֹן) in lists of places whence wine was brought (cf. יִרְלַבְּלֵּוֹל) v¹8, & © καὶ οἶνον for יְיִיין; also COT Ez 27 is).

לְהֵבֶּל בְּּלּהָבְּ, appar. **n.pr.loc.,** אֶּת־וְהֵבּ בְּּלּהְּהָ, Nu 2 1¹⁴, obj. of a vb. now lost out of the text (cf. RV & esp. Di VB), situation unknown; אַ מּבּסאּ, מַבּסאּ; so Lag ^{BN 54} Say ^{Ac. Oct. 22, 1892} (הָבָּל).

לְנִין **n.[m.**] hook, pin or peg (etym. unknown)—pl. abs. אַנִייִּם Ex 38²⁸; cstr. יַנִייָּב Ex 27¹⁰+5 t.; בּנִייָּב Ex 26³²+5 t.;—only P, in description of tabernacle Ex 26^{32,37} 27^{10,11,17} 36^{36,38} 38^{10,11,12,17,19,28}, the hooks or pegs of gold

and silver, fastened on, or in, the posts of the tabernacle, to support the various hangings (curtains, screens, etc.)

ار (Vof foll.; cf. Ar. وَزَرَ bear a burden, or jj, be guilty, yet v. Fl in De Pr 218).

ליוֹתְאל n.pr.m. (perhaps=Pers. n.pr.m. Vahyazdåta Benfey Pers. Keilinschr. (1847) 18, 93 cf. Spieg APK 240, who conjectures meaning given-of-the-Best-One (vom Besten gegeben),—a son of Haman Est 9.

ילר v. sub נֶלֶּד ,וְלֶּד

יניה **n.pr.m.** one of those with strange wives, Ezr 10³⁶ (text dubious; & Θ Οὐιεχωα, οὐιερεχω, Α Οὐουνια, & Οὐανια).

† **n.pr.m.** a man of Naphtali, in נַחְבִּי בֶּן־וְפְּסִי Nu 13¹⁴ (text dubious; © Naβει νίὸς Ἰαβει).

לְשְׁכִיה acc. to MT appar. **n.pr.m.** son of Samuel, only הַבְּלר וַשְׁנִי וֹאֲבִיָּה I Ch 6^{13} , but rd. הַבְּלר יוֹאֵל וְהַשָּׁנִי אביה cf. GL, and \parallel I S 8^2 ; v. ThSm Be Ch DrSm al.

לשתי **n.pr.f.** (=Pers. (Zend) vahista, best, cf. Justi Hdb. d. Zendsprache, 272) queen of Ahasuerus (Xerxes) king of Persia, Est 19.11.12.15.

7

7, Zâyin, seventh letter; used as numeral 7 in modern Heb.; no evidence of this usage in OT times.

 cpd.n.pr. יבקם (יבקם abs. Gn 49²² + 2 t.; cstr. Je 56; pl. אַבִּים בַּצִּילְי cstr. אַבְּים אַבּים אַבּיבים אַבּים אַבּיים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּיים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּים אַבּיים אַבּיים אַבּיים אַבּיים אַבּיים אַבּיים אַבּיים אַבּיבים אַבּיים אַבּים אַבּיים אַבּיים אַבּים אַבּים אַבּיים

†11. 287 n.pr.m. (wolf) — a prince of

Midian, Ju $7^{25.25.25}$ 83 ψ 8312; also in **n.pr.loc**. Ju 7^{25} wine-vat of Zeeb.

ראל pron.f. v. חו.

أور (vof foll.; cf. Ar. قَرْبُ وَ hither and thither (of a man); الفرق make to dangle, or move to and fro, of a thing suspended in the air; but in this sense perhaps denom.)

לְבוּב ' n.m. בּרּב ' הוּ n.m. אָבְּיב', אָרָב ' הַ ', בּבֹּל ', אַב', אַב', '; בּבֹל ', בּבֹל ' n.m. בְּעַל ', בּבֹל ', בּבַל ', בַּבַל ', בַּבַּל ', בַבַּל ', בַּבַל ', בַּבַל ', בַּבַל ', בַּבַל ', בַּבַל ', בַּבַּל ', בַּבַּל ', בַּבַּל ', בַבַּבַל ', בַּבַּל ', בַבַּל ', בַּבַּל ', בַּבַּל ', בַּבַּל ', בַּבַּל ', בַּבַּל ', בַבְּל ', בַבְּל ', בַבְּל ', בַבְּל ', בַּבַּל ', בַבְּל ', בַבְל ', בַבְּל ', בַבְל ', בַבְּבַב ', בַבְל ', בַבְּבַב ', בַבְל ', בַבְּבַב ', בַבְל ', בַבּבְל ', בַבּבְל ', בבּבְל ', בבּב',

לבי n.pr.m. (Palm. לבו Vog^{No. 28} (but this perh. = loricatus, cf. לב' lorica); connex. with above $\sqrt{\text{uncertain}}$ —Jew in Ezra's time Ezr 10^{28} ; $\odot Za\betaov(\theta)$; cf. also Ne 3^{20} Kt ($\odot Za\betaov$ etc., but Qr 'בו; v. 'בו Ezr 2^9 = Ne 7^{14}).

לבון איל. bestow upon, endow with (Ar. בוֹנְיָגֹי Aram. לבֹיִן לְּבֹּלְי לְּבְּלֹי לְּבְּלֹי לִבְּלֹי לִבְּלֹי לִבְּלֹי (Ar. בּבֹּלִי Aram. לבֹּיִן לִבְּלֹי לְבְּלֹי לִבְּלֹי לִבְּלִי לִבְּלִי Aram. לבּיִּן לְבְּלִי לִבְּלִי לִבְּלִי הַ לְּבְּלִי וֹבְלַי וֹהַרְ אָנְבִי אָנְבִי אָנְבִי אָנְבּי מוֹב לִי זְבַרְעִרְא אָנְבִי אָנְבּי מוֹב לִבְּלַלְּאָרָ בּבּר בּלֹי עִבְּרִבְּל אָנְבִי אָלְהִים אִתִי וֶבֶּבְ מוֹב $Za\beta\delta\iota\beta\eta\lambda$ os, etc.): see Euting Sechs Inschr. aus Idalien p. 16), קבְּרֵנִי אַלְהִים אִתִי וֶבֶּר מוֹב (E), appar. in expl. of name Zebulun, cf. Thes Di; another expl. in v^b, v. sub בוֹר.

לֶּבֶּד **n.m.** endowment, gift, Gn 30^{20a} cf. foregoing.

לבור **n.pr.m.** (bestowed) an officer of Solomon I K 4⁵.

לבוד **n.pr.m.** a returned exile Ezr 8¹⁴ Kt; Qr קבור, q.v. (B om.; A Zaβουδ, i.e. לְבוּד פּוֹג פֹּנְ בּוֹג מַנְ בּוֹג מַנְּבּוֹג (Β΄ Σακχουρ).

לבידה Kt, גְּרְלָּהְ Qr, **n.pr.f.** mother of Jehoiakim א בּוֹלְהָה בְּת־פָּּרָה מִן־רוּמָה 'נְּרָה מִן־רוּמָה 'נְּרָה מִן־רוּמָה '(וּ 2 Ch 36 om. MT); quite otherwise @B'Ieλλa,

daughter of Ἐδειλ; in A the names are Εἰελδαφ & Εἰεδδιλα; ⑤ 2 Ch 36^5 Zε(κ)χωρα & Νηρειου; ⑤L (Κ & Ch) ᾿Αμιταλ & Ἰερεμιου (confusion with Zedekiah's mother 24^{18}).

לבְּדִיאָכ' **n.pr.m.** (my gift is God)—1. father of one of David's officers I Ch 27².

2. a prominent Hebrew in Nehemiah's time Ne I I¹⁴.

ילְבְּרִיה, וְבִּרִיְה, (' hath bestowed, cf. יְבִּרִיְה, & reff., also יְבִּרִיּא, supr.)—יבּרִיה, & reff., also יַבְּרִיא, ביי supr.)—יבּרִיה, & reff., also יַבְּרִיא, supr.)—יבּרִיה, a. i Ch 26²; b. 2 Ch 17². 2. an officer of Jehoshaphat 2 Ch 19¹¹. 4. one of David's men i Ch 12². 5. an officer of David i Ch 27². 6. a returning exile Ezr 8². 7. one of priestly house Ezr 10²º.

Tally vb. slaughter for sacrifice (NH id., Ph. ובח; As. zibû Dl Pr 174 cf. Lotz TP 174; Ar. ذَبَرَ, Sab. المَتَ CISiv. 1, 2, No. 74 1, 11, 12; Aram. רבח, בשל, Eth. Hብか:) Qal₁₁₂ Pf. 'ז ו K 8⁶³ בּתְּלָּ, Ex 20²⁴ + 3 t., וַבַּחְתָּל Ez 39¹⁹, וַבַּחָל Ex 3415 Lv 175, ובחנה Ex 824, ובחתם Ex 823; Impf. חבוויו Gn 31⁵⁴ + 14 t.; 2 ms. sf. אַרְבָּוֹיִתְּ Dt 15²¹, 2 fs. sf. וַתִּוְבָּחִים Ez 1620, ו s. רְבָּוֹלִים עׁ 11617, אָנְבְּחָה ע 276 548 Jon 210; 2 mpl. אַנְבָּחָה Lv 195 + 2 t., זְחַבְּיָה Lv 2229 + 2 t.; 1 pl. חַחָבוּן Ex 318 + , etc. (61 t. Impf.); Imv. חבו ל 50¹⁴, אובר Ex 8²¹ ψ 46; Inf. cstr. ΠΞ! 1 S 1515+14 t., ΠΙΞ! 2 Ch וו 11¹⁶, וֹבְוֹבָחוֹ 2 S 15¹²; Pt. act. בּוֹבָחוֹ Ex 13¹⁵ + 8 t., וֹבְחִים Is 663, pl. וֹבְחִים Lv 175+(20 t. Pt.)--I. slaughter for sacrifice 1. c. acc. of a. kind of sacrifice 72 '1 Gn 3154+, +72 Dt 162.5.6, עלות + Dt 27⁷ Jos 8³¹, +הוֹרָה + 50^{14.23}, לות + שׁלָמִים + ושלמים Ex 20²⁴ (E). **b.** victims, (a) animals ינאון דקר נצאן 1 K 863 Nu 2240, דקר נצאן 2 Ch 182, ל־פַּטֵר רָחָם Ez 34³, ל־פַּטֵר רָחָם Ex 13¹⁵ (J); לים וְאֵילִים וְאֵילִים (β) בּרִים וְאֵילִים וּ Ch 15²⁶, שׁוֹר וָשֵׂר Dt 17¹; mankind + בָנִים וּבָנוֹת עָ 10637 Ez 1620, לְבָחי אָרָם יִּ sacrificers of mankind Ho 132 (so Ra AE Hi Wii MV; men that sacrifice AV RV after Ki, so Pu Ew Ke Now Che SS). c. הוֹעֲבַת מִצְנִים ה

Ex 8^{22,22} (E), לְּחָלֶּיָתְ Mal 1¹⁴. 2. absolute 3. c. לָרָגוֹן, †Ju 16²³, לשטירם + Lv 17⁷ (H), לשׁרִים Dt 32¹⁷ ע 106³⁷; other gods Ex 3415 (JE)+; but usually ליהוה Ex 318 + 9 t. JE, Lv 175 195 2229 (all H, not elsewh. in P), Dt 15²¹ 16² 17¹ 1S 1³+; +; לָאלהֵיי אביו Gn 461 (E), אביו לאלהים ע 5014, לארניל Mal 4. with local prep. ¬ Gn 31⁵⁴ (E)+, ∀y Ex 20²⁴ (E)+; על פני השרה , + (P)+, לפני Lv 17⁵(H). **II.** slaughter for eating (connected also with sacrifice, as all eating of flesh among ancient Hebrews was sacrificial, RS Sem. 219) IS 2824 (fat calf for Saul), Ez 343 (fat sheep for shepherds), 2 Ch 182 (sheep and oxen for Jehoshaphat, c. ? of person); cf. Dt 1215 v21 (abs.), I K 195. III. slaughter in divine judgment Ez 39¹⁷⁻¹⁹ c. acc. וְבַּתִי (Gog and Magog as feast for vultures), 1 K 132 2 K 2320 (priests of highplaces on their own altars).

+Pi. 22 Pf. 門記 2 Ch 33²²、 河南 4 106³⁸、 יובחו Ho 1212; Impf. חַבוי Hb 116, יובחו Ho 413.14 112 (7 t. Impf.); Inf. cstr. [2] 1 K 1232; Pt. מובחים 1 K 3³, pl. מובחים 2 Ch 56+8 t., תוְבְּחוֹת וּ K ווּ sacrifice, 1. of the abundant sacrifices made to Yahweh by Solomon I K 85 = 2 Ch 56, and Hezekiah 2 Ch 3022, and prob. intensive; but 2. elsewhere of sacrifice to other deities, possibly iterative in some cases, but certainly not in all : לַבּעָלִים Ho r r², לַאלהִיהֵן ו K וו⁸, לְעֲצַבֵּי כְּגֶעֵן Hb ו¹⁶, לְחֶרְמוֹ 12⁸², לְעֲצַבִּי כְּגָעֵן לְכַל־הַפְּסִילִים ,2 Ch 2823 לַבֶּלהֵי דַּרְמֶשֵׁק ,10638 33²²; or in unlawful places עַל־רָאשֵׁי הַהָּרִים Ho 413 cf. v14, בַּנְלְנֵל 1212 וּבַנְלוֹת 1 אַ 1212 בּנְלְנֵל 1 K 32.3 2244 2 K 124 14^4 $15^{4.35}$, $16^4 = 2$ Ch 28^4 . It is used without direct obj. Ho 414 and oft.; also c. acc. of victim ישנרים Ho ו ב¹² אנרים ו K 8⁵= 2 Ch 5⁶; sons and daughters ע 10638, וֹבְחֵי שִׁלְמִים 2 Ch 3022.

94 Am 525 Is 111 1021 Dt 1227 183 1 S 213.29 314 615 $9^{12.13}$ $15^{22.22}$ $16^{3.5.5}$ 2 S 15^{12} 1 K 8^{62} 12^{27} 2 K 5^{17} $^{16^{15}}$ ψ $^{40^{7}}$ $^{50^{8}}$ $^{51^{18.19}}$ Pr $^{15^{8}}$ $^{21^{3.27}}$ Is $^{43^{23.24}}$ $^{56^{7}}$ $Je 6^{20} 7^{21.22} I7^{26} 33^{18} Ez 40^{42} 44^{11} I Ch 29^{21.21} 2 Ch$ 7^{1,4,5,12} Ne 12⁴³ Dn 9²⁷ Ec 4¹⁷. They should be sacrifices of righteousness (offered in righteousness by the righteous) Dt $33^{19} \psi 4^6$ 5 ובחי הבהבי sacrifices of gifts to me ('י) Ho 8¹³; the temple is בית ובח 2 Ch 7¹²; they should not be יב sacrifices of strife, where strife prevails Pr 171. 2, of other deities Ex 3415 Nu 252 Dt 3238 (JE) Ju 1623 2 K 1019.24 Ho 419 Is 577 Ez 2028; these are זָבְחֵי מֵתִים sacrifices to dead things (lifeless gods, opp. to ' as living) ψ 106²⁸. II. there are several kinds of יבּחִים which are gradually distinguished: †1. the covenant sacrifice, between Jacob and Laban Gn 3154 (E), with God \$\psi\$ 505 (cf. Ex 24⁵ 1S 11¹⁵). †2. the passover בַּח חַנ חספת Ex 3425 (JE), חספ חסו Ex 1227 (J); and prob. also יבחי Ex 23¹⁸ (JE) = 34²⁵ (id.) +3. annual sacrifice וַבַּח הַיִּמִים וּ S 121 219 206, cf. ים שפּחָה 'ז sacrifice of the clan ז S 2029. †4. thank offering וֹלְתוֹבָה Lv 712 2229 ע 10722 11617, which is given as זְבְחוֹ, וֹי, זְרְבָּנוֹ Lv קים 16.17; and as a variety of שלמים Ly 713.15; it is implied in יְבָחֵי תָרוּעָה עָ 276; yet בַּחֵי מָרוּעָה is generic with מֹנְהָה 2 Ch 29^{31.31}. **5.** in ritual of H & P ובחים are defined by שלמים (q.v.) Lv $3^1 + 39$ t. Lv Nu, 1 S 108 1 K 863 2 Ch 3022 3316 Pr 714, but sometimes (rarely) 'r alone is used in this sense, with or without suffix, where the meaning is plain from the context: Lv 175.7.8 19⁶ 23³⁷ (H) Nu 15^{3.5.8} Jos 22^{26.29} (all P). These ritual offerings are of three varieties הוֹרָה, and נְרֵכְה Lv 7^{12.16} (P); in the several lists are distinguished from חודות Am 4^{4f.} 2 Ch 29³¹, from נדרים Nu 15⁸ (P) Dt 12^{6,11} Jon 1¹⁶, from גרבות Am 44f. Dt 126 and from the more comprehensive שלמים Nu 158 Jos 2227 (P). So also the sacrifice at the institution of the covenant at Horeb Ex 24⁵ (JE) and the sacrifice at the installation of Saul i SII15 are defined as זבחים שלמים . Thus 's seems not only to be used for all these special forms but also to include other festal sacrifices not defined in the codes of law. The ritual was the same for the entire class. They were all sacrifices for feasts in which the flesh of the victim was eaten by the offerers, except so far as the officiating priests had certain choice pieces and the blood and fat pieces went to the altar for God. The sacrifice at the institution of the covenant at Horeb, the Passover victim,

מזבח

and the ram of consecration, were special, in that there was an application of a portion of the blood to the persons and things which were to be consecrated, Ex 1222 248 Lv 823. +6. the slaughter of hostile nations is also a not offered by God Himself, in which the vultures devour the flesh of the victims Is 346 Je 46¹⁰ Ez 39^{17,17,19} Zp 1^{7,8}. 7. the verb used with man is ordinarily man but others also are found e.g. לעשה Nu 617 ו 53.5.8 Jos 2223 (P) ו K עסי דכח 1227 ב K ב¹⁷ 1024 Je 33¹⁸ (cf. Sab. עסי דכח Hal 148 DHM ZMG 1888, 374); + הֵבִיא Am 44 Dt 1 26.11 Je 1 726, עבר + Am בייש Am ביל ביל בעבר Lv קיווופ 2221 (all P), לעבר א Is 19²¹, + נָתֵלָה עֹלָה אוֹ וָבַח Ec 4¹⁷, בעַלָה עֹלָה אוֹ וַבַּח Lv 17⁸ (H), אַ בּשֵׁל וּ Ez 46²⁴, וְהַנָּבָה צָּתַדְהָעוֹלָה וָהַנָבָה וֹהַנָבַת בֹּשֵׁל וּ Ez 4042 cf. 4411.

†11. $\Pi \supseteq \tilde{J}$ **n.pr.m.** a Midianite king Ju 8^{5.6.7.} 10.12.12.15.15.18.21.21 ψ 83¹², § $Z\epsilon\beta\epsilon\epsilon$.

المَّاتِّ n.m. المَّاتِّ , place مَذْبَعُ , place of slaughter, trench made by torrent, Sab. מדבה DHM Epigr. Denkm. 24); 'D abs. 2 K 1822 + 223t., הַּמְוְבַּחָה Ex 29¹³ + 31t.; cstr. מְוָבָּח Ex 20²⁴ + 76 t., sf. מִוּבַּחַרָּ Ex 2026 + 7 t., קוֹבַּחַרָּ 1 K 831 + מובחד Dt3310; ווק Ju631 + 2 t.; pl. החבוק מובחד מובחותיך .st., sf. מובחותיך 2 K 213 + 23 t., sf. מובחותיך **4** 84⁴, other sfs. 21 t.;—**1.** JE narrate that altars were built by Noah after leaving the ark Gn 820; by Abraham at Shechem 127, Bethel 128, Hebron 1318, mt. in land Moriah 229; by Isaac at Beersheba 2625; by Jacob at Shechem 3320 (yet this perh. mistake for מצבה, being obj. of מצבה, not elsewhere with name, cf. also Di), at Bethel 357, by Moses at Rephidim Ex 1715, Horeb 244, by Balak at Bamoth Baal, Pisgah, & Peor Nu 23^{1.14.29}; by Joshua on Mt. Ebal Jos 8³⁰: the prophetic histories narrate that altars were built by Gideon at Ophra Ju 624; by a man of God at Bethel Ju 214; by Samuel at Ramah I S 717; by Saul after Michmash I S 1435; by David on the threshing floor of Ornan 2 S 2425 = 1 Ch 21¹⁸, 1 Ch 22¹; that Solomon sacrificed on the altar at Gibeon 1 K 34 and built altars in the temple at Jerusalem 1 K 620 864; that Jeroboam built an altar at Bethel 1 K 12³² (which was destroyed by Josiah 2 K 2315); and that Elijah repaired an ancient altar on Carmel 1 K 1830. An altar in Egypt is predicted Is 1919. All this accords with the law of the Covenant code Ex 2024-26 which recognises a plurality of altars and prescribes that they shall be built of אַרְמָה, or of unhewn stones, and without steps. So אַבָנִים Dt 276 (JE), אַבָנִים

שלמות Jos 831, and twelve stones 1 K 1830.32; cf. Is 279. The altar was also a place of refuge Ex 2114 (JE) 1 K 150.51 228. 2. D prescribes one central altar Dt 125f. 27; but no attempt to enforce this principle appears before Hezekiah (2 K 184.22), and Josiah, whose reform is more effectual, 2 K 23⁸⁻²⁰. 3. P limits sacrifices to the altars of the tabernacle. A great altar was built E. of the Jordan, but it was according to P only as an עֵר after the pattern of the altar before the Tabernacle Jos 22¹⁰⁻³⁴. P describes two altars: a. the מובח העלה Ex 3028 319 3516 381 406.10.29 Ly 47.10.25.25.30.34 בחשת ש Ex 3830 3939, made of acacia wood plated with brass, $5 \times 5 \times 3$ cubits in size, with four horns and a network of brass, on which all sacrifices by fire were made Ex 271-8 381-7; b. מ׳ מַקטַר קטֹרָת made of acacia wood plated with gold, $1 \times 1 \times 2$ cubits in size, with four horns and a crown of gold Ex 30¹⁻⁶ = מ' הקטרת Ex 30²⁷ 31⁸ 35¹⁵ 37²⁵ = מ' קטרת הפמים = Ex 39³⁸ 40^{5,26} Nu 4¹¹ מ' הזהב Lv 47; these altars are named elsewhere only in Chr. 1 Ch 634 1640 2129 2 Ch 15.6. Solomon made two altars for the temple at Jerusalem: a. מ׳ הַנְּחֹשֵׁת for the court ז K 864 (which was laid aside by Ahaz 2 K 1614.15, who made an altar after the model of one he saw in Damascus 2 K 1611); in v14 יומן בח הפונה (cstr. form c. art.) is erron., rd. prob. חַבָּשׁ cf. Ges § 127. 4 a ad fin.; this altar, according to Chr. measured 20 × 20 × 10 cubits 2 Ch 41; this מובח repaired by Asa 2 Ch 158; b. an altar of cedar, plated with gold, in the temple before the דָביר ו K 6^{20,22} 7⁴⁸; = מ' הוהב 2 Ch 4¹⁹; = מ' הקמהת מ' 1 Ch 2818 2 Ch 2616. 5. Ezekiel plans two altars for the new temple: a. a table of wood 3×2 cubits Ez 41^{22} ; **b.** an alter for the court, prob. same dimensions as 4 a, with stairs Ez 6. after the return Jeshua built an altar on the ancient site in the court of the temple Ez 3². 7. besides these altars used in the worship of Yahweh, Ahab built an altar to Baal in Samaria 1 K 1632; Ahaz made an altar on the roof of the upper chamber, and other kings of Judah made altars in the two courts, all of which were destroyed by Josiah 2 K 23¹². 8. the ancient and most common term for making altars was בָּנָה Gn 35⁷ (E) 8²⁰ (J) Dt 27^{5.6} Ex 32⁵ (JE)+, implying building material; other vbs. are מַקִּים 2 S 2418 1 K 16³² 2 K 21³ 1 Ch 21¹⁸ 2 Ch 33³; הָּכִייָן Ezr 3° (sq. על־מִכוֹנתוֹ Je 11°; שִים על־מָכוֹנתוֹ אַ פּוֹנים אַים Gn 33²⁰ (but cf. 1); Nu 23⁴ (E) has 72 arrange,

prepare; עשה Gn 351.3 Ex 2024 (E) Gn 134 (J) Ju 2228 I K 1233 1826; this becomes usual in P, Ex 271 301 3725 381.30, so 2 Ch 41.19 77 2824. 9. the dedication of the altar was חַנֶבֶת המובח Nu 710.11.84.88 2 Ch 79; it was anointed with oil עוֹשֶׁה Ex 4010 Lv 811 Nu 710 (all P). removal of unlawful altars is expr. by נְתִין Ex 34¹³ (JE) Dt 7⁵ Ju 2² 6^{30,31,32} 2 K 11¹⁸ 23^{12,15}; לְתַּץ' (Pi) Dt 12³ 2 Ch 31¹ 34⁴7; נְתַּץ' Ju 6²⁵; הַרַע Ju 6²⁵ Ju 6²⁵ I K 19¹⁰.¹⁴; שָׁבַּר 2 Ch 23¹¹; הַטִּיר בּיִיי 2 K 18^{22} = Is 36^7 , 2 Ch 14^2 30^{14} 32^{12} 33^{15} . 11. ministry at the altar was משמרת המ' Nu 185 Ez 40⁴⁶, cf. Nu 3³¹ (P), ימר על לי Jo 1¹³; עמר על is said of officiating priest I K 131, עלה על Ex 20²⁶ 1 S 2²⁸ 1 K 1 2⁵³ + (cf. 77 Lv 9²²); sacrifices were usually offered על־הַמּוֹבֶּחַ Gn 229 Dt 1227+; v. especially the phrases with PI Ex 29^{16.20} + (v. קטיר; ורק Lv 4¹⁰ (v. קטר **Hiph.**); עלה Lv 6³ + (v. לְבַער Hiph.) לְבַער Ne 10³5; but Taila Gn 820 (J) Nu 232.4.14.30 (E); one touching the altar is הַלְנֵעְ בַּמֹי Ex 2037 (P); of placing, or standing before altar Dt 264 I K 822; as acc.loc. הַּמִּוְבֵּחָה in phrases esp. c. הַקְּטִיר Ex 29¹³+, and הַעְלָה Lv 14²⁰. 12. the horns of the altar were especially for the application of the blood of the sin-offering in the ritual; sin is represented as graven Je 171; therefore of blood for cleansing it was said לְתַן על קרנות המ׳ץ Ex 2912 Lv 47.18.25.30.34 815 99 1618 (all P). An ancient custom is referred to, עווא ancient custom is referred to, עווא אַסְרוּ־חַגּ המובח עד־קרנות bind the festal victim with cords, unto the horns of the altar: Ainsworth paraphrases: 'that is, all the court over, untill you come even to the hornes of the altar, intending hereby many sacrifices,' so De; but Che 'bind the procession with branches, (step on) to the altar-horns,' that is in sacred procession round the altar. 13. the Tip! (q. v.) is also referred to in the ritual of the sinofferings in the phrases יצק אל יסוד Lv 815 09 & יפוד אל יסוד Ex 2012 Lv 47.18.25.30.34 (all P) יפוצה אל יסוד Lv 5º. 14. the altar was קרשׁ קרשׁים Ex 2937 4010 (P); but repeated sin-offerings were necessary to keep it pure and cleanse it from the pollution of the people in whose midst it was situated. This is expressed by Lv 8¹⁵ (P) Ez 43²²; 구호 Lv 16^{20,33} (P) Ez 4326; פֿרַר Ex 2944 4010 Lv 815 Nu 71 (P); טְרֵר 2 Ch 2918.

זבב v. sub זבר.

לבינאל n.pr.m. (bought; Aram., fr. √ובונאל,]

buy, cf. BAram. Dn 28)—name of one who had taken a strange wife Ezr 10⁴³.

לבל Vb. prob. exalt, honour (As. zabālu COT Gloss and id. on Gn 30²⁰ r K 8¹³, cf. Dl Pr 62 f. so De; Ph. n.pr.f. אַלאובל (prob.=Baal has exalted) cf. אַינָבֶל p. 33 supr.; cf. Ar. בּבּׁר up and carry; > Nö Moreonects these vbs. with Syr. שׁבּׁשׁ bear, carry, cf. Heb. בְּבַּׁר (פְּבַּע (פְּבַּע (פִבּע (פִבּע (פִבּע (פִבּע (פַבּע (פַבע (פַרע (פַבע (פַבע (פַבע (פַרע (פַבע (פַבע (פַרע (פַרע

† זְּבֶל **n.pr.m.** an officer of Abimelech Ju 0^{28,30,36,36,38,41}.

לְבִּוֹלְנִי adj.gent. Ju 12^{11,12}; c. art. = n. coll. the Zebulonites Nu 26²⁷.

און (appar. √of foll.; X NH און, is be clear, bright, transparent (ChWB Jastr³³¹¹a); others (so Thes) derive foll. from עונג with same meaning, v. infr. & Fl NHWB¹.500 b).

זור v. sub זורן, וַר

demonstr. pron. and adv.; fem. אוֹל, once אֹתה, Jer 266 Kt (also הוֹ and ii, q.v.); comm. if (q.v.): this, here (the element) = 3 = 9 is widely diffused in the Semitic languages, as a demonstr. particle, often acquiring, like Engl. that, Germ. der, die, das, the force of a relative. Thus a. Ph. ! this (e.g. זא. this grave), also sts. זו, f. אז, comm. 78 (v. CIS I. i. 14.5.6.12 441 882 etc.); Aram. of Nineveh, Babylon, Têma, Egypt, ' as mark of the genit. [lit. that of] (CIS II. i. 1, 2, 3, 4, etc., 65, 69-71, 113, 114, 141, 142, etc.), 737 this (ib. 11322145 C2), f. X711315145 B5; Aram. of Zinjirli ז', ז', ז', this, ז' which (DHM Sendsch. 56); Eth. H: ze, this, f. H: zā, H: za, who (masc.), also (like '!, and '!, ! [v. infr.]) in common use as a mark of the genitive; b. Arab. 15 رِذَاتُ .fem ذِي , acc ذِي , fem ذِي , أَذَاتُ , fem ذِي , أَذَاتُ , possessor of (lit. that of ..., i.e. one who owns), or in the Tayyite dialect, who, which: from 15, with هَادَه lo! prefixed, هَادَة this, f. هَادَة, with the pron. element -k affixed, = this: with 'al (= the art.) + a demonstr. element laprefixed, الّذِي who, which (in origin = Heb. לְּנֵתְ this, q.v.); Sab. דְּלָנְתָּ this, f. הַלְּנָתְ who, which, f. n7 (Prä ZMG. 1872, 419, DHM ZMG. 1883, 338 f., also Epigr. Denkm. 65); c. B Aram. '? which, ??, דָנָה ,דְּכָּן (q.v.) this, f. אָדָ (=אָלוֹ), דְּנָה ,דְּכֵּן; Palm. and Nab. דנה which, דנה this; צ א which, ובין רָכֵי this, f. אָדָ; with הא lo! prefixed, הָרֶין, אָרָהְ (Syr. מֹ שֹׁמֹ, contr. from (מֹמֹ,) וְיֹמֹּ, Syr. , who, which; Sam. & who, which, 38 this, f. 35; Mand. 7 who, which, 77 this (rare), more commonly האוין, הארין (Nö Mand § 80, 81). Alike in Heb. and the other dialects, the corresp. plur. is derived from a different source: Heb. אַלָּה, Ph. אל, Eth. 'ellū, 'ellā, أولى , أولوا , these, 'ella, who, Arab. أُولَى , these, 'ella, who, Arab. owners of, Sab. אל these, אל who, which,

Aram. الأجرام, with אז lo! prefixed, محرية, Sam. ארן אין Only the Arab. וֹלֹבָּט. Only the Arab. וֹלֹבָּט forms its own pl. آلْذِين. V. further W sg 107 ff.)— 1. standing alone: a. this one, sts. contempt-עם עומר יפרא אשה פיץ), Gn 223 לואת יפרא אשה וה ינחמנו . . . 529 בי מאיש לפּחַה־זאת, 1212 3828 פה יהוה לנו למוקש TS 1027 עד מתי יהיה זה לנו למוקש TS 1027 יושיענה וה how shall this man save us? 168.9 2116 that ye have brought אָתְיוָה this fellow to play the madman against me? 2521 in vain have I kept אַת־כַּל־אַשֶּׁר לְוָה all that this fellow hath etc. 2 S 13¹⁷ אַרדאָר, 1 K 22²⁷ אַרדאָר, Mi 5⁴ Is 662; as a genit., Gn 2927.28 IK 212; with a collective force Lv 114.9 (= Dt 147.9), v21.29 Ju 2016.17 (בַּל־זָה), Jb 19¹⁹ (with a plural verb). In a purely neuter sense (of an act, event, announcement, etc.) איז is most common, as with עשה to do this Gn 3¹⁴ 20^{5.6} 45¹⁹ and oft., שמעו ואת Am 84 Is 478 481.16 5121 al.; Gn 4139 Ex 17.14 Dt 326 Ju 714 213 ואת (cf. Jb 113 (cf. Jb 113 ע 11823) 1 K 1139 2 S 719 2 K 318+; אין ואת ו S 202b cf. Am 211; rarely so with אַר S 202b $\pm Jos 22^{24} Je 9^{11} \psi 92^{7}$; as an accus. of limit., as regards this, in this, Ez 2027 3637 Jb 1926 (si vera l.), 3312 in this thou art not just; (late) אַחַרִי וֹאַת †Jb 4216 Ezr 910, א' כל־זאת +2 Ch 2118 3520; pointing forward to a foll. clause, Gn 42¹⁸ 43¹¹ Nu 8²⁴ 14³⁵ Is 56² Jb 10¹³ etc.; Ex 916 ז S 2531 Is 112 מִי בָּקֵשׁ וֹאת מִיַּרְכָם נרי: to one introduced by בי 2 S בי ארי: ψ 10219 119^{50,56} (see also חוֹם 6 b β): but הוֹ also sts. occurs similarly Ex 138 Pr 2412 Jb 1517 Ne 2^2 Ec 1^{17} 2^{15} 2^{15} to $1^{19.21.23}$ (so $1^{19.21.23}$), $1^{18.18}$; of a concrete obj., Ex 3031 2 K 443 מָה אָתַן וָה בָּכָל־זֵה 136 in late Heb., Ne וּ בָּלַרֹזֵה בָּכָל־זַה during all this, 2 Ch 329 אַחַר זָה; pointing forwards La 5^{17} ^{f.}, to $7 + 56^{10}$ Je 22²¹. (See also below, 6 g.) b. repeated \$\bar{n}_1 \cdots \cdots \bar{n}_1\$. this . . . that, the one . . . the other or (if indefinite) another, Gn 29²⁷ (אוו), Ex 14²⁰ ן אַלאַ קַרַב וֶה אֶל וֶה, ז K 3²³ 22²⁰ Is 6³ 44⁵ (3 t.), ע אַפּיל ווה יָרִים Jb 116-18 2 1^{23.25} + .

2. In appos. to a subst.: a. preceding it (rare) Ex $32^{1.23}$ ק"ה כושה, Ju 5^5 ($=\psi$ 68^9) זָה פֿינִי this Sinai, Jos 9^{12} אָה הָעָם this our bread, I K 14^{14} 2 K 63^3 Is 23^{13} שָׁ, ψ 34^7 49^{14} 104^{25} in this sea there is great and broad, I 8^{20} Ct 7^8 Ezr 3^{12} . (Cf. if Hb 1^{11} .) b. following it:—(a) when the subst. is determined by a pron. affix, Gn 24^8 אָבּרִּעָּחִי וֹאֹח 4^{15} cp 4^{15} this their this my oath, Dt 5^{16} O that בּרַבָּחַ לָּהַ this their

heart (their present temper) might continue always! בַנֵנוּ וָה Jos 214.20 קַבָּרֵנוּ וָה, Ju 614 go in this thy strength, Dn 1017 2 Ch 2418. (Cf. אַלָּה, a.) Rarely when it is undetermined, 2 K 1² Πζ΄ (so 8^{8.9}), ψ 80¹⁵. (β) with the art., חַוָּה, חַנְּה, after a subst. determined also by the art., Gn 71 הַנָּה רוֹם הַנָּה, ע¹³ הַנָּה הָנָה, 12⁷ הגוי הגרול הזה Dt 4⁶ ביי, 15⁷ 17^{21,23} Dt 4⁶, הגוי הגרול הזה and continually. Not however after a n.pr., except such as are construed with the art., as הַלְבָנוֹן, בּיַרְהֵן הַנָּה Gn 3211 Dt 327 312 Jos 12.11 422, הַלְבָנוֹן סַּהַ Jos 1⁴, cf. Nu 27¹²=Dt 32⁴9 (2 K 5²⁰ הַּהַר belongs to האַרָפּיי): and hardly ever (2 Ch 110) after a noun with a pron. affix (Jos 217 משבעתף the gender of הוה shews that the text is in error: v. Dr § 209 Obs.).

- 3. More oft. as pred., as 1 S 24¹⁷ הקולך וה 2 K אַין גָר אָיוָבֶל: 15 this is blood, 9³⁷ אַין גָר אָיַוְבֶל: Ez 5⁵ etc.; הוֹה Is 1416, הוֹאת 237 La 215; oft. at the beginning or close of enumerations (esp. P), descriptions, injunctions, etc., as Gn 51 הם מבר this is the book . . . , 9^{12} אות הַבְּרִית, 17^{10} 20 נה חַסְבֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִפְּוִרי, Lv 6^{2.13.18} 7^{1.11} Dt 6¹ 33¹ וה הרבר אשר אשר Is 586 etc.; . . . אשר זה הרבר אשר Ex 16¹⁶ 35⁴ Jos 5⁴ Ju 20⁹ 21¹¹ Is 27²² Je 38²¹+, cf... וה אשר this is what (or how)... Gn 6^{15} $\text{Ex } 29^{38} \text{ Je } 33^{16};$ האוֹת לָּךְ הַאוֹת $\text{Ex } 3^{12} \text{ I S } 2^{34} +;$ at the end, Lv 737 1146 1350 Nu 521 717.23 etc., Jos 19816.23 etc., Is 1426 1613 (• • • אַשֶּׁר ר אָשֶׁר), $17^{14} 54^{17} \text{ Je } 13^{25} \psi 109^{20} \text{ Ct } 5^{16.16} \text{ Jb } 5^{27}$, in the latter case sts. with the force of such (i.e. such as has been described), $18^{21} 20^{29}$ (cf. 73^{12}), ψ 24⁶ 48¹⁵ such (= such a one) is God, our God, for ever (Hi De) Zp 215; cf. Jb 143 אַף־עַל־וָה upon one such as this (v1.2) dost thou open thy eyes?
- **4.** It is attached enclitically, almost as an adv., to certain words, esp. interrog. pronouns, to impart, in a manner often not reproducible in Engl. idiom, directness and force, bringing the question or statement made into close relation with the speaker. (Contrast from this point of view מי זה and מי דו: v. הוא **4 b.**) Thus **a.** אַרְיָהָ where, then? Jb 28¹² אָי מְקוֹם בִּינָה ע²⁰ אַ 38 (v. other exx. sub צׁי אַי אָר מָאַר פֿינָה אַינָה אַינָה אַינָה אַינָה אַינָה אַי בּן־מִי־וֹה b. קי־וֹה, + S בּן־מִי־וֹה b. בְּיִרמִי־וֹה, the son of whom, here, is the lad? Je 4919 (=50⁴⁴) יביי זה רעה אַשֵּׁר וג' and who (emph.) is the shepherd that etc., La 3^{37} ψ 24⁸ Who is the King of glory? (for which in v10 the stronger מִי הוּא וָה is said: so Je 30²¹ Est 7⁵), 25¹². Elsewhere, the rend. Who is this... is admissible: Is 631 Je 467 Jb 382 423; cf.

מידואת Ct 36 610 85. c. מידואת how, now? Gn 27²⁰ Ju 18²⁴ אַלֵי and how, now, do ye say to me . . .? I K 215 2 K 15; של מהדוה הנה לבן־קיש S 1011 ו (τί ποτε;) במהדוה הנה לבן־קיש (γί ποτε; על־מהוה for what? Ne 24: contracted into ענה Ex 4². (Cf. Aram. מָהֵי why? בּהָה used as a conj. therefore, e.g. 2 S 1822 S, PS 2013: both formed similarly.) d. מהדאמ in the phrase מַה־וֹאת עָשִׂיתָ (עָשִׂית, עֲשִׂיתֶם Gn 3¹³ 12¹⁸ 26¹⁰ 29²⁵ 42²⁸ Ex 14¹¹ Ju 2² 15¹¹+. Either What, now, hast thou (have ye) done? (FI De) or What is this (that) thou hast (ye have) done? (The Arab. grammarians dispute on the precise construction of the corresp. phrase in Arabic مَا ذَا صَنَعْتَ De Gen. 3, 13 (ed. 4), and esp. Fl Kl Schr. 1. 356 Lane p. 948.) e. לַמַּה־זָה wherefore, now? Gn 18¹³ 25²² 32²⁰ Ex 5²² Nu 11²⁰+oft. Cf. Arab. لِيَا ذَا f. תַּאַּתָּה זֶה. †2 S 2²⁰ האתה זה עשהאל Art thou Asahel? I K 187.17, without I Gn 2724; in an indirect question Gn 27²¹. g. הַנָה הָה behold, here . . . †1 K 19⁵ (in narrative), Is 21⁹ Ct 2^{8.9}. Cf. Nu 1317 (unusual) עלו נה בנגב go up here in the South. h. עַהָה וֵה יָרַעִּתִי 1724 אַ אָדָה וֵה יָרַעִּתִי 1724 אַ אָדָה וֵה יָרַעִּתִי now I know that ..., 2 K 5²² just now. Also i. prefixed to expressions denoting a period of time: Gn 2736 he hath supplanted me מה פעמים now two times (so 4310), 3138 now, already twenty years, v^{41} (ינה לי ילי), $45^6 \, \mathrm{Nu} \, \mathrm{I4^{22}}$ now ten times, $22^{28.32}$, $\mathrm{Dt} \, 8^{2.4} \, \mathrm{Jos}$ וַה בַּפָּה שָׁנִים 22³ בַּיִם 1, 2 S 14²+; Zc 7³ וַה יָמִים בַבִּים already how many years! cf. Ru 27.

TI

- 5. In poetry, as a relative pron. (rare: but see also אֹן אוֹן: ψ 74² the hill of Zion אוֹן שׁבנת בּוֹּ wherein thou dwellest, 78⁵⁴ 10⁴³ to the place (st. c. Ges ¾ 130.3) which ... v²⁶ Pr 23²² Is 25⁰;=that which Jb 15¹७, those who 19¹⁰ (so once, Ex 13˚³, even in prose). In some of the passages cited the punctuators, by coupling אוֹן with the preceding subst., and separating it from what follows by a disj. accent (as בּבְּרִבְּיִבְּיִן, appear not to have recognised its relative sense, but to have construed, 'this mountain, (which) thy right hand,' etc.
- 6. With prefixes (in special senses):—
 a. $71\frac{15}{15}$ in this (place), here, $\text{Gn } 38^{21.22}$ Ex 24^{14} Nu $23^{1.1}$ I S 1^{26} 9¹¹+; of time, then, †Est 2^{13} .

 Once $71\frac{15}{2}$ I S 21^{10} . b. 71^{12} (a) with this = on these conditions, $\text{Gn } 34^{15.22}$ I S 11^2 Is 27^9 ; = herewith, thus provided Lv 16^3 . (β) by or through this (esp. with $77\frac{1}{2}$), $\text{Gn } 42^{15.33}$ Ex 7^{17} Nu 16^{28} Jos 3^{10} ψ 41^{12} ; so 71^{12} Mal 3^{10} . (γ) in spite of this, Lv 26^{27} ψ 27^3 , for which the

fuller בָּכְלְ־וֹאַת occurs, Is 5²⁵ 9^{11.16.20} 10⁴ \$\psi 78³² $Je 3^{10}$ Ho 7^{10} . (δ) לואת for this cause (late style) † 1 Ch 2724 2 Ch 192; in this matter 2017. c. הַנְמצָא כָוָה אִישׁ אשׁר . . . לְנִמצָא כָוָה אִישׁ אשׁר אָישׁ אָשׁר. . הַנְמצָא כָוָה אָישׁ אָשׁר . . $I_{\rm S} = 56^{12} = 58^5$ בור אשר בוה (so $v^{29} = 9^8$). (β) לה וכוה thus and thus, +Ju 184 2 S 1125 1 K 145. d. פואת the like of this = as follows, †Gn 45²³; לואת the like of this = things such as these Ju 13²³ (c. השמיע), 15⁷ 19³⁰ לא נראתה בָּוֹאת, ו S 47 (cf. Je 210 2 Ch 3026), 2 S 1413 (c. בשה), $Is 66^8$ (c. שמע), $Ezr 7^{27}$; = accordingly, to that effect (c. 727) 2 Ch 3422; = in like manner Ju 88; =thus (as has been described) I K 737 I Ch 2914 2 Ch 3 ו²⁰ 3 2 ¹⁵: נְלֵאֹת וְכָוֹאֹת thus and thus † Jos 7 ²⁰ 2 S 1715.15 2 K 54 912. e. 710 from here, hence Gn 3717 4215 5025 Ex 111.1 133 Dt 912+oft.: סווה . . . מוה on one side . . . on the other side Ex 17¹² אחד ומוה אחד 25¹⁹ 26¹³ 32¹⁵ מוה הם כתובים, Nu 2224 I S 144 I K 1019.20 Ze 53+; לְּנָה וּמְנָה ל on one side and on the other side of ... Ex 3815 Jos 833 Ez 457 4821. f. על וֵה on this account (rare), La 517 (pointing forwards), Est 63. So אל זאת Am 88 Mi 18 Je 212 (Jb 178) 48.28 \(\psi 32^6\); in late prose Ezr 823 עם וֶה 10² Ne 13¹⁴ 2 Ch 16^{9,10} 29⁹ 32²⁰. g. עם וֶה in spite of this +Ne 518.—On אַי which? אי מוה whence? אי לואת how? v. sub צ' 2, p. 32; and on הלוה, הלוה, v. p. 229.

Note.—אָנ in 1 S 17³⁴ (in many edd.) is a typographical error (not a Kt) of Jacob b. Chayim's Rabbin. Bible of 1525 for אינה sheep, which has been perpetuated hence in other subseq. edd. The reading of MSS. and of the best ancient edd. is שִׁר (cf. de Rossi Var. Lect. II. 181).

† אוֹ (q.v.): only Ho אוֹל לַעְבָּט this (i.e. the falling by the sword, va) is their derision; and (as relat.) עוֹל אוֹל 132½ אוֹן and my testimony which . . . (neglecting the accentuation: v. De, and cf. the remark under אוֹל 5).

 Lag ^{BN 55} Anm). meaning dubious; cf.

رَدَهُ عَنْ عَامَى n.m. ^{Gn 2, 12} gold (NH id.; Ar. دَهَتْ), Sab. בהב e.g. Os²⁹ DHM ZMG 1883, 338; Aram. דהב, יפס, Palm. דהבא Vog No. 23)—'i abs. Gn 211+ 364 t.; cstr. Gn 212 + 6t.; sf. יַהְבִּי 1 K 207 + 2t.; וַהָבָּר וּ וֹהַבְּר וּ Is אַ זְהַבָּר וֹתְבֶּר וֹתְבֶּר וֹתְבֶּר וֹתְבֶּר וֹתְבָּר וֹתְבָּר וֹתְבָּר וֹתְבָּר Ho $8^4 + 4t$;—gold, **1.**=gold-ore, gold in a raw state, Gn 211.12 Je 109 Pr 173 2721 Jb 281+; perh. also ז K g²⁸ 10¹¹ 22⁴⁹ etc.; cf. עַפְּרֹת ז' Jb 28⁶ golddust; v. also Zc 139 (sim. of tried people of ') and cf. Mal 33; likewise Jb 2310 (sim. of Job's purity, as shewn by divine tests); מצפון זהב Jb 3722 is dub.; Ew De al. out of the North comes gold; others, however, golden light, brightness, of sun after clouds dispersed by north wind, & Rabb. Da al.; or golden splendour of God coming from north Bö A 76 Hi al.; Siegf conj. יהוה for יהוה 2. gold as wealth Gn 13^{2} (J;+ מָקְנֶּה, קָּקֶּר, אָצֹאָן, (J;+) אַנָּקָר, אָבָּקָר, קּבֶּק, קּבֶּק, קּבֶּק, אָבָּקָר, אָצֹאָן, אַנְיִּהְיִּהָּ עברם, שפחת שפחת, עברם (חַמֹרִים , נְּמֵלִים , שׁפָּחֹת , עברם cf. Ho 28 Is 27 Dt 813 17¹⁷ Jb 3¹⁵ 31²⁴ Zc 14¹⁴ Ezr 1^{4.6}+; in gen., as precious: נָבָחָר שֵׁם מֵעשֵׁר רֶב מִבֶּסֶף וּמִוָּּהָב חֵן טוֹב Pr 221 to be chosen is a name more than great riches, and good favour more than silver and than gold; Jb 2817 (of wisdom) gold and glass do not equal it; $\psi 19^{10}$ (ordinances of ') which are more to be desired than gold; cf. 11972.127; also metaph. of princes and chief men of Zion La 41 (cf. v2). 3. gold as spoil of war Jos 619 (+קֶםֶּ, בֶּלֶי־נְחֹשֶׁת, פֶּסֶף) so v²⁴, cf. 7²¹.²⁴ 22⁸ 2 K 78+. 4. gold as merchandise Ez 27²² (+אָבֶּן יִקְרָה , אֶבֶּן יִקְרָה), cf. also gold from Ophir r K 9²⁸ etc. (v. sub **7** infr.) as costly gift: to a prophet יולא בּיתוֹ בָּטֶף ווֹ׳ (hypothet.), Nu 2218 2413 (both E); brought by queen of Sheba to Solomon 1 K 102.10 (both + אָבֶן יִקְרָה and אָבֶן יִקְרָה $= 2 \text{ Ch } 9^{1.9};$ as tribute 2 K 23^{35,35} (cf. v³³; all + 702); as satisfaction for murder 2 S 214 (+ 702). 6. gold as

material: of (nose- or ear-)ring, Di Gn 2422 Ex 3223 Ju 824.26 Pr 1122 2512 Jb 4211; of chain Gn 4142, shields 2 S 87, images of emerods ו S 64.17 and mice v4.11.18; קפּוּחִי ו' בִּמַשְׂבִּיוֹת בֶּסֶךּ Pr 25¹¹; 'ו בכידו' בי Ec 12⁶; בלידו' Ex 3²² 11² 12³⁵ ו S 68 ע 10537 etc.; בּלֵי־בֶּסֶף וּכְלֵי וַהַב Gn 2453 as presents to a bride (+בָּנִדִים); so of presents to secure king's favour 2 S 810 (+ בֶלֵי נְחֹשֵׁת), and in list of yearly gifts or tribute to Sol. I K 10²⁵= 2 Ch 9²⁴; as material of idols $^{\circ}$ בֶּקֶף וֵאלֹחֵי ווי $^{\circ}$ Ex 20 23 cf. $^{\circ}$ 31 Ho $^{\circ}$ 84 Is 2 $^{\circ}$ 9 $^{\circ}$ 31 $^{\circ}$ 7 Dt 2916 \$\psi 1154 13515; as plating of idols Dt 725; especially as material of the furnishings of Solomon's temple, or (oftener) the platings of temple, or parts thereof, or of its furnishings I K 620.21.21.21.22.22.28 748 + 10t. 1 K 6. 7; also 2 Ch 3^{5,5,6} + 14t. 2 Ch 3. 4; cf. I Ch 2814.14 + 14 t. I Ch 28. 29 (David's preparation for temple); v. also 2 K 2413 cf. 1414 = 2 Ch 25²⁴, 2 K 25¹⁵=Je 52¹⁹ (in accounts of plundering temple etc.); but more often still of furnishing and utensils of tabernacle, insignia of high-priest etc., Ex 253.11.24 + 97 t. Ex 25-40, Lv 89 Nu 411 84; (in case of large objects frequently of plating or sheathing, cf. 12 c infr.) Note the expressions הְנוּפַת ו׳ ליהות Ex 35²² a wave-offering of gold, וַהַב הַתְּנוּפָה 38²⁴; also וָהַב הַתְּרוּמָה Nu 31⁵² (all P) cf. Ezr 8²⁵, and (of offering to heathen god) יַכַבֶּר בַּוֹהָב Dn 1138. †7. gold described by its source, esp. gold from Ophir (cf. Glas Skizze ii. 357 ff. 368) 1 K 928 1011 2249 ו Ch 294 2 Ch 818 910; so perh. Je 109 (rd. אוֹפִיר for אָפָּא Ew Klo al.); אָרָא יָהָב שְׁרָא יִהָב עָרָא יָהָב עָרָא יִהָב יִשְרָא יִהָב עִרָּא ים ברוים ז' 2 Ch 36 v. פרוים; cf. further Gn 211.12. 8. gold defined by var. adj. and pts.: מיש יו beaten gold (v. שַחַשׁ) ז K 1016.17 = 2 Ch 015.15.16; י סנור (ז' ז' ז' א 1 K 620.21; also 749.50 ו 1021 = 2 Ch 420.22 921 (on mng. v. פָנֵר); esp. (but only P & Ch) י שהור pure gold Ex 2511.17.24 + 21 t. Ex 25. 28. 30. 37. 39 (of equipments of tabernacle and high priest's insignia), I Ch 28¹⁷ 2 Ch 3⁴ 9¹⁷; cf. שוֹב 'ז 2 Ch 35.8; on 1510 1 1 K 1018, AV best gold, 9. 1 as measure of weight and value: a.=gold-shekel, עַשָּׂרָה ז' מִשְׁקָלָם Gn 24²²; אָלֶף Nu זְיִּ + 11 t. Nu זְיָ אָלֶף אַתַת עֲשַׂרָה ז׳ ישבע־מאות ז' Ju 826, cf. 1 K 1016 2 K 55 2 Ch 9 15.16; ינסף אלפי ר ונסף ע 119⁷²; comp. further Jos 7²¹; but also (only Ch) שָׁקֵלִי וֹ מִשְׁקַל expressed: שָׁקָלִי וֹ מִשְׁקַל מאות מאות ו Ch 2125 (50 shekels of silver in ומשקל למסמרות לשקלים חמשים ז׳ ; ון צ 2 8 2 און 2 Ch 39. b. שׁלשֵׁת מָנִים ז' 1 K 1017 three minas of gold (v. קנה). c. 'ו בבר ז' talent of gold

2 S 1230 1 K 914 + (v. 757). d. זַהַב דַּרְכַּמוֹנִים ששרבאות ואלף Ezr 269 cf. Ne 769.70.71; also וּבְפַנִים אֶלֶף Ezr 8² (v. דָּרָבְּטוֹן,); -with the above should perh. be compared Is 466 i.e. the gold used in making the god was the coin carried in the bag. 10. $' = golden \ oil$, fr. colour, Zc 4¹. 11. 7 often named with 700, and then, in earlier and sts. in later writings, follows it: בתר ובזהב Gn 132 (J), cf. 2435.53 448 (all J), Ex 3²² 11² 12³⁵ Nu 22¹⁸ 24¹³ (all E), Jos 6^{19,24} (JE), Dt 725 1717 2916 2 S 811 214 1 K 751 1515.18.19 2 K 78 168 1814 2013 2333.35.35 Ho 210 84 Is 27 609 Je 10⁴ Zp 1¹⁸ Ez 7¹⁹ 38¹³ Zc 6¹¹ Jo 4⁵, Pr 22¹ Ψ 105³⁷ 115⁴ 135¹⁵ 2 Ch 1¹⁵ 5¹ Ezr 1⁴ 8²⁵ Dn 11⁸ Ec 28+; in later writings ' oft. precedes Ez 284 Zc 1414 Mal 33 1 Ch 1810 2214.16 2815.16 $29^{3.4.5.7}$ 2 Ch $9^{14.21}$ 24^{14} 25^{24} Ezr 1^{11} ψ 119^{72} Ct 1^{11} Dn 11^{38} +, and so in P, Ex 25^3 31^4 $35^{5.32}$ Nu 3132; yet also as early as Hb 219 I K 1022 2 K 2515. 12. the chief vbs. used with ' are: a. אָשָׁה make of (c. 2 acc.) ו K 7⁴⁸ (cf. v^{49,49,50,50}) 1016 1228 1426 2 Ch 47.8.19 129 138, and esp. in P (tabern.) Ex 25^{11.17.18} + 35 t. Ex 25-39; also sq. אַ work in gold, בַּנָּסָף וּבַנָּסָף וּבַנָּסָף בַּיִּחשָׁת Ex 314 3532, also (+ 5,732, etc.), 2 Ch 26.13; **b.** פַּבְעֹת ז' (obj. 'נַצַק) Ex 25¹² 37^{3.13} (all P); c. הביץ overlay with (c. 2 acc.) 1 K 620.21.21.22.28.30.32.35 (v^{32,35} one acc. om.), 10¹⁸ 2 Ch 3^{4,10} 9¹⁷, and esp. P (tabern.) Ex $25^{11.13.24.28} + 15$ t. Ex 26-37; in same sense d. 'וֹ בַּחַבָּה 2 Ch 35 cf. v7.8.9, and e. תפוש ז' וכסף Hb 219 encased in gold and silver; also f. רדר Is 4019; g. רדר Hiph., וויר על־הַבְּרוּבִים וַעל־הַתְּפוֹרוֹת אָת־הַוּיַ זּ וּ K הַ מּוֹרוֹת אָת־הַוּיִ זּ וּ K הַיּבוּ he spread upon the cherubim and upon the palm-trees the gold; further h. 173 try, Zc 139, cf. i. אָפַן Mal 3³.—On דָּי וָהָב, n.pr. v. p. 191; סו מין נהב n.pr. v. sub מין נהב

זהר

לבות vb. be foul, loathsome, but only Pi., causat. (NH id., be foul, Pi. make foul; Aram. אַרָּהָ foul, pai make foul, fetid; Ar. בּבֹּי stink, be greasy)—Pi. Pf. 3 fs. sf. 3 ms. בּבֹּי stink, be greasy) ווְהַמְּתוֹּ חַיְּחוֹ לְחַהְּוֹ נִי מִצְּיִ בְּעִּבְּיל תַּאָנִה (consec.) Jb 33²⁰ his life maketh it, bread, loathsome to him (|| מַבְּעַר תַּאַנְה וֹאַנְיִ רְּאַנְה וֹאַנְיִ רְּאַנְה וֹאַנְיִ רְּאַנְה וֹאַנְיִ רְאַנְה וֹאַנְיִם (On sf. v. Ges \$131, 2.8.4; Dr 18 21, 14: acc. to Siegf the word is hopelessly corrupt.)

†I. [أَرَّالًا] vb. be light, shining (Ar. زَهَرَ); مُرَالًا أَنْهُرُ أَنْهُ عَلَى shine, adj. أَنْهُرُ bright (cf. Lag BN 120); Aram.

זהר 264

קָהַר (אָבּ, אָדּר, NH in deriv.; v. also sub II. אוֹדְר (וּאָבּ, אָדָר וּאָדָר, אוֹדָר (וּאַבּן). ווּדר וּאַדּר אָדָר וּאַר וּאַדּר אָדָר וּאַדּר וּאַר וּאַל וּאַר וּאַל וּאַר וּאַל וּאַר וּאַל וּאַר וּאַל וּאַר וּאַל וּאַל וּאַל וּאַר וּאַל וּ

לֹהֵר n.[m.] shining, brightness (Ar. בְּהַרָּאָה וֹי);—abs. Ez 8² (יְהַרְאָה וֹי);—abs. Ez 8² (יְהַרְאָה וֹי) like an appearance of shining (explained, vb, as resembling amber, הַשִּׁמֵל cf. בּיִייִמָל also cstr. Dn 12³ v. foregoing.

† II. Niph. (NH Hiph., admonish, cf. Aram. יְהַר (Aph. Pa. etc.), (Ar. 55; VIII. take care of, be mindful of is perh. Aram. loan-word, so TA cf. Lane).-Most identify with I. זהר = give light, enlighten, instruct, admonish; this possible, but not certain, mng. shine is late in Heb.; usual sense as given below is not enlighten, illumine mentally, but warn; v. also construction with two accusatives Ex 1820);—**Hiph.** Pf. וְהַוְהֵיר consec. Ez 333; sf. הַוְהַיִרה 2 K 610; 2 ms. הַוְהַרֶּת Ez 319 339, הַוְהַרֶּת Ez 3¹⁷ 33⁷, הוְהַרְתּוֹ Ex 18²⁰, sf. הוְהַרְתּוֹ Ez 3^{18.20.21} והוהרת consec. Ez 3¹⁷ 33⁷; והוהרת consec. 2 Ch 1910; Inf. cstr. לְהַוָּהִיר Ez 318 338;—instruct, teach, warn: Ex 1820 (E) teach them ordinances (2 acc.); 2 K 6 the place which (אַצָּי) the man of God told him of (אָמַר־לִּוֹ) and warned him (sf.) of; elsewh. only Ez Ch; warn, give a warning to, alw. sq. acc. pers. only: Ez 318.19.20 333; give them (acc.) a warning from me (מֶבֶּוֹבִי, ' speaks) Ez 3¹⁷ 33⁷; warn the wicked (נְשָׁעִ) from (away from, (מָן) his way Ez 3¹⁸ 33^{8.9}; warn the righteous (צָּרִיק) Ez 3²¹ sq. Inf. in order that the righteous sin not, cf. 2 Ch 1910 sq. acc. pers. + final cl. c. 1. Niph. Pf. 3 ms. לְוָהֶר Ez 321 334.5.6; also לְוָהֶר v⁵ (rd. perh. הְּוָהֵיר, so We Sm Co); Imv. הַּנָהֵר Ec וב¹²; Inf. cstr. להוהר Ec 4¹³; Pt. יוְהָר עׁ 19¹²; be instructed, admonished, warned (pass. of Hiph.):- נְחַלְבִּרְךְ נְוָהֶר בַּהֶם עָבִרְךְ עָנָהָר עָבִיּרְ עָבִירְ עָבִירְ עָבִירְ עָבִירְ עָבִירְ עָבִירְ servant, he is instructed (or warned) by them (i.e. lets himself be instructed or warned by the 'י משפטי ע¹⁰); in Ez distinctly take warning, abs. Ez 321 (cf. Hiph.) 334.5a; so Ec 122 and, more generally, אַשֶּׁר לֹא יַבע לִהְנָהַר Ec 413 who knoweth not how to take admonition; be warned, receive warning Ez 336 (of people, c. 87, i.e. if no warning be given them), also MT v5b, but rd. perh. Hiph. (v. supr.) but he (i.e. the watchman) gave warning, he hath delivered his (own) soul.

The appar. n.pr. of 2nd month, = c. April-May, named as month of beginning the templebuilding; בּהֹרָשׁ וַוֹ הוֹא הַהֹרָשׁ הַשָּׁנִי ז וּ K 6¹= 1 Γ΄ το το το δευτέρω, Ε΄ Τηνὶ τῷ δευτέρω, ν³⁷ (in 🗗 ν⁴) έν μηνὶ Νεισῷ καὶ τῷ δευτέρῳ μηνί; ⑤ codd. ἐν μηνὶ Ζιου μηνὶ τῷ δευτέρῳ; ⑤L (only v³⁷) έν δευτέρω μηνί, έν μηνί Ζιου; — (si vera l. comp. perh. Aram. "! Jas brightness, freshness, so B Aram. Dn 231+; cf. ב יבח ויו ניצניא month of brightness of flowers; As. zîmu (zîvu), Dl Pr 152 f. cf. Nö ZMG 1886, 732; Thes al. der. 17, 17 (בְּוֹיִי fr. זהה in sense be bright, splendid, etc., cf. Ar. La; increase, thrive (of seed-produce), a beautiful and bright, or fresh, plant; Aram. וְהָא adj. זְהוֹהָא haughty, proud; וֹהָא haughty, proud; glory, boast, be magnificent; yet cf. Ol § 174 ad fin.)

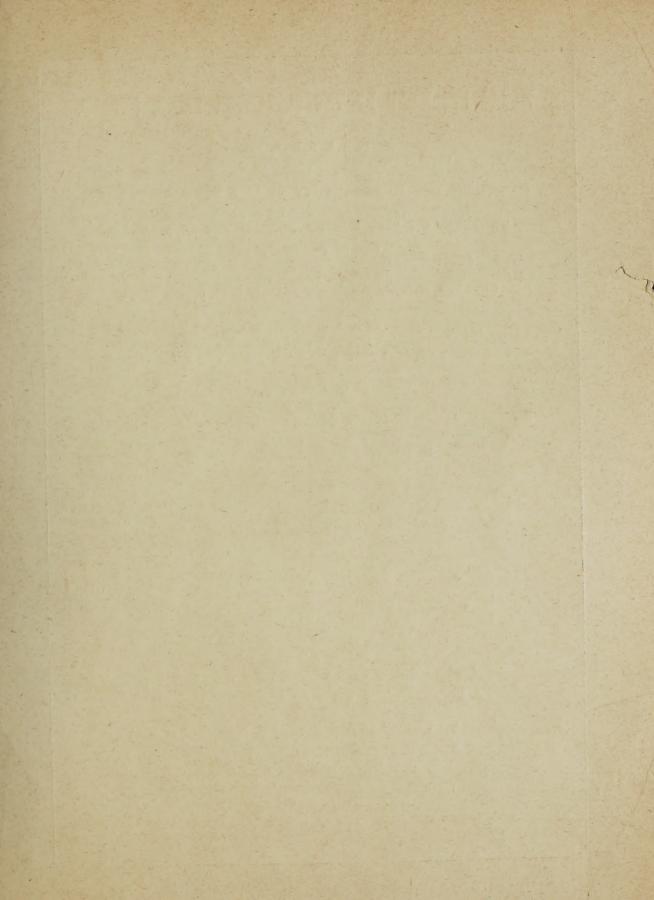
77. 77. v. p. 262.

†[]]] vb. flow, gush (NH id., Aram. ביב, דוב, all used oft. in sense 4 infr.; Ar. ذاب (med. و) melt, dissolve, flow)—only Qal Impf. 211, Lv 1525 etc.; Pt. 21 Je 499 f. בה Lv 1519 etc.;—1. flow, gush (poet.), of water from the smitten rock 4 7820 (川うゆば), 105⁴¹ (וְּלַבָּן), Is 48²¹ (וְנָלַל). 2. Pt. freq. in וֹבֵת חָלֶב וּרְבַשׁ), always of promised land, Ex 38.17 135 (all J) 333 Nu 1327 148 1613.14 (all JE) Dt 63 119 269.15 273 3120 Jos 56 (D) Lv 20²⁴ (H) Je 11⁵ 32²² Ez 20^{6,15} (in last two ins. ארץ שוקף Je 494 (fertile valley of Ammon). **3.** fig. flow away = pine away (from hunger) La 49. 4. flow, of issue from woman (all P), Lv 1525 דְּמָה (v. בִוֹנ (v. בִוֹנ (v. בִוֹנ (v. בִוֹנ בַּיָּה esp. have an issue (flux, gleet), of woman Ly ינה נבה (קהיה נבה); usu. of man, 2 S 3²⁹ (מצרע (מצרע elsewhere P, Lv 152); with cogn. acc. 15³³; ordinarily Pt. If one that has an issue Lv 15^{4,6,7,8,9,11,12,13,32} (all P), 22⁴ (H; (צְרוּעַ װ; also Nu 5² (P; || id.)

לוב '' n.m. issue (Ar. לֹבֶי fluid, liquid; NH אוֹב, Aram. אוֹב in specif. sense of Heb.); —issue, flux, alw. fr. genitals (cf. Di Lv 15²); only P: of man or woman Lv 15²³;—of man Lv 15²³³;—of man Lv 15²³³;—of monthly period); also v²⁵.²⁵.²⁵.²⁵.²⁵.²⁰ (of morbid issue of blood, sts. connected with the other; cf. Mat g²⁰ etc.)

זיר . ע זור

ורה (vof foll.; cf. Ar. وَقَى put aside or away, draw together, contract).

WORKS PUBLISHED BY THE CLARENDON PRESS, OXFORD.

By S. R. DRIVER, D.D.

REGIUS PROFESSOR OF HEBREW, AND CANON OF CHRIST CHURCH.

Demy 8vo, 14s.

NOTES ON THE HEBREW TEXT OF THE BOOK OF SAMUEL.

Third Edition, Crown 8vo, 7s. 6d.

TREATISE ON THE USE OF THE TENSES IN HEBREW.

Crown 8vo, paper covers, 3s. 6d.

COMMENTARY ON THE BOOK OF PROVERBS.

Attributed to ABRAHAM IBN EZRA.

Edited by S. R. DRIVER, D.D., from a Manuscript in the Bodleian Library.

By G. J. SPURRELL, M.A.

Crown 8vo, 10s. 6d.

NOTES ON THE HEBREW TEXT OF THE BOOK OF GENESIS.

By W. WICKES, D.D.

Demy 8vo, 5s.

HEBREW ACCENTUATION OF PSALMS, PROVERBS AND JOB.

Demy 8vo, 10s. 6d.

HEBREW PROSE ACCENTUATION.

BOOK OF HEBREW ROOTS.

By Abu 'L-Walîd Marwân ibn Janâh, otherwise called Rabbi Yônâh.

Now first Edited, with an Appendix, by Ad. Neubauer, M.A. 4to, £2 7s. 6d.

Anecdota Oroniensia.

COMMENTARY ON EZRA AND NEHEMIAH.

By RABBI SAADIAH.

Edited by H. J. MATTHEWS, M.A. Small 4to, 3s. 6d.

THE BOOK OF THE BEE.

Edited and Translated by Ernest A. Wallis Budge, M.A. Small 4to, 21s.

A COMMENTARY ON THE BOOK OF DANIEL.

By JAPHET IBN ALI.

Edited and Translated by D. S. MARGOLIOUTH, M.A. Small 4to, 21s.

MEDIAEVAL JEWISH CHRONICLES AND CHRONOLOGICAL NOTES.

Edited by Ad. NEUBAUER, M.A. Small 4to, 14s.

LONDON: HENRY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE, AMEN CORNER, E.C.